

S w a ž e ř
Kázání Svátečních,

čterá na rozličných místech,

obzvláštně

u slavných městech Pražských

držel

Stanislav Wydra,

Císařo-královský Professor matematického umění
na vysokých školách Pražských,

a běžejšího roku

Philosophicæ Facultatis Decanus,

W Praze 1799,
nákladem Jana Hercl, knihotupce.

Předmluva.

Powinnoſt má geſt, kých wſſem mně welmi milým Blaſtencům katoličským Čechům zpráwu vdělil, kdo gsem, co za Kázanj, a z gaſé ge přičinný wydáwám.

Giž na čele této knjhy každh ſeznáwá, že matematycké umění na wyſokých ſkolách pražských weřegně, pořádně učim, a to ſyce Bohu díla! na ſedmdwacátý roſ, s mým zagisté newyprawitedlným potěſſenjm, nebo toto w pravdě Božſké umění tať wyborně, tať wſſem druhům lidſkého pokolení wžitečné, tať ſladké, a wſkogné geſt, že kdo geg ſobě zamilowal, wſſim těleſným potěſſenjm, gaſož čloz wěſta maudrého nehodným opowrhauti muſſy.

Toto mé zamilowané zaneprázdnění, y oſtaſ zuge mládež Čeſká welmi mému včenj powolná, a ſchopná, gižto mi Pán Bůh ažpodnes mnoho tiſhe popřál, a dálegi popřege. - Poſſli z mých ſkol wyneſſenj tohoto umění Bcitelowé; takowj gſau w příkladu P. Frantiſſek Kodeš w Lemberku, a P. Frantiſſek Werſtner w Praze; poſſli horliwſ duchownj

Pastýřové; possli y roznesseni Učitelé; possli w prázwech městských y církevních wyborně zběhlí, y vdatnj Bogomjci, peněwadž Matematika rozum každému rozważuzie, geg k pochopeni wšeho gineho učeni nad mjru schopného působí.

Než medle, kterač učitel počítání, a měření (neboť w tom Matematika pozůstává) blásání slova Božího na světlo dává? oboji tento auřad světského, y duchowního učitele we mně již léta 1757 se spogil, kdž sem do towarýšstwa Pána Gejssse, ač nehodný přigat byl: tu jsem šeg nau pilnosti gač světské, tač duchowní vmění pro sobě, pač wšem bez rozdílu blížnjm, a wšude bez mrzského žysku (dle rozkazu mně přestawených) známé činiti mushl.

Ano léta 1771ho, a druhého, w Kolčowém Genikowě můg auřad byl místo Willimowskiého Pána Faráře geho Osadnjkn wšemi swátostmi zaopatřiti (nebyla to owšem tenkrát w čas moru lehká práce) a slovem Božjm z kazatedlny každý swáteční den téssiti.

Ku koncy pač dočténého roku sedmdesátého druhého slawné paměti Marka Terezna Ensařowna a Králowna za Profesora matematického vmění mne w Praze dosadila. Kdž sem celých deset let s njm se k swému potěsseni obíral, a škrze Jozefa Steplinga (muže nesmrtnosti hodného) nenwššimu nassemu České tač nazwané Prowinch worchnjmu poručeu, od toho pač gmenowané Monařce předstawen byl.

Od měsíce Listopadu roku nyní gmenovaného až do léta 1782, gediné w latinském gazetku gednať Matematyku, gednať náboženstw; katolické každý týžeden wrčité, ano každý den wezma sobě zamyslu mezh wywčowaním swětckým, mládeži mně swěřené sem zwěstowal.

Muže za to mám, že sem čtenáři, řdobněch byl, na žřetel postawil. Co za řečj gemu předkládám, nyní wyprawowati budu.

Celých deset let žádné příležitosti mně se nedalo w Češtině řečnowati; až miig býwalý milý žák welebný Pan Emmanuel Stepanowský Farář w sw. Nástala na starém městě Pražském tuto dotknutého léta 1782 prwnj mně obětowal, bych na wenroční památce toho Mučedlníka Božího lidu swaté Ewangeliu zwěstowal, gehožto žádosti gá wolným se provkázaw kázani Češské sem držel, prwnj w pořádku zde w tist wvedených.

Pamětné gest ono, z ohledu gistého towarystwa kazatelotěpcůw, ano w tu dobu powstalo, a mau, gediné pro Boha předsawzatau prácn, w tistěných německých listech zbičowalo, nebo dalo swému wypracowanj tento nápis: Geisel der Prediger. Bič kazatelůw.

Wúdce toho shromáždění staul: Perho, řdowoněn byl a proč se na hlasatele slova Božího, by gich tepati mohl, ozbrogil, gá wěděti nechcn;

Toto nicméně mně dowoleno bude řícn, že giž samé geho gméno málo zdwořilosti čtenáři připowjda-

dalo, on chtěli svým tepáním daremných kazatelův napravit, prostředku nestužného se vchovil, gic škotné kazatelův Pražských srdce od sebe, a poslušných učův od slyšení gich odvrátil.

Z gaké příčiny odemně začeti, a mne (ačkoliv gakž takž mírně) teyrati mněl, sám rozšafný toho lázaní čtenář sezná, gá tomu panu Perbowi žádné odpovědi nedaw, od gistého, gehožto gméno Nebiho nápodobně wnymyšleno bylo, hágen sem byl.

Od té doby za celých deset let opět w chrámě Božim sem mlčel, gedině we školách dle nařízení Císaře Jozefa druhého wětšim dílem německy o mém vmění, a latinsky o náboženstwí katelickém svým žáčkům mluvě.

Swatý Hasiál wonowě roku 1792 gahně český mně rozwázal, njmž na geho den stawní w chrámě Páně pod geho gménem založeným, sem slyšeti se nechal; od nynějšhího welebného Pana Saráře Wáclawa Šťastného byw dožádán.

Gedwa sobě od té, a každodenní školní práce odechna, podobnau službu dle žádosti gemnosti Pana Saráře Bogtěšského Matěge Krogillo na den swatého Bogtěcha sem přigal. Zohoto třetího w městech Pražských držaného lázaní mnohá giná následowala.

Zakowé bylo téhož roku w swatého Petra na Poříčí, ku kterému welebný Pan Kazymir Pazauskef, Sarář, z řádu rytířského s čerwenau hwězdau mne uctiwě pozwal. Dobrotiwý Bůh popřeg tomu mně welmi příjznowému muži, léta 1794 zesnulému wěčné radosti.

Přigda w konec školní práce dle svého obzřege do Kralové Hradce mé vlasti, bych v svého srdečně milovaného bratra w zastaužením pokogi wačácní čas strávil; k nové práci od gemnost Pana Mauryce Kiera městského Děkana poňnuti sem dostal, bych následuglch swáteř nešťadčijho gména Marne Panny, na kterém bratrstwo lásky bližnjho swau slawnost drží, lid místo něho k lásce bližnjmu s kazatedlny zbudil.

Totož gest tedn páté kázání, prwnj mimo Prahy blásané. Nevrazím lastawého čtenáře, kdž se poněkud we své vlasti pozůstawim. Tent nynj gmenowaný herliwý města Pastýř býwal semnau towaryšem P. Sežisse, po zrušení našeho wyborného řádu wzat byl od geho milosti Pana Biskupa Karsra z Prahy do Hradce, gažto budauch řjditel biskupské kanceláře. Po smrti pať toho neobhčegně příkladného Biskupa, též rychlém skonání žiwota gemnost Pana rytjře Wáclawa Baulera, hradeckého Děkana, na geho místo od Cýsařowny Marne Terezye dosazen byl, w kterémžto auřadu až do roku 1796 chwakitebně setrwal, w němž prwnjho Máge w Pánu zesnul, býw málo předtjm za Děkana kapitulnjho zwolen. Přissel na swět léta 1734 dewátého Srpná. Muž wždy s Bohem spogený, wčensý, bližnjmu srdečně nakloněný, wšsem milý, nesmrtedlnau pamět v mých wlastenců po sobě zanechaw. Budiž tento krátký wýstupeř — důkazem mé k němu neprocmenitedlné wznalosti.

Léta 1793 čtwtřého Čerwence šesté kázání sem přednest w Břerowně bljže Prahy, kdž Benedyktynský klášter památku wenočnj swaté Panny Mar-

Markétu a spolu osmý měš svého založení stavit, kterého jeho milosti Pan Prelát Jakub Chmel (p.r.) rodič králohradecký také do tisku dáti welel, gaž mne k vyhotovení jeho vctivě požádal.

Léta 1795 dwadcatého šestého Prasnice w chrámě Páně pod gménem swatého Štěpána prvnioho mučedníka na novém městě Pražském založeném zase sem je sňseti nechal. Má řeč nákladem školy normalské do tisku přisla.

Osmé lázání moga zniklo se w chrámě swatého Petra w novém městě Pražském roku 1795 dne 29 Června, ku kterému nynějši welebný Pan Farář Jozef Graba, rytířského řádu přízomnického, mne dle své newyprawitedlné náklonosti požwal; také toto mým nákladem šrže tisk na swětlo wwezeno bylo.

Dewáte opět w témž chrámě Páně léta 1796 na zwrchu dotčený den zvěstováno, k potěšení nábožným Čechům tisknauti sem nechal.

Desáte hlášano bylo dwadcatého třetioho Července téhož roku na novém městě Pražském w swatého Apolinářského chrámě, při kterém někdy krásný dům od Towaryššůw Pána Gejssse pro nábožné Pražane založen byl, aniž zde poněkolik dní šrže duchowní cwičení w swaté samotě s Bohem se spogiti aumysl mýwali. Nyni dům ten ale docela w ginau potřebu obrácen gest.

Několik dní nato, totiž třidcatého prvnioho Července kázal sem w swatého Jguácna na do-
by

býtčím trhu pod jeho gménem sškovstně wystaweném kostele, od welebného Pana Faráře Štěpánského Wáclawa Strnada dožadán bych swého swatého Luce dle své možnosti na jeho wevročnj památku swau řeči vctil, kterauž gisht nábožný dobrodinec nákladem swým tlačiti nechal, gméno jeho wrgewiti, bych nebyl nepřiležitý, se ostenchám.

Posso spolu tohoto roku dwanácté lžazanj, a sšce na wevročnj památku swatého Štěpána, při slawnosti wčregného dosazenj na faru Štěpánskau, nowého nyní gmenowaného Pana Faráře Wáclawa Strnada.

Také na den swatého Hawla na starém městě Pražském tohoto roku w fajnjm kostele pod jeho gménem založeným, sem chwalorečil na žádost welebného Pana Faráře Wáclawa Lahodny.

Nato třinácté, wystytlo se n čtrnácté mimo Prahy w Sázawě lžazanj leta 1797. Tam abych den swatého Prokopa mau řeči poněkud ostlawil, wnwolal mne, ač od sškolnj práce odtrhnauti se zdrahagichho, můg vprjmný a starý přitel welebný Pan sázawský Farář Jan Chmela, muž mně giž od roku 1757 welmi wzáctný, kterýžto rok nás gakožto nowácký towarššstwa Bežissowa w Brně spogil, od té doby wždy sine se neobhčegně milowali. Takowému apostolskému muži, býwalýšmu kagjchmu wyslancy, té žádosti sem odepřiti nemohl.

Na tě paussti byl můg posluchač cti hodný fedlál, Franěk Wawák, saused Plzenský, an tento rukupis na mne způsobil, který.gá ne k své, ale
ge

geho pochwatě, že právě tenkrát pochvilí neměl, zde uvádím :

IV. IVLI W SÁZAWĚ HLAS

WIDRI MILE SLISSÁN BYL.

To gest: 'Čtvrtého Juli w Sázawě hlas Wydry
mje slýssán byl.

Patnáctého měsíce Srpna téhož roku po patnácte na kazatedlnu sem staupil, w nepředněgšim Pražském farním chrámě Páně Teguském od weleb-
ného P. Faráře Wáclawa Kokosa písma swatého Do-
ktora uctiwě pozwán. Řeč tam ke cti Kobičky
Boží na nebe wzaté držanau Pan z Ssenfeldu
do tisku wwedl.

Brzo nato w Čžernikowich w Králohra-
deckém kráži blíž Rychnowa hlásal sem sedmnáctého
Září, onu neděli, na kterau slawnost pobydrowžení
swatého kříže w tom mjestě se konala, byw laskawě
dožádan od gegich milosti Pana Frantiska hraběte
Libstainského Kolowrata, Pána na Rychnowě a
Čžernikowich, též Borohrádku, Pána mně ob-
zwláště přiznivého. —

Gemu též k vůli w neděli sedmnactau po
sw. Duchu, prwnjho Října w Borohrádku, thž
auřad sem zastal, kdž se w dotčeném městě založení
chrámu Páně pod gménem sw. Michala Archange-
la stawilo. —

Nawratim se do Prahy, bych školni roč na novo otevřel, z Střebetowa, místa patřícího panstwu Zbraslawskému od welebného Pana Jaráře Karla Manera, císařského Kaplana, bývalého towaryste P. Gejssse, pokynuti sem obdržel, bych tam swatého Biskupa Martina, dwanáctého Eiskopadu mychwalowal.

Gať ale v swatého Hasištala Mučedlníka tato má kázani začátek wjala, tať y konec berau. Po třetj w geho chrámě léta tishýchho sedmístého dwadésátého osmého, dne 26 Března, slyšeti sem se nechal, řdnž geho wenročnj paniátka, a spolu prwotiny kněžské dwogi-ctihodného Pana Jozefa Hagska při dotčténém chrámě ustanoweného Kaplana se konaly. Mogj mili žákové tu mau řeč ledwa z wšš wypuštěnau tisknauti weleli.

Z gať ale příčiny gať tuto giž tistténau, tať y giné, gednať tistténé, gednať netistténé w gednomi swazku na swětlo wydámám? Zatoť gest třetj otázka, kterau zodpowjdati z wrchu sem před sebe wjal.

Zagistě k tomu mne gediné pohnulo kwelebeni sláwy Boží, dobře wědauchýho, že národ Český čtenj sobě zamilowal. — Gať geho dnchtiwost poučfud wpofoğiti chtěge tento swazeť předkládám, kterýh k wctě Boží, a swému prospěchu čjsti mohl.

Kterak Čechowé po knihách obzwláštne duchownjch dnchtj, swědectwj nám zanechal onen wyborný Českých příběhů spisowatel Eneas Sylwius, pať pod gménem Pia druhého Říjmskř Papež: an we
wla-

wlasti nassi drahný čas obcowaw, a powahy Čechůw seznaw, gístil: žeby n ženského pohlawi mnoz
hé osobn wětšij známosti písma swatého w Čechách
měln, nežli sami knězi w wlasté zemi; Pudeat
Italix Sacerdotes, quos ne semel quidem novam
legem constat legisse, apud Taboritas vix mulier-
culam invenias, quæ de novo testamento & veteri
nesciat respondere. *Balbinus Boh. Doct. parte prima
pag. 108.*

Za neobhčegná po čitání hltařost zwláštne
kněh náboženstwí se týlagicých, zawedla mnoho pros-
stých duš, kdž gín knihy od kacířůw proti samos-
spashtedlnému katolickému náboženstwí sepsané do
rukau přisly.

Znamenitý toho důkaz mám na gisté wesnické
oben, bliže Králové Hradce, k saře Probluzké pa-
trich, ana na statku Přimstém Králohradecké Je-
zuwické Kollegi od rytíře Rudolfa z Winoře někdy
darowánjm se wynachází.

Sám dobré paměti Probluzký první farář
Pan Rozwoda tento příběh mně zvěstowal: Při
ohlášení, tať nazwané Tolerancí za panowání E-
saře Jozefa druhého domnijwal se ten nábožný Du-
chowij, žeby s tíží koho na swé osadě měl, anby
k něgakému obnowenému náboženstwí hláshti se osměs-
lil, gsa o dořonalém wyplnění swé pasthřské po-
winnosti sobě dobře powědomi.

Nasslo se nicméně z oné wsy, kteraú gmeno-
wati netřebj, několiť hospodářů s wými ženami,
dět-

děti, a s čeledí, kteří již k augšpurškému, již k helwetškému wyznání zapsane býti žádali.

Tu ten horlivý kněz hořce sje tázal se gich: Zdalibý on gich zawedenj příčinau byl? zdalibý gich w katolickém náboženstwj dostatečně byl newywčoswal, neb náležitým příkladem nepředcházel?

Za odpověď dostal, žeby ničehož příčina nebyl, žeby oni již mnoho let před tolerancí tomu obnovenému náboženstwj wnykli byli, navčiwšše se gemu z kněh od Jezuwitského topjče w Bradeckém kollegi gim daných, kteréz on w kollegi byl ukradl. Byly totižto knihy od welebného kněze kagichho wyssance Antonjna Konnásse z towarýšstwa Gežissowa prostému lidu pobrané, a zatím w gistém pokojku až k gegich zaslauženému spálenj zachowané; z těch to několiť onen nešťastník odstranil, swým příbuzným darowal; a tak ge od Církwě sw. odvrátil.

Nemohuť se dosti nad tím obdiviti, kterať mnohý wčeni a rozšassni spisowatelé Českyh příběhů, newstále na onoho nábožného a wčného muže Konnásse sočiti mohau? žeby Českau řeč pobránim a spálenim mnohých kněh byl zlehčil, odkud Čechowé málo magi, z čehobý se wšlechtile Česstie ně wčiti mohli. Ach, kněžby ani na okamženi takowým gedowatým písmům byl neodpustil, z kterých pokradených toliť dušj bylo zawedeno.

Ne on, ně ostatnj Towaryšswé P. Gežisse k sniženj a opowrženj gazyl Českyh přiwedli, ale sami swětcíj nesmyslnj Čechowé, ani Boha se
spu.

spustiwše tuzého náboženstwí swých wyobcowaných ob Ferdynanda IIho Eýsaře a Krále předkůw se přidržice z Česťných kněh newjru, a giní za swau mateřskou řeč se stydice z německých a francauských nemrawností a bezbožností se učiti osmělili.

Dejme wšak tomu, že mnoho ozdobjau Čezstinau sepsaných kněh, kacířstwím zapáchajících od Konháse a giných geho Spolutowarystů (gať prawda gest) zhubeno bylo; zdaliž ale giných nábožných a wyborne Česťn složených gim newyhradili?

Takowá písmá gsau Esturmowa, Schpionowa, Konstancowa, Barnerowa, Estajerowa, Martynecowa, a mnoho giných.

A těmto swým w Krystu uenmilegšším Bratrům se přitowarystiti, a gať oni, vlastencům nápomocen býti s tauto swau prací gedině wyhledávám.

Nebude ona žhntečná, poněwadž Čechové melmi malo vlastních, nybrž na wětšším díle z Němcin, neb z Latiny přeložených kázanj magj.

Mohuť gá Čtenářů swých ubezpečiti, že sem k wyhotowení swých řečí mimo swatého Písma a swatých Otců, obzwláštne newyššího učitele cýrkewního Jeronyma, žádné kázatelské knihy ku pomoci newzal. Wšecť, co se tu čísti bude, pochází z přemyslowání a přeswědčení mého. Wi-ce srdcem, než péro sepsáno gest, gať sem mluwil,

vil, tak myslím, tak z milosti Boží také žít jsem. Žádám, aby toho mého vnímání obzvláštně oni sobě všimli, kteří sobě přetypní býti zdají, čímž to vjra katolická proto se znechutila, žeby rozumu velmi obmezovala.

Můj Bože! Rozumem se takový prostácn nad jiné vypínají, sauce snad jeho zcela zbaveni; ať genom na mém matematickém umění geg škoumagi, budeli k tomu schopni? Být jsem, že tolik by v něm pořídili, co Gec v Jančova.

Vímť já, Bohu díka! co rozum lidský pochopiti může, a kde svou neschopnost přiznati do nucen bývá. Všechně pravdy od svaté Apostolské, všeobecné, římské Církve k věření předložené ať bez všeho spytování mje přigme každý v pravdě osvícený rozum, žeť pravdivé jsou, ať gest vbezpečen, ačkoliv gegich pravdy nahlídnauti nemůže, neboť něco jiného gest, věc nějakou za pravdivou mjeti, a něco jiného pravdu gegi vyspytovat.

Toto se v matematickém umění dokonale nalézt nechá, nepať v umění nadpřirozeném třešgich se Boha a života budauchého.

Ten život věčný gediné já při svém vyslování, v spytování přirozených věcí rozhledávám, nejenom pro sebe, nýbrž by dle své možnosti dosáhnauti jeho svým přemilým Blahoslaveným náposmocem byl, gichž cenu dokonale znám a sobě velmi

mi vážím, proto tuto svou práci bez všeho ohledu
marného i gečich duchovnímu potěšení na světlo
vycházám zůstavaje veseligať veselce oddaný

spravedlivý, a gať řeči, tať n mjrny
svatováclavské se pevně držich
Čech

Stanislav Wydra.

Přáno w Hradec Králové w čas
vačasný dne 10ho Řigna na
svátek svatého Františka
Boryáše z tovaryšstva P.
Gejssle, léta 1798.

I.

Na Den svätého Hassala mučedníka.

Sine me nihil potestis facere. *Joan. 15. v. 5.*

Bezemne nic nemůžete učiniti; v *sw. Jana.*
w *č. 15, w. 5.*

Nelze nám smeyšleti, gaľoby přednessená
słowa Spasitele našeho gediné na teh-
degšši přítomné učedníky se wstahowala; y na nás
eýlj dle oných Brystowých słow: Co wám učední-
cy mogj prawjím, wšsem we mně wěťjým prawjím.

Nu tedy y my, nyněšši Břestané! w Bry-
stu šrže wjru zůstati, a On w nás šrže lástu
neb milost swau přebýwati musj; pakli wžitel ne-
šti, to gest: wěčného blaženj dogiti chceme; ne-
boť bez něho nic učiniti nemůžeme.

Nic, pravím, bez Krysta nemůžeme učiniti, nic, cožby nám k věčné služilo platnosti. Můžeme se ovšem bez Krysta spěšnými radostmi obírat; můžeme oslavit práci Konati, z kteréby nám časný posel zysk; můžeme dnem y nocí přemýšleti; gačbychom statek swůg, swau pozvěst, swůg auřad a obchod zvelebili; kteraž znamenitějšj důstognostj dosáhli; můžeme bez Krysta o zahánbenj, o potření swých protivnjkůw státi; též dobré přátele zyskati; můžeme o to se péčovati, bychom mladost syce w rozkošch a křatochwjljch; staralost pať w pokogi a pohodlji stráwili.

Nicméně wsecko to nasse přemýšlowánj, wsecka ta práce, a péče w nic se obrací, neboť toho na Krystowi žádného nemáme příkladu; bez Krysta nic opravdowě a věčně blaženého učiniti nemůžeme!

Dálegi můžeme také negenom marně, ale y dobré skutky Konati bez Krysta; můžeme mrawnj a cnostnj, wsať na pohled býti; dobročinněwě milosrdnj, gať byli mnozý z pohanstých mudrcůw; tacy dobří ale skutkowě gsauli z giněho obledu Konane, než pro Krysta, ničeho nám vzitcečného nepřinášj; bez Krysta nic učiniti nemůžeme.

Pročž y gá w dnešnj řeči swé to rozwrženj k wassému nawčenj obšírněgt wyswětlit se wynasínájm.

Předně: že činůw nassich, nasseho žiwota příklad býti má Krystus;

Za druhé : že činůw naſſich půwodce Kryſtus býti má ; w Frátkoſti : wſſe Konati muſíme dle Kryſta , wſſe muſíme Konati pro Kryſta ; chceſ meſt wěčné někdy dogjti blaženosti.

Ty dobrotiwý Gežíſti , genž ſrdcem lidſkým wládneš ; Ty naſſe ſrdce řjdiſi tač : mé ſyce , by ne na oko gen a powrchu tyto nábožný poſlaſſchači k náſledowánj tebe zbuzowalo ; ale by zřetelně wſſicni ſeznali : že gať řčjm , tať y myſljm ;

Srdce pať gich k tomu naſloň : by ſobě ne genom trpěliwě ; ale y proſpěſně mne poſlauchaſi zaljbili , a tať w tobě zůſtali dle tebe , a pro tebe gediné ſwůg buaucý žiwot ſprawugje.

Obyčeg magj lidé dle giných ſe ſprawowati , giné wzneſſeněgſſi ſobě za příklad bráti. Tať dychtj někdo po wčenosti , wyborných ſpiſowatelů náſleduge ; do gegich knih pilně nahljdá ; dle gich příkladů tať w ſměnj proſpjwá.

Geſtli kdo auliſný , ſwau lichotiwoſti chceſ ſobě láſku a miloſt v ſwěho předſtaweného zýſtati ; ſcela dle něho ſe řjdi , každy wáſſeň geho na ſe běře , co on rád má , ſchwaluge ; co on nenáwi-
dj , tať tupj ; ſlowem , tať ſe chowá , že y w nedoſtaſtku zauplna s njm ſe ſcownáwá. Taťowý lichotnj k byl někdy Zizifus , genžby kulhawému ſe zaljbil Fráli ſilipowi , tať podle něho kulhal.

Geſtli kdo marnosti a daremnému wětrnitſtwj oddanný ; dle těch w ſwém Frogi , w každě

powaze, w každém způsobu se řídí, kteří něco nového, tinterného, a světu milého na sobě prwnj okazali. —

Gesli tedy, milí Křesťané! w marných, pomigegjých, též y škodlivých nassemu spásení wěcech giných příkladů následugeme; zdaliž Krystowého příkladu nám neyvjitečněgšjho wssjmatí sobě nebudem?

Krystus Gejšš gest prawda, cesta a život! Prawda, giž wěřiti máme, to gest: gcho praz wdiwému a Božstému nčení; gest cesta, kterau negdauce od nebeské wlasti své zablauďime; Krystus gest život, s kterým se život náš scrownati musý; pakli wěčného dogiti chceme blaženj!

A proč, nábožnj poslaucháci! proč s nebes na tento bjdný swět staupil Syn Boží? proč na se člowěčenstwí wzal? proč tři a třidceti lét mezy lidmi obcowal? Odpowjďá swatý Řehoř: *) by nás služebnjky swými včinił strze wykaupenj! a včedlnjky strze gednánj své mezy lidmi; abyťhom, (gať dj včitel národů) odřečnauce se bezbožnosti a swětstých žádosti střjdmě, sprawedliwě a nábožně žiwi byli na tomto swěte.

O gať hogného nám příkladu Spasytel náš zanechal swého nábožného, střjdmého, a sprawedliwého žiwobyřj!

Gať nábožný byl k swému Otci nebeskému, gať střjzliwý k sobě, gať sprawedliwý a dobrotiwý k bližnjmu swému.

*) 1 parte Cař. c. 3.

Patř na tento obraz Křestane, a dle něho se řiď. Gá w frárctostí před twé oči geg položim: křábožnost geho byla gest owšem k swému Otce nebeskému ta neydořonalegssj. On ne sebe, ne swé cti, ale cti a chwály Otce swého gediné we wšech věcech wyhledáwal; geho pokrm byl ten, činiti wůli toho, od něhož na swět seřlán byl; swau wůli scela s wůli Božstau strownáwal. Gať horliwá, gať čistá, ano wstawičná geho byla modlitba! W zahradě Gersemansté ani smrtedlnau truchlīwostj, ani krowawým potem w ni sobě překážky působiti nenechal; nemjnégi podroben byl těm, který místo Boha sobě měl předstawený; Maryi Panně, swému Pěstaunowi byl poslussen; neboť ničeho gineho w swatého Lukáše o geho mladém věku až do třidceti lét napsáno mětme, nežli, že gím poddán byl. Byl také y swěřtým wladarům poddán platě gať za sebe, tak za Petra clo, dá-wage, co Božjho gest, Bohu, co Cýsařowo, Cýsaři. Podal se y Pilátowi, neboť moc geho moc býti od Otce nebeského sežnal y také prohlásyl.

Gsa oddán scela Otcowé wůli, scela newyzprawitedlné k němu nábožnosti, co neymjněgi o swé pohodlī, o wyplněnj swé wůle péči měl, gsa za příklad nám té neytwžssj střidmosti.

Ač byl Syn Boha žiwého, předce Synem se nechal nazýwati cesářowým; ač byl wšeho Pán, předce hlad, žjžen, chudobu, wšse nepohodlī trpěl, chudssj byw než ptactwo a zwěř; neboť ptactwo swá hnjzdečka má, a zwěř má daupata swá; Křystus wšsať ani mjstečka neměl, kdeby swau přestwatau blawu stloniti mohl.

Utebyl On tak nedotklivý, gažo mnozy roz-
mazani Břestané gsau, gimž něgařa malá nez-
přiležitost, něgaře gen spícaté slovo giž nesnesy-
tedlné přicházý. Krystus byl nazwán swodnjkem
lidu, Samarytánem, pjtcem wijna; za horssjbo
něž lotr Barabáš držán; On ale mlče tu řřiwdu
tu potupu snássel! Ty ó nedotklivý člowče,
řterakbys při tom reptal! Bde gsau oni bíce:
řde trnowá koruna? řde hřebowé? řde řřjž:
řde na řřjži ohawná smrt, řterau Spasytel twüg
pro tebe ze swěta sessel: zdaž, prawjm, takowj
nástrogowé twé hřissné tryznj řelo; gimž ten nez-
winný a trpělivý Beránek saužen byl?

Spatřili ste giž Krystowau nábožnost ř Bos-
hu, y střjdmost ř sobě, nynj se gesstě na sprawedl-
nost a dobrotu bližnjmu ohledněte.

Tuť ten neykrásněgssj seznáte pořádek; Ute-
boť On předně ř swým Uposttolům vřázal se nez-
genom dořonalým mistrm, ale otcem, ano y bra-
trem; gimž On, řdyž pro něho co řudj rybáz-
řowé řatrných gen řřtj zanechali, za to y ř zaz-
řowánj řasněho řiwota wřseřky potřeby, y po
řmrtedlném řiwobyťj wěčné w nebesých blahosla-
wenstwj zaopatřil. Gebo wředlnjcy byli prostáč-
řowé; byli newěřjcy; On gich prostoru a tupoř
trpěliwě snássel ge stále wřwřuge. Ano y newděč-
ně od nich při swém wřmučenj zapřen a opustřen
gsa swěho lastawěho řrdce od nich neodwřátil.

Po wředlnjcyh gaře lářky ř swým přátelům
neměl? Lazara mrtwěho hořce plařaw geg z mrt-
wých řřřysl, by truchliwě řestry geho potěřil.

Gez

Gežis židowstému národu, z něhož dle tēja pocházel, předně swé Božské včení, swé milosti přednášsel, pať ge y pohanům zwěstowati welew, neboť za nehodného swé dobročinnosti nedržel žádného.

Y nepřátelům dobře činil, a nám prwnj to přikázanj dal, bychme y nepřátele milowali, a za zlé dobrým se odměnili.

Kdož byl stormaucen, gehožby lastawý náš Spasytel byl nepotěšil? Kdož tať bezbožný a hříšný; nad nimžby byl autrpnost neměl? Kdož tať protivný genu a newděčný, gegžby na milost byl přigmauti neráčil?

Poslez y wšsecky geho diwy, a zázračowé k potěšenj gediné a k užitku bližnjho směrowali.

Ka swadbě w Gáni Galilegské wodu w wjzno proměnil, by stolugjcých potěšil; na paussti chleb a ryby zázračně rozmnožil: by swých nábožných poslauchačůw poslynil. Sluchým sluch, slepým zrak, chromým chod, nedůžiwým zdrawj, žiwot mrtwým nawrátil.

Sám před Hérodesem do Egypta utikal; od giného Hérodesa raděgi za blázna držán býti chtěl, nežby newžitečně k nasycenj gediné geho wšsetečnosti diw něgať byl působil; Katanských culauch se zázračně nesprostil, s křjže, ač aulisně wáben, nestaupil; — tať byl Krystus bližnjmu scela oddán, že téměř sebe samého zapomněl.

Zt se tedy ten obraz, kterýž já sem nyní v přátelosti tobě Břestane před očí postavil, v myslí tvé nikdy nesmaže; dle toho se řiď; tak nábožný k Bohu, tak střdmý k sobě, tak spravedlivý a dobrotný k svému bližnjmu buď; chceš-li v Krystu zůstat, s Krystem spasitelně žiti býti, neboť bez něho nic učiniti nemůžeš; vsaď se, cokoliv působíš, čehož na něm příkladu nemáš, vše to tobě co nic platné bude.

Neméně, co se stává: věřme v ten od Krysta nám daný příklad, za Břestany držáni býti chtějí; však ale dle něho se nespravujeme.

Uvedte sobě na mysl svou, ó nábožní posluhači! nějakého marného a podle nynějšího zbeztalého času spořádaného Břestana! Jaký jest jeho život? Vyhledává on jedině cti a slávy Boží, jako Krystus? Jest on tak k Bohu nábožný, tak poslušen a powolen tím, jako místo Boha mjeti má, jako Krystus?

Zdaž dnem y nocí v modlení trvá, neb aspoň zdaž své práce Bohu obětuje, v čemž opravdivá nábožnost pozůstává, jako Krystus? Jest on tak střdmý k sobě, jako Krystus? Snáší-li žízn, hlad, chudobu, nemoc, potupu, všecek líká y giná sauzení mile, jako Krystus? Zdaž taká jest mravův jeho počestnost, ta v čestí miznost, ta života jeho swatost, jako byla Krystova? Zdaž y genu jako Ježíši také svědeckví se může dáti, že vše jeho jednání chwalitebné jest? O jaká nynějšího Břestana jest spravedlnost, jaká láska k bližnjmu! Jest on lastavý

a aučindliwý k swým přátelům? Až on také méké a autrpné srdce ke všem w nauzy a potřeby postaweným, jako měl Krystus?

O můj Kryste! Když já sobě mnohého nyz něgššho Břestana w myslí své představuji; nezwmít této otázky odpovědi dáti: Eži gest to obraz? Komu gsy podobný Břestane! Krystu podoben nesgsy! rwogit činové s skutky Krystowými se nestowánawagi; s kýmž tedy: řeknuť to: wsecko twé gednání, celý twůg daremný a bezbožný život bezbožníkům, pohanům, neb aspoň oným swůdcům tě přitowánawá, genž syce ušmí prawj, že Boha znagi, skutkem ale geg zapjragi.

Ach, wy nábožni poslauchači! wy buďte obraz Krystowý; wy Spasitele swého následũgte; gestli wšak dle něho; onž spolu Bůh a člověk byl, se řjdiť wám těžko přichází; slyšte swatého Pawla ke Koryntům mluwicýho: mne následũgte, genž paubý člověk gsem, jako já následuji Krysta; kterýmžto slowem dokládá swatý Jeroným: Non enim poterant statim imitatores Christi fieri; sed grande illis erat, si imitatores possent imitatoris existere. Nemohliť Korynštj hned býti následownjcy Krystowj, ale dostiť jim na tom bylo, když byli následownjcy následownjka Krystowého.

Těmito slowy y k wám nábožni poslauchači! wolá swatý Haffal, wás obzwláštnj v Boha orodownjť, mne následũgte následownjka Krystowého.

Haffal byl dworěnjnem Dyoklecyána, a předce při cýsařském dworě mezy tolika k zlěnu wáz

wábenj Krysta Spasýtele swého před očima měl; dle geho příkladu gať swůg žiwot sprawował tať y bližnj swé k nábožnému žiwobyrtj zbužował. W geho přibytku, když ginde nebezpečno bylo, Cajus námištěk Krystowý, římský Papež bezpečně služby Boží konal, v něg nábožnj Křesťané sloz wem Božjm, přigimánjm chléba nebeského, očez káwánjm mučedlnické foruny se těšice Krysta wzywali; wšak ale dal též swému služebníkowi tu milost dobrotrivý Bůh, že y pro Krysta swau newinau krew wyliti hoden učiněn byl; a tať scela, negenom dle ctnostného žiwota, ale y dle násylné smrti příkladu Spasýtele swého následował.

Snad se styděti budete za příklad Krystowý a Swatých geho? Snad wám prostnost, newinnost, nábožnost křesťanská opowrbliwá před nyněgšjm oswíceným swětem zdáti se bude? Prosým, pomnětež na to, co w sw. Lukáše w 14 kapitole prawj Krystus: Každý, genž mne wyzná před lidmi, y Syn člověka wyzná geg před angely Božimi, kdož mne wšak zapře před lidmi, zapřině bude před angely Božimi.

Nezapřete wy, daufám, w Krystu sbroz mážděnj před lidmi Spasýtele swého; giž z wasšeho gednánj, z wasšich činů každý pozná, že gste následownjcy Krystowj, neb aspoň geho milých Swatých; wšak není dosti na tom, byste dle Krysta we wasšem žiwobyrtj se sprawowali, pro Krysta wšacko spolu činiti musýte, co w druhém djlu wyswětliti se wynasnážjm.

Klenj,

Není, myslím, na světě člověka, genžby ctnosti od Spasitele svého sobě k následování zanechaných aspoň některých a někdy neprowozowal. Klicméně příčina, pro niž mnozí časem ctnostnj býwagi, gest wsseligaká. —

Klěteřj Křesťanské powinnosti konagi na ořo gen s přetwáčenjm; gini pro marnau chwálu, by za ctnostnj držáni byli; gini zase chtj w tom swé wčenosti a ořwjcenosti wyhledáwati, řdyž z ohledu přirozené ceny, giž ctnost w sobě obsahuje, ctnosti rowozugi.

Wssyćni ti negsau w Krystu, wssyćni bez Krysta pracugi; žádné wěčné odměny k očekáwánj nemagice. Non virtus, sed causa virtutis apud Deum mercedem habet. Kteboť ne ctnost, ale příčina ctnosti v Bohu mzdu má, dj sw. Jeroným. (*)

Nemá ctnost těch před Bohem mzdy, řteřj gedině na ořo ctnostni gsau; ti nemysli vpřjmně s Bohem, ani syce saukromě pohansky, a snad horssj gessřě žiwot wedau, zewnjř wssak za Křesťane se wydáwagi; ti gsau wlcj w oděwu owčjm; gsau hřobowé zewnjř objleni, wnjř pak plnj osřliwosti a smřadu.

Těmto předpowěditi můžeme, co někdy bezbožnému knjžeti kněžšřemu Ananyášřowi prawil swaty Pawel: Budeř tebe bjti Bůh stěno zbjlená. Pak řěž ó zbjlená stěno, ty přetwářenj Křesťane, tyř od Boha třešťan budeř! Ty syce oři lidřřě swau

(*) In C. 6 Marthai.

swau possetilostj mámjš, ale ne očj Božstŕch, kres
 ré y w twé podwodné srdce nahljdagj. Trest od
 Boha, ne mzdu k očekáwánj máš; a proto neb
 skutečně se tak chowey, za gačého držán býti
 chceš; neb takowým se zewnjt vřaž, gačy wnjt
 gsy; oboge tobě těžké přicházý, poněwadž ani
 prawdiwě ctnostným, ani za zlého wyhlássen býti
 nechceš. O nawratiž se k swému Spasyteli Kry-
 stu, dle něho a pro něho giž tenkráté vpřjmně
 žiwot swüg spořádey!

Což o těch řeknem, nábožnj poslauchači!
 Pteřj negsau zlé mysle syce, swé wřať nábožen-
 stwj, swé dobré skutky, ne pro Krysta, ale pro
 marnau chwálu provozugi, aby od lidi widěni
 byli? O těch sám Spasytel náš dj: že giž mzdy
 té, giž sobe předstawili, w swém žiwobytj dosá-
 hli; tať pať, ó Křestane! gať gest negistá a
 marná; mezy množstwj lidu, řdož pať sy kterého
 wřimne? deyme y tomu, žebyš ty nenasycený cti
 swé a welikého gměna horliteli, newjm gaťau
 dobrau powěst mezy lidmi sobě zýřtal; prosým,
 gať dlauhý ona trwá čas? gať dlauhó lidé dobře
 o tobě smeyřlicy trwagi? Snad dlauhó tať,
 gať dlauhó ty žigeš? Po twé smrti pamět s
 tebau přestane, a tu řdyžbys mzdy wěčné ofusýti
 měl, gsa odbyť časnaú ničeho wjce k očekáwánj
 nemáš.

Wy wraucnj Křestané, wy ne těchto přř-
 řladu, ale rozřazu Krystowého se přidržte: ge-
 řhoť wřile gest, byste se swými dobrými skutky
 před lidmi nehonosyli, byste swé k bližnjmu do-
 bročinnosti newytrubowali, byste ge tať řřytě
 měz

měli, aby nic lewá ruka o té almužně newěděla, které prawá gest vdělila; — Non virtus, sed causa virtutis apud Deum mercedem habet; neboť ne ctnost, ale příčina ctnosti v Boha mzdu má! Bůh widj wšse to, co saukromě pro něj působiti budete, a za to wám někdy wěčné mzdy vdělj. •

Ani od příkladu oných, dle gich zdánj, oswojcených mudrců zawisti se nenechte, byste o njm ctnost pro přitopenau gegj cenu milowali. Prawj oni, gačo někdy rozprávěli pohanowé, že ctnost w sobě krásná a sličná gest, a pro tu gegj sličnost, pro to wpořogenj swědomj, které ctnostné obcowánj působj, že bychom ctnostnj býti měli.

Prawda gest, wzácnj poslauchači! Je toho ctnost zaslubuge, že gegj krásá a sladkost taká gest, onaž wšsecky powrchné a marné sladkosti zemských rozkossj nad mjrnu přewyšsuge; wšsak ale mdloba lidská nikdy tomu nedá, bychom ctnost pro ctnost stále milowali, to se nechá řjcy wšmi, ne ale vyplniti skutkem. Musíme býti milostj Božj obdařeni, chceme-li stále w ctnostném žiwobyřj obcowati; té milosti Bůh nám nepropůgčj, gest-li On našsich činůw cyl a konec nebude.

Řekněme my takým nádherným mudrcům, co někdy bludně předhodil festus wladař Pawłozwi: Bláznjš Pawle; mnoho wčenj tě k bláznowstwj přiwádj! Bláznjte milj mudrcowé, wšse přjlišné, ano řekněm raděgi daremně wmenj wás • rozum připrawuge.

A zagistě také, nenjli to proti zdrawěnu rozumu, wywoliti sobě za ctnost časnu mzdu, řdyž wěčné dogiti můžeme? nenjli to brozná posstřilost, lepši a pěknějši přičiny swého mravného gednání sobě chrti představowati, nežli samého Boha, od něhož wšeccko máme, neboť w něm žigeme, od něho naše pohybowání, y bytnost naše pochází. Bůh wšeccko pro sebe, pro swau čest a chwálu stwořil, a my gemu té slusné poty odepřiti chceme? Horlitel gest Pán, On swé sláwy ginému nedá, a my gemu gi bráti chceme? nenjli to newyprawitedlná zpozdilost?

Kaděgi se přidržme rozssafného rozkazu apostola Pawla, *) anž ku Kolossenským takto dj: Wšeccko, cožkoli činjte w slowu neb skutku; wšeccko činjte we gměnu Pána Geziše Krysta; buď že gite, neb pijete, neb něco giného činjte: wšeccko činjte k sláwě Boží.

Gestli tedy y ty skutky, které k zachowání swého smrtedlného těla konati musíme, Bohu obětowati máme; čini wijce mravné skutky, nábožnost, trpělivost, tichost, dobročinnost, autřpnost, přjzen, a lásku k bližnjmu, které k zachowání duše swé, by smrti wěčné trestána nebyla, provozujeme, gedně pro Boha, w Krystu Geziši konati máme?

Proto též spasytedlný a potřebný gest onen v dobrých Břestanu wvedený obyčej, každé gistro dobrý aumysl učiniti, že wšeccka celého dne myšlenj, každé slowo, wšeccku práci ke cti a sláwě

*) C. 13. v. 17.

wě Boží dobře a pilně konati chceme; tentě au-
mysl častěji za den opakueme; a tak w Krystu
wždy zůstaneme, tak dle jeho příkladu nábožně,
střídmě, spravedlivě žiti budeme, tak pro něho,
ne ze zlého, ne z marného, ne z časného ohledu,
ale pro mzdu věčnou život svůj povedeme.

Tímto způsobem dle wypowiedi Pawlowé *)
se vbezpečíme, že práce naše není daremná w Pánu,
poněwadž wšeho vsylowání našeho příklad gest
Krystus, y příčina Krystus.

O bychme w pravdě říci mohli s tím horz-
livým následovníkem Krystovým, a již tolikrát
odemne gmenowaným Pawlem: Mihi vivere est
Christus; že náš celý život gest podle Krysta a
pro Krysta spořádaný, budeli to tak, potom
smrti báti se nebudeme, neboť ona nám bude k
systu slaužití, když z toho bídneho, wšak šťastně
stonalého života pro mzdu věčnou, wšsem Kryz-
tovým následovníkům připowězenau w nebesťe
králowstwj se odeberem. Amen.

II.

N a D e n

swatého Hasstala mučedlníka.

Si quis vult post me venire, abneget semet
ipsum. *Mattb. C. 16.*

Chceli kdo za mnau přigiti, zapřiž sebe sám,
v sw. Matausse w 16 kapitole.

Žádnému násylj nečinj dobrotiwý Spasytel; žádného mocý neb nucenjm za sebau netáhne; swobodně wíle každému nechává, ika: Chceli kdo za mnau přigiti? Y wy, nábožnj poslauchači swobodu máte aždosawád, za Krystem přigiti, neb něgakého giného učitele se přidržeti; neboť mám za to, že ne proto katoličtj Křesťané gste; že gste se z takowých rodičů zrodili; (y tožby byl welmi prostý důwod wasse wjry) ale že dobroz wolně za Krystem přigiti chcete.

Může se owšem w našsem času to samé říci, co swatý Jan w 6 kapitole gest poznamenal; toho času, di on: mnozí z učedlníků Krystowých odesli zpět, a giž s njm nechodili; proč řekl Ježíš ke Dwanácti: Zdalíž y wy chcete odgiti? Též y s tolika slovy k wám lastawý mluwj Spasytel, zdalíž y wy gažo mnozí gini odemne odgiti chcete?

Gá wssať vbezpečen gsem, že gať tenkrát Petr místo wšech dwanácti odpowěděl, tať y wy s geho náměstkem ijmšým Biskupem se prohlásyťe: Pane, ku komu půjdeme slova wěčného žiwota máš? Utehceme se žádného giného než tebe přidržeti, poněwadž žiwota wěčného, ne zde něgakého pohodíného a zhegralého dogyti hceme.

Wssať potřeba gest weymínku od Brysta gednomufáždému, genž ho následowati hcce, daz nau, vyplniti; zapřij se! což gest to, sebe zapřij?

Gá nechťe zde wýkladu swatého Jana Zlatorstého, ani giných swatých Otcůw připomenauti; gedině wýkladu swatého Jeronýma nays obzwláštnejšho učitelé Cýrkwe swate se přidržim.

On dj, že sebe zapřijí toliko gest: gať dle wýpowědi Pawlowě, (3 ad Coloss.) stareho člowěka stufy s sebe zwléknauti, a obléknauti nowého, by tať gednfáždy řicy mohl, (ad Gall. 2.) žiw gsem giž ne gá, ale žiw gest we mně Brystus; Brystus wssať dj v swatého Jana 20 kapitole, gá negsem z toho swěta. Tať tedy, který sebe zapřijí dce, který žádá, by w něm Brystus žiw byl, nesmj býti toho swěta. Proč? napomíná nás Miláček Brystůw w prawnim listu w 2 kapitole: Uemilůgte swěta, ani těch wěcý, které na swětě gsau. Nebo wsse, co gest na swětě, gest žádost těla, a žádost očí, pýcha žiwota, kteráž není z Duce, ale z swěta gest.

Mně tedy tuto sámrku, a spolu rozvržení mé řeči učiniti dovoleno bude, že, kdo za Krystem přigiti chce, ten sebe zapřiti, toť jest těla mrtviti, žádost očí protiti, a pýchu života z sebe vyplnění musí.

Otče nebeský! o kterém tvůj gednorozený Syn Krystus Gejš pravil, že žádný k němu nepřigde, leč ty ho potáhneš; popřeg mně své swaté milosti, bych ga swými důwody, gažto tvůj nástrog tak rozum svých poslauchačů oswjtil, a gich též vůli k tomu naklonil, by oni w prawdě se zapřeli, a twému Synowi od tebe přitáhnutí byli.

Žádost těla zdá se mně býti trognásobná; ono hledá wsselikého pohodlí; dychtí po rozkošich; trudi se před bolesti a nesnázy. Těm tedy žádostem musí ten wstříc jiti, genž za Krystem přigiti chce.

Pohodlí zdržugí člověka od práce, k zabálce geg naklonugí; zabálčiwý pak člověk k gažké neřešti přiwáben není; zabálka jest gisté lůže dábelské! pakli člověk mysl swau na nic platného a potřebného obrácenau nemá; y snadno se ho daremné a nezřizené myšlínky chytí; z toho pochází náklonnost k hříchu a ke zlým skutkům; tak se Dawid staw z lůže swého popolednj procházel po palácy domu králowského pohodlí swého gedině hledage, wssak w gažý padl hřích, powědomo jest. Bytby také ten, genž žádost těla k pohodlí seela zapřiti nechce, negažé práce se vchozil,

přl, y té s tau newykonáwá pilnostj, s fterau gi konati powinnen gest; a proto gest mu stále obtížná, řdyž gi ale z něgakého zewnitřnjho oble: du konat musý, nedokonale gi činj; a sauže sebe o zásluhu se přiwádj. Strownáwá se to s powinností Břestana? Pawel di w 3 kapitole ke Kolosenským: cožkoli činite, ze srdce to činite jako Pánu, a ne lidem: wědauce, že od Pána wes zmete odplatu dědicwj, Pánu Břyslu služte! Pakli se wšak ta žádost těla k pohodlj nezaprč, y Břestana od náboženstwí odlučuge. —

Proč medle ty Břestane každý den při mši swaté přítomen negsy, mášli takowé zanepráz: dněnj, fterěby tobě času k tomu nepřálo? Ne: nj ti pohodlno, aneb tě w čas zymnj mráz, w čas letnj horko, w čas deštivý mokro od naz wštiwenj chrámu Páně zdržuge? Proč medle každau neděli slova Božjho nesyssjš? Obtížné ti to přicházý celau hodinu kněze poslauchari, bys dussi své potřebné duchownj potravý pro: pūgčil; we wětegném wšak dīwadle kolik hodin y w zymě stráwiti tobě pohodlno gest?

Proč častěgi k swatému pořání, a k swá: rostí oltářnj nepřistupugeš? Žádost těla k poho: dlj tě zdržuge; wěc nepřiležitá tobě přicházý, swědomj spytowati, zpowědnice dlouhý čas čekati, nawyklostj swých se odřjcy, postrmu an: gelstého s náležitau pobožností zajiti.

Wšak, nezaprěšli té žádosti těla k pohodlj, gať moey budeš za Břystem přigiti?

Žádost těla druhá po rozkošných dychtích; o těch obšírněji gdnati se zpěvují, a posťtuge mně k tomu pokynutí svého římský mudřec Ciceró, genž we swém rozmlauwánj o starém wěku také tuto stížnost něgakých lidí proti tomu časem sešlému wěku klade: žeby k užíwánj tělesných rozkoší wíce schopen nebyl; gaku na tu stížnost odpověd dáwá tento wjrau Brystowau nezoswícený pohan: poslyšte a zahambrte se, těmto oplzlostem oddaný Břestané; on prawj: že ta stížnost se genu zdá, ne od něgakého rozumem obdačeného člověka, anobř od nerozumného howaada pocházeti.

A zagistě také nezřízená žádost po takových rozkošných až k hovádstému stavu člověka snižuge, proto domlauwá nám fortunowaný Prorok: *) Alebywocytež gafo kůň a mezeť, oniž nemagj rozumu; nepausstěgte plegtmagicý vždy zhowadile své žádosti, než pomněte, že rozumnj lidé gste.

W prawdě ti, kterj žádost k tělesným rozkošim mrtwiti nechť, rozumu se zbawugi; neb nenslito proti rozumu, když se šrže své w rozkošech kachánj o dobré gméno připravugi; dobré wssať gméno gest wíce než bohatstwí; — který wážený Břestan takowého sy rozmanité oplzlosti oddaného wssimá: zdaleka se ho štjti, a waruge, takový gen s podobným sobě zacházý; wssať y mezy těmi rozpustilými swětáky nagdeme mnoho, oniž zdrženliwost chpálj a cti, rozpustilost pak na giných sobě rovných hanj, ať gi zanechati nechť.

Ca

*) Psal. 31.

Ta nezřízená žádost těla po rozkoších přivádí také o statek a gmění; není tož bez rozumu? Toho každodenní téměř zkušenosť máme, neb vezme, že se o bohatství s tou nezřízenou žádostí přivedli mnozí!

Nicméně ta škoda ačkoliw veliká jest, gessťeby tak strastliwá nebyla, kdyby giné za sebau netáhla; není to také proti rozumu? Když rozkošník se o sílu, o zdraví přivádí, vyhlíží co kost a kůže, celý wrastalý, a před časem w hrob se hází; tak o užívání toho se připravuge každý, genž nedowoleně a přilissně toho užívá; kam wšak dusse přichází? Ach! jest to hrozná a strastliwá wěc; neb těžko jest sauditi, by ten chlipník, onž swůg celý život w nečistých stráwil, w něgakém ošamžení, dříve než ducha wypustí, od srdce těch nawyklostí se odřekl, a gich plačage za ně zadošť učinil, genž zdrav nikdy gich zapřítí nechtěl; pročž poslechněme raděgi swatého Pawla k Řecyzkým w kapitole páté: Smilstwo pať a wšseliká nečistota aniž gmeno- wána buď mezy wámi; gaťož sluší na swaté, nebo o tom wězte rozuměgice, že žádný smilník aneb nečistý nemá dědictwí w králowstwí Brystowém.

Žádost těla dychtí tedy po rozkoších následowníku Brystowému nedowolených, spolu ale před bolesti, před nesnázy, a před wšim, což tělu protivného jest, strach a hrůzu neywětší má.

Tu milý Křesťane, tuli také sebe nezapřeš, gať za vmučeným a na kříž powěšeným Spasitelem swým přigdeš?

Bůh tě ku příkladu nemocý nēgafas nawostřej, přigimáš gi z rukau geho gačožto nēgafý dar, gimž on twau trpěliwost šaumá, tebe nazpominage, bys pomněl, že stálého bytu na swěz tēznemáš, že přigde hodina, která duffi od těla a od wšeho, co sy zde měl, odlaučij: Bys tedy o to se pečowal, coby ti šťastnau wěčnost, a ne rozkošsnau marnost způsobile.

Zdaž ty tak smeyšljš, zdaž rjchost a trpěliwost w swé bolesti, srownání swé wůle s wůlji Božštau na sobě wklazuješ: Pomni na bolest swého Spasitele, které on při swém přehořkém wmučení gest mile podstaupil; gsau takowé: srownawáš ge s geho bolestij? Wěděti máš, že twá powinnost gest, swé hříšné a bugné tělo postem, a ginými prostředky kárati a mrtwiti; toť pak nečinjš, Bůh tě nemocý nawostřěwuge, aspoň tu za swé hříchy mile přigmi, a saudum Božjm se podey!

Nádoba wywolená sw. Pawel *) o sobě prazwj: Trescy tělo swé, a w služebnost podrobugi, abych snad sám, gestto sem giným kázal, sawrženým nebyl učiněn. Pawel tresce swé tělo, nezgenom, že gemu žádné rozkošse nepopřege, obawage se! by o spasenij nepřissel; ty pak swému tělu pohowiti chceš, a nemoc, kterau zachwácen gsý, a kterau trpěti musýš, nechceš trpěliwě snášstati? Gsčš snad wjce swého spasenij gíst, než tento opravdivý Brystowy následownjč, ginž w skutých Apostrolských w 87 kapitole směle prawi: Těto nocy stál v mně Angel Božj, gehožto gá gsem, a kterému slaužjm; můžeš ty to w prazredě také dogjstiti?

Byli

*) W 1. ad Cor. 69.

Byli tať nedotkliwi swatj mučedlnicy Kryzstowy : zdať oni tať málo žádost těla swého zapřeli : Patřme gen na Orodowjka swého, pod gehoť gménem tento chrám Páně založen gest, patřme naň, na swatého Šasstala. On byl, (gať lástkám wassim powědomo bude) Dyoklecyaná Cýsaře, protiwnjka Křesťanůw dwořenin ; dlahý čas se Kajus, římský Papež a ginj wěřicy v něho skrýwali, swé modlitby a služby Boží wykonáwali stále Boha za to prosíce, by mučedlnické foruny dosáhnutí mohli. Neoslyšel gich prosby dobrotiwý Bůh. Dána gest wladaři římskému Fabiánowi o swatém Šasstalu, a giných wěřících powědomost, a hned Šasstal gsa gat, modlám obětowati nucen ; řdyť toho činiti nechtěl, na střípec zawěssen, mučen, pať náramě bičowan, do gámy whozén, a píštěm zasypán byl ; stále mezy tím díky čine, že pro gméno Gezišowo tyto bolesti a násylnau smrt trpěti hoden gest učiněn.

Wy nábožnj poslauchači tenkrátě w prawdě toho swého Žástupce - čtiti budete, řdyť aspoň w tom se gemu podobni učinjete, že nemagjce takowého protiwenstwj, takowých muč, násylné smrti ř obawánj, mnohem menšj bolesti, strze nemoc, neb něgakau ginau nesnázy od Boha na wás seslanau trpěliwě poneseťe, a tať sebe sami zapřete, řdyť budete žádost těla mrtwiti.

Přikračugi nynj ř druhému djlů mého řázanj, chtěge dokázati, že ten, genť za Brystem přigiti minj sebe zapřjťe, to gest : y žádost očj řecti musý.

Tato

Tato žádost pozůstává w tom, že oči člověka světu odaného hledj předně na cyzě, pak na swá gměnj, posledně odwracuj se od cyzě bjdý.

Swatý Dawid dj w žalmu 24: Oči mé vždycky k Hospodinu: nebo on wytrhne z osy dla noby mé. K Hospodinu by měli vždy oči nasse zwjžene býti, wšak dočud gegich žádosti nekrotíme, taulagi se po cyzém gměnj, po cyzém sšarstwu a nábytku, na to swung řetel máme; wšak což z toho následuge, žádná gítě ctnost křesťanstá.

Z toho pocházý záwisť, řdyž ginému to, co má, nepřegeme, geg pomlawagjce, gafoby toho auradu, w kterém gest postawen, byl nezastaužil, řit me, že k němu schopen není: gafoby s. gměnj sobě nepřawedliwě zýřal, a nepřijně vžjwal.

Y vznikne se také w nás dychriwost, genu se gaf w o řvu, řať w nábytku wyrownati, řať řádoť w nás powstane, by sme se, přiležiz řostli gest, něčeho z geho gměnj zmocnili.

Gest to zapřiti sebe? gest to za Krystem giti, genž Pánem gsa wšřeho něčhož sobě nepřizwlastnil, něčhož nežádal, gsa spofegen s řim, co mu od geho přegjých darowáno bylo. Gcho wěrý následowník swatý Pawel k starřm Řfez ře cyřkwe w řapitole 20 (Aktor.) řať prawj: Stříbra a zlata neb řaucha nežádal řem od řadněho, gaf ř s. mi wřte, že řeho, řeho mně potřebj bylo, y řem, řteřj gřau řemnaü, dodáwaly řuce řyro.

Tať

Tak gest učitel národů swatý Pavel oči své od gměnj cizýho, by ho nepožádal, odvrátil, a gen na své ruce hleděl, kterými potřebně wychowánj pro sebe, a pro jiné vydělal.

Toť gest powinnost Křesťana, genž zapřijí sebe chce, by Krysta následowal.

Ktež y pracý a přičiněnjm nemá přjlišně na rozmnoženj statku swého hleděti Křesťan, by se ho snad lašomstwj nechytlo. Swatý Pavel o to gedině pracowal, čeho mu potřeby bylo; ne ale by počlady zde zakládal. *) On lašomstwj nazýwá modloslužebnost; neb člověk lašomý w prawdě modlár gest, peníze gsau geho bůh, gez muž on-se kčí, a zatjm od něho gsau mzdu má? Strátu počogné myslí, snad y wěcného spasenj! Wisse se genu dowoleno zdá, by gen wíce a wíce sebe obohacil. Neskládejte sobě požkladu na zemi, dj Krystus, **) fdež rez a mol kazý, a fdyž zloděgowé wykopáwagi a kradau, ale skládejte sobě počlady w nebi, fdež ani rez, ani mol nekazý, a fdež zloděgowé ani nwykopáwagi, ani nekradau; neb fde gest počlad twíg, tu gest srdce twé. Dnes dusse twá požádá a bude, dnes ze swěta segdeš, a co sy nabhromaždil, či bude? Ktenj lépegi, tys swého gměnj maut dře zažjwal, srdce swého k němu nepřiskládal, a tak dříve dle náklonnosti geg za žiwobyti opustil, nežlibys se od něho násylně strze smrt odlaučiti nechal:

Gak na své gměnj hleděti, gak geho wjizwati máš, ofázal ti Pavel, ***) onž dj: Wisse čto

*) *Ad Ephes.* **) *Matt. cap. 16.* ***) *Act. 20. v. 35.*

čo wřázal sem wám, že tať pracugjce máte přizgimati nemocné, a pamatowati na slowo Pána Gežisse, nebo on řekl: Mnohem blahoslaweněgi gest dáti, nežli bráti.

Kdybys těmto slowům rozuměti chtěl, kdybys gich následowal, štrze pomoc potřebnému bližnjmu učiněna u sebe bys blahoslaweného učinil.

Něžádá syce od tebe swatý Pawel, aby ginj měli polchčenj, ty pať sauženj, ale ať gest rozwnost. *) Myněgssjho času twá bogrost gegich chudobě ať spomůže, by gich bogrost, totiž w ctnostech a modlitbě, twé chudobě byla ku pomocy. Nebudeš k tomu zapřenj sebe třeba miti? žádost očí tebe nenechá cyžy bjdy pozorowati; giž spasřenj něgaťého churawého, bjdného, newzáctnězho, opustřeného člověka tobě protivné gest; ty se ho štrjjs, wsseligatě wýmluwy nalezáš, bys se ho vgmauti nemusel; řekneš, že on sám sebe, štrze marnotratný a nepořádný žiwot w nestrěstj přiwedl; že twé pomocy nezaslubuge. Y byčby tať nezaslaužil, ty předce mzdu od Boha k očezkánj máš, když genu ne pro geho zásluby, ale pro Boha ku pomocy budeš; řekneš, že ginj lidé se ho vgmauti magj, a můžau wjce než ty, wssať gestli že tať každý sauditi bude, tať on gest od wssedch opustřen; řekneš, že sám na sebe a na swé djetky pamatowati musýš; prawda gest, nežádá toho od tebe Bůh, bys se šřodau swau někomu pomáhal; wssať ale dle swé možnosti giž malau almužnau, giž přimluwau, giž dobrau radau gsy bjdným pomocy zawázán; chcessli sebe

322

*) *Ad Corint. 2. 6. 8. v. 13.*

zapřiti, to gest: žádost očí k swému přílišnému dobrému, a k newssimawosti cyzého nedostatku krotiti.

Tobyáš, ten opravdivý služebník Boží, *) wsecky věci, které mjeti mohl, každodenně spolu gakým bratřím, kteří byli z geho pokolení, vdělowal, každodenně chodil, po wšem příbuzenstwí swém, a těšwal ge, rozdáwage gednomu každému dle možnosti ze statků swých. Ano patř gen na swého Spasitele, za nimž sobě vmjnil přigiti, zdaž o něm psáno nestojí, že prossel wlice a městečka wšem dobře čině; tak ty tedy žádost očí gediné k zwelebení swého dobrého zapřiti, a gi spissegi k pomocy cyzé nauze nakloniti zawázán gsy.

Gestě zbýwá k zapření sebe pýcha žiwota, což w třetím dílu řeči své wyswětliti sem předsewzal.

Tato působí, že lidé dle swěta žigicý předsewzají: na swé dořonalosti a přednosti, ne wssať na swé nedostatky; za druhé: na nedořonalosti cyzé, ne wssať na gich cenu hleděgi; za třetí: že w sobě gen zalíbení magice w swých vsudkách newstupni, w gednáních k swým předstaweným newolní býwagi.

Pořádně wsse to na zřetel postawiti se přičinim. Což medle člověka nadýmá, a napíná: Wzáctný rod, z kterého pocházý; auřad, kterým wlád

*) C. I. Tobia.

wládne; wčenost, ano y domnělá ctnost, s kterau se stkwiti chce; tyto wěcy stále před očima obnáššj, genž pýchy žiwota nezapřel. Wšak což sobě následownjě Krystůw s wrozenostj počínari má, naučj wás swatý Jeroným, on w žiwotě swaté Pauly, marrony Řimské gegj wzáctných předkůw, z nichž pocházela, totiž těch wdatných refů Scypionů připomjná: Et hoc dicimus, non quod habentibus grandia sint, sed quod contemnentes mirabilia. Gá prý proto zmjnků gegiho wzáctného rodu činjm, ne gaťobych saudil, žeby wěc weliká byla, wrozeným býti, ale proto, že to wěc podiwná gest, na wrozenostj sobě nic nezakládati: a dálegi dokládá, swětčtj lidé těch sy hrubě wšjmagj, kterj z wzáctného rodu podázst; my ale Žiřtané ty chwáljme, kterj pro Krysta tjm swým přirozeným nadánjm pohrdagj. Et mirum in modum, quos habentes parvi pendimus, si habere noluerint, praedicamus; wěc neobyčejná, ty, kterj se swým rodem hrdj, opowrhugeme; páfli ale widjme, že sy na tom nezakládagj, y tenkrát gich obzwláštne schwalugeme.

Podnět pýchy bywá také důstojný auřad, kterým někdo wládne; čím wyssj, a stkwostněgššj ten gest, tím wyce se nalczá pochlebnjků, kterj w něm postawenému se foťj, ba y geg také za něz gaťého zemřtého boha wyhlassugj.

To se stalo Fráli Hérodesowi, řdyž wložený den Hérodes oblečen gsa w Frálowstě rauchó sezděl na saudné stolicy, a učinil k Tyrstým a Sydonským řeč. *) Lid přikřikowal: Božj hlasowé,

*) Acto. 12. c.

wé, a ne lidstj! Zdá se, že Hérodes tomu poz
wěřil domnjage se bohem býti; neb hned raz
nil geg Angel Páně proto, že nedal cti Bohu
prawdiwému; což ale s tjm zemským bohem se
dalo? Poslyšte pismo: rozlez se čerwy, zdech.
Y pěkný to důh, genž strze čerwy za své wzal.

Ně t: F smeysli opravdiwý následowník Kryz
stůw, on tu swau k pýsse náklonnost zapirá, a
ponjuge. Wyšel někdy Petr *) k Korneliowi
setníkowi zástupa, genž slowe Wlastý, y wyšel
proti němu Kornélius, a padna k nohám geho
kianěl se genu. Což Petr z. snad nad tau počtas
se s swého úřadu pyšnět? Ne, ne, nyní sebe,
gako gindy gestě od milosti newtwrzen Krysta gest
zapiel; pozdwiha toho bohabogného setníka tak:
to k němu řekl: Y gá gsem člověk! O pama:
tůg:čz dobře na tato slowa! nábožnj poslaucháci!
ta sobě obzwlástině tenkrát, když k nádhernosti
wábění budete, opětůgte, y gá nic wjce negsem,
než gedentáždy člověk.

Tolikež činili Pawel a Barnabáš, **) neb
spatřiw Pawel kulhawého z života matky, rémtz
to slowy: Postaw se rovně na nohy své, geg
vzdrawil. Zástupowé to seznajice pozdwihi
blasň swých řkauce: Bohowé podobnj učinění li:
dem sstaupili k nám! y nazýwali Barnabáše Ju:
piterem, a Merfuryášsem Pawla, nebo on byl
wůdce slowa; kněz také Jupiterůw, genž byl
před městem, přiweda býty s wěncy před dwe:
ře, chtěl oběti s lidem obětowati. Což když w:
slysseli Aposstolowé Barnabáš a Pawel rozrů:
st

*) Act. 10. c.

**) Act. c. 14.

sučně své, vystočili k zástupům říčce a řauce:
Muži, co to činíte? y my smrtedlnj gšine wám
podobni lidé!

Toho samého y ty Křesťane častěji opatř, že gšy smrtedlný a giným podobný člověk, gšitě pýchu žiwota zapřeš.

Sámě toho zapření potřebu poznal čimstý mudřec Cicero řka: Quanto sublimiores sumus, tanto submissius nos geramus. Čim důstojněgšij gšme, tím wíce se ponížme.

Tento tak věčný, tak zběhlý we všem vměnj muž toho poznává: což ho také geho vmělost gačo nynj některé zhegralé mladiky nenadýmala z kle, neb genu to giž tenkrátě známo bylo, co pozděgi w 6. kapitole w 1 listu swatý Pawel Tymotheowi psal: Gest pyšný nic nemůže. Gač to? Ten gest tedy pyšný, genž w prawdě a zbola ničeho nemj, a předce za věného držán býti chce. Oprawdiwě věný hledj na to, čeho gestě nezná, čeho wíce wždy nalezá, než čeho nábytek má; toho, čeho sobě bděním, čitáním, přemýšlowáním a psaním nabył; gest tuže malá částka, která geg wíce k ponížnosti, než k pýše nakłonuge.

Alle bytby někdo sobě na své vrozenosti, na auřadě, na věnosti nic nezakłádal, předceby se snad tjm honosyti mohl, že gest ctnostný, že wšech se hříchů waruge. Tu ten gest prawdiwý řaryz zeus v swatého Lukáše w 18. kapitole, genž stoze takto se modlil: Bože, děkugi tobě, že negsem
ga:

gafo ginj lidé dráči, nesprawedliwi, cyzoložnicy, gafo y tento publikán, postjm se dwafráte do tyhodne, desárky dáwám ze wssch wěcy, nimiž wládnu; zatim ale ne ten chlubný faryzeu, ale ten poníženy Publikán před Bohem osprawedlněn byl.

O gašá to gest possetilost, držeti sebe za nehřisného; kdo saudi, že bez hřichu gest, lže! di swatý Jan; a Pawel syce ničeho sobě powěz dom nenj, wšak předce dokládá: žeby w tom osprawedlněn nebyl.

Protož nehleď ó člowěče na to, co myslíš na sobě dobrého mti, ale spjše, na swé zlé wášně a náruživosti; a tať sibe za toho neyhorššijho držeti tudeš, než bys sebe nad giné wypřnal, ge tupil a tegral.

Chceme my giný lidi mti dořonalý, sami wšak swých přestupků nelepššime. Brystůw náš sledownjč má autrpnost mti s cyzýma chybama, řdyž gich nemůžje napraviti, má ge aneb wymlauwati, aneb zatagiti, při tom ale na swé nez má zapomjnati chyby, na ty se horššiti má, a ge stále lepššiti; řdyž sám bez wššj wády, bez wššeho hřichu bude, y tenfráte giné z gich prowinněnj trestati může; wšak řdy se to stane? Mám zato, že wšsem takowým nadherným Břestanům to zahanbenj by se stalo, řteré od Brysta zákonjčům a řaryzeům *) se přihodilo, řdyž ř němu ženu w cyzoložstwu popadenau přiwedli. Wsyloz wali oni na to, by ta hřisšnice dle zákona Mōžjč

*) Joh. 8. c.

šowého wšamenowána byla. Wšak Spasitel náš wyborně gim odpowěděl: Kdoť gest z wás bez hřichu, ten prwnj na nj wrz kamenem. Žádnýť arcý z těch žalobnjků bez hřichu nebyl, wšichni zahánbeni odesli, a to zahánbeni až posawád na ty padá, kterj swých hřichů sobě newšmagice, cyžy gen tegracij, a ge téměř kamenugj.

Z toho konečně wplywá: Když tať gen soz bě pooblebugame, s be mnoho, a giných nic sobě newážime, že poslez ginym w swých vsudfách newstupni, w swých gednánjch newolni býwáme. Tento gest aučineť pýchý y taťé v sprostých, newčených, a poddaných lidj; a sice obzwoláštne v taťých; neb čím prostěgšij člověk gest, tym wjce newstupnosti a pýchý schopen gest.

• Eoliť nyněgšijho času dle gména Křestanů wjru Krystowau mudrowatí, a gestli ten, neb onen článeť wjry přignauri magi, chrj rozsauditi, swým rozumem wšse chrj wypátrati, a čeho pozchopiti nemohau, to saudj k wjře nepodobné.

• Zaslepenj lidé, kam wás wšse pýcha nepřizwádj: wy chcete swého ržiwati rozumu, dle něho wšse, co wěřiti máte, měřiti, newjste wšak, co rozum, a gať aužkau mezý obfličén gest z Ach, zapřete se raděgi, kořte se mocně ruce Božj, a Bohu gediné calým se odewzdeyte srdcem! Budte ubezpečeni, že Bůh gisté prawdy, dle kterých Křestan, gať w swých vsudfách, tať w gednánj swém se spravowati má, Cýrkwi swaté, gedinému dle Pawla slawu prawdy, gest zgercil; tať wám ge k wěřenj a následowánj předkládá;

Pládá; též wy swüg mdlý a wrtkawý rozum pož
drobte, gsauce ubezpečení, že ona uřtawičně od
Ducha swatého silněna a wedena býti musý, by
wjra Krystowa wěčná, a stálá ta samá gař z
počátku zůstala; a tař zapřije sebe w té swaté
wjře bezpečně, a pořogně za Krystem řáceti bu-
dete. Řekněte s swatým Pawlem: *) Ný řazýme
wřelika wyřokost powýřřugicý sebe proti wěni
Bořimu, w řoddanořt gimagicě wřeliký rozum ř
řlužbě Krystowě. Pakli ř řlužbě Krystowě řwěho
rozumu podrobiti nechcete; gařau medle řlužbu
řwým řělesným řředřtaweným řrowřázete? Waffe
neřkončená pýřa toho gistě nepřipustj, by řte
gim řcela po wůli byli; a řředce napominá wás
swatý Pawel: Pořluffni buřte řělesným Pánům,
gařo Bohu, ne genom na oko, ale pro řwědomj;
deyte řest, řomu řest pařj; řa wřelčni we řpo-
leř se řtj sebe řředcházegte; toho se bogte, řomu
bázni powlnni gřte, deyte daně tomu, gemuř
přiřluffj, totiž Pánu země. Toř gřau powinnoř-
řti toho, genž za Krystem přigjti řce.

Nicméně nezapřená pýřa řřwota tomu se pro-
tiwj. Gařa medle řoddaných nynj gřest uřtiwořt,
a řodrobenořt ř Pánům země? gařa pořluffnořt
djetě ř rodičům? gařa řlužba řelednůw ř řospoř-
dářům? řdoř toho wřřeho přjčina gřest? pýřa
řřwota, řterau w tomto obřwlařřně ořwřceným
wěřu zapřjti nechceme.

Poslyřřme Krysta Geřjřře ř nám v swatého
Matauřře w 11 řapitole mluwicýho: Pořtrež ře-
mne wřřichni, řterj přacugete, a obřřženj gřte,
ř
gát

*) C. 10. 2 ad Corint.

gát pás občerstwjm, wezmere gho mé na se, a včte se odenine: neboť gsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutj dussm swým; gho mé zagistě gest sladké, a břjmě mé lehké.

◊ přestáť gšau ta slowa dobrotiwého Gežisse, kdožby gim sluchu swého nepopřál? On dle wýkladu swatého Augustýna od nás nežádá, bychom od něho se swět tworiti včili, neb wšeschné gať widitedlné tať newiditedlné twory působiti, ani diwy we swěte provozowati, neb mrz twých k životu powolati; takowých těžkých wěcý od nás nežádá, gedině bychom se od něho tichosti a poníženosti včili.

◊ člověče, takowého mistra máš, takowý obraz před očjma, a nechceš se dle něho řjdit? Pomni, prosým, co sy byl? co gsy? což budeš? Byl sy w životě mateřském smradlawé sýmě; gsy pytel neřádu; a budeš pokrm čerwů; a předce se zapřjti, předce se dle příkladu Krystowého ponížiti nechceš? Než wjm, že zatworzelého srdce negsy, by ho tyto nebeské prawdy neobměkcily?

Poznáváš gistě potřebu zapření sebe samého; wšak řekneš, že gsy mdlý; že těžko gest, sebe samého, to gest: žádost těla, žádost očj, a pýchu života zapřjti, — uznává to s teban swatý Řehoř, genž prawj: že ani tať obtížné není člověku opustiti to, co má; gať obtížné gest, zapřjti to, co gest. Gá tobě předně odpowjm se swatým Jeronýmem: Durum, grande, difficile; sed magna sunt præmia; arcyť odpor né to přicházý, pohodlj a rozkoše, ku kterým těla nás žádost wábí, zapřjti; a bolest, které se ono brozý, mile snášseti; owšem
obíj-

obtěžné gest, žádost oči od cizého y od vlastního nábytku odvrátiti a na polehčení cizé biedy gediti; ně mysliti; owšem nesnadno to gest, pých zřetel ta strze zapření své vrozenosti, svých nadání; strze podrobení vsudkům cizým a wolnost k swym představeným ponjiti, wssať magna sunt prae-mia: weliká za to odplata k očekáwanj gest; zde giž odpočinutj dusse své, tam pať gaťe radosti, o kterých ani wcho neslysselo; kterých ani oko nez-widělo; ani w srdce lidské staupiti může, co k očekáwanj máš. Chcessli těchto radostj vjiti, sebe zapřjti, sobě násylj učiniti musýš.

Odpowjm ti za druhé: začátek toho zapře-nj bude ti težké, gestli ažporud toho starého cloz-wěka sy neodhodil; wssať s milostj Boží wsse pře-mocí můžeš; Pawel dj: Wssechno mohu w Kry-stu, který mne sýlj! Tak y tebe posylj; pomni též, že králowstwj nebeské násylj potřebuge, a že násylj se ho zmocnugj.

Ždaliž neslyssels Spasitele svého, gěnj dj: že geho gho sladké gest, a břjmě geho lehké: on wssj hořkost tobě osladi, on wssj těžkost tobě v-lehčí; neboť s tebau to gho, to břjmě pon-se; hled ty gen toho, gať swědčtj lidé mnohokráte sebe zapřjti musý, by chwalitebné powěsti, a welikého gměna došli; toť wssať gest wěc marná, co oni někdy na oko gen dobrého působj, že to přje-zeně příslussj; toť wssať wěc lidská! Ach, y aspoň to čin; ale, proto že se to Bohu libj, a to bude wěc swatá, a Božská, tať za Krystem přigdeš, ano geg w sobě obnásscti budeš, řdy; řjcy budeš moc: žiw gsem, ne gá, ale žiw gest we mně Krystu.

III.

N a D e ň

swatého Bogtěcha, mučedlníka
Páně, a zástupce království Českého.

Omne palmitem in me non ferentem fructum,
tollet eum; qui fert fructum, purgabit
eum; ut fructum plus afferat. *Joh. 15 C.*

Každau ratolest, kteráž we mně nenese owo-
ce, odvrhne gi; a každau, kteráž nese
owoce, čistí gi, by více owoce nesla.
V sw. Jana w 15 kap.

Mage se Gejš Břystus od swých Včedníků
srze smrt widitedlně odlaučiti; nic jim potře-
bnějšiho k gegich zprávě zanehati nemohl, ga-
ko ono otcowské napomenutí: by se nikdy od ně-
ho, to gest: od geho wjry a lásky odstraniti ne-
nechali, pakli žiwota věčného dogiti žádají.

Potřebu toho by tím spíše pochopili, podor-
benstwí dal: sebe winému kmenu, ge ratos-
lestem, a Otce swého wináři přirównage.

On syce v swatého Matausse w 20 kapitole
se také Pánem winice nazýwal, genž rozličné ho-
diny dnu dělníky na swau gest winicy powolal:
giný z rána, giný w poledne, giný v večer, a
předce každému stegně mzdy vdělil; by se tak býti
spraz

sprawedliwym Bohem dořázal, který ne dle času, ale dle dbalosti mzdy věčné vděluje.

On opět v swatého Lukáše w 20 kapitole přitownal se synowi Pána winice, kteréhož otec k nágemnjšim své winice odeslal, aby z ovoce winice dali gemu; oni však wystrčiwše geg wen, zabili.

W dnešním ale Ewangelium sebe winým kmenem býti problassuge; by na zřetel vědlnjším svým dořázal, že gať ratolest žádného ovoce nenese, ano zwadnauti a zabynauti musý, gestli na kmenu nezůstane; tať také žádnému žiwota věčného dosáhnutí nelze, leč w něm strze wjru zůstane, a strze swau k němu lástku ovoce, to gest: dobrých skutků nenese.

Žagistě není dosti na tom, strze wjru s Krystem býti spogeným, gestli ta wjra mrtwá, a nás k vyplnění powinnosti našich nepřiwínuge.

Nleboť ten, genž w Krysta gedině wěř, Křesťanem se nazývá; ale gaťo Křesťan žiw není; gest ratolest na kmenu wwadlá, nevžitečná, kteráž od wináře odwržena, a do ohně wwržena býwá.

Ten se owšem co obáwati má, by Otec nebeský ho netrestal, to gest: nepřipustil, aby y časem o tu swau mrtwau wjru přigda do newjry newpadl. Křesťan pať dle wjry žiw od Otce nebeského, gemuž obzwláštne prozřetedlnost se přičítá, gaťo vžitečná ratolest od wináře býwá očistěn, štetěn, a hognau milostj obdačen, by wíce ovoce nese, a w cnosti prospjwal.

Taz

Taková owoce osypaná rátolestí byl owsssem náš milý vlastenec, naše sláva, a obwzlástni ochránce národu českého swatý Wogtěch, tomuž Bůh, by wíce owoce nese, milostj swých propůgčil; předně: by sobě propůgčených přirozených darů ne jen dle powinnosti křesťanské, ale y také dle dokonanosti ewangelické vžíwal; za druhé: aby anřadu duchowního, w kterémž gažo Biskup Pražský stál, práwě apostolský zastáwal; za třetí mu milostj propůgčil, aby geho nábožnost a swatost od mnohých wzáctných lidí gaž za žiwa, tak po smrti ctěna, a welikými zázkazy k prospěchu geho čtitelů stwrzena byla. Škrátka, swatý Wogtěch byl dokonalý Křesťan; byl apostolský Biskup, a proto gaž od Boha, tak od lidi oslawen.

Swatý Wogtěse, genž gsy w gazyku tom Předkům mým řázał, kterým gá dnes swým Wlastencům řáži, rač gazyk můg zosřiti, a gegich srdce obměkčiti, aby oni pozorněgi a vžitečněgi mne poslechli, nežli twého času Čechowé tebe, a rač bys na nich wětššího zalíbení, nežli někdy na oných měl, kterjž twému pastýřskému napominánj sluchu swého popřiti nechťeli!

Rodičowé, z kterých řdo pocházý, gfaudoz gista obzwlástenj dar přirozený od Boha; mnoha owsssem na tom záležj, gacy oni byli, s nimiž gsy ó Křesťane! prwnj wěť twůg žil, od nichž gsy wychowánj dostal, dle čeho řáždý budaucý běh swého na swětě obcowánj spravowati obyčeg má.

Swatý Wogtěch pocházel z wysoce wrozených, a nábožných rodičů; geho otec, hrabě Slawniř,

pá=

pánem byl na Libických a giných panstwjch; bába jeho ze sestry Gindřicha prwniho, římského Cysáře pocházela; matka Wogtěchowa gmenowala se Strězyslawu, dcera Wúdce Českého Boleslawa prwniho, bratra nasseho milého Weywody swatého Wáclawa, proto y Wogtěchowi swému wnuku Krystján matky jeho bratr a nejstarší spisowatel Český život swatého Wáclawa, a swaté Lidmily, žeby od nich pocházel, od sebe sepsaný gest připsal. O Bože! gaťe to nadání, z tak wzáctných a spolu nábožných rodičů pocházeti!

Swětci lidé z takowé vrozenosti se pyssni, s ginými nižšího stawu pohrdaji, a sobě z toho ohledu k wysokým swětským auřadům cestu dláždi.

Wogtěch z tak wzáctných rodičů pocházegeswůg mladý wěk ne w rozkossch, gať w panstých často domech obyčeg býwá, ale s wčením, ne s přemyslowáním swé nad giné přednosti, ale w poníženosti a pokoře křesťansté, ne s obíráním marných a pozemských wěcý, ale s modlitbou a w pobožnosti gest stráwil,

Uno by wice gať w swětském, tak w Božském umění prospjwati mohl, od swých wzáctných Rodičů do Magdeburku tenkrát města slowensského Děwin nazwaného poslán w klášteře řehole swatého Benedykta, ne něgaký čas frátký, ale deset celých let stráwil; pať wsselikým uměním a mnohýma kníhama obohacen do swé vlasti se nawrátíl; to nabyté wčení, ta nábožnost, giž se mezy duchownjmi muži nawyfl, byla owssem wěrsíi jeho okrasa, než wysoký staw, neb, oné sobě nadání, a ne toto přičítati mohl.

Stalo se léta 979, že Dytmar, první Biskup Pražský z toho světa sešel. Snad gednjm blasem gať od vůdce Boleslava druhého, tať y od Wladyků a Kněžstwa Česté země za toho nejz hodněgšsjo Wogtěch wyhlássen byl, genžby sloz lice Biskupsté zastaužil; y taťe rok na to we Mezroně posvěcenj biskupsté dostal.

Proč wzal Wogtěch ten áurad na sebe? zdaliž giný pohodlněgšsji a weynosněgšsji miji nez mohl? Wšsem mohl, z tať wzáctných rodičů pocházegc; on wšsať nehledal wice přignuů pod chudým Krystem; by sebe cboatil; chtěl gedině strze wstaupenj do stawu duchownjsjo swau wywýssenost swětskau tim wice ponjžiti; chtěl swého wripu a vmělosti k cwjčenj swých Wlastinců vžiwati.

Bohatstwj taťe přirozený dar Božský g si, toho Wogtěch měl hognost; neb geho otec Slazwnjšt wětsšý djl Česté zemi djlem pod gménem vůdce Boleslava sprawowal; djlem swůg wlasťnj měl, gať o tom starý spisowatel Kosin's obšširně gedná.

Kterak pať té znamenité mohowitosti vžiwal Wogtěch? Snad k swému pohodlj? křikeli; snad k pomjgegicý marnosti? ne; snad k zhaubě swé dusse, a poborssenj ginému? zachoweyž Eůh! On negen napomenutj Dawidowo wyplnil, onž dj: k rozhogněnj swého zbožj nechťegte srdce přizkládati; ale Wogtěch taťe rady Krystowé náfledowal. Wšsecky wěcy, kterěz máš, prodej; a rozdey ge chudým; buděš pať miji poklad w nebi: a poď, následũg mne, w sw. Eufásse w 18 kap.

Wog-

Segný důkaz toho máme, ažposawád zachowáný klášter Břewnowský blíž Prahy, v swaté Markety nazwaný. Tento klášter Wogtěch synům swatého Benedykta s wůdcem Boleslawem druhým roku 993 založil, a k zachowání těch duchowních své weynosné statky, které dědičně naň po otci připadli, darowal.

O Bože! gať se nyní děje? také my nasse bohatstwj ke cti a sláwě Boží, k zachowání duchowních osob obracujeme, strze které nevyžitečnejší knihy předních spisowatelů zachowane, mnoho ráte opsane, umění rozmnoženo, wjra katolická wyučowána, mnohé duse w newinosti zachowane, chudj a nuznj wyžiweni, lidé téměř gaťo zwěr blauidjcy škroceni, prácnym wycwjení, k nim přízdrženi byli.

Wšsem gináče nynějšj swět smyšlj, než před časy swatý Wogtěch smyšlel; on tať málo srdce k zboží swému přiložil, že se ho scela pro Krysta zbawil. Chceteli toho giný mjtí důkaz? poslyšte podiwný příběh: Mjwal obyčeg častěgi do Staré Boleslawy k místu vmučenj stregece swězho, swatého Wáclawa, z Prahy putowati. Roku 986 stráwio před geho swátkem celau noc w bděnj a modlitbě, gjtro pať w službách Božjch, ne sylnicý, ale postranau cestau pro austoky pozbahnu se nawracowal.

Přigda do wesnice Kleratowice nazwané žádal přes Labe přewežen býti; pohansšj plawcowé té služby mu neodepřeli, slyšice pať, žeby on žádných peněz neměl, žeby pro Krysta chudý žiwot

wot wedl, nemilosrdně se ho chopili, a swlékše s nohy obuwo geho mįsto platu sobě nechali. Dozbrdagjce pať potom geho požehnáním, kladbý za to y swými potomky nésti museli, řdyž nápotom mįsta toho obywatelowě, ačkoliw pilnj worby, nedostatku chleba zaťasyli.

Ťať Wogtěch vřjwal přirozených darů od Boha sobě propůgčěných, by wjce owoce nestl. Droženost swau ponřženosti řřestanstau ozdobil, wtíp sobě vměnjm ř wynčowánj gíných zostřil; bohatstwj ř zachowánj duchowných darowal, a sám dle přjkladu Krystowěho řiwot chudý wedl.

Milost wssať Otce nebesťěho Wogtěchowi propůgčěná s obzwláštnjm se blestem w geho bįstupstěm auřadu stkwěla; co gįž w druhém dįzlu swě řřči dokáři.

Swaty Pawel dį w 1 listu ř Tymotheowi w 3 řapitole, řádáli řdo Bįstupstwj, dobré práce řádá. Ťě syce práce, gediné práce, ne wssať s nj spogeně zewnitřnj gasnosti řádal, a na sebe gařožto řěžké břjmě wlořiti nechal Wogtěch.

Musý ředy Bįstup, gať wčitel národů dį: Bez auhony, střjzliwý, opatrný, ozdobný, styzdlíwý, přjwětíwý ř hostem, a wčitel býti. Ne pįgáť wjna, ale mírný, ne swarliwý a lařomý, ale řichý a chudoby milugjčý. Opět Pawel ř Tymotheowi od řebe w řřezu ustanoweněmu Bįstupowi w 14 řapitole přřkazuge: Buď přřkladem wěřjčých w slowě, obcowánj, w lásce, wjře a w řistotě. Buď pilen w řitánj, napominánj, a

w učenj. Ty wěcy přemyslely, w těch hnd, aby prospěch twůg zgewný byl wsechněm. Dey ná sebe pozor, y na učenj; w těch věcech trwey, nebo to čině y sám sebe spaseného učinjš, y ty, kterjž tebe poslauchaji.

S s gáau dbalostí, s gáau horliwostí, s gáau dokonalostí ty powinnosti biskupské vyplnil Wogtěch? On na swém tuhém a ewangelickém obcowánj toho giným příklad dáwal, čemu ge wycowal. Sprawowal se toliko dle swého Spasitele, o němž swatý Lufáš pisse: Počal Gežjš činiti a učiti: Dřjwe má dobrý Pastýř zachowati toho, čemu owce swé učiti chce, aby gemu, gať dj swatý Jeroným, někdo předhoditi nemohl: Quare tu, quæ dicis, ipse non facis? Proč toho sám nečinjš, co chceš, bych gá činil? Tím tezdý gewjš, že to tobě nemožné gest, čeho odeinne žádáš?

Negsem gá w stawu Wogtěchowu nábožnost & Bohu, tuhost & swému tělu, přjwětíwost & bližnjmu, dobročinnost & potřebným, nevstálost & obrácenj pďhanjw na wjru křestanskau, gichžto tenkrát wice w Čechách bylo, než wějcých; dostatečně wylowiti.

Slowa mně nepostačugj & wyobrazenj gáho horliwosti, kterau wěrně & zachowánj powinnosti gegich přidržowal; hlásal slowo Boží; nabízel w čas y w nečas; trestal; prosyl, žebřal we wssí trpěliwosti a učenj; bylť owšem za geho Biskupstwj ten čas, který Pawel swému Tymothcowi předpowěděl: Když zdrawého učenj nebudau snázsti,

steti, ale podle swých žádostí shromáždowati budau sobě mistry magie swrablawé wsi.

Proto učinil Wogtěch nevstupným Čechům, co někdy Pawel a Barnabáš těm, kteří slowům gich se na odpor stawěli, prawili sau: *) Wámě mělo neypraw mluweno býti slowo Boží, ale pozněwadž ge zamítáte, a za nehodné sebe soudíte wěčného žiwota, hle! obracugi se k národům; neboť mně tak přikázal Pán: Položil sem tebe za swětlo národům, abys byl k spasení až do konce země.

Wessel tedy Wogtěch z Čech, a do Říma k stolicy Papežské putowal, kde celých pět let w klášteře swatého Bonifácia a Alesse řeholní, a příkladný žiwot gest stráwil, Boha za obměkčenj zatworzelého srdce swých kraganů stále prose.

Pro gařau ale příčinu tak trpěliwý, tak bedliwý, tak horliwý Pastýř české své stádo opustil z Prwnjě byla, že Čechowé na wjru Krystowau obrácenj dnů swátěčnjch náležitě swětiti nechťeli; druhá: že do stawu swatého manželstwa dle pohanského způsobu bez přítomnosti kněze wstupowazli; třetj: že ne při chrámu Páně, ale na wsiich a w lesynách při swých pohanských předkůw pohřbji se necháwali; Bohu žel! cožby nyní činil Wogtěch, kdyby zase swau wlast widitedlně nawsičwil, a gařo dobrý Pastýř po cestě spasenj owce wěsti chtěl? Gařeby potěssenj ze swých kraganů měl? Ach nalezlby gisté mnohý, kteří snad hůře žiwi gsau, než tehdy pohanowé; když ani

tož

*) Ařtor. c. 13.

toho nekonagi, co na ně přirozeně přislussi; křeť
gačo rátolestě na winém kmenu bez owoce, a s
Brystem gedině šrže wjru, ne ale šrže lástku
spogeni gsau.

Což prospěge, Bratři mogi, mluwj k wám
swatý Jakub w 2 kapitole, prawjli kdo o sobě,
že wjru má, a nemáli skutku, zdaliž bude mocy
spasyti geg wjra? Wjra nemáli skutku, mrtwá
gest samá w sobě. Gá gedině těch příčin se zde
dotknu, pro které swatý Wogtěch nasse předky
opustil; zdaliby pro té samé zase odgiti nemusel.

Medle s gačau nábožnostj my dny nedělnj
a swátečnj swětjme? Msi swaté někdy do konce
neslyšime; gsmeli pať předce při nj přítomnj,
oči po lidch wsfetečně se taulagi, mysl gisté gin-
de, než při oltáři gest; slyšime každau neděli slo-
wo Božj, a dle naučenj od kněze daného žiwi
gsme? chodjme častěgi w den swátečnj k zprávě
Božj, přistupugeme wraucně k stolu Páně; y
mnozí magice sobě w ten den swatý od práce
odpočjnauti, a dussi swau slowem Božim, vžj-
wánjm swátostj, modlitbau, čtenjm nábožných
knih občerstwiti, w hospodách posťakowánjm,
pitjm, nočnjm přetulowánjm, wíce než pracj se
wnawugj. Dálegi do stawu manželského wstupugi
snad nyněgšj Čechowé w přítomnosti kněze, wšak
Bohu žel! gať mjmo něg, a w něm žiwi gsau?

Opět, co se pohřbu dotýče, na to se nynj
w tomto oswjceném wěku málo dbá, než leži tělo,
kde chce. Ach, dež Bože, by ho gen dusse šťastně,
na cestu wěčnosti dobře připrawená, byla opustila.

Nawrátim gá se zase k swatému Wogtrěchu, genž po pěti letech w Řimě stráwených strze wyslance od Čechůw polepsšenj připowidazjých žán dán byl, by se k nim zase nawrátíl.

Wssať nedržel swého slowa ti zatworzel předkowé nássi, a tak přinutili swého hotliwého Pastýře, by ge opět opustiw naspět do Řima do swého milého kláštera putowal.

Ža negafý čas od Řehoře pátého, toho gměz na Papeže čijnstého do Čech zase poslán, dowozlenj dostana, pakli ho geho wlastency poslauchati nebudau, by giným národům wjru Krystowan blásati mohl.

Přišel na swau stolicy biskupstau, wssať dlaubo na nj seděti gemu dowoleno nebylo, neb od swých wlastenců odwržen gsa, gať giž před swým prwnjim nawrácenj Vherstěmu národu tak nápotom Polstěmu, poslez Prussanům Krysta zwězstowati se odebral.

S gafým ale aučinkem? Slepššim owšsem, než w swé wlasti, kde dle weypowědi Krystowé Proroč obyčegně nenáwiděn býwá. Wogtrěch Krále Vherstého Girsu na wjru Krystowan obráztil, a geho synáčka swatého Štěpána prwniho pokřtil, strze ty dwa Krále, obzwláštne ale vsyzlowánim swatého Štěpána Vhřj gho Krystowé na sebe wzali.

O slawný národe Vherstý, že tobě wěčné swětlo prawdy Krystowé swjti, Uposttolské prácy Čecha Wogtrěcha eo děkowati máš! Též

Těž ty ó vdatný národe Polský! Komuž to sladké gho Krystowé, to lehké gho břímě, které pro své gať časné, tať y věčné spasení nesíš, Komuž ge přičítáš? Čechům! Neb twůg wůdce Mněčislaw s tau gen wýmjinław Daubrawů wůdce našeho Boleslawu prvního dceru za manželku pogal, aby wjru Krystowau na sebe přigal; ten ale by tu samau v swých poddaných rozmnožil Biskupstwí Gněfně gest ustanowil, a to Wogtěchowí širegcy swému, řdyž on w Polsku Krysta hlásal, ř spravowání obětowal; wšak Wogtěch tu důstognost na swého řewnjho bratra swatého Gaudencia složil, ř Prussanům, by ge z zarytosti pohanské ř swětlu wjry Krystowé přiwedl, gest pospíchal.

Wy Prussané! gať založení své města Königsberg Českému králi Ottořarowí welikému, tať y náboženstwí Křesťanské Wogtěchowí Biskupu Pražskému co děkowati máte.

Gně byl ten první, genž wám Krysta zvěstowal; on gaťožto newinná owčička mezy wás, tenkrát diwočy wlký gest přissel; wás cestě žiwota věčného wywčowal, wšak co giného ř očekáwání měl, než aby gať owčička od wlků pohleen byl. Tu konečně gho Aposťolská horliwost w auřadu pastýřském s mučedijnckau fortunau odplacena byla. Léta 997 s sedmi řopy swaté tělo gho Prussané přohnali, a tať dussi gho cestu ř věčnému odpočínutí a ř odplatě nebeské gsau odeswřeli. Toť byl opravdowý Pastýř, genž pro stádo své y dussi swau položil.

Přeugeme my tak o cizé spasení? zdaž nevíte, co psáno jest: Jednomu každému přikázal Pán o bližním svém. Mementote vos parentes proles magis exemplis doceri posse, quam voce; mluvte k vám rodičům svatý Jeroným: Pamatujte, že své děti spíše příkladem, než hlasem učiti můžete; ať něčeho na vás nevidí, něčeho od vás neslyší, čeho následující břeštitíby museli. Proclivis est enim malorum aemulatio; & quorum virtutes assequi nequeas, cito imitaris vitia, dýťen svatý Vítel: Snadněji se podle zlých čídíme, poněvadž ctnost dobrých těžká, zlých ale nepracnost lehká k následování přichází. Vám hospodárům jest svěřena vasse čeleď, vy jim něčeho zlého promíjati nemáte, vy je k dobrému zbuzovati zavázáni jste. Vám mistrům vasse všech dlníky gsau svěření, ať, prosím, gafo někdy Alexandr od svého mistra Leonyda, y oni od vás spíše kulhati, než rovně, to jest: ctnostně a bohabogně choditi se navčejí. Jeden druhého vzdělávati vesměs má, to jest naše povinnost, by se výpověď svatého Jeronýma na nás níkoliv nevyplnila; onž dý: Multitudo peccantium peccandi licentiam creat. Množství hříšníků působí, že svobodně se hřeší. O vchovejž toho Bůh, ať spíše jest v nás více nábožných, a příkladných Břestanů, by se ti rozpustilí hřešití oslepychali.

Na horlivost, na svatost, a vesměs na příkladné žiwobyť Wogtěcha, Aposťolského Biskupa zčitel měli mnohé vzáctné osoby; a Otec nebeský dal také tu milost Wogtěchowi, že on gať za žíwa, tak y po smrti od nich mnoho vážen a ná-

a následován, ano y mnohými diwy obdařen byl; by tak wíce owoce k věčnému životu v swých ctitelů nesi; a toť w sobě obsahowati bude třetí díl mého kázání, kterému se již uchyluji.

Orto Cýsař Římský toho jména druhý nad míru milowal a wážil sobě Wogtěcha, od něho sobě Cýsařskou fortuna w chrámu Páně na hlavu sázeti nechal, co syce gen Arcybiskupowi domozleno bylo.

On drahá raucha, gačých Biskupowé při službách Božích potřebují, Wogtěchowi darowal, která až do tohoto času při chrámu Páně swatého Wjta na hradě Pražském zachowána gsau.

Boleslaw Grobry wůdce Polský tělo swatého Wogtěcha za tak mnoho zlata od Prussanů kaupil, gať mnoho ono wážilo. Pocházeli tento Wůdce z Daubrawky tedy swatého Wogtěcha, a nemohl zagistě swau wážnost wíce k swatosti swého stregce nagerow dáti, gaťo když geho swaté ostatky w rovné ceně se zlatem měl.

Wzáctný Posluchači! zdaž y my swatých ostatků tak sobě wssímáme? Alspoi, daufám, že žádný z nás tak opowážliwý nebude, by nimi, gaťo někdy Wigilantius kacyř pohrdal; by ge vilem pulvisculum, opowrženým prachem a popelem nazýwal? Wěztež, že ti, kteří způsob chwalitebný Církwě Katolické, která počtu swatých těl schwaluge, tegrati, gediné blahol gsau toho opowážliwého Kacyře Wigilenta, gehožto nestydatu a něwmělau hubu již dávno swatý Jeroným

zacpal, — Jeronýmowi vždy se zdáli ostatkové něgakého Swatého gakožto lwa mrtvého od wětšij ceny býti, než byl Wigilantius pes živý, gaž on ho gmenuge, který proti cti gím tenkrátě giž provkázané střelal.

Nesprawowal se dle včenj Wigilantia Cýsař Otto třetj, genž strze přjmluwu oslaweného giž stregce swého Wogtěcha, (neb w těžké swé nemocy gemu se zasljbil) vzdrawen gsa do Polsta k geho hrobu na poděťowánj putowal, zdaleka wida město Gněsno, kde to tělo swaté odpocjwalo, bosý ten ostatek cesty gest dořonal.

Ten samý Cýsař roku 1000 z Polsta do Řjma přigda rameno swatého Wogtěcha sebau wzaw do chrámu Páně ke cti toho swatého Wlastence nasseho od sebe wystaweného na ostrowě Tyberstým gest přinceř, který řostel nyněgš čař v swatého Bartoloměje sluge.

Wssať kdo nám wsečeky ty wěcy, které sme k swému potěšenj o Wogtěchowj až dosawáde slysseli, a wjce giných paměti hodných zanechal? Sám řjmský Papež Sylwestr toho gměna druhý, genž roku 1003 umřel, žiwot Wogtěchůw gest sepsal. Má owšem obzwláštňj přednost Čestý národ nad giné, že gaž giný Papež Pius druhý, dřjwe Encas Sylwius nazwaný přjběhy celého Čestého národu složil, tať y nasseho obzwláštňjho Wlastence přjkladného na swětě obcowánj nám popřánj řjmský Papež zanechal.

Něž ažposawáde sem poctu gen od cyzých Wogtěchowů učiněnou přednesl; což nikdy sobě Předkové naši Zástupce svého wssjmati nepočali z

Břetislaw wůdce Český, onen wdatný reť léta 1038 začátek k neobyčejné počtě jeho učinil gest; neb přigda se swým wítězycdným wogštěm do Gněsny k tělu swatého Wogtěcha s slasťou nábožnosti přiklekl; dříwe wraucně žádage za odpustěnj toho tolikrát od swých předkůw wrazeného Pastýře, gako někdy Theodor Cýsar mladší při tělu swatého Jana Blatovského gest učinil. — Pak s Sewérem Biskupem Pražským s welikau wctiwoostí to swaté tělo wyzdwihl, a wítězoslawným průwodem, gaky gestě nikdy nebyl od Pražanů widěn, do Prahy sám w drahé rauchy oblečen s Sewérem, pak se swatým Prokopem a s Wrchni panenského kláštera swatého Gíř gest přinesl. Nlechcy obssjrně těch diwů, které se djlem w Polzsku při zwjženj jeho swatého těla, djlem při gestěho přinessenj do měst Pražských přihodili, zde přizpomenauti. Utec nebeský hogně na gewo dal, kterakby mu jeho swatost milá byla.

Mlčjm gá o těch wítězowj, kterých strze pomoc Wogtěchowů Čechowé nad widitedlnými nepřáteli tolikráte gsau obdrželi; o tom obzwláštném nadánj Českého národu mlčeti nemohu, které nám Wlastenec náš w Boha wymohl, že žádný Čech rozený malomocenstwjm nawssstiwěn nebýn á Žud wěčnému Bohu djsa! tělesného malomocenstwj se co obáwari nemáme; ó by také duchownj malomocnost od nás zabnal ochrana nasse Wogtěch. Gát sladkau se fogjm naději, že on nás také

od ni ostrjhati bude, když gen my geho předně w pořádném a křesťanském wžíwání swých přirozených darů; za druhé w offerčení sobě swěřených dussí následowati; a konečně geho takowými zázraky od Boha zwelebeného, a giž od cizých národů tak welice, tak dáwno poctěného ze srdce wzywati, a slusně ctiti budeme.

O Čechowé, ó Wlastency mogi! ble, do-
brotiwý Bůh miláu nassi wlast nad giné okolní
země obzwláštjnými dary gest obohatal; tu auro-
dná půda, tu čisté powětrj pro neobyčejnau
weyssřu nasse wlasti; tu wlažné a léčjcy wody,
tu množstwj wsseligakého chutného ptactwa, tu
w rybnicých rozličných a tučných ryb; tu bugné
zwěře w zelených lesynách se nalezá; nasse wlast
w lůnu země dosti drahých y potřebných kowů
schowaných má, wrchowé hůr nassich bohaté gsu
na rozličné drahé kamenj, že nám gich tak téměř
na každý křok obětugi. A gakau schopnosti, gak-
ým wtipem Bůh lastawý obdařil obywatele této
země? Čech ke wssemu vměnj, ke wssem prácym
welmi schopný gest.

Tedy wasse powinnost gest, neymilegššj
Wlastency moge, by ste těchto přirozených nadá-
nj swých dobře, pilně, newstále k swému spasenj,
ke cti a sláwě Božj wžíwali; zdali nemáte dosti
nábožných, dosti swatých Předkůw, dle kterých
příkladů byste se řjdití měli? Melze mně opomec-
nauti toho, co Pneas Sylwius prawj: Sicut
Hussitarum infamia bohemicum nomen labefactavit,
ita & fortium virorum constantia illuminavit, nec
provincia est, quæ tempore uostro plures Christi

Martyres, quam Bohemia produxerit. Gať, prý, zůřiwost Husytůw powěst slebčila čestau, tať gi stálost w wjře křesťanstě mnohých wdatných Čechůw zase zwelebila, nebo žádná fragina není, kteraby wice Mučedlnjkůw Krystowých zplodila. — Takowých Předkůw swých, swého orodownjka Wogtěcha swatého ne giných se přidržte.

Tuže tedy swatý Wogtěsse, gáť tobě, ó Wlastence náš! s tolika slowy gménem wšech Wlastencůw swých zde ke cti twé shromážděných mluwiti budu, s tolika někdy onen wysoce vrozený a wčený Čech Pan Bohuslaw Lobkowic swatého Weywodu českého Wáclawa wztwal. Wogtěsse, wyprosyz nám stálý pokoj, by nám zewnitř ani wnitř země nehrozily wálky; zažen wšelikau nařazliwost gať dusse, tať těla, by toto ani smrticým gedem nařazeno nebylo, ani ona škodným wčenjm w otráwenj wěčné nepřisla. Deyz, by obecný lid wšech, gať duchowních, tať swětstých předstawených sobě wážil, ge poslauchal, žádnému negsa ke škodě a na odpor. Agnoscat latius pastor ovile suum; ó by Kláměsteť Krystůw wšechny Čechy za swé owčičky poznal! by tať mezy námi newstále požehnánj Božské, pokoj, a ne swára, obcowala, by sme w wprjmnosti staročestě, w pokore, w swornosti, slowem we wšech křesťanstých cnotstech žigjce prospjwali, to gest: gaťo ratolestě na winém kmenu Krystowém owoce s ním strze prawdiwau wjru a lásku zde spogenj nesauce někdy blaženosti wěčné taťe požjwali. Amen.

IV.
N a D e n
s w ě t ě h o P e t r a ,
knížete apoštolského.

Beatus es Simon Bar-Jona. *Matth. c. 16.*

Blahoslavený gšy Ssimone, synu Jonášůw.
V sw. Matausse w 16 kap.

Melmi swatý a neobyčejně příkladný život Pána Gejše; geho k wšsem, obzwláště ale k chudobným wždy hotowá dobročinnost; dořonalé wšech, gať swětských, tať duchowních prawidel vyplněnj; nadpřirozená ostrowtipnost a wčenost; diwowé od něho w newyprawitedlném počtu působení musyli owšsem lid, genž ho bedliwě pozorowal, na to domněnj přiwesti, žeby neobyčejný člověk, ano něco gtného býti měl, nežli na něm spatřeno bylo; obzwláště, když wůbec známo bylo, že od prostého tesáře Jozefa wychowán, literijnímu umění záhy přidržěn nebyl.

Proto Gejis se wředlníků swých otázal: Kým prawj lidé býti Syna člověka? Kým lidé ti, kteří mě dle toho sandj, co jim do oka padá, takj po worchu gen, a ne wně widj, kterým Otce náš nebeský wywýšsenosti mé nezgewil, Kým jsem, genž tať člověk gsem, prawj býti?

Byliť

Byliť gsau tenkrát mnozý daremnj, vtrhaz-
 ňj, zloagjcy lidé; kterj tak swatého, tak mjr-
 něho, tak wysoce wčeného, tak dobrotiwého a
 zážračného Spasýtele pigákem wjna, buřičem,
 Samarytánem, swůdcem nazýwali. Tohoť křis-
 tého ossemetného zdánj newygewili wředlnjcy Kry-
 stowy Mistru swému k wystraze nassl, bychom
 také nebyli klewetnjcy a donássitelowé, toho těm
 neoznamowali, co o nich zlého někde buď ze
 zlosti, neb z nerozumnosti mluweno bylo, ano
 raděgi se sami zlehčené gich cti wjmali.

Apostolowé to gen Gežissowi přednests, co
 lidé o něm pocestně, wssak předce omylně saudili;
 neb někteřj, (prawili oni) magj tebe Mistrě za
 Jana Křtitele, gačo sám Hérodes, tenž se do-
 mnjwal, žeby ten předchůdce Páně byl powstal z
 mrtwých, a w něm ty diwy se působili, které
 provozowal Gežiš. Opět dj gini, že gsy Eliš
 pro twau horliwost; gini zase prawj tě býti Je-
 remiášsem pro twau srdnatost, kterau gednohož-
 děho bez ohledu pro geho prowiněnj káráš; ano
 wesměs za gednoho z proroků tě magj.

Řekl k njm Gežiš s těmi odpovědmi ne-
 gsa spořogen: Wy pať, kým mne býti prawjete?
 Wy, kterj semnau stále obcugete, kterj gste wjce
 mých čínů, než gini, spatřili, ano kterj gste strze
 mne diwy též působili, kým wy mne býti saudjete?

Tu vmlkli wssični; gedině Petr horliwostj
 wjry zapálen, a wždy syce misto gich mage oby-
 čeg mluwiti, gačoby geho wsty wssični mluwili;
 teď ne gich spolu gménem, ale pro sebe gedině
 odz

odpowěděl: Tyť gšy Kryštus Syn Boha žiwého! Syn Boží gšy, ne dle dobrowolného přiwlastněnj, neb tacý synové Boží byli sau také Jan Křtitel, Eliáš, Jeremiáš a ginj Prorocy; ty gšy Syn wlastný, přirozený, gednorozený žiwého Boha; Boha žiwého, ne pať něgafe němie, bluzché, a slepé pohanské modly. Nad tau odpovědi dosti měl Kryštus, a hned Petra pro tu samau blahoslaweným býti prohlásyl: Blahoslawený gšy Ssimone synu Jonášůw.

Klábožnj Psclauchači, w čem medle pozůstává blaženost, gižto owšem gedině Služebnjcy Boží w nebesých oprawdiwě zažigi? W dwau věcch. Předně: oni Boha, gať w sobě gest, znagjce geg dořonale milugi; za druhé: od gecho wěčného swětla gsau welmi oslaweni a powýssení; tak giž za žiwa blahoslawený Petr, Nimii ardoris, amorisque quam maximi fuit Petrus in D. Salvatore, gisti nás swatý Jeroným: Welmi horliwě a srdečně milowal Pána nasseho Spasýtele Petr, o čemž prwnj díl dnešního mého kázanj gednati bude, a syce k nassemu nawčenj.

Byl pať Petr nad gině také vředlnjky od Krysta welmi oslawen a powýssen, co druhý díl mé řeči k wctěnj Knjžete toho aposstolského w sobě obsahowati má.

Petrowa láska k Gežísi nás také podpálj, bychom wraucně y my milowali Spasýtele swého, důstognost a welebnost swatého Petra nás k tomu wzbudj, bychom geg základ ten Cýrkwe Krystowé lussně ctili.

Ty ó Gežissi, Synu Boha žiwého! Ty gsy Božstými swými wsty Petra blahoslaweného proz blásyl; a gá twüg mdlý a bjdný twor toho twého milého wčence lástu k tobě, a twau k němu náš Plonnost wyprawowati sm se osmělil; ach zlečcil bych, Kryste, těmito chudými slowy wíce blaženost geho, nežbrch oslawil gi, kdybys ty mně swau swatau milostj nepřispěl; za tu tě tedy Pane! snázně žádám, bys gi gať mně, tať y mým nábožným Posluchačům popřiti ráčil, bych twé swaté slowo náležitě hlásal, oni wssať wžítečně geg poslechyse dle něho nápotom žili.

Mám za to, že Gežissi na lásce Petrowé něco záleželo; neb o čem se wíce ubezpečiti chcem, a co nám tuze na srdcy leží, na to častěji se dotazujeme; to samé učinil lastawý Spasytel náš.

On po swém slawném z mrtwých střišseni zgewiw se na břehu swým milým wčedlníkům, *) kde gim také oběd lastawě gest připrawil, wssedky, by ho požili, k sobě powolal. Pak takto k Petrowi mluwil: Ssimone Jánůw, milugešli mne wíce, nežli ti z to gest: wíce, nežli wssični twi spolutowaryssowé, y též wíce, nežli Jan můg miláček? dj gemu Peter: Wsscem Pane, tyť wjš, že milugi tebe. Krystus k němu po druhé prawil: Ssimone Jánůw milugešli mne? dj gemu Petr: Wsssem Pane, tyť wjš, že milugi tebe. Otázal se ho po třetj Gežjš: Ssimone Jánůw milugešli mne? Y zarmautil se Petr, proto, že mu řekl Gežjš po třetj: Milugešli mne

*) Job. 21 cap.

mne? gaľoby snad ľasťawý Spasyltel o geho ľasce byl pochybowal, a řeřl ř němu: Pane, tyť znáš wseľky wěcy; ty wjš, ře milugi tebe. Což ne: byl dosti Krystus ubezpečen o dobrém ř sobě řdcey wřijmněho Petra?

Medle, na gaľý způsob opravdiwau ľasťu tomu prowfázati můžeme, po řterým horľime? Předně: Když po geho řřitomnosti stále dychřime, geg wždy wůkol sebe mřti řádáme. Za druhé: Když wseľe zľe, a protřwně od něg odwracowati se řřičřnjme, a gemu wseľeho dobrěho řřegeme. Za třetř: Když proň řaždá nesnáz, řaždě protř: wenstwj ř podstaupenj nám ľeľko řřicházý, ano wřice geho, než swěho řřiwota sobě wřřimáme, řřim způsobem aučřnľiwě Petr milowal Geřřisse, a proto řěž řarmautil sebe, řdyž Geřřis nemage dosti na dwěma pogřřřěnj geho ľasťy, geřřě po řřetř se řo řázal, řdaliby geg milowal?

Obcowanj s Geřřisse bylo Petrowi neymř: ľegřřř, toho on nad wseľeľo sobě wážřľ. Toľoli důľaz řádáte? posľyřte swatěho Matausse, genž řj: *) Chodě Geřřis podle moře Galilegřřěho spa: řřřľ geřř dwa bratřř; řřřimona, řterýž řlowe Petr, a Ondřege bratra geho, ani paussřř řřř do moře, neľo byli rybářř; ř řj řim: Podte za mnau, a wčřřnjm wás rybářř ľidj; a oni řřned opuřřřřřř řřřř řřř za nřm.

Petr rybář nic řiněho neměľ, řřimby swůg řřiwot pracně řachowal, než řřřř, a ř řřned opu: řřřľ,

*) *Matth. c. 4.*

stl, wšechno zanechal, by podle Božského Mistra
sebe wologjcyho býti mohl.

Tento syce nebeský Mistr někdy od swých
včenců zwláště pro modlitbu se odstraňowal, wšak
to nesnesytelné Petrowi přicházelo, gať v swatě-
ho Marka w kapitole 6 toho příklad máme :
Přinutil, prý, včedlnjky swé, aby wstoupili na
lodi, aby předessli geg přes moře k Bedsaydě,
ažby on rozpustil lid; a propustiw ho šel na horu,
aby se modlil. Když byl wčer, byla loď w proz-
střed moře, a Gežjš sám na zemi, wida pať ge,
že s těžkostí plawili, nebo byl witr odporňý gim.
Při čwrtém bděnj nočnjm přišel k nim, chodě
po moři, a chtěl gich pomjnuti; oni pať vzte-
wše geg, an chodj po moři, domnjwali se, žeby
obluda byla, a strachem křičeli. Y hned Gežjš
promluwil k nim řka: *) Dausyťež: gát gsem,
nebogte se; a odpowědew Petr řekl: Pane, gest-
liže gsy ty, rozkaž mně k sobě přigiti po wodě.
On pať řekl: Pod! a wstoupiw Petr z lodjčky,
chodil po wodě, aby přišel k Gežjšowí.

Takowau lásku měl Petr k swému Mistru,
nemohlě se dočkati, ažby do lodi wstoupil, ale
po tom tektém a nebezpečném žiwlu na rozkaz
geho giti se osmělil, gen aby k němu přišel, aby
podle něho byl.

Geg nemohlo to bauřliwé moře od společ-
nosti Gežjšowě odlaučiti; zdaliž ho bázeň, a strach
muť a smrti, které Gežjš k očekáwanj měl, od
něj odstraniti mohli z

Ukoz

*) *Matth. c. 14.*

Nikoliv, Předpowěděl mu syce Gežis, *) žeby psáno bylo : Bji budau pastýře , a rozprch-
nau se owce stáda. To gest : že od swých to-
waryssů při swém vmučení, gažto zachwácený
pastýř od owců sem y tam vřikagických opusťen
bude , že se nad nim zhorssěj. Odpověděl na
to horlivý geho milowník Petr : Byťby se wssí-
cni zhorssili nad tebau ; gát se nikdy nezhorssim ;
bycht pať měl s tebau vmřiti , nezapřim tebe ; Pať
ne horow gsem s tebau y do žaláře , y na smrt
giti. **) A následowal y také gatého Gežisse
w skutku , wssak zdaleka , ano y seděl wně w syni
knížete kněžského Kayfásse , od kteréhož Gežis
sauzen byl.

O Petře , vřimná owssem k twému Spa-
syteli láska mluwila z tebe , nicméně pozapomněl
sy na swau křehkost a mdlobu , a tenkrát také
milost Ducha Božjho na tebe gestě sešlána nebyla.
Tys milého swého Mistra obawně zapřel , wssak
řowem gen ne pať srdcem , owssem k nassí wý-
straze , bychom poznali , že gedině milosti Božj
to přičítati máme , řdyž do pokuseni wwezení
nebýwáme ; negsme my tať perwnau k Gežissi lá-
stau zapálení , wssak gestli gsy ty klesl , gatéhož
pádu my k obáwání nemáme , křeť mnohem
mdleyssj gsme ?

Ta prudkost lásky také působila , že Petr od
Krysta wsse trápení , wssedku nepřiležitost , ano y
smrt , kterau že podstaupiti mjinj , předpowěděl ,
odwrácenau mjeti se vsylowal.

Gať

*) Matth. c. 16. **) Luc. 22 c.

Tak mile Gežis, di swatý Matus w 16 kap. w. 21, včednjšm swým oznamowati počal, že musy giti do Jeruzaléma, a mnoho trpěti od Staršich, od Žákonjšků a od Knjžat kněžských, a že zabít má býti; y tuž horliwý geho milownjšk Petr pogaw ho počal mu přimlawati řka: Odstup to od tebe Pane! nestane se tobě toho; nebo dle řecněho písma a dle wýkladu swatého Jeronýma pogal Petr Krysta na stranu a w saukromě; by toho ginj neslyšeli, gemu lastkawě domlawal, řka: Budiž sobě Pane milostiw, nechťeg se tomu trápenj, té ohawné smrti podrobiti, wždyť pať sem gá nynj tebe za Syna žiwého Boha wyznal, gaťěž to bude pohoršsenj, řdyž lidé Syna Božjho zbičowaného, ztryzněného, a na kříž powěšeného wžij ?

Tak z Petra horliwá, wšak aždosawáde nezřizená láska mluwila, neb obrátiw se Gežis řekl Petrowi: Gdiž za mnau satane! to gest: odpor-njku, k pohoršsenj gsy mně, nebo nechápáš těch wěcý, které gsau Božské, ale těch, kterěž gsau lidské. Tady nazýwá Gežis Petra odpor-njkem, žeby se geho swaté wůli, geho lásce k lidskému pokolenj, které tak hogně šrže swau smrt od smrti wěčné wyswoboditi hodlal, pro swau nezmirnau lásku protiwil.

Neměl ale dosti na té domluwě Petr; *) on, řdyž byl Gidáš pogal zástup, a od Biskupů a Staršich služebnjšy, a přišel do Žahrady s pochodněmi a s branj, by Gežisse zradil a gal; řdyž y Gežis sam giž do rukau swých nepřátelů se

*) Joann. c. 18.

se vzdával ika: Gesliž tedy mne hledáte, nechť
 než těchto mých včedlníků, ať odegdu; tu předce,
 prawim, Petr mage meč wyráhl geg, a vderil
 služebníka Biskupowa, a vřal vcho geho prawé.
 Tu gessie vdatně Mistra swého zastával, a
 snadby byl wjce ginych poranil, aby Gežisse od
 nastáwagjého vmučení a smrti wyswobodil, řdyz
 by ten pokorný a tichý Spasitel té geho průdkoz
 sti byl nestoril. Tím způsobem Petr wšsecko
 nepřijemné od Krysta zahnat, naproti tomu wšsák,
 co jen wděť býti může, genu přiti, a zaopatřiti
 se jnažowal.

Pozdwižněme genom oči mysle své na horu
 Tábor, kde se Krystus před Petrem, Jakubem, a
 Janem proměnil. *) Y zastwěla se twář geho, gaz
 ko slunce; rauchow pak geho učiněno gest bílé gaz
 ko snih; a hle vřázali se jim Mogžiš a Eliáš,
 rozmláwagjice s nim, odpowidage pak Petr řekl
 Gežissowi: Pane dobře gest nám zde býti, chćeš
 li, wděcyme zde tři stánty, tobě geden, Mog-
 žissowi geden, a Eliášowi geden. Co řěssilo Pet-
 ra, řdyž widěl Gežisse tať oslaweného, hned ges
 mu stánek w té sláwě učiniti chřel, na sebe nemysle.

Wšsák gessie třetj důkaz wprjmné lásky býz
 wá, řdyž pro milého wšsecku nřsnáz na sebe bez
 rem, wšsecka protiwenstwj proň snášjme, ano y
 žiwota swého sobě newššjáme. Tau mjrau miz
 lowal Gežisse Petr.

On po slawném na nebe staupení swého Mi-
 stra naplněn gsa Duchem swatým, giž se wybroz
 žel,

*) Matth. c. 17.

žeť, giž se žaláře, giž zmršťánj, giž želez, ano y smrti nebogi, genž předce někdy blasem něgatké mdlé djwořy poražen swého Gežisse zapřel. On před Anássem knížetem kněžstým, před Kayfássem, Janem, a Alexandrem, *) a wssemi, kterjž byli z pokolenj kněžského směle se prohlassuge; gestli to sprawedliwé před obličegem Božim, abychom wás (hlásánj wjry Krystowé zapowídagjých) wice poslauchali, než Boha, sudte: neboť nemůž žeme nemluwiti toho, co sine widěli a slyšeli.

Kegenom knjže židowské, y také Hérodes Král wzstáhl tuřu, aby sůžowal některé z Cýrkwe, **) zabil pať Jakuba bratra Janowa mečem, a wiřda, že se libilo židům, přidal, aby gal y Petra; kteréhož řdyž gal, wsadil do žaláře, wydaw geg šestnácti žoldněřům k opatrowánj, chěge geg po weliké noci wywěsti lidu. Petr zagistě ostrjžhán we wězenj spal mezy dwěma žoldněři swázán gsa dwěma řetězy, a strážnj před dedweřj ostrjžhali žaláře.

Nábožnj Poslaucháci Petr w žaláři, železcm obtjžen, mezy dwěma strážnj tu noc pokogně spj, po kterěž řrže násylnau smrt oči swé napozřád zawřjti má.

Ždát se, že gemu wšechna nesnáz, ano to nastawagjý řrwe wylitj nepokoge žádného nepůřsobj. On owšsem dychtil časnj život, gaťožto něgatké břemeno s sebe složitj, aby giž wbrzce wěčného došel, s swým Spasytelcm opěť spogen byl, podle kterého, řdyž widitedlně mezy lidmi obcor

*) Act. c. 11. **) Act. c. 12.

obcowal, wždy býti taužil. Wssak ale ta přessťasťná hodina mu gessťe sauzena nebyla; neb od Anděla zázračně wytržen byl z mocy protiwnjka swého Hész rodca a ze wssého očekáwanj lidu židowskeho.

Musylě Petr dlanho gessťe pracowati, a drsnatý žiwot wěsti, musyl menšj Azji progiti; musyl w Kapadocyi, w Galacyi, w Pontu a w Byrhynyi Krysta hlásati, musyl dřjwe Antychensťkau, pak y Řjmsťkau Cyrkwu založiti. Do Řima Petr dle swědectwj swatého Jeronýma druhý roč za panowánj Klaudya Cýsare se odebral. Tam na stolicy biskupské pět a dwacet let až do poslednjho roku Cýsarstwj Neronowa seděl. Od téhož wřutnjka na řjž odsauzen žádal, aby na opač hlawau dolů, nohama na horu naň powěšsen byl, za nehodného se počtaje, aby tak, gač to Mistr swůg Gejš na něm wisel.

Mohl tedy Petr wice lásky k Spasyteli nazssemu potwrditi; řdyž konečně dussi swau proň wypustil? U žádná není gistě nad tu wěššj! Ta wssak opravdiwá Petrowá láska y nás, nábožnj Poslančaci k milowánj Gejšse podpáliti má; y z nás gednohofažděho táže se Krysius gač někdy Petra: Milugčešli inne? zdaliž můžeme odpowěditi: Wssem Pane, ty wš, žeť milugi tebe!

Ach, není třeba, by Gejš tu otázku třikrát opěťowal, giž gedinau gi vslyššje musýme se zamantiti, že geho owssem nemilugeme. Ano, byťbychom se také osmělili gemu odpowěditi: Kleyz sladšj Gejššj, twé swaté Gněno gest med w mých wštech, ljbezny zwůf w vsšjch mých, w srdcy mém gediná rozkoš.

Y on bude se nás dálegi gafo někdy w kni-
ze 4. Králowsté w kap. 13. w. 15. Jehu Jonad-
aba tázati : Šdali gest srdce twé přímé, gafo
srdce mé s srdcem twým ? Y řekl Jonadab :
Gest.

My nápodobně bychom Gežisse pogistili, řek-
něme : Srdce mé, lašťawý Spasyteli ! gest tak přímé
s twým, gafo twé s mým ; wšak což Gežis :
to podobně k nám promluwj, co k Jonadabowi
Jehu : Gestliže gest twé srdce přímé, gafo srdce
mé s srdcem twým, řodey mi ruky své ! Ru-
kau, to gest : skutkem dokazati máme, gafo
Petr, že Gežisse upřímně a horlivě milujeme.
Synáčkové mogli, přimlawá nám sw. Jan,*)
nemilůgmež slowem, ani gazykem, ale skutkem
a prawdau.

Medle žádáme my s Gežissem gestli ne
stále, aspoň častěgi obcowati, gafo Petr : Kdež
gest nynj geho, ydlo : W chrámu Páně ; zde
on pod způsobem chleba obcuge ; wšak ale gať
často, gať nábožně my geg nawstěwugme :
On dychtj s námi se tak aužce spogiti, že se
nám za pokrm oběrowal, a my tjm nebestým
pokrmem pohrdáme, gedwa gednau do roka geg
snad požjwáme : A s gakaui přípravau, s ga-
fým aučinkem : Náš daremný žiwot, nasse
zlost, nasse rozpustilost, nasse nenasycená po mar-
nostech dychtiwost dosti na gewo dáwagi, že
snad gafo do Gidásse při poslednj wečeři po
stýwě wessel dábel,**) tak y do nás wlažných
řek
řek

*) 1. Epist. C. 2. **) Joan. C. 13.

křesťanů vychází, když nehodně toho Andělského chleba požijagjce saudu sobě požjwáme.

Opět, milugemeli skutečně tak Gežisse, gačo Petr, abychom od něj wisse nepohodlj, tráz penj a smrt odwrátiti se přčinili? Wossam on, gač dj Pawel, gednau vmra wice nevmjz rá, a netrpj, wssač ale my geg w sobě opět trýznjme a křjžugeme, když w hřjssjch se kocház me, přčinu totižto geho přehořkého vmučení a smrti obnowugjce.

Mně Gežisse strze lačomstwj do rukau nepřatel gačo někdy Gidáš zrazugeme; my strze pýchu a nadutost gemu trnowau forunu na hřaz wu sázjme; my strze smilstwo a nestydatost geg obnažugeme, strze zlost bičugeme, strz nez spravedlnost na křjž odsuzugeme. Gest to ruky podati Krystu Gežissi, gest to geg skutkem, gačo Petr, milowati? Dle příkladu Petrowa flusseloby, abychom sami proň trpěli, wssecto, co nám na odpor stogj, přemohli; my ale gsme nedotkliwj rozmazánkowé. Křeb y pichnuri gez hly, gač dj sw. Bernard, nám nesnesyredlné přichází, gačbychomž, prosjím, káta něgakého meč pro Krysta snesli?

In minimis probate conflictibus, quám viriliter, in majori certamine stare possitis; zkaussseyte, radj ten medotekaucý učitel, zkaussseyte w lehčém bogi swé syli, by gsste poznali, s gačau wdatnosj w těžčém bogi, kdeby wám snad o hrdlo běželo, státi budete! Ku příkladu: Wáš nepřitel, to gest: wasse náruživosti počaukagj wás

más, by gste swé powinnosti zanechali, giné pomlauwali, wrputně tomu, od něhož w něčem stihani býwáte, odpowíдали; prosým! běžj tu o život! Edyž se přemáháte, Edyž ríší, mjrni a trpělwj zůstanete! Gle! ani s toho ničes mného bogístě s wítězstwim neodcházíte, gažž pak wítězostawnanu forum w bogi těžkém, w bogi Petrowém, Ede on život swůg pro Brysta položil, sobě připowídati můžete?

O mámě za to, že budaucně dle geho příkladu s rukau, to gest: skůkem Gežisse milowati budete, by ste s njm nestonalé dosšli blaženosti!

Petr wssať negen pro aučiniwau k Gežissi lásku blahoslawený byl; toho přčina bylo y geho wčregně nad giné oslaweni a wywýsseni; neboť předrě šrže něg nescislné diwy půz sobil Gežis, potom knjžete Apóstolůw, za hlavu wssch wěřicých, za skálu swé Cýrkwe ustanowil; proto y slusněho počtění od nás zasluhug Petr, co w druhém djlů swé řeči dokáži.

Wsssem dal Gežis wsssem swým dwanácti Wčedništim tu moc nad duchy nečistými,*) aby ge wywjitali, a aby vzdrawowali wsselikau nez moc, y wsseliký neduh, předce písmo swaté těch neyhlawněgšch diwu šrže Petra mnohem wice než šrže giné Apóstoly působených nam wypraz wuge.

*) Math. C, 10.

Bych wás, nábožnj Poslauchači! k vctění toho knížete apostolského podpálil, gich se mazličko podobnu: Petr a Jan vstupowali do chrámu Jeruzalémského k hodině modlitebnj dewáté, a něgaký muž, kterýž byl chromý z žiwota mazelky své, nesen byl; kteréhož kladli na každý den v dweřj chrámových, kterěz slowau krásné, aby prosyl za almužnu těch, kterjž wcházeli do chrámu. Ten když vzřel Petra a Jana, ani počínali wcházeti do chrámu, prosyl, aby almužnu wzal. Pohleděw pať naň Petr s Janem řekli: Sled na nás, ale on pilně na ně hleděl mace naděgi, že něco wezme od nich. Petr pať řekl: Zlata a střjbra nemám, ale což mám, toť tobě dám: we gměnu Gežísse Krysta Nazaretského wstaň a chod; a wgw ho za ruku geho prawau, pozdwihl ho, a hned wrwrzení gsau flaubowě y nohy, a wystočíw wstal; y wšel s nimi do chrámu, chodě a posťakuge a chwále Boha.*)

Nábožnj Poslauchači! Toť byl zagistě welký zážrak od Petra we gměnu Krysta Gežísse působený, po kterém mnoho tisíc lidu k geho swaté wjře přistoupilo. Toť gest bylo obzwlástinj zwelebenj Petrowo od Gežísse.

Nemohu wssať toho zatagiti, co neywětšj Učitel Cýrkwe sw. Jeroným místně prawj. Petr, dj on, řekl: Zlata a střjbra nemám, ale wjru a lásku k swému Spasyteli mám, štrze moc těch ctnostj tebe chromého vzdrawugi. Takto pať innozý wlažnj křesťané arcyť ne wšty, ale šturkem naopať nynj mluwj: Fidem & charitatem non habeo, ar-

argentum vero & aurum, quod habeo, tibi non do; to gest **Gáť wjry a lásky nemám, zlata ale a stříbra, které mám, tobě nedám.**

Bůh všemohoucí nás od také mohowitoz sti chrániti rač! Gáť raděgi Petře s tebou na zlatě a stříbre nedostatek trpěti chcy, gen ať wjru prawau a lásku k swému Gežíssi zachowám.

Tať přílišná k penězům náklonnost, a schoz deť wjry a lásky, gať přisně od Boha trestany býwagi, dosti nám následownj od Petra působez ný zážrať dořáže *) :

Ktuz geden, gménem Ananyás se Žasjrau manželkau swau prodal pole, a listiwě něco peněz ugal s toho pole s wědomjm manželky swě, a přinesa díl něgať k nohám Aposťolským položil. Řekl pať Petr : Ananyási, proč poť ušsel ďábel srdce twé, aby ty lhal Duchu swaz tému a listiwě ugal peněz za pole ; zdaliž zůstáz wage tobě nezůstalo, a řdyž bylo prodáno, w mocy twé nebylo : neselhal gsy lidem, ale Bohu. Ušlysserw pať Ananyás tato slowa, padl a umřel.

To samé y Žasjře manželce geho se přiboz dílo ; y ona chyc listiwě něco peněz z prodaněz ho pole vrženyč podržeti, a to před Petrem tagjc smrtj náhlau trestána byla.

Ta wjra, ta lásta Petrowa k Gežíssi také nábožného křesťana gménem Eneásse od osmi let
leť

*) Act. c. 5.

leži-yho na loži, kterýž byl mlaťem poražený, od smrti giž se k němu bližjcy wyswobodila, a gaťž z

Přigda k tomu nemocý skličnému Petr to gediné promluwil : Eneássi vzdrawuge tebe Pán Geziš Krystus, wstaň, a wstel sobě ; y wstale gest, a widěli geg wssični, kterjž bydleli w Liddě a w Saroně.

Klenj wssať na tom dosti, že Petr chroměz mu chod, a giž nad hrobem stogicýmu zdrowj rychle, y oně mrtwé osobě žiwot zase nawrótil. W Joppen byla gedna wčedlnice gménem Tabita, kteráž se wykládá Dorcas. Ta byla plná skutků dobrých, a almužen, kterěž činila. Stalo se pať w těch dnech, že roznemohssi se umřela ; když pať gi umyli, položili gi na worchnj syň. Wčedlnjcy wssať poslali pro Petra dwa muže, prosýce : Neobtrjžug sobě přigiti k nám. Wstaw Petr šel s nimi, a když přissel wedli geg na sworchnj syň, a obstaupily ho wssěcky wdowny, plačjce, a wřazugice gemu sukně a šaty, kterěž gim dělala Dorcas.

Když pať wssični wen wypuzeni byli, Petr poklekl na kolena, a modlil se, obrátiw se k těz lu řekl : Tabito wstaň ; ona otewřela oči swé, a wzřewssi Petra, posadila se, podaw pať gi ruky pozdwihl gi, a když powolal swatých a wdown okázal gi žiwau.

Petrůw blas, Petrowo dotknutj tať diwow-
tworkné bylo ! Klenj gssťe na tom dosti, Bůh
ho

ho tak oslawil, že y stjn geho hogitedlný byl*)
neb w Geruzalémě y na vlice wynásseli nemocné,
a kladli na ložcých a na nosydlách, aby, kdyžby
šel Petr, aspoň stjn geho zastjnil něko ho z njch,
a byli wyswobozeni od nemocý swých.

Bože! stjn Petrůw vzdrawowal nemocné,
ten stjn, kterýžto geho swaté tělo působilo, byl
tak mocný, tak hogitedlný, geho swaté ostatky,
když duch Petrůw před obličejem božským wě-
čnau sláwau se stěwj, gakež mocy budau mjtí z

Uch! s gákau důwěrnostj, s gákau wcti-
wostj my geg wzywati, wsecky swé potřeby
gemu swěřiti, geg za zástupce swého wywoliti
nemáme? Neboť on nynj zagisté stěže swau pří-
mlowu obcuge w swětle wěčném wjce pro nás
wčiniti může, než když na zemi smrtedlným tě-
lem obejžen lékařský stjn sebau obnássel.

On ale také proto obzwlásseni počty nassi
zaslubyge, že gest knjže a hlawa wsech wěti-
cých. Neboť Gejjs Petrowi při poslednj we-
čeři prwnjmu noby vymywal, by geg prwnjho
před ginými očistil.

Petrowi prawil Gejjs : Ssimone! Ssimone!
hle, satan wyprosyl wás, aby třjbil gako
pšsenicy, gá pať prosyl sem za tebe, (gediné
za tebe) aby nezahynula wjra twá ; a ty někdy
obráte se potwzůg bratřj swých.

3a

*) *Act. c. 5.* **) *Luca c. 22. v. 31.*

Za wiru gědiněho Petra se modlil Gežiš, aby nezahynula, a on druhý wsecky wěřicý gakožto swě bratry v wjře potworditi powinnost dostal.

Geště lehčěgi důstognost a powýšcnost Petrowú seznáme, ldyž na pamět sobě wweďeme, kterač k opatrowánj a k řizenj negenou beránkŭw, to gest: prostých wěřicých, ale y owcý, mateř beránkŭw, to gest wsech nižšich řiditelŭw cýrkewnych a biskupŭ dostal; Pas, slowa gsau nasseho Spasýtele, pas beránky, pas owce mé.

Petr, gindy Ssimon nazwaný, toto gměno, kterěž stálu w čestně znamená, od Gežiše proto dosáhnul, že Krystus na té stále swau Cýrkew rozdělati vmjnil. Y gáf prawjm tobě, že gsy ty Petr, a na té stále rozdělám Cýrkew swau, a brány pekelné, to gest: wsecka dábelská, pohanská a kacyřská zlost, nepřemohau gi; a tobě dám kljče králowstwí nebeského, a cožkoli swážeš na zemi, budeť swázáno y na nebi, a cožkoli rozwážeš na zemi, budeť y rozswázáno na nebi.

Gafá to weysada, gafé to powýšsenj swaz tého Petra! Krystus syce vhelny kámen Cýrkwe swě, gakožto negakého hlawnjho stawenj gest; wssak hned po něm před wssemi Pattrarchy, Proročy a Uposttoly základnj kámen gest Petr, na kterém on swau widitedlnau, ne ale negafau poňantnj, ne zatmělau, ani wotřawau Cýrkew rozdělal.

Chťel

Chtěl totižto Ježíš svou Církev věčnou
míti, chtěl jednotu a gístotu wíry zachowati,
pročež Petrovi a geho nástupníkům (neb on
věčně žiti nemohl) přednost před wšemi wěřj-
cími vděliti ráčil.

Wšickni tedy Papežové, totiž 254, kteří
pořádne na římské stolici, stolici totižto Petro-
vě seděli, byli dědicové přednosti geho, a mi-
stodržijci Ježíše Krysta pro zachowánj jednoty
a gístoty wíry.

Ža Petrovou wíru prosyl Spasitel náš,
aby nezabynula, tať y stále až k nám neposstwr-
něná přišla, tať až do skonánj světa a žádná
giná, neb za žádnau ginau se nemodlil Ježíš,
bez wšij proměny zachowána bude.

Ku tedy nábožnj Posluchači nemáme mi-
ti w té neywětšj uctiwosti toho tať oslaweně-
ho, tať powýsseného Petra a medle gaž
mu slusnau poctu učinjme? Tať, když gemu
až dosawáde w swém náměstku římském Pape-
ži žiwému slusnau pokoru, poslusnost, a po-
drobenost prokážeme, když wíry katolické, než
onde protiwenstwj, onde snad posměch od hlau-
pých a daremných lidí by k obáwánj byl, bez
přestánj se přidržjme.

Což se ale w tomto, Bohu žel! oswojčeném
wěku děje! Lecgažys Jonáček, gemužto gedwa
zuby se wyrownaly, giž wíru a čest papežské
stolice hryzne, proti nj sočj a reptá; mladj a
stařj, wčenj (gať se gím zdá), y prostácy ten
samý

samý listek odříkávagi. Prosím, což mají za příčinu z prvního jest závist; jejich jsou oči blestů papežské stolice nesnášliví; nepřegí tomu dobrému všech věřících otcy té negafé zewnitřní slávy, která owšem mnohau wnitřní hořkostí smyšlena jest; oniby chtěli opět míti Papeže chudého rybáře, gafo byl Petr, a geho státi sobě přivlastniti, toť ale prozrazuge přehrozně zlé srdce, které sobě vše, ginému ničeho nez přege.

Druhá příčina jest tato, že mnozíby chtěli míti každého Papeže tak swatého, tak wraucného Gežisse milowníka, gafo byl Petr; toťby owšem k žádání bylo, wšak, ačkoliw wšickni takowí, gacý býti měli, nebyli, pro ty giž náš městek Krystůw w nenáwisti býti má: Ťdali to maudře a rowážliwě?

Peslyšte! Papežůw až podnes bylo 254, pakli mezy dwanácti Aposstoly geden zrádce byl Gidáš, tak dle pořádného počtu mezy 254 moz hloby býti daremných 21; tolik wšak gich nebylo.

Dobrotiwý Gežis owšem dopustil, že něz kteří z nástupníků Petrowých nepřikladný žiwot wedli, své powinnosti zadost nečinili, toť ale proto, by tak nagewo dal, že ač oni k své sškozde nezřízený žiwot wedli, předce od něho wzedení a sylnění proti wjře obecni nic působiti se neosmělili.

Ku jest to ctiti Petra? Když pro málo chybných nástupníků geho od společnosti stolice
tjm:

řimské se odlučujeme, když w špatné gi vcti-
wosti máme: když mládeži negaťau osflíwost
proti té potřebné widitedlné hlavě cýrkewnj
wléwáme? Ach, pro Bůh! gaky vžitě z toho
wypleywá? Tentot zagisté, (abych mnoho gi-
ných mlčením pomínl) že když lidé wrchnosti
duchownej sobě málo wssimagi, wrchnost swětstau
gen k posněchu magi; z čehož potom ten n:yz
wětši nepořádek, negistota, různice a wálky po-
cházejí; nynějši wěť toho nám w mnohých kra-
jinách mařawého důkazu dodává.

O Čechové milí, vlastency moji! Wy
nemáte zapotřebi nahlídnauti do cizých zemí,
které se od stolice Petrowé odlaučili! Wíte owšem
že naši předkové Papeži řimskému se protiwili;
ach, běda nám truchliwý toho zbaučenj aučineť
až podnes zakaussíme.

Wlmo to wssak byli wzdy a gsau posawád
oprawdívaj mezy Čechama ctitelowé Petrowa, a
geho nástupnjů; poslyšte gen, co Jan z Ho-
dégowa, čestý rytíř o sobě naznamenal: Roku
1521. dj on, w neděli, před narozením sw. Ja-
na ráno slyšel gsem kazatele německého pod obo-
gim w chrámě Božího těla; od poledne poslechl
sem mistra Tomáše Eitryána w Betlemě, které-
hož Pražané z Wirtenberku s welikau slawností
wstříc genu gdauce do swých měst wwedli; wssak
brzo na to zamrzel gich ten člowěk, a ljto gim by-
lo, že ho kdj k sobě powolali; w večer pať slyšel
sem řeč w frineršském domě bratra Watausse Pi-
lardského náboženstwí.

A což na to wsechno, milj vlastency! dozhláda ten vdatný, mohowitý, welmi včený, vzpřimný a nábožný rytíř? Slyšte, bedlivě a hluboce do srdce swého wstějpněte geho slova: Wsech těch rot okuſhw, dal sem jim o zem; toť gsau slova geho, žádného swého k tomu nepřiložim, nýbrž mlčeti budu.

Proto gá k tobě nynějši Petru w nástupníku, Piuse šestý! gménem swých borliwých a katolických Wlastenců těmi slovy promluwim, kterými někdy neywětšj učitel Církw Jeroným Damasowi předchůdce twému gest psal: Gá od tebe náměstku Petru gakožto od kněze obětí spasení; gakožto owce od pastýře ochrany žádám.

Faciscat invidia, Romani culminis recedat ambitio, cum successore piscatoris & discipulo crucis loquor.

Nemyslím, že ty, ačkolí bleškem swětšým oslawen wysoko myslíš, že tě to hrdým činí, aniž jsem, kterému se westký swět klanel, wládněš, ne! — gá w tobě jen nástupníka rybáře Petra, gá včedlníka vkřižowaného Gežisse widim a welebim.

Ego nullum primum, nisi Christum sequens beatitudini tuæ, id est Cathedræ Petri communione confocior. Bych se ale snad někdeho swůdce nepřidržel, můg wůdce buď gediné Krystus, a proto s tebou římský Papeži, to gest, se stolicý Petrowau se spogugi.

Super illam petram ædificatam ecclesiam scio, Wjmě že na té stále Krystus swau Církw rozdělal.

Qui-

Quicumque extra hanc domum agnum comedit, profanus est. Bdožkoli mjmo toho domu, mjmo římské Cýrkwe Beránka Božjho požjwá, zewnitřnj gest, nepatřj k owčincy Brystowému.

Si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Cýrkew římská gest koráb Noe, kdož nynj tať, gaťo někdy při potopě swěta mjmo korábu gest, zahynauti musý. Tať se sw. Jeronýmem my smeyšteri, a slusšnau počtu oslawenému a nad wsecký powýššenému knjžeti Apostolstěmu y geho náměstřím stále činiti budeme.

Nuže tedy Petře! Gá sem wšsemožnau wynaložil prácy, bych tebe blahoslaweného swým milým Wlastencům wyobrazyl; Ty, kteréhož stjn taťe hogitedlný byl, Ty nynj w neobmezeném wěčné blaženosti blestu postawen, spisse nám milost od swěhoť a nasseho Pána Gežisse wyprosýti můžeš, bychom geg wprjmně, gaťo ty milowali, to gest: po geho přjtomnosti taužili; od něg wšsechnu nelibu zabránili! proň wšsechnu nesnáž mile snášeli.

Spolu ale tebe s tolika dťwy oslaweného, a wěysady ozdobeného, dĵlem strze nábožně wzywánj, dĵlem strze poslusnost twému náměstřowj provázanau slusně ctíli.

A tať sobě konečně připowěditi mohli, že gaťs ty Božstými wšty gĵž za žiwa blahoslawený prohlášen byl; my aspoň strze milost Gežisse Brysta a přjmluwu twau po smrti swé toho štěstj dosáhname, zůstáwagjce wšseligať wsecký tobě a twé až posawád potřebné neomylné stolicy římské wprjmně oddání katoličřj Čechowé. Amen.

V.

Na Den

Gmēna neſwētēgſſi P. Marje.

Et Nomen Virginis Mariae. *Luca c. I.*

A gmēno Panny Marya. V ſw. Luſ. w I. ſap.

Dné neyſſlechtilegſſi, neyčičſſi, neyſwētēgſſi Panny, kteraž Syna Božjho, Spasýtele naſſeho Gežiffe Bryſta, by člowěčenſtwj nſ se wzal, a zaſtjněnjm mocy neywyšſſjho w ſwém žiwotě počiti, a bez wſſi aubony ſwého pannenſtwj poroditi mēla, gmēno bylo Marya.

Marya, hebregeſké ſlowo, wyládá ſe Panj. W prawdě Marya geſt ta neymocněgij Panj, gſauc Matka Syna Božjho, Pána wſſech, gač widitedlných, tač newiditedlných tworů, an nez bem y zemj wládne, kteražto rozkazu powěz třej y moře, y wſſični žiwotné znagi, a poz ſlauchagi; gemu k ſlužbám gſau Andělé, před njm třeſau ſe pekelnj duchowé; an ſlowem nez mocné lečj, mrtwé obžiwuge, wěrné duſſe od těla oddělené ſlawau wěcnau fortunuge.

Gméno tedy Matky tak mocného Syna, dle napomenutí svatého Bernarda, vraucně wzy-
waj ó křesťane! gsyli w nebezpečnstwí postawen,
auzkostí sewřen, pochybností obkliččen, nemocí
obtěžen; pamatuj na Maryi, wolej Maryi.
To mocné a sladké gméno této weliké Panny,
ať ani od srdce, ani od wst twých nikdy neod-
staupí!

Et ut impetres ejus orationis suffragium, non
deseras conversationis exemplum:

Wšak chcešli gegi pomoci se ubezpečiti,
dle gegího příkladu se i prawũg.

Nábožní křesťané! owšem ta nejsvětější
Panna, a Paní wříklad nám dala wšech ctností,
gsauc milosti Boží plná. Ona gest to nejgsněž-
ší zrcadlo, w kterém spatřiti lze tu nejherli-
wější nábožnost, tu nejkrásnější čistotu, tu nej-
hlubší pokoru, tu newyprawitedinau upěliwost
a ríšost.

Gá pak z nescítedlného počtu Maryánských
dořonalostí gediné lásky k lidstému pokolení se
dotknũ; gať Marya o giné pečowala, důkaz
toho máme v swatého Jana w druhé kapitole:
Stala se swadba w Báni Gallilegské, a byla
Matka Gežířowa tam: pozwán gest pak také
Gežíř, y Vředlnjcy geho na swadbu. A když
se nedostáwalo wina, dj Matka Gežířowa k
němu: Wina nemagj.

Ta dobrotivá, ta starostlivá Matka, y táž té to na srdcy má, co člověku ne k newyhnutečné potřebě, ale k obveselení mysle, k posylnění těla slauží; k swému wšsemohaucímu Synu se přimnugje pokynutí činí, by se smutných hostů vgal, a jim wína zaopatřil. Ano gsauc gířá, že gegi prosbě po wůli bude Gežjs, k služebníkům dj: Cožkoli můg Božský Syn wám rozkáže, učiňte. Učinili oni, a na prosbu Maryánskau místo wody toho neylahodnějšího wína dostali.

Nábožnj křesťané! wásse mohowitost snad se tak daleko newztahuge, by gste dle příkladu Marye wássemu blížnjmu k obweselení mysle wína zaopatřili; ach! aspoň w geho newyhnutečné potřebě gemu lástku, a pomoc prokážete: K tomu gá wás dnešního dne, w kterémžto slawnost bratrstwa křesťanské lástky w tomto chrámu Páně se slawí, místně wzbuzowati budu; a syce na tři díly mau říc rozwrhnu: W prwnjm uřázi, komu lástku prokážati máte; w druhém, gať gi prokážati slusí; w třetjm, proč gi prokážati powinni gste. Prwnj díl pořádek lástky; druhý způsob lástky; třetj půwod lástky w sobě obsahowati bude.

Marya! Panj! Matko ne genom Gežisse, Spasytce nasseho, ale y nasse! neb ty ne genom Janowi pod křížem s rebau stogícímu, ale w geho osobě y nám wšsem za Matku, od swého prworoweného Syna dána gsy. Matko tedy nasse wypros nám od něg, od toho dobrotiwého, a wšsemohaucího Pána hognau milest, bych gá
o laž

o lásce křesťanské horlivě a náležitě pásal; moge pak neymilegšij Poslauchači! má slova bedlivě vyslyšice, a hluboko do srdce sobě wstřipice, dle nich stále pokračujice, Tebe wěrně následowali.

Wšickni lidé, nechtě oni gsau gačehofohli národu, gačehofohli náboženstwj, gačehofohli stazwu, wysokěho neb nyzkěho, wzáctného neb opowrženěho; gačychfohli powah, wšickni, prawim, w lásce miji, žádnému nic na přikor nečiniti potřeba gest; žádnému nebýweyte nic dlužnj, (wolá k nám učitel národů sw. Pawel k Řimanům w 13. kap. w. 8.) než aby ste se wespo-
leť milowali; nebo kdož miluge bližnjho, zákon naplnil. Nebo: necyzoložjś, nepokradeś, nezpromluwjś křiwěho swědectwj, nepožádáś, a gestli křetě giné přikázanj, w tomto slowě se zawjrá: Milowati buděś bližnjho swěho, gačo sebe saměho. Milowánj bližnjho, zlého nečinj; plnost tedy zákona gest milowánj.

Něž gednau mjtaw wšechny milowati ně-
lze, wšetm stejně nápomocnu býti nemožné, ani nasse syla, ani nasse mohowitost k tomu nepo-
stačuje; proto gistý pořádek w milowánj bli-
žnjho zachowán býti musý.

Gačý: Předně bychom milowali ty, kře-
řij swazkem wjry; Za druhé slusj milowati ty,
křetij swazkem křwe a wlasti; Za třetj wšes-
cni swazkem člowěčenstwj s námi spogeni, bytž
by přátelé, neb nepřátelé byli.

Před wssemi pécowati zapotřebj gest, o domácý w wjře a spoluaudy gedné samospasytedlné Cýrkwe; gať někdy pěci wedl o wěrjcy w Geruzalěmě Pawel w psanj k Koryntům w kap. 15. O zbirkách, dj on, kterěz se děaj na Swaté, gaťož sem nařjdl w Cýrkwých Gallarských; tať y wy čínťez.

Zbjrky almužen, to gest, důkaz milowánj činiti on welel, gať w Cýrkwých Gallarských, tať w Koryntských na Swaté, to gest, na ctosťné, příkladné, potřebné a opusťténé katolické křesťany. W potřebách se swatými se zdělugjce. *ad Rom. 12. cap.*

Oni owssem milowánj hodni gsau, genž ne šrže rozpustilost, šrže hejřenj, šrže bru swůg statek promrhali, sebe w mladém wěku šrže požíwánj nedowolených rozkossj o zdrawj a o sýlu připrawili: ale buď náhodau, buď wázlečnými přjběhy, buď giným neshťěstjm o swěgměnj, wěkem pať, a dlahau nemocý o zdrawj přigdauce, w stawu negsau sobě chleba dobyti, na pomoc wěrných spolu bratrů wolagj.

Tyto tedy předně milowati swazkem wjry zawázáni gsme. Swazeť křwe má nakloniti djetky k rodičům, rodiče k dětem, a. wšsečny přjebuzné k společnému milowánj.

Synowé poslaucheyte rodičů swých w Pánu; nebo to sprawedliwé gest. Slowa gsau sw. Pawla k Řeffezkým: Cti otce swěho y matku swau, kterěz gest přikázanj prwnj se zaslíbenjm: aby

aby dobře bylo tobě, a abys byl dlouho žiw na zemi.

Bohu žel! gest to ctiť rodiče, fdyž negaz fý neždárný syn, na fterého otec a matka wel fý náklad nesl, by geg se swau škoda do dobrého stawu přiwedli, ge sorwa znáti chce, gich w bjdě a w nauzy se trápiti nechá? Klegšy ty neshťastný synu! tēm wšsemožnau lástku pozwinnen, od fterých žiwot, wychowánj, swüg staw máš? Oni w twém dětinstwj, a w twých nemocch, w twém nerozumném diwočém mlaždém wěku, gačé sauzenj nésti musýli; a ty s gegich sešlým wěkem, s gegich mdlobau, s gegich potřebami autrpnost mjiť, gim se lašťawým provkázati nechceš?

O bjdňče! Gačau lástku od swých dětj sobě připowěditi můžeš? Bude ti zde dobře? Budeš dlouho žiw na zemi? A gačý žiwot na wěčnosti k očekáwánj máš?

Přjbužnj také po rodičch lástku nassj zasluhuj. Kľeb gestli otce a matku ctiť a milowati přikázanj Božj welj; nápodobně a obzwláštne ohled na ty mjiť slusj, fterj strze ně s námi frowně spogeni gsau.

Bože! Gačý to žiwot býti musý? (gá aspoň toho pochopiti nemohu) fdyž bratr bratra, sestra sestru, streyc wnuča, teta wnučku nenázwidj, doma spolu se hašterj, geden druhého chyby wen wynássi, pomlauwá, wespoleť se sauzdj! Mám za to, že ten cyžých lidj niťdý mř

lowati nemůže, genž k swým přibuzným, k swým domácým, s kterými někdy gedno mléko, gednu potravu, geden přibytek, gedno wychování měl, stamenilé srdce má.

K tomu krewnjmu swazku potahuge se y mravný swazek, bychom dobrodincům gafo rodičům, a přibuzným slusnau lásku provkázali, od kterých sme něgakého dobrodiní zažili. Tak mistra swého žák, učitele věnec, owčička swého duchowního pastýře, poddaný swého wrchního; chudý a potřebný swého dobrodince, kterýž geg pořmem, nápojem, oděwem opatřil, milowati powinnen gest.

O gať ostře to srdce oného bodne, a též meř od lidského pokolení odwracuge, krewnemuž za dobrodiní, za wywčení, za pomoc w potřebách, slowem, za wpríjmnu lásku nic, než zwjřecý newděčnost, pomluwa, pronásledování se provkazuje!

Křesťané! my powinni gsme wšickni wes smeš, genž s námi swazkem člowěčenstwí spojeni gsau, třeba y nepřátele milowati; čím wíce tedy swým dobrodincům láskau zawázání býti máme? Slyšte učitele národůw k Římanům w 12. kap. wolagjícího: Láskau bratrskau wespolek sebe milujte; wctiwostj se wespolek přecházejte. Dobrořečte těm, kteří se wám protiwi, dobrořečte a nezlořečte.

My tedy y swým protivníkům dobrořečiti máme? Gaťž k dobrodincům se chowati slusj: což

což oni méně zaſluhuji, gſauce přátelé naſſi, nežli nepřátelé? Dálegi dj Pawel: Žádnému zlého za zlé neodplacujete. Neſluſſi ſe zlým za zlé odměniti, a bude ſluſſeti za dobré zlým ſe odměniti?

Geſtě wice žádá od náſ ten horliwý Apoſtol: Ale ſami ſebe zaſtáweyte, Neymílegſſi! ale deyte miſto hněwu; nebo pſáno geſt: mně pomſta, gát odplatím, prawj Pán. Ale lačnjlt nepřítel twůg, naſrm geg; žijnjli, dey mu názpoge; nebo to čině wblj řečawé ſhrneš na blažwu geho.

Ta má býti pomſta naſſe, dobrým za zlé ſe odměniti! y takě nepřátele ſwé milowati. Začtjm my za dobré zlé, za zlé geſtě hůře činjme; geſt to láſta křeſtanſká?

Komu, neb w gačém pořádku milowánj provkázati ſluſſi, giž ſte, nábožnj křeſtané! wyrozuměli: W druhém djlu mé řeči zwjſte, gač nebo gačým způſobem bližnj ſwé milowati mázte. Gačž tedy? Odpowjám: aučinliwě, dobrowolně, ſtředře ſpolu ale prozřetedlně.

Gſau owſſem nyněgſſjho (Bohu žel!) oſwjceného wěku mnozý gen po wrchu a na oſo křeſtané; ſtále témeř láſtu k bližnjmu na gazyřku magice, gi ſchwalugjce, a roztruſugjce: Wſſač gen gazyřkem, ne ſtutkem; proſým, nehledtěž wy na gegich galowý příklad; ale ráděgi popřegte ſluchu weypowědi Miláčka Pána Gežíſſe: (Epíſt.

(*Epist. I. c. 3. v. 18.*) Synáčkové mogli! (dj on) nemilúgte slowem, ani gazykem, ale skutkem, a prawdou. Což gest to platno, když gazykem ty se mým přítelem prohlasseš, pakli tušau toho nedořážeš. Si dextra negarit, quid prodest, si lingua mihi te dicat amicum?

Gíž s wrchu dotknutý swatý Pawel tu aučindliwost lásky nám nawrhl, řka: lačnjli nepřítel twůg? nařm geg: Žijňili? dey mu nápoze. K podání pokrmu, k podání nápoze ruky, ne genom gazyka potřebujeme. Pakli tať aučindliwě nepřítel milowati třeba; čím wjcc swaté, rodiče, přátelé, dobrodince? Žřetedlněgi to gestě wypláda swatý Jakub w 2. kap.: Esault pak nuznj bratr a sestra, a potřebugi žiwosti wездеysji; řekneliť pak gim někdo z wás: gdež te w pořogi, obřegte se, a nagezte se; nedáli pak gim wěcy, které gsau potřebné tělu; což platno bude?

Což platno bude, gediné řjcy nuznému Māděl wás Dán Bůh! Gděte s Pánem Bohem! Pakli gemu potřebné wěcy k zachowání geho žiwota nedělíte? Pakli žijňiwému nápoze, lačnemu pokrmu, ochranému oděwu, nemocnému leku nepodáte? Což platno bude, pakli g.n slowem ne ale skutkem, neb aučindliwě bližnjho milowati budete?

Milúgtež geg tať, gašo onen laškawý Samarjtán (*Lucæ 10. cap.*) oneho z Geruzaléma do Jerýcha putujicýho, a od lotrů oblaupeného spolu y zraněného milowal: Ten se cestau bera,
přítel

přissel k němu, a vzřew geg, milosrdenstwjm
hnut gest; a přistaupiw obwázal rány geho, na-
liw olege a wjna, a wložiw geg na howado
swé, wedl do hospody a pěci o něj měl.

Toť byla aučindliwá láska! tjm způsobem
bližnjho milowati máte, geho rány tělesné s lé-
kem, duchownj ale, s potěšenjm, s dobrau
radau, autřpnostj hogiti zawázáni gste. O něm pěci
miji, gemu přibytek, gemu poslauženj, když
sami nemůžete, v giných zaopatřiti slusj.

Wssať negen aučindliwá, y také dobrowol-
ná láska k bližnjmu býti musj. Gednoho dne
soboty gedentakždý z wás sám v sebe slož, scho-
wage což se mu dobře libiti bude; dj swatý
Pawel (1. ad Corinth. cap. 16.)

Což se mu dobře libiti bude, to má ge-
dentakždý z wás měšyčně schowati, na důkaz
swé dobrowolné lásky. Toho swému bližnjmu
gedentakždý, ať poskytné, gaž vložil w srdcy
swém; opět dj Pawel (2. Epist. ad Corinth. c. 9.)
ne se zármutkem, aneb z potřeby; nebo weselě-
ho dárce miluge Bůh.

Nle se zármutkem, ne z potřeby, ne s mu-
ssenjm, ale dobrowolně bratra s almužnau po-
těstiti máme! takowý weselý dárce miluge Bůh.

Klábožnj Poslauchači! Děge se to tak:
Klepřicházý ta měšyčná almužna (ku kterěž se
dobrowolně wvolil) někomu někdy nemilá, a
ob-

a obřížná? Klenj ōn časem smuten spíše, než
weselý dárce?

Cožby medle takowému mrzutému dárce
řekl Krystus, kdyby při té pokladnici, která
za měsíc gednau wždyssim městě se obnášij,
widitedlně přítomen byl? gať někdy (*Marcí 12.
cap.*) w Geruzalémstém chrámu při ni seděl. Vdě-
lilby mu té chwály, které udělil oně chudé, a
spolu středré wdowě? Mám za to, žeby ani
tu nechurnau almužnu do pokladnice wvrhnauti
jemu nedowolil.

Díwal se Geziš někdy, kteráž zástup mez-
tal penjze do pokladnice, a mnozí bohatj mez-
talí mnoho. Když pať přišla gedna chudá wdo-
wa, wrhla dwa šarty, genž gest čwrtá částka
penjze; y swolaw Dčedlnjky své, dj gim: Amen
prawjm wám, že tato chudá wdowa wjce wrz-
hla, než wšicčni, kteříž metali do pokladnice,
lebo wšicčni z toho, což gim zbýwalo, mez-
talí: tato pať ze své chudoby wšeccko, což mē-
la wrhla, wšeccku žiwnost swau.

Ku owšem té pochwaly nezastubuge řez-
stán, daw almužnu z toho, což mu zbeywá,
ne wšiccku žiwnost swau, gaťo ta wdowa, daw
gi předce mrzutě a neochorně.

Nicméně nežádá toho od wás lastawý Spas-
syel. by ste y wy, gaťo ta hrdinská wdowa
sebe swého ginění zcela swléfnauce, potřebné-
mu blížnjmu udělili; wšse láska má syce býti
středná, wšak spolu také prozřetedlná.

Klebo

Nebo ne proto wás k aučindliné ; dobroz-
wolné, a spolu štědré lásce s Pawlem poňau-
kám (slowa gsau swatého Pawla 2. ad Corinth,
c. 8.) aby ginj měli polehčeni, wy pať sauženi;
ale ať gest rownost! W nynějšsich časech wasse
hognost gegich chudobě ať spomůž; aby gegich
hognost (w ctnostech a modlitbách) wassj chudoz-
bě duchownj byla ku pomocy.

Nežádá wasse sauženi Bůh, by giným šrže
to bylo vlehčeno — ne ; ale co wám zbeywá, a
tolik gisté každy odstraniti může ; toho wassi
potřebnj bratřj, wassi wlastency ať zažijj.

Navčeni starého Tobiáše k swému synu
dáno, ať gest navčeni wasse. (Tobia c. 4.) Že
staru swého (dj on) dáwey almužnu, a neod-
wracůg twáři swé od žádného chudého ; nebo
tať se stane, aby ani od tebe nebyla odwrácena
twář Páně ; kterať budeš mocy, tať buď milo-
srdný ; budešli mjtí mnoho, hogně dáwey ; gest-
liže málo mjtí budeš, také málo rád vděliti
se snáž.

Kterať budeš mocy, tať buď milosrdný :
dle možnosti swé gedenkaždý bližnjmu ať pomů-
ž; Kdo pať gest nemožný? Žádný! — Máli
genom sílu a zdrowj, tolik gisté sobě (by žádně-
mu těžek nebyl) pro swau y cysz potřebu wy-
pracowati může, a gestli opravdiwý katolický
čestan, také musý.

Slyšte swatého Pawla k Pffekým a spolu
nám přikazugjcyho (w 4. kap.) : Kdo kradl, giž
nekrad,

nekrad, (a medle co lidi ku krádeži vwádí, než daremný zahálčivý život) na to předně zpráv-
cowé každé obce zřetel míti mají, by každý w
ni měl sobě wyrčenu práci, a více tedy nekradl.
Kadežti pracúg, napomíná tě, liný člověče! Pán,
délage rukama swýma, což dobrého gest, aby
měl s čeho vděliti nauzy trpjcýmu.

Gestli tedy Křesťane pracowati zawázán
gsy, negen bys sebe, ale y také nauzy trpjcýho
bratra obžiwil; čím více z statku swého, kterýs
zdědil, gemu giž mnoho, mášli mnoho; giž
málo, mášli málo, to gest prozřetelně bez swéz
ho saužení vděliti powinnen gsy.

Proč ale? To giž třetj díl mé řeči zod-
powjda.

Půwod lásky nesmj býti přirozená příslus-
nost; neb tento půwod gest nedostatečný.

Půwod lásky nesmj býti ohled lidstý; neb
tento gest škodný.

Půwod lásky musý býti Krystus, a ten ge-
diné gest vžitečný.

Gistj, genž sebe za maudré wynássi, za
křesťanstau wjru se stydíce, bližnjmu dobře čínj
proto, že to přirozeně příslusj. A prawda:
Gestli kdo měkého, to gest, lidstého srdce, y
musý se owšem nad bjdným, opustěným, s se-
bau křewně spogeným, a spolučlowěkem vstr-
nauti, a gemu dle možnosti pomocy. Neboť
(*Ecclesiasticus c. 13.*) dj: Wsseliký živočich mi-
luge podobného sobě; tak y každý člowěk mi-
lu-

luge bližního swého. Y pěkný gest ten půwod lásky, kterýž aspoň k vyplnění powinnosti člowčenstwj nás wábí, a přidržuge : wšak není dostatečný, a není nic giného, nežli cytedlnost wždy wrtawá, a proměnlivá.

Což gest medlé on stále gednomyslný : stále mistr swých náruživostí ? Deymež tomu, že před očima takowého mudrlanta něgaký od wšech opuštěn, poraněn, obnažen, ba y giž s smrtí se potýkajícý leží, a na geho gedině pomoc čeká ; wšak on geg někdy tuze rozhněwal, on se gemu zle zachowal ; y tu gistotně ta náklonnost lidská w toho od pomsty vdusena bude ; tento mudrlant spíše gestě gemu bolesti ze msty rozmnožiti, než vlehčiti se přičiní.

Widjte patrně, gať půwod lásky bližního, přirozená příslusnost gest nedostatečný ; proto že člowěk sám w sobě nestálý gest, dnes tak, zýtra gináče smeyšlj, dnes tomu nakloněn, zýtra giž od něg odwrácen býwá, sebe gedině we wšem, a swé dobré, ne cyzé wyhledává, gať dj Pawel k Filipenským w Kap. 2. w. 20. Wšic čni swých wěcý hledaj, ne těch, které gsau Gežisse Krysta.

Půwod lásky nesmí také býti ohled lidský ; neb gať ten předesslý gest nedostatečný, tak tento také gest škodný. Býti dobrotivým, láskawým, a sstředým pro dobrau powěst, bychom od lidí za sstředé, za dobrotiwé, a milosidné držáni byli ; to gest proti wýstraze Krystowě, nám w swatého Matausse dané : Pilně se warůgte
(dj

(dj On) abyste sprawedlnosti swé nečinili před lidmi, abyste widěni byli od nich; gináce nebudete mjeti odplaty v Otce swého, genž gest w nebesých.

Protož když dáwáš almužnu, netrub před sebau, gačo pokrytcy činj w školách, a na vlicých, aby ctěni byli od lidí; Amen prawjm wám, wzali odplatu swau; ale když ty almužnu dáwáš, nechť newj lewice twá, colí činila prawice twá; aby almužna twá byla w skrytě, a Otec twüg, kterýž widj w skrytě, odplatj tobě.

Co gest to za almužnu, když to sřze noz winy wesskeré wlasti známé činjme? Co sme dobrého bližnjmu učinili, když nasse dobré skutky wytrubugeme, a z toho ohlědu pochwaly, ba y snad něgakého nadání a lepšho zaopatření bledáme? O slepoto lidstá! Tot není žádná ctnost, ta od Boha trestu, ne požehnání, ne mždy zasluhuje. Ti, kteříž tento půwod lásky bližnjmu sobě ustanowugi, giž zde wzali odplatu swau, a gakuž? Krátka gen čest a marnau chwálu gegich skutků od lidí. Bolik lidj ale prosým, o této dobročinnosti zwěděli? Gač dlaho onj mluwili? Gač hrubě sobě gi wssiz mali? Málo, a zkrátka, wlažně. Není to nesmysl, tač spatnau odplatu za půwod dobročinnosti sobě wywoliti? Když o lepšj, gistěgšj y o wěčné wjme? Gačy tedy půwod lásky nasse býti má?

Křystus, ten má začátek, ten konec wšeho nasseho gednání, y tačé tedy nasse aučinli-
wé

wé lásky býti. Wssecko, cožkoli činíte w slovu, neb w skutku, wssecko činite we gménu Pána Gežisse Krysta. (*ad Colossens. c. 3.*)

Ten, genž wssecko widj, wssecko slyšš, wssecko rozsuzuge; k němu wssechna nasse myšlenj, hnutí, činěnj směřowati magj. Kdo pro Krysta dobře giným dělá; ten dělá dobře, pořádně wšem přátelům y nepřátelům, wděčným y newděčným; nehledage sláwy časné, žádné pochwal y lidské, žádné mzdy wezdecyšš.

Tomu nic na srdcy není přirostlé, čeho by se pro lásku swého Spasitele nezbawil, dáwá almužnu, swé gměni s chudými zde rozděluje; wssať ho netratj; nebo poklad sobě w nebesých skládá, kterýž nikdy nezahyne.

Ten bude někdy w počtu oných na prawi: cy při posledním saudu stogjcých (*Math. c. 25.*) kterýmž nebeský král, Gežiš Krystus řekne: Poďtež požehnání Otce mého, vládněte králowstwím wám připraweným od ustanowenj swěta; nebo sem lačněl, a dali ste mně gisti: žjžněl sem a dali ste mně piti: hostem sem byl, a přigali ste mne, nahý, přiodjli ste mě: nemocen, a nawšstiwili ste mě: w žaláři sem byl a přiššli ste ke mně.

Tedy odpowědj gemu sprawedliwj, řkauce Pane! Kdy sme tě widěli lačného, a krmil sme tebe? žjžniwého, a dali sme tobě piti? Kdy pak sme tebe widěli hostem, a přigali sm tebe? neb nahýho, a přiodili sme tebe? a ne
Kdy

Ědy sme tě widěli nemocného, neb w žaláři, a přišli sme k tobě? A odpowjdaše Král, di jim: Amen prawim wám, pokudž ste činili gednomu z bratrů těchto mých neymensších; inně ste činili.

Hle! gedině ten Křesťan bude na prawicy w počtu sprawedliwých, a wywolných, genž bližnjm swým, y také těm neymensšim, gažžto bratrům Krystowým, to gest, z ohledu Krysta, dobře činil; ten Krystu samému službu proz wřazuje; od něg wěčnau odplatu k očekáwánj má.

Nuže tedy, nábožnj Posluchači! rozvažs se sy to, zdažby ste w prawdě neslyšni nebyli, ědyžby ste giněho původu lásky své bližnjmu, nežli tento tak čistý, tak bezpečný a užitečný sobě wywolili.

Gá mám za to, že gedenkaždý z wás se swatým Dawidem (Iša. C. 118. 11. 2. v.) řekne: Bože! naklonil sem srdce swého k činěnj sprawedlnosti twých na wěky pro odplacenj; kterěž od tebe, Hospodine! ne od sebe, ne od lidí, očekáwám. Tebe za gediného swého dlužnjka mji chcy.

Pročž milowati budu bližnjho swého pořádně; předně swazkem wjry, pak swazkem frzwe; potom swazkem člowěčenstwj, přátelé y ne přátelé semnau spogené; Milowati budu bližnjho aučinliwě, negem slowem, ale skutkem, dobroz
wolk

wolně bez mrzutošti, bez pomluwy, štědře spolu y prozřetelně.

Milowati budu bližního, ne z ohledu toho, že to přirozeně přísluší; neb ten půwod lásky gest nedostatečný: ne z ohledu lidšteg, bych od lidí chwálen a weleben byl; neb ten půwod lásky gest škodný: ale gedině pro tebe, Gežissi; kterýž budeš má hogná odplata časná, y wěčná.

Co gá tak láži swým milým Wlastencům, mého napomenutj nepotřebujícím? Žagisté má řeč k tomu nesměřowala, bych wás k lásce bližního popudil (kterauž wy stále a chwalitebně provkazugete) ale bych wás w té samé potwrdil, a pochwálil.

Gste wy totižto, (což mně newyprawitedlnau radost působj) hodnj potomcy swých dobročinných předků.

Gafau oni péči, gafau lásku provkázali swým nauzy trpícím bližním? Dostit toho swědectwj vydává w letopisých městských poznamenánj špitálů, hognými příjmy obdařených. Býwal špitál swatého Antonjna; giný pro mázlomocné v swatého Jakuba, kterýž Bernáček Nožjř nadal. Opět býwal špitál v swaté Anny pro chudé, y také v swatého Pawla pro mázlomocné, o kterém tuto památku, hodnau žagisté bych wám gi přednesl, sem četl: Léta 1535 W ponděli, den maudrosti Boží Pan Purgmister a Páni seznawšše nedostatek chudobn té, kteráž se w tom

w tom špitále chowá, že wgmú welkau mágj, po-
nėwadž potrawa a giné wěcn dražšji gsau nežli leč
předěššich; abh lepšji dostatek a pohodli miji mo-
hli, kaupili sau laukn — za 7 kop missenštých,
za hotowé penjze; šterěžto penjze w šklepě sbledali,
což někdy lidé od čtryceti let k tomu špitálu po-
raučeli.

Toliko špitálů pro chudé a málomocné na-
šši předkowé ustanowili, o ně wždy lépe a lépe
pečowali. Kdež gsau z Wogny, a obzwláštně
oná šweydstá, tak chwalitebně ustanowen jzruššily.

Nicméně gsau gessně něgaťě ostarťy té doz
bročinnosti předkůw naššich v nás, šterěž chu-
dé osoby obogibo pohlawj, wdowcy a obzwláš-
štně nemocý obkljčení, dostawagjcy zadarmo po-
třebné léky zažiwagj.

Wy Wlastency mogli! nedědili gste owšsem
boharstwj od wassjch předkůw (neb není ta mož-
howitost nyní w šradcy, šteráž býwala) ale
dobré a bližnjmu nakloněná šrdce šte dědili, a
to gest ten nejwětšji poklad.

Wjmě gá, gakan hognau šwému Pastýřt
každoměšýčné pro chudé almužnu wdělugete, šdyž
on zbjerťy činj; ano bych to ani newěděl; doz-
štit z toho gest seznati, gať s wassji ššědrotau
doma chudj zaopatření býwagj, že gich po w-
licy běhali a žebrati (gaťož w giných městech)
žtidka widěti gest.

Prokfazugete wy lástku k bližnímu počáz
dně, o domácy se starajce, aučindlivě, dobroz
wolně, a štědrě; profkazugete gedině pro odz
platu Boží: pročž gá gménem wassjim k Mary
ryi Panně, kteráž wy tak dofonale w milowáz
nj pokolenj lidštěho násladugete, se obrátim; by
ona se was tak, gať nědy w Bání Gallilejské
smutnýh hostů w gala, a wám tjm gistégi od swěz
ho wssemohaucýho Syna odplatu wygednala.
Gaťauž ale z

Wypros tedy Marya! wssem této mé mi
lé wlasti obywatelům stálost w samospasytedlně
katolické wjře: Wypros tēm, kteráž snad od nj
bludem něgakým swedeni se odlaučili, seznánj
swěho bludu, a ochotně nawrácenj do lůna ma
tky swé Cýrkwe swaté.

Nedopusť, by wjra gegich fdy mrtwá by
la, to gest bez dobrých skutků; ale aby oni
přikázanj twěho Syna, gaťož milowal on nás,
stále zachowali, wespoleť se milowali, a tak
geho záfon vyplnili; byli tissj, wěrnj, pořz
nj, duchownj y swětšké wchnosti w prawdě,
gaťo Pánu poddanj; bez pomluw, bez klewet,
w swornosti, a staročestě wprjmnosti žiwi gsauce.

Wypros Marya wssem rodičům tu milost,
by w bázni Boží, w dobrých mrawech, w liter
njm vměnj swé dítky wychowali, ge dobrýnj
přikladem předcházeli, aby gegich synowé zdraz
wěho wčenj snášeli, nemagjce swrabliwě wssi k
poslauchánj podežřelých mistrů podle swé žádosti,
nikdy od prawdy sluchu neodwratili, nikdy k bá
z

snjm se neobrátili (2. *ad Timotheum* C. 4.) aby se z nich někdy rodiče potěšeni dočekali, widjce, že pro čest Boha živého, k vzdělání svých Wlastenců, ano k rozmnožení dobré powěsti tohož to slawného města mnoho chwalitebného působí.

Wypros Marya všem obchodníkům zdejším, všem hospodářům hogné požehnání, swazť pokoj; zážen všechnu škodu, všecko nebezpečenství, y strach.

Wypros Marya těm štědrým obywatelům vždy tolik gmění, aby jim pro nauzy trpící zbývalo; by tak již zde hogného požehnání od twého Božského Syna dostawše tím důvěrněji věčné odplaty sobě připowěditi mohli.

VI.

Na Den

swatě Panny Markety,

kdýž

slavný Klášter Břevňovský této Mučedlnice
Boží wetroční památku, a osmý wěk swého
založení swétíl.

Multam gloriam fecit Dominus magnificentia
sua a sæculo. *Ecclesiastici c. 44.*

Mnohau sláwu učinil Pán welikomocností
swau od wěku.

Dwognásobnau památku dnešního dne w tomto
chrámu Páně slawíme : gednu, že cti swatě
Markety, Panny a Mučedlnice Krystovy ; dru-
hau, založení wzneseného kláštera Břevňow-
ského při tomto chrámu Páně stogjého. Ona
y tato na gewo dáwagi mnohau sláwu, kterau
učinil Pán welikomocností swau od wěků.

Gá gi blásati, gá gi k wassemu wzdelání
a k potěšení, nábožní Čechové ! na zřetel postar-
witi powinnen gsem. Gsa o mé mdlobě přes
swědčen, nikdy bych se nebyl osmělil takové bří-

mě na se wložiti, řdybych djlem na milost Boz-
 ži, řterá mně řyli dodá, djlem na wassi doz-
 brotu, genž wjce na mau dobrowolnost, než
 nemožnost ohled mjti budete, nespolehal.

Este owšem dychtiwj něco slawného o swa-
 té Panně a Mučedlnicy Krystowě Marketě sly-
 řeti! Řáždoročně gegi pannenřká čistota, gegi
 hrdinřká zmuřilost w podstaupeni přebrozných
 muř a násylné smrti, w tomto poswátném místě
 se welebji.

Prótož o gegi sláwě mnoho mluwiti mně
 netřeba, wřřať zcela mlčeti také nedowoleno. To-
 to gedině řeknu: Olibrius, pohanstvý wládař,
 Marketu za manželku sobě wzyti řtřege, a ř swým
 řádostem nakloniti nemoha, ano nalezwo gi Kry-
 stu zcela oddanau, od nábořenřtwj swěřti wřřlo-
 wal. Wladarmo lichotěnim, a lahodnými slowy
 ř sobě wabowo, řřze muřa od Krysta odwrátiti
 řtaussel. Prótož gi bičowati, řeleznými řřiny řewřř-
 ti, ostrými hářy řdrápati, prsa a bořy onde y onde
 ohněm trápati, pať do řotle wřelé wody hoditi,
 nic posleř ani řjm newymoha, řřiti rozřázal.
 Tať sobě zástupnice waffe swěho dwognásobné-
 řo pořladu, čistoty pannenřské a wřty řřestianřské,
 wářila! raděgi přebrozná trápeni, raděgi násyl-
 nau smrt podstaupila, nežliby sebe oběho zbawiti
 dopuřřila.

Tenřrát wy Marketu nábořně řřiti, ten-
 řrát wřřitečně wřřowati budete, řdyž podle gegi-
 řo přikladu řiwot swuřg řpořádáte. Wě wás
 o wassi čistotu gať pannenřřau, tať y manžel-
 řřau

řkau a widowřkau žádné pokuřseni nepřiprawj. Proto warůgte se wřři zlé příležitosti, ona zdá se býti s počátku newinná a teměř hřjčka něgafá, wřřak ku koncy býwá řřkodná. Mámeť my tento drahý poklad čistoty w tuze řřehťé nádobě, totiž w těle nassem, ó gať ona snadno se poruřřiti dá! nic tať lehce do řřnilotiny nepřicházý, gaťo maso a řřew! Kdo tu na řřwau řřlu spořlehá, gistě řřesne! čistotný Jozef raděgi řřwěho plářřtě než sebe w rukau chlipně řřeny zanechal!

Uť wás od samospasytedlné wjry zli příklad dowě, zlé towaryřřstwo bludařřůw, a řřtánj řřacyřřřřřřřř řřněh neodlaučj! Toho wřřěho wy řřpisse se warowati můřřete, než řřdybyste z lářřky řř wassemu nábořřenřřtwj taťowá muřřa gaťo Marketa řřnářřeti měli. Tolik o prwnj dneřřnj řřawné pazmátce teměř gen ponawřřženo buď, řřdyž mne druhá, založenj řřarozitněho břewňowřřěho řřázřřtera, owřřsem ne řřaždoročnj, gaťo ona, řř sobě wolá. Y w té taťe Pán mnohau řřáwu vřřinil welikomocnořřti řřwau od wěku, a řřyce od wěku osměho, neb giž osm řřet let toto Bořřu odewydzané mįřřto řřogj.

Mnohau řřáwu vřřinil owřřsem Pán, dage předně tomuto wznesseněmu řřářřteru znamenité zařřladatelé a řřřědré dobrodince; za druhé dopauřřřřěge na něg mocné nepřátely, řřeřřj předce nad welikomocnořřti Pána zwiťězyti nemohli; za třetj zaoparřěge ten duchownj dům řřřz těch osm řřet let wřřdy řřwatými a vřřenými obywateli. Šřrátka mnohau řřáwu vřřinil Pán s břewňowřřřřm řřářřterem řřřze ty, řřeřřj genu přáli. Šřřze ty,
genž

genž ho nenáwiděl. Sprze ty, kteří w něm byž
dleli a bydleli.

Mám za to, že z toho mého rozvržení
dobrá pověst tomuto duchovnímu domu vyplý-
wati bude; wšak y nemalý vžitěk pro wás řa-
zoličtí Čechové: neb z prvního dílu naučíte se
řeholným osobám dobře činiti, a neb aspoň svého
gmění náležitě užívati; z druhého pak slyšíte
se budete jim se protiwiti; ano z třetího dílu
podnět dostanete, byste podle jejich dobře spo-
řádaného žiwobytí y své zprawovali.

Marketo Panno a Mučedlnice Krystowa!
Ty mně za zlé pokládati nebudeš, že gá dnes
wíc o twých každodenních ctitelých, synech swa-
tého Otce Benedykta, než o tobě mluwiti budu;
nemalá sláva y z toho tobě pogde, že takové
ctitelé máš. Wypros mně od Boha tu milost,
by moge řázaní k rozmnožení jeho cti, k twé-
mu pocrění, k zwelebení zdevššího opatství a k
wzdělání mých milých posluhačůw, nábožných
Čechů, směrowalo! A gáť každé slowo ne gen-
ode rtů, ale od srdce pocházeti bude, tak také k
jejich srdcům aby přístup našlo.

Čím sylnější jest základ něgatkého stave-
ní, čím bezpečněgi a déle ono stojí. Čím
stusněgšši a opatněgšši g. st. wůdce něgatkého.
wagšša, čím onino za strasliwěgšši a wítězstwí
gístěgšši držáno býwa, wšsem aukladům swých
nepřátel čím lehčegi odolá. Čím čistěgšši, a zdra-
wěgšši pramen, čím potok prospěšněgšši wodu.
s sebau

s sebau wěde. Gaťý základ, gaťý wůdce, gaťý pramen wáš gest, duchownj břewňowstj Otcowé? Wjm co lidé rělesnj Frátkozracý za weliké drží: starožitnau vrozenost, statečnost, bohatstwj, wseobecnaú přijeň, a tať dále; toť gsau wěcy, po kterých oni nesmyslnj dychtj a bl-tagj; ty za přeweliké magj, ty za blahoslawené wyblassugj, kterj wseho toho hognost nabyli: na nábožnost, na ctnost, na zamjtánj swětstých marnostj nedbagj.

Welebnj Otcowé! wy zakladatele swé taťowé od Boha ste zeystali, kterjž gať v lidj marných, Frátkozracých, tať y v lidj až na wěčnost dohljdagjcých neyslawněgssj gsau. Wassi zakladatelowé gsau, Wogtéch, náš neymilegssj wlas tenec, druhý Biskup Pražstý, a Boleslaw, přjmjm klábožný, wůdce Čestý. Bože! gaťá gsau to gměna! Celý den by mně nestačil, řdybych oněho y toho wznesený rod, wladictwj, mohowitost, ta náhodná a marná nadánj; přitom y ostrowtřpnost, přjwětřwost, aučlnřwost, pracowitost, řrdnatost, ta nadánj wýborněgssj: obzwláštne ale ctnost, nábožnost, a swatost, gaťožto nadánj nadpřirozená dle slusnosti wychwalowati měl! Proto wáš břewňowstý klášter toho osmého wěku dočkal, že geho základ byl Wogtéch: proto předkowé wassi y wy nad nepřátely ste zwtězyli, že wáš wůdce byl Wogtéch: proto wassi předkowé y wy, gaťožto čistotný potok daleko teřaucý, nřdý ste nezřalnareli, že wáš pramen byl Wogtéch.

Ten ale kdy preysstiti se počal z roku 993. po narození Krysta Pána, Spasitele našeho, když ještě mnoho neznabohů w Čechách bylo. Boleslaw vůdce země České mace za to, že ne tak zbrogi a násylim k náboženství křesťanskému, a k slušné poslušnosti své poddané přivede, neb že nedařilo mladé Boleslawy na bogistři již porážel, a na památku toho vítězství městu tomu své jméno dal, jako wycvičením a příkladem nábožných kněží. Z toho ohledu zde synům duchovním svatého Benedykta klášter založil, k tomu od Wogtěcha ponakloněn, kterýž své dědičné statky, zvláště Libice, k wychování gerich odkázal. W brzkém čase klášter v chrám Páně ke cti svatých Benesse, Bonyfácy a Alasse w své podstatě stál; neb v rychlému jeho pozdvižení svými rukama Wogtěch pomáhal. Stálo w pravdě to Bohu odewzdané sydlu. jako něgafy perwný hrad, z kteréhožto zbrogni lidé magice pazwezu wiry, mečem slova Božího opásani sem v tam se vysílali, aby proti neznaboženství, kacířství, proti rozpásoosti, a všem neřádům, bog Páně bogowali. Wšak není na tom dosti, bychom strom něgafy gediné do země wssjipili, pašli ho nezaliváme, nessesťjme, by od wětrů rozwiplán a poražen nebyl, něgafau podporau nezaopatřjme, oně wyhynauti musý. Takowé opatrné dobrodince klášteru břeňowskému, gaz fožto w nowě wssjepenému kmenu Bůh darowal.

Jan patnáctý římský Papež založení toho kláštera potwrdil, geg gediné Stolicy Papežské poddaným býti ustanowil. Opatowí dowozí w při slavných službách Božjch takowého odě-

wu vžiwati, genž toliko biskupům přísluší. Z
geho nařízení klášter tento gest mezy wšsemi
w Čechách nevpřednějši, a Opat Břewňowský
giným řádu swatého Benedykta klášterům doz
hlížeti, gich z prowinění; kdyby toho kdy po
třeba bylo, trestati moc má. Bonyfác dewátý,
Řehoř dewátý, Beneš dwanáctý, Innocenc sedz
mý, Lew desátý, náměstkové Brystowy tomuto
místu welmi přáli. Biskupové Pražští, zwláště
Jan třetí, a Jan čtvrtý příkladem předka swé
ho Wogtěcha pohnuti, k zwelebení Břewňow
ských Klášterníků mnohé farní kostely se wšsemi
auroky a vžitky, gim přiwlastnili. Co o wůd
cích a králích českých smeyšlite, nábožní Poslau
chači! zdaž oni na synech swatého Benedykta zde
bydlících mji sobě zařládali? Nikoliw: Otořar
třetí král český přeworstwí Polické od sebe za
ložené s tímto klášterem spogil. Wáclaw čtwr
tý, Jan, Karel čtwrtý, onen otec wlasti, syn
geho Žyřmund, Albert, Ladislaw, ten překrá
sný a newinný král, Ferdinand prwní, Rudolf,
Matěg, Ferdynand druhý, Leopold, též Jozef
prwní, římskí cýsařowé, welmi milostiwými a
šředrymi wždy břewňowským Benedyktýnům se
prokfázali.

Množstwí giných přegicých wysoce vrozen
ných pánů a wladýř českých, nábožných katolíků,
ku příkladu Lobkowicůw a Martinicůw pro krát
kost času pominauti musým.

Mnohau zagisté sláwu wcinil Pán weliko
mocností swau od wěku giž osmého, dage tomu
to místu tak swaté, tak mocné, tak šředré za
klá

Pladatelé a dobrodínce. Wšak ta sláva není bez wšeho naučení, nábožnj Čechové. Uledle nazhljdněte na nynějšj časy : pozorujte, zdaž nynj lidé tak swého statku užívaji, aby s tím, čehož sami potřebj nemaji, osoby službě Božj odané využiwili? Co Wogtěcha, co Bolcslawa nábožného, co Otokara, co wšech druhých swrchu gménowaných k obdarování zdejšího duchowenstwa naklonilo, než žiwá wjra křesťanstvá? vyznajíce oni, že gsauce zanepráždnění gednat aučas dem weřegným, gednat domácí starostj, modlitbau Boha slusně pocíti nemohau, giných místo sebe ustanowili, kteříby we dne y w noci chwalu Božj prozpěwowali, ano tu samospasytelnau wjru gaž dobrým příkladem, tak spisowáním nábožných kněb, tak blásaním slowa Božjho, a wyučowáním mládeže rozmnožili. Což ta wjra w mnohých nynějšjho wěku nevhlasla? Kam oni nezšitedlné přígmy wynakládaji? snad gediné k potřebnému swému wychowání? ne: snad k pohodlnému a škwostnějšimu swému žiwobytí? ne: genom: snad k pomocy a k potěšení chudých a opuštěných? to zcela ne: k čemu tedy gim bohatstwj slauží? Bohu žel! k nasycení tělesných rozkošj, když pak toho nasycení nikdy dogiti nemohau, tak se stává, že gegich gmění zcela byne, a na děti nic giného než ohavná žebrota dochází. Wy nábožnj Posluchači, owšem tak mchowitj negste, by gste dle příkladu nynj gmenowaných zakladatelůw a dobrodincůw břeňowských statku swého poněgat se zbawiti mohli, ani toho Bůh od wás nežádá. Wasse powinnost gest, byste mchowitosti buď zdědilé, buď sprawedliwě nabyté mjrně a dowoleným způsobem

bem k zachowánj ſwého žiwota, k wychowánj a k wycwícenj ſwých dětj, k pomocy také nuzněgſſich než wy gſte, vžíwali. Wězte, že nám od Boha nic dáno, gediné wſſecko půgčeno gſt, my tedy ne gafo s wlaſtnjm, ale gafo s geho gménjm, to gſt dle geho ſwate wíle wládnauti, duchownjm pať oſobám aſpoň to přáti, co magj, a nemohauce jim dobře činiti, gič nepřenaſlezwowati powinni gſme. Doſti giž taťowých nepřázel měl břewnowſtý fláſter, gaťž toho druhý djl mého kázanj zřegně dokáže.

Proč Bůh chrége mnohau ſláwu včíniti welikomocnoſti ſwau s tímto poſwátným miſtem, předce nepřátelům geho naň ſočiti, bauřiti, ano ge zcela wywrátiti dowolil :

Ka důkáz láſty ſwé k zdeyſſjm horliwým řeholníkům; neb gaťož někdy řečeno bylo od Kaſſale k Tobiaſſowi : že gſy byl přjgemný Bohu, potřebj bylo, aby poťuſſenj zkuſylo tebe, tať wám nábožnj břewnowſtj duchownj ! řjcy ſe může, že ſte wždy byli přjgemnj Bohu, potřebj bylo, aby poťuſſenj zkuſylo wás. Žagisté čím wětſſina náſ pronáſledowánj ſe wwaluge, tím náſ w nábožném obcowánj wjc wtrwzuge : negináč než gaťo bauřliwj wětrowé na něgaťy w polí wzbhůru powſtáz wagjcy ſtrom nalehagjce, geg k tomu nutěgj, aby blauběgi do země kořeny ſwé puſtil, a tím pewněgi ſtoge gegič náſylj lehtëgi odolal. Přenáſledowánj půſobj, bychme ſſetrně na ſe hleděli, aby ſnad w náſ něco wynalezeno nebylo, coby protiwenſtwj zaſtaužilo. Strálá přjzeň lidſtá, wſta-

stawičný pořog snadno ducha nadme, a na pozwinnost swau zapomenliwym činj. O Pane! dobře mně, že gsy mne ponížil! Když nás swět nenáwidj, tenkrát nám neylj činj; neb dáwá nám příležitost k zásluhám, trpěliwost nassj zotřj, dáwá příčinu, bychme nim poňrdagice, gezdíně po nebi taužili. Nemámeli žádně naděge k pomocy lidstě, donuceni býwáme wseřectw naděgi na Boha složitj.

Když lidem se neljbime, náwěstj dostáwáme, bychom se Bohu zaljbiti přičinili.

Klež gačým lidem se neljbili břewňowssstj duchownj? nassim předkům kalissnjkům, od wjry katolické odpadlcům. Srozm se na ty nečády, na tu vřutnost té wzteklé roty pod Žisstowým praporcem shromážděné pamatowati. Klic těm nelidstým holomkům tať protiwného nebylo, gačo kněžstwo, obzwláštěně pať řeholné; nic tať milého, gačo kostely a kláštery laupiti, pálitj a bosřiti, w řewi katolikůw a kněžj se broditj.

Roku 1420. Husyté Pražsstj proti Žykmundowi králi spuntowani, na Hradčanech leženj swě ustanowiwšse, a gsauce od Hradu Pražského odehnáni sem se portekli, spjš sobě trauřagice dobyti kláštera, nežli hradu. Opat tehdegssj Mikulaš záhy s některými bratřjmi do Braunowa se odebral, napotom probosststwj braunowské na opatstwj wyzdwihl, a způřobil: že od té doby gřcho poslaupnj Opatowě břewňowssstj y naBraunowsě Opatowě slugj. Katoličtj řechowě, můžete sobě pomysřiti, gač ti diwocý buřiči zde řádili! Co w
 chráz

chrámu Páně k odnešení bylo, pobrali, svatě ostatky zmařili, z hrobu těla vykopali, dveře v všech schránek wyvrátili, schránky vyprázdnili, starožitné památky zřazyli, knihoskladku spálili, všecka stavení v prach a popel obrátili, mnichy schytali, svázané sebou do Prahy vezli, prvo ge do tmavého žaláře, pak podle svého lastavého obyčeje do ohně vvrhli.

Tím způsobem zacházali s tímto posvátným místem zhorka natvášení Husyť. Gacý pak přátelé jeho byli světle nového zákona mistrů Lutra a Kalwina oswícení předkové naši: zkusyl toho roku 1619. Wolfgang toho času Opat. Megsa on života svého v Braunově gíst, do Morawy se odebral, a předce zamezyti nemohl, by se ta potupa na jeho obrazu tu newyplnila, kterau jeho osobě učiniti chtěl. Aleb ten s šizbenice, na kterau geg prvo powěsyli, strhnauce, po vlicých vléče blátem poskřornili, posledně z okna klášternjho do řeky vvrhli, na gewo dawšše gačky gemu samému poslaužití chtěl.

K takowému mjrnému a přjgemnému gednání přiwádj opustění opravdové wjry. Lidé, kteří sobě dowolugj učiti co chtěj, y také sobě dowolugj činiti, co se jim libj. Newrazžegj owšem na oné osoby, které ge od zlého zdržeti, k opravdové wjře, k zapření sebe samých, k mjrnosti a tichosti obrátiti se vsylugj. Wtom, nešťastnj! swau swobodu pokládajce, že zlawůli bez obáwání trestu přmozowati, a dobrým lidem v wykonání dobrého překážku činiti mohou. Proklata, takowá swoboda! ilowěk w spoz
le,

lečnosti s glnými žiw, tenkrát rozumně gest srož boden, řdyž se gemu, gať ginému zlého dopu stiti nelze, k dobrému pať činěnj žádně přetáža ky nenalezá.

Těmito protivnjky nawstiwil Bůh starožt ený klášter břevňowstý. Wssak gaťž sem giž swrchu ponawrhl, proro: by y strz ně mnohau sláwu gemu učinil. Stogi opět po swém od řacyřůw shlazenj. Zdwihati se počal roku 1620. po wjetřstwj blizko odtuď na Bílé Hoře od řerz dynanda druhého obdrženém. Tenkrát statky, gaťž možné bylo, gemu se nawrátily. Ten náš božný Cýsař spolu řostel ře cri swatě Danny Marx řety znova wyzdwižený, swým nákladem řlez nauti dal. Léta pať 1674. řdyž přeworstwj od Opata Tomáše zde založeno bylo, chwála Boží, řteráž řrze dvě řlé padesátě řtyry leta řlyssena nebyla, od důstatečného počtu mnichů pořádně přezpěwowati opět se počala. Sláwě břevňowst řlé řrze wystawenj a ozdobenj nyněgšřho proz řtranného chrámu Páně, opatstwj a kláštera řoz runu poslez posadili wysoce důstognj Opatowě Otmar, a Benno.

Ždaž nábožnj řřestaně giž nyněgšřho řasu toto wznesšené mřsto nepřárel a protivnjků gest zřaweno? Řtenjli wje na swětě řakowých řidj, řteřjby gaťo tenkrát řeholnjřům a mnichům, řoz lencům, řakufklených mudráčřům, řletichářům cřřřwe, a řáblům nábožných nadáwali? Řteřjby řádi řřřřli kláštery wyřřřeniti, wyplemeniti, oz hněm a řyrau s nebe zřazyti? Bohu řel! rowně řať řmcyřřlegj, řluwěgj a řřnj, řetoliřo neřaz

tolčtj, ale y powrchnj fatoličtj křeřtané. Weſměs
gim duchownj ſtaw, obzwláſtně pať mnjěſtj
ſe zoſſkľiwil. Giž záhy křechcy gonáčkowé raťoz
wému zdánj, nechcy řjcy od toho a z gaľých kněb
ſe včj. Medle, co geſt toho přjčina? Žáwiſt,
nevznaloſt řádu řeholnjho, pať zloſt: O pěkné
přjčiny pro křeřtana! Žáwiſt proti řeholnjřkũm
hladowé lidi ponaučáwá, řdyž wiďegj, že onĩ
w ſtkwoſtných a pohodlných přjbytcých byďlegj, na
pohľed ničeho nauzy netrpěgj; to gim ti obzwlá-
ſtně nepřegj, řteřj od nich mnoho dobrého zaľu-
ſyli; za odměnu gich pomlauwagj. Nevznaloſt
geſt taťe podnět nenáwiſti řeholného řádu; neb
obyčegně teyrarj lidé newěďj, co dobrého řehol-
njcy půſobj, co drſnatého trpěgj, aniž o to pěči
magj, by gegich opravdiwau cenu ſeznali; nýbrž
čemuľoliw złému o nich buď z řacyřřřých kněb,
buď z rozpuſtilých řečj giſtých mnichotepcůw ſe naz
včili, tomu wěřj, toho giſtj, to gim předbazugj.
Žloſt poſledně geſt přjčina nenáwiſti řeholnjho
kněžſtwa, gſau totižto množj, řterýmž to geďině
na řrdcy ležj, by wjru řatolicřkau zľehčili, ba raz
ďegj wyľořenili. Widauce pať, že gim řeholnjcy
a mnjſſj obzwláſtně w ceſtě a na odpěr ſtoģj,
řyto owſſem přenáſľadowati, ano řdyž možně,
pod řjm neb oným zámyſľem, zgewně neb ľſtiwě
wyhľadíti ſe wynafnažugj.

Mám za to, že ſe žádný z wás, nábožnj
Poſľauchaci! řech záwiſtiwých, nevznalých a zľých
ľidj nepřidřj, anobrž že řaždj dľe řech ſwatých,
wyſoce vrozených, dobrotiwých mužũw ſe spraz
wowati bude, řteřj toto Bohu odewzdané miſto
náľľadně založili, ſřetřili, a bohatě nadali. Což
mimo

mimo ten důležitý příklad, žádného důvodu nemáte k provázání vš. možné poctivosti obyvatelům jeho? Máte: neb mnohá slávu učinil Pán velikomocností svou od věku y tímto způsobem, že strž celých osm set let swatě, a vysoce včené klášterníky Břevňowu propůgčil, což w třetím dílu wyведу.

Chvalmež tedy muže slavné, a otce nasse w národu gegich. Všickni rito w pokoleních národu swého slávy dosáhli, a za dnůw swých gsau w chválách. Bteřž z nich narozeni gsau, pozůstavili gměna k wyprawování chwały gegich. Semenem gegich trwagj dobré věci, dědictwí swatě wnučové gegich. Synové gegich a sláva gegich nebude opuštěna. Bteřž medle gsau rito muži slawní a otcové nassi? swatí a wysoce včení muži. Nejprřednějši mezy všemi gest Wogtéch: on negsa s tím spokojen, že toto místo k sydlu klášternímu vrčil, klášter swýma rukama stawěti pomáhal, swými statky bohatě obdařil; y sám w počet duchowních jeho obywatelůw wstau pil, zde obnowiw ten slib, kterýž w Římě w kláštere swatých Bonifácy a Allessa byl složil. Už posawád schowáwá mezy swými klency zdejšš klášter vlastnj rukau wyhotowené písmo takto znějící: Já Wogtéch přirwidám stálost, a naprawení swých mráwůw, a poslušnost podle prawidél swatého Benedykta před Bohem, a před všemi Swatými jeho, a Spatem přítomným Augustýnem. Welebnj otcové břevňowšš! Kdybyste strž celých osm set let žádného giného wybočného muže mezy sebau nebyli měli, an by odemne gmenozwanu

wanu býti zastaužil, než Wogtěcha, y dostit giž z toho by k poznání bylo, kterak mnohau sláwu učinil s wámi welikomocnosti swau Pán, dage wám Wogtěcha. Gaťchfoli přednosti, gaťch dofonalosti lidé porůznu schopni gsau, ty wsecky w Wogtěchu shromážděny byly.

Wsať máte mimo Wogtěcha, bratra geho, y bratra swého swatého Gaudencya, an tať dlaw ho mezy wámi dle prawidel obcowal, gať dlaw ho s swým swatým bratrem do Polska odgjet, a w Sněždně na Arcybiskupské stolicy seděti nemusyl. Máte swatého Anastásya aneb Astryka, kteréhož swatý Wogtěch z římského kláštera s sebou wezma zde pro geho znamenité ctnosti prawnjm Opaztem ustanowil. Ten Anastásyus po slawné smrti Wogtěchowě do Vher se odebral, by tam pro wjru Krystowu, gať Wogtěch w Pruské zemi, mučedlnické foruny dogjeti mohl. Nicméně od krále sw. Stěpána w Koloči za biskupa ustanowen, a do Říma gaťožto králowský wyslanec poslán gsau, od Papeže pro Vherst. u zemi požehnání, potworenj desyti založených biskupstw, forunu králowstwu stau, na ktera, gať w te, Vherstý národ hrubě sobě až podnes zakládá, křiž apostolský, by se při slawném průwodu před králem Vherstým, gaťožto apostolským wyslancem nesl, obdržel, a do Vher přinesl. Anastásyus břeňnowský mnich byl takowých hlawných nadání Vherstého národu wygcdnarel.

Mlčím o swatých pěti bratřích, kteří pod Anastásyem zde mnišský život příkladně wedauce, pať za Wogtěchem do Polska se povychýlce, tam

na pausci dle příkladu Jana Křtitele, Prorokůw, Paula, Sylaryona, Antonína neypřednějšch paustewnjkůw nábožně w chudobě a w práci bydlíce pro Krysta vmučení byli.

Mlčím o Křisťanowi, wnuku swatého Wáclawa wůdce nášeho, an powrhná wšši pozwinnostj swěrsta, chudého Krysta zauplna následowati chtěje, zde pod prawidlem swatého Benedykta tuhý žiwot wěsti sobě obljbil.

Zamlčeti pak nemohu Prokopa, zástupce české země, we wšy Chotauni mezy českým Brodem a Kauřimem zrozeného. On w slowenském písme od swatých Erby a Strachoty vynalezeném hrubě zběhlý, ano giž kněžstau důstognostj obdazeň, na tomto místě do řádu swatého Benedykta wstaupil, dle rady od welikého Jeronýma učitele cýrkwe, Kustýkowi někdy dané, w společnosti mezy mnohými bratřimi prw swatw pořadu, tidost, trápěliwost, stálost dosti stauwaw, na pausci se odezbral, by od lidí zcela vzdálen s Bohem gedině gednati mohl. Bonečně gažžto Opat Sázawský léta 1053. smrtedlnost w nesmrtedlnost proměnil.

A kterakbych opominauti mohl blahoslaweného Wynčice? Ten prw vdatný reč pod Wolzdrichem wůdcem českým boguge, pak řeholnjkem swatého Benedykta učiněn, w českách na pausci mnohá leta bydlege, po smrti Arsenya Opata od wassich předkůw, welebnj orcowé břewňowssij! na tu důstognost požádán, gi, Božským náwěstijm ponapomenutý, nepřigal. Wy pak ho žiwého mezy sebou mjeti nemohauce, mrtvého podiwně
ste

ste dostali. Zde jeho svatě tělo mezy wámi ode
počiwá, při kterém mnohým nábožným ctitelům
znamenitych milostj Bůh propůgčiti ráčil.

Kolik tisíc giných nábožných tohoto kláštera
obywatelům gmenowati bych musyl, kteří syce za
svatě wyhlášení negsau, wssak vždy svých prac
widel stetnj bywssie životem wěčným wládnu.
Gegich znamenitá ctnost, rozssafnost, horliwost
w zastáwánj, a w rozmnoženj katolického nábo
ženstwj působila, že na biskupstwj gať Pražské
tať Holomaucké stolice dosazowani býwali.

Gednoho gediné z nich na swětlo postavim:
Matausse Ferdynanda z Bilenberku. On w Braun
nowě léta 1638. řeholu swatého Benedykta sobě
obljbiw, negen vždy tichý, a swého spasení stet
rný mnich, a nobřz spolu horliwý kazatel, duchow
wnj w Braunowě a w Policy pastýř, pať za Opaz
ta kláštera sw. Mikuláše w starém městě pražském
požádán, y tať klášteru w sw. Jana pod Stár
lau předstawen, tať vždy sobě swětené zprawo
wal, že y bystré, a daleko prohljdagicý oči Leo
polda prwnjho, krále Českého na se přitáhl. Ten
nábožný země Pán, w Brálowe hradcj, mé milé
wlasti, biskupstwj založiw, Matausse Ferdynanda
prwnjm biskupem ustanowil. Ktereho ustanowez
nj Alexander osmý římský Papež léta 1665. poz
twardil. Doaz gřstě na wyšší stupěň ctnost Mat
saussowa pozdwižena býti mohlať mohla, a poz
dwižena byla: Po smrti Kardinála a knížete
Katacha, Arcybiskupa Pražského, Mataus Arc
cybiskupem učiněn byl. Tu on gať před tím w
hradcj navčeni Jeronymowa nikdy z paměti

nepustil : žeby na biskupa wsechných oči patřily, žeby geho gednání na vysokém místě postavené z wsech stran pozorováno a k příkladu giným bylo. Měl se tedy na pozoru, aby ničehož nedopuslil, cožby slušně někdo na něm teprati mohl; ani ten břessiti musyl, genž by ho následowati chtěl. O kyžby mnoho byl následowníků měl! Ať pozapomenú na wsecko giné, co wyborného kdy působil, toto zatagiti nemohu. Nábožnj właštencowé ! ty nedostawené zdi, kteréz před blazwním chrámem swatého Wjta na hradě Pražském spatrugete, kdykoliw okolo káple sw. Wogtěcha do něho wcházíte, tyť gsau wěčná památka Arcybiskupa Matausse. On prostranný kostel pod gménem swatého Wogtěcha s kostelem swatého Wjta spogiti chtěge, tať wysoke tyto zdi wywedl, když sám smrti zachwácen gsa do hrobu shjzen byl. Wšak y smrt geho tať slawná byla, gať žiwot ; neb gať hlúčný on dle poslednj wíle pozbřebnj průwod sobě ustanowil ? Gistě neobyčegný : Sfest set žebráků geho tělo strze Prahu, neb do Braunowa se wezlo, wyprowázeti musylo. Každý z nich w gedné ruce swjčku, w druhé růženec nesa a blasyrě se modle, hognau za to almužnu obdržel. Minobau sláwn zagisté učinil Pán welikomocnostj swau od wěku, dage tomuto starozžitnému flášteru tať swaté a nábožné muže!

Wšak tu sláwn y tímto způsobem rozmnožil, že strz těch osm set let wždy wysoce včené a ostrowtípné muže zde žiwil. Mělbych owšem neyprw wsecky wysoce důstogné Opary wyčisti; neb gediné ctnost s včenostj spogená gich k této důstegnosti pozdwjbla. Mělbych wsecky učitele gmez

gmenowati, kteří kdy mládež gať zde, tak w Braunowě, w Policy a Waldstátu, w Krejtanstém a w literním umění cwjčili. Každý zagisté Benedyktynský klášter byl za starodáwna weřegná škola, kde mládež k swému dobrému se wycořwala. Mělbých one výborné muže wám na oko postawiti, kteří od břewňowských Benedyktinů w mladém věku náležitě wedeni, nápotom včenostj a ginými přednostmi strz celý swůg wěk se stkwěli. Sláwa mistrůw gest prospěch žákůw. O gaťých výborných žáků z gegich včení neposslo z Nynj gmenowaný Matauš Arcybiskup od nich, s mým neymilegssim vlastencem, Bohuslawem Balbinem, Bohu dika! s gať výborným mužem, an sláwa celého Českého národu gest, základ literního umění w Braunowě položil. Před nimi mnohem spjš Arnost, prwnj Arcybiskup Pražský, nad kterého, gestli Wogtěcha wygmeš, Čechowě swětěgssjho pastýře neměli, od břewňowských duchownjch w Braunowě wychowán byl.

Mělbých wychwalowati Bonawenturu Picta, Striebeckowského, muže nad mjru ostrowitpného, Probossta Rayhradského a Markrabstwj Morawského Preláta. Mělbých zásluby w zwelebenj a ponalepsenj theologickeho umění Opata Ostěpána Kautenstraucha, wyhlassowati; wssak znamenitěgssj ony gsau, než aby mého blásánj potřebowaly. Mělbých Pawla Rindla matematické umění, s kterým on k ci swého swatého řádu, a k dobrému wssed milownjků tohoto umění stále se objral, slusně welebiti. Mělbých nyněgssjho wysoce důstogného a wysoce včeného Pana Opata, Jakuba Chmela, Českého křálow:

lowstwi Preláta, Králohradcečého, mého neywzázetněgšsio vlastence, dle hodnoti poctiti; wšak powědoměgšsi gest geho hluboká věcnost, šrže knihy od něho na swětlo wydané, než abych gá geg chwáliti měl, a snadbych za pochtebnjka držán byl. Mělbych y o giných mnohých zde bydlicých písmu swatého doctotých a učitelích mluzwiti, gá pak na tom přestávám, že nyněgšsi nezoděčný swět základ wšeho temnět vinně w klášterích swatého Benedykta wyhledáwati má: ti negen nábožni, ale y po věcnosti wždy dychtiwí řeholnicy, před wynalezeným tiskem, swýma rukama mnohokráte písmo swaté, písmu swatých Otcůw, ha y swětstých, gať římských tak y řesckých mudrcůw přepjawsše, působili, že se až k nám dostala, a my se z nich věiti mohli.

Wy nábožni poslančáci! dle chwalitebněho gegich příkladu se řiďte. Oni proto zde se zawřiti dali, by od zléch swobodného swěta příležitosť odstraněni tím bezpečnězi Bohu šrže zachowání ewangelicckých rad, totiž chudoby, čistoty a poslussenstwi slaužice, swého předně spaseni, pak y cizýho šrže wyučowání, gať austně, tak pišebně, wyhledáwali. Gestli tedy oni y to sobě za powinnost wkládaji, co Krystus nám radil, wy aspoň to plňte, co on wám poručil.

Známa wám gsau wšse prawidla, gá gedn-
ho gediné mjestně připomenu, které se sruze
ruhým prawidlem řeholním welmi stowáná, a
cd wás obzwlássině toho času zachowáno býti
má. Poslussenst gest to prawidlo: tímto dofonz
ce nelze podle swé wůle, nybrž gediné podle
wůle

wůle swých představených zcela se zprawowati. A wy nábožnj křesťané lastawému wassemu Pánu země, a wssem od něho gať duchownjm, tať swětským wám představeným slusnau poslusnost prozvlášte. Pomněte, že wrputnj poddanj proti swětmu gať časnému tať wěčnému štěstj gednagj! Žádáte toho důkaz? netřeba nahljdnauti do gistého wám powědomého králowstwj, kde poddanj zapomenauce na poslusnost Pánu země powinnau, otroky swých wassnj, nečistoty, laupeže, diwofosti, wražedlnosti; otroky několiť tisyců bohapráznych swůdcůw, powrhelem wssého swěta wčinněni gsau. Ne třeba, prawjm, tať daleko giti, zůstaňme w nassj milé wlasti. Y wassi nerozwážlímj, twrdohlawj, a diwocy předkové (gá gsa opravdivý Čech, tať o nich směle mluwiti možu) kolikrát se proti swým mocnárům, ku příkladu: Zymundowi, Ferdynandowi toho gměna prwnjmu y druhému pozdwišli z s gaťým aučinkem z s truchlívým, sebe, y swě potomky o gměnj, o sláwu, o mnohá nadánj připrawili. Tať wrputnost o časné štěstj ldi přiwádj; a což řeknu o štáze wěčné z medle, čehož giného náš neylastawěgssj Spasytel od nás žádá, než pokory, tichosti, trpěliwosti, poddanosti, bychom což Božjho gest Bohu, což cýsařowa, cýsaři dali, bychom negen wssedko, což slusno gest, nassim představeným činili, ale y taťé křiwdu, kdyby gaťá nám se kdy stala, mile snášeli. Pakli my dle toho předpisu se řjdi nehcemo, gisté se wěčné odplaty zbawjme.

Tuže tedy, nábožnj duchownj Otcowé, toho starožitného klástersa Obywatelowé! K wám od swých poslauchačůw se obracugi. Wyložte sem
ne

ne fyce dle zásluby wassi, ale gisté podle možnosti swé dostit, kterak s wámi mnohou sláwu učinil Pán welikomocnosti swau od wěku giž oímého, předně strze ty, genž wám přáli: za druhé strze ty, kreťj wás nenáwiděli: za třetí, strze ty, gesso zde bydleli a bydlegi. Ach tyž ten welikomocný Pán tu sláwu zase po stu let, dálegi a napotom obnowi, tohoť gá wám ze srdce přegi. Protož má žádost k tomu směřuje, by on, ten dobrotitný Pán, wám takowě přegjeť wždy zbudil, gaťož byli oni, genž wás založili, a sšetřili. By wsecký nepřátele od wás zabnal; pakliby něgakých k wassemu sšaumánj doz pustil, spolu nedopustil, aby se nad wámi zmocnili. Bonečně do wasseho sw. řádu mládeže newinně, powolně, po učenj dychtiwě powolal, aby wždy mezy wámi swarost a umění se stkwělo, a k obecnému dobrému z těchto zdi široko a daleko wycházelo.

Snad některému z wás, gať přechet lidé gsme, ten řeholaj křiž těžký k nessenj přichózť: Ať pamaz tůg ty, gsylt kdo zde takowý, na slowa newwěstšího učitele cýrkwe Jeronýma k Seliodorowi proz mluwená, takto on k němu: Dřigde, přigde onen den, když toto smrtedlné tělo w nesmrtedlnost se obleče. Blahoslawený onen člowěk, kteréhož Pán bděgjeťho nassel, dřiw než ho z toho swěta powolal. Tenkrát při hlasu trauby, ana zwučeti bude: wstaňte z mrtwých, podle k saudu! rčásti se bude země s lidem swým, a ty služebníče Krystůw, sy trpělitwý mntku radowati se budeš. Krystus k saudu chystati se bude. Keyblawněgšší swěta mocnás rowě do newyprawitedlné testnosti padnau. Wfáz je se při tom saudu w prawdě tenkrát ohnitwý Bráломoc se wssemi pohanšými Bohy. Přiweden
bus

bude bláznivý mudrc Pláto s svými vředlníky. Aristotelowi, a nynějšich mudráků bez mozku důvodomé nic platiti nebudau. Ty ale nábožný a tichý mnichu radovati a smáti se budeš, ano řekneš: Kyhle můg vkrizovaný Bůh! Kyhle můg saudce! to gest ten, genž od matky své w plinách zavinitý w gestlich křijel! to gest tesaře pěstuna, a chudičké Marye Syn! to gest ten, genž w mateřském, a spolu w pannenském životě nesen, pak sotwa zplozen, Bůh, před daremným člověkem Sérodesem do Egypta vtjkal! On k potupě gafožto negaký mumragistý král šarlatovým klocem oděn! on trním korunován! on čarodegníkem, od ďábla posedlým, a samarytánem názván byl.

Patř nyní ty židé, na ty ruce, které sy břehy prorazyl! patř ty Římané na ten boř, který sy kopym probnal! patřte židé y římané na to tělo, zdaž gest ono to samé, o kterém ste gistili, žeby z hrobu od vředlníků odnesseno bylo! to gest to samé ošwicené tělo, na které ty vraucný mnichu gař při tom strasslivém saudu, tať y po něm věčně patřiti, a s ním se raz domati budeš.

Ka tato slova vždy pamatujte, nábožní synové svatého Benedykta! obzvláštěně pak tena brát, kdyžby vám wás od světa odlaučený stav znechutnatí se počal. Y we wassich wssich, katolickj Čechové! ať tato slova vždy znějí, zwláště w tu dobu, w kterauby vám život zdrženlivý, mravný, spravedlivý, slowem katolický, obřížný přicházel. Gistě, očekáwanj toho dne saudného wssedky dny wasseho žiwobytí tať spořádá, že se dočkáte y oné newyprawitedlné sláwy, kterau připravit vám Pán od ustanowení světa, a wy y na wěky wěkůw zazjwati budete, Amen.

VII.

N a D e n

ſw a t ě h o S t ě p á n a,
P r o m u č e d l n ě a.

Ecce ego mitto ad vos prophetas, & sapientes, & scribas, & ex illis occidetis & crucifigetis. *Matth. c. 23.*

Ah! já posílám k wám proroky, a mau-
dré, a učitele, a wy z těch. některé zmor-
dujete a vřizujete. V sw. Mat. 23. kap.

Bčinil Bůh z gedného wsecko lidské pokolení,
aby přebýwalo na wšš twáři země, wnměřim vlože-
né čas, a chle přebýwání gegich. Aby hledali
Boha, zdažby snad se ho domakali, neb našli;
ačkoli není daleko od gedného každého z nás: nebo
w něm žiwi jsme, a hýbáme se, y trwáme, geho
zažisté y pokolení jsme. Skut. Upost. 17. kap.

Což medle nám znaměgššho a wzáctněgšš-
ho býwá, nežli rodičowé našš? Gsmeli tedy
pokolení Božské, tedyť on nám gažožto Otec náš
neyznaměgšš a neywzáctněgšš býti má.

Bůh owšem giž od počátku swěta se wšem lidem strže ty wěcy, kterěž gsau učiněny, když se rozumem pochopugi, zgewiti ráčil; tak geho wěčná moc a Božstwj spatřino býwá, že lidé wha mluwy mjeti nemohau. K Řim. kap. 1.

Wšak nechtěl Bůh od každého gdné poz-
cty mjeti. Židé byli lid wywoleny, od kterých
obzwláštnej služby požádal.

Kdyby oni byli w tom obzwláštnejho naučení
nad jiné národy nedostali, kdyby snad byli na
to z třebkosti lidště pozapomněli, a žádného ne-
měli, kterýžby jim opěť wůli Božskou w zná-
most wwedl, kdyby byli také po opáčeném wy-
čeni wybrožowáním a trestem k nawrácení se k
Bohu přidrženi nebyli; byliby se mohli owšem
buď nevinělostj, buď přirozenau mdlobau, buď
glými příklady wymlauwati a tje: Pane! my
bychom rádi po cestě od tebe nám wyměřené
tráceli, ale nebyl, kdoby nám gi vřádal; my
bychom ochotně k tobě po poznané a pak přestau-
pené wůli tvé opěť byli chwátali, kdyby jen kdo
nás wáhawé a wřkawé byl doháněl.

Klicméně nemohli Židé nikdy tím způsobem
se wymlauwati dle wyprávědi Krystowy: Anigá
posylám k wám proroky, a maudré, a učitele.
Wždycky měl ten lid proroky, a maudré, a učir-
tele, od nichž w zákoně Páně potřebně wywčo-
wán a k pokánj napomínán byl.

Mezj těmi byl y Štěpán, kteréhož učitele
a maudrého dnešnjho dne w tomto chrámu Pán-
ně

ně od swatě paměti Karla čtvrtého císaře a krále českého, Otce vlasti vzdělaném slawnau paz mátku činjme.

Ždali Židé gemu vwěřili ? Ždaliž se na prawau cestu od něho wřázanau obrátili ? Gál někdý gegich otcowé s starými proroky, tak y oni s Oštěpánem nařládali. Mohlě on sobě a Eliášsem prorokem nařikari : Pane ! proroky twé zmordowali, oltáře twé podkopali, a gá zanechán gsem sám a hledagi dusse mé. P Řim. Kap. 11. Gafy pak byl Oštěpán ? Mohli snad něco proti geho osobě, proti geho auřadu, aneb proti geho s nimi gdnánj mjeti ? Snad on nebyl w swém žiwotě dosti příkladný ? Snad w swém auřadu málo dbalý ? Snad k nim nepřijwětiwý a nesnyredlný ?

Nikoli, gá zagistě se cti toho ochrance wasšeho, katoličtj Pražané ! a k wassemu vzdělánj patrně dokáži :

Že byl Oštěpán Krystůw wyslanec, w prawě dě dořonalý : gsa dobré powěsti ; gsa pln ducha swatého a milosti ; gsa newinný. O tom w prwnjm djlu.

Že Oštěpán auřadu Krystowa wyslance wyřborně sobě hleděl : důkladně wjru Krystowu blásage ; gj proti odpornjšům vdatně háge ; pro ni smrt řdnatě podstaupjw. O tom w druhém djlu.

Že Oštěpán byl Krystůw wyslanec ne přez následovánj a všmrcenj, nybrž wššj lásky hoden ;
gsa

jsa upřímný, všech lidí, přátel y nepřátel, milovník. O tom v třetím dílu mé chvalořeči gednati se bude.

Škrátka : Štěpán byl pilný vzdělavatel sebe samého ; stálý horlitel wjry Krýstowy ; dokonalý milovník bližního. Š toho se navčíte wšsem, powinnostem : k sobě, k Bohu, a k bližnímu, kterých vyplnění příklad wám zůstawił Štěpán.

Gežíšši, dobrotný Spasyteli! popřeg mně aspoň něgaté částky té milosti, kterou sy Štěpána twé swaté gméno blásagjcyho někdy naplnil, bych gá fe cti toho twého dokonalého, horliwého a lastawého služebníka s potěšením y zyskem těchto přítomných twých a Štěpánowych citelů mluwiti mohl. Bezpečě se na twau posylu počnu we gménu twém :

Lepší jest dobré gméno, nežli mnohé bohatstwj, neboť kdyby také bohatstwj někdy se ztratilo, opět giž wlastním přičiněním, giž šťastnou náhodou, giž srze znamenité dědictwj se zýstati může ; dobré gméno wšak nikdy se nenawrátí, pakli sy kdy o ně přišel.

Protož Aposstolowé při wolení sedmi Jahnů na dobrau powěst neypředněgší ohled měli. Bratři, prawili oni, wyberte z sebe mužů dobré powěsti sedm plných Ducha swatého, a maudrosti, kterýchbychom ustanowili nad tau prach. Y libila se řeč wšsemu množství ; y wywolili Štěpána muže plného wjry a Ducha swatého.

Byl

Byl tedy on dle vůle Apoštolůw muž dobrý pověsti. On w těch věcech byl, o nich přemýšlel : aby prospěch jeho zgevný byl všechném, dal na sebe pozor ; aby ten, kterýž proti němu byl, neměl co zlého o něm říci. W prawnijm listu k Tymot. Kap. 4.

Byl opatrný w své řeči : mluvě o sobě nad jiné se newynášel, proto ho žádný za chlubeného a nádherného mjeti nemohl ; mluvě o jiných, gich netyral, netupil, proto ho žádný za posluhače mjeti nesměl. W svém gednání byl rozstafný, s žádným rozpustilým neb podezřelým towarzyšem nezacházal. Byl ke všem tichý, mírný, uctivý, ponížený ; byl nábožný a příkladný. Proto ho žádný za marného, za bezbožného, za rozpustilého vydávati se neopovážil. K nasser mu navčenj Křesťané ! bychom y my o dobras pověst pečlivj gsauce žádnému obzvláštně dozmácy čeládce příležitosti nedali čeho o nás wyzgeвити, coby dobrému gměnu nasseru škodlivé býti mohlo.

Wšak co se stává ? Kyněgšijho času wěr říci mluwj rovně tak, jako ona ženšťa pět a dwadcytiletá, která od své matky a od svého bratra odlaučená w gednom přibytku s gistým gessně mladšijm mládencem obcowala. Kewěťšij učitel cýrkwe Jeronym w listu de vitando suspeto contubernio takto gi mluwjcy připomíná : Gát dosti mám na svém svědomj, kteréž mne s ničehož zlého nestihá. Mám Boha soudce svého, svědka mého s tím mládencem obcowánj. Syc nedbám, co o mně lidé mluwj, oniť mo-
kau

**hau o mně sanditi gať chřegj, gen řdyž gá sobě
dobře powědoma gsem.**

**Kterozřasfná osobo ! domlauwá gj Jeroným,
poslechni Pawla nám wšsem wýstrahu dáwagjz
cyho : Abychom opatrowali dobré netolišo před
Bohem, ale také předwšsemi lidmi. B Řjman.
kap. 12.**

**Abychom žádnému přjčiny k něgatě po-
mluwě nedáwali. Lehčegj, co slého gest, wěřj
lidě, než co gest dobrého ; proto že gedenřaždý
dle sebe giného sandj ; obyčegně pať gsau lidě
sobě zlého powědomi, pročez také cyžý gednánj,
ačkoli wýmluwy hodné, zlé wýkládati obyčeg
magj. Cokoli doma o tobě se wymyslj nechwaliz-
tebného, to brzy k twé potupě se roztrausý ; tře-
bas twé swědomj bez aubony bylo, twá powěst
předce zlehčena bude ; chcessli tedy dle staročestě-
ho přjslowj wenku šřkody zbýti, a zlému w cestu
wgjti, nedey doma gisřče ohněm býti.**

**O Sstepánowi geden řaždý dobře smeyřel,
dobře miuwil, a to syce negen pro cenu zewnitř-
nj (dle řteré swé sandy lidě gediné wwažowat
mohau) ale y pro wnitřnj. Ulebě byl on pl
Ducha swateho a milosti. W Sstepánowi totiž
to byli darowé Ducha swateho : Dar maudrosti
dar uměnj, dar rady, dar rozřasfnosti, dar sýli
dar nábožnosti, dar bázně Božj. Nápodobně du-
chem swatým naplněné čteme w pjsmě swatém Ja-
na w řw. řuf. kap. 1. Apóstoly Petra w řkut.
Apóst. kap. 4. a Pawla w řkut. Apóst. kap. 9.**

Gatá to tedy powyššenost gest Štěpána, Janowi Břetislav, nad kterého wětšj mezy lidmi žádný nepowstal; Petrowi, náměstkowu Krystowa Pawlowi budaucně wywolene nádobe Gejššowě přitowňánu býti? Nad to Štěpán také plný milosti nazwán gest w Slut. Aposst kap. 6. , a to nazwání s Maryi Pannau, matkau Spasitele, společně má. Té Anděl Gabryel takto pozdras wil : Zdráwas Marya milosti plná. Y můžeš li býti wětšj důkaz dokonalosti Štěpánowy, než gest tento : Rodička Božj w plnosti milosti něs gať rovným býti?

Křesťan přawím : nebt rozdíl mezy ním a mezy nj předce takowý, gať plnosti pramene, řeky a potoka gest. Pramen čistšj wodu než řeka, řeka čistšj wodu než potok z nj pocházející má.

Gejšš Krystus pln gest milosti, gaťožto pramen, z kteréhožto se milost wsecka preysstj. Matka geho Marya rovněž gaťo řeka genu nejbližšj tau wice zagisté než Štěpán giž od Krysta vzdáleněšj potok oplývá.

Ano, že ten ochtánc náš, nábožnj Pražaně, Duchem swatým a milostí naplněn byl, také z toho poznati gest, že genu moc diwů činiti od Boha propůgčena byla : On slepým zrak nawracowal, by obywatele Geruzalémsté přesvědčil, že Gejšš Krystus prawě swětle swěta gest. On chotným propůgčowal chodu : aby na-gewo dal, že ta gediné přjímá k wěčnému spasení cesta gest, kterau nám Spasitel náš wy-
něčil,

měřil. On zarmauceným potěšením, nemocným zdravím, mdlým síly vděloval na důkaz, že není žádného giného gména pod nebem, štrž kterého lze bylo spasenu býti, krom gména Ježíšova.

Šauli tak plný Ducha swatého a milosti mnohý z nynějších Křesťanů? Wím gá, lásky wasse! že neg.n té plnosti, ale ani té neymenší částky toho Ducha Božího žádný sobě zasloužiti nemůže; Duch Boží wěge, kde chce, wssáť on každého naplniti hotow gest, gen ať se genu žádné překážky nečinj.

V gaktě nyní Křesťané geg přigiti mohau, který místo modlení, postu, zdrženliwosti od swětské radosti, příprav k přigimání Ducha Božího, w marnostech, rozpustilostech, w nečistotě se kochagj! Mezy swětským třeštěm a hlukem nebýwá hlas toho Ducha slyšán. Mnobé flewety a střebety vssj zaléhagj, a zbraňugi přistup k Božskému wléwání. Kde wssedko gest plno čitelnosti a tělesnosti, tu ono, co duchowního gest, místa nenalezá. Tělesný člověk nechápá těch wěch, které gjan Ducha Božího. W listu 1. k Borynt. w Kap. 2.

Wy, Katoličtj Pražané! newinný život wzdauce, wždy hotowj budete ty duchownj dary přigimati. Štěpán toho newinného chování wám také obzwlástinj příklad dal.

Když protivníky geho zbaufjce lid a starší a zákoníky, chytj geg přivedli do rady, tu patřjce

na něj wšickni, kteříž seděli w radě, widěli twář jeho gačo twář Anděla.

Twář Oštěpána tač gasná, tač sličná wšem w radě přítomným zdála se gačo twář Anděla. Nebyl to omyl očí na něj hledjících, ale jeho zásluha. Oči na něj hledjících nebyly gemu příznivé, aby sobě geg krásnějšiho wyobrazyly, než on w prawdě byl; gačž se obyčegně stává: že ti, kteří něčoho miluji, na něm nič špatného, anobrž wšefco libezné a sličné nalezají, ačby on w očích giných nechycených, zdravě prohlídagících snad osčliwěgi než Thersytes sám wyhlížel; Oštěpán byl w očích gemu nepřegjících Andělem.

Čaká gest byla toho příčina? Swatý Syn Iáryus gi klade Homil. de S. Steph. Čcho srdce jeho plné bylo, to tačé zewnitř na tělo č jeho ozdobě se wylilo. Brása a newinnost dusse, krásy a gasnosti nebesčé čbličegí Oštěpánowu propůgčila; ano tagnj dusse počladowé, na čele čistotného Oštěpána gačo w zrcadle spatřjní byli; měl Ducha swatého wšj neprawosti gsa prázdny w sobě, proto podobnost andělškau měl na sobě.

Čož magj nynějššjho času w sobě mnozý Břestáné? Magjli tačé tač čisté swědomj gačo Oštěpán? Člegšauli sobě powědomi negačé osušené nečistoty? Bohu žel! giž y w mnohých welmi mladých newinnost zruššena býwá. Čač hluboko někteří se propadli, že y za newinnost se stydjce prostopassnostj se nad giné wynáššegj. Čich člipné a po hanebných obrazých se taulagjčy očo, gich studu prázdné čelo, gich zwadlé lje, gich
žšý=

zřýnalé rty, gich neduživé, wšši síly zbawené
iělo owšem andělské podobnosti mjeti nemohau.

Na wás, příkladnj Pražané! každy Andě-
la vzři, když newinné swědomj wždy zachowati se
přičinjte.

Gať dofonalý byl Štěpán w swém žiwos-
tě, dostit sem giž došázal. Gať pilen byl w wy-
plněnj swého auřadu, patrně nynj předložiti se
přičinjm. Uchtě on wjru Krystowu důkladně
hlásal. Wšem gegj protiwnjžům náležitě odolal.
Prawdy swého hlásánj srdnatě potwordil.

Uačkli Židé Štěpána, žeby byl rauhawá
słowa proti Bohu, proti zákonu, proti chrámu,
proti Mlogžissowi a prorokům mluwil. On wšak
swau obširnu, nám od swatého Lukáše zůsta-
wenau řečj ge přesvědčil: žeby ničjm tjm winen
nebyl; nábožně o Bohu, nazwaw geg Bohem
sláwy; uctiwě o Abrahamowi, daw genu gniéz
no otce swého; chwalitebně o zákonu, o chrámu
a prorocých mluwě.

Ano na gewo dal, že Židé nepřátelé Boha,
Abrahama, zákona, Mlogžisse a proroků gsau;
když Krysta od Boha, a proroků předzvěstowané-
ho, a gěha wčedlnjky přenásledugj. Takto gim
dotjrage:

Wy mne za rauhače utrhačně wydáwáte,
protože Krysta nad Mlogžisse a proroky wywyz-
ssugi: hlásage geg Bohem a swěta Spasytelēm
býti. Zdaž newjre, že tomu samému Abraham,

Mogžjś a prorocy wěřili, kterjžto, což gá dnes twor-
djm, předpowěděli; raděgi tedy wy následũgte
otce swěho Abrahama, swěho soudce Mogžisse,
swých učitelů proroku wěřice w Krysta giž na-
rozeného, gať oni w geho budaucý přjssj wěřiz-
li, a wám předzvěstowali; syce ne gá, anobrž
wy gim se protiwiiti budete.

Nábožnj Posluchači! seznáwáte z toho
wsseho, kterať důkladně wjru Krystowu Skř-
pán hlásal. Kterať náležitě gi proti odpornjům
hágil, zřetědně spatřite, když na ně, ani proti
němu onde y onde powstali, se ohlédnete.

Rozličné byly w Geruzalémě w tom nej-
hlawnějšim židowstém městě wčené školy. Giná
Libertinská, giná Cyrenenská, a Alexandrynská,
a giná těch, kterjž byli z Cylicye a Azyc.

Libertinskj nazýwáni byli ti Židé, genž z
takowých rodičů pocházeli, ani od Pompeja řim-
ského wladaře a od giných poslaupných do zagerj
a poddanosti někdy odwedeni, pať swobodau ob-
dařeni gsauce, do Geruzaléma se nawrátili. Cy-
renenskj byli Židé z Cyréne; Alexandrynskj z
Alexandrye, z znamenitých w Afryce měst pochá-
zegjcy; Židé také, kterjž vlast měli Cylicyi,
Fraginu nynj Baramánya nazwanau, odkudž
Skřepán a Ssawel, dle zdání mnohých spisowá-
telů Skřepánůw bratranec swůg počátek wzali;
nad to Azyatssj w menšj Azyi, ktera s Cylicyi
mezuge, a nynj Turecká země slowe, rozenj ro-
wně swau školu, gaťo wsicěni swrchu dečtenj,
tu wzdělali. Y wssecký ty školy, w kterých
byli

byli lidé z Evropy, z Afriky, y z Asye pocház-
zející se zbavili, wespolek se spikše, proti Ště-
pánowi powstali. Nevlekl se on gich množstw :
Nehrozyl se gegich bluku : Nebyl chycen od ges-
gich důwodů : Nikoli : nýbrž stál zmužile před
nimi, patrného wjtězstw nabyw : nebě nemohli
odolati maudrosti a duchu, kterýž mluwil.

Na Štěpánowi se owšem vyplnilo, co pří-
slibil swým wředlníkům Krystus v sw. Matausse
Kap. 10. Když wás budau lidé wndáwati do rad,
nemyslte, kterať neb cobyste mluwili : dánost bude
zagisté wám w tu hodinu, cobyste mluwili. Nes-
bo negste wy, genž mluwjte, ale Duch Dtee was-
šeho, genž mluwj w was. A opět v sw. Luk.
Kap. 21. Gát zagisté wám dám wsta a maudrost,
kterěžto nebudau mocn odolati a odmlawati wš-
tění protiwnejch wasši.

Dals ta wsta, dals tu maudrost Štěpáno-
wi, dobrotiwý Gežissi! Proto on tolik tak ži-
řiwých, tak zběhlých protiwníků swých přemohl.
Wsať s gakým aučinkem? Přemoženi gsauc pod-
dalili se : wvěřilili w Krysta? Nikoli, pufali
se w srdcích swých, a sšřípěli zuby na něho. W
skut. Upošt. Kap. 7. Toť bylo špatné znamení
wznalé prawdy a budaucýho polepsšeni. Což z
toho sšřípeni zubů následowati bude, horliwý
wyznáwači Krystowy, Štěpáne? Což giného k
očekáwání máš, nežli wmučení a přebroznau smrt :
Snad gsy tjm odstrassen, od wykonání swého
auřadu konečně wpustil? Nemohl sy owšem vz-
pustiti, gsa pln Ducha swatého, milosti a síly, y
krwj swau prawdy swého wčeni sy srdnatě potwrdil.
Neb

Neb ty wida gegich zatworzelost, takto sy k nim posledně mluwil. Twrdé ssige a neobřezaných srdcŭ a wssŭ, wy se wzdrceŭ Duchu swatému protiwite, gako otcowé wássi tak n wy. Kterému proroku otcowé wássi se neprotiwili? a zamordowali ty, kterizŭ předzvěstowali o příchodu Sprasmedliwého, gehoŭ wy nnyj zrádcŭ a wražedlucŭ ste byli!

Tot byla pronikawá řeč hrdiny Sstěpána, o kterau ge obměkčiti wssylowal, nic méně hluchým zpíwal; žkřŭsse tedŭ oni hlaseŭ welikým zapali wssŭ swé, a obořili se gednomyslně na něg, a wywrhŭsse geg z města kamenowali, a swědkowé, ani dle obyčejge prwnjm kamenem naň hoditi musyli, složili raucha swá wedlé nob mládence, kterých staul Ejanet, a kamenowali Sstěpána. Žkusyl toz ho Sstěpán, co Krystus swým následowníkům předzvěstowal, w sw. Jana Kap. 16. Wen ze ssol wzženau wás, ale přicházŭ hodina, že každý, kdo wás zabige, domnjwati se bude, žeby tim Bohu slaužil; a toč wčinj wám proto, že neznali Otce ani mne. Wsseckni ti wputnjcy byli horlitélé zákona Mojžišowa, proto za dobrý skutek w smrtcenj Sstěpána sobě pokládali, který dle gegich zdánj geg ruffiri chrél.

Milj Břestané! Gestli nasse horliwost Sstěpanowé podobná? Takéli my, gako on wjru Krystowu wyznáwáme? Proti aussypkům a posmluwám opowážliwých a mozku prázdnych dar-motlachů hágime? Pro ni protiwenstwŭ mile trpime?

Ždaž rodičowé swé děti, mistři swé žáky, domácí páni čeládku tak w samospasyředlné wjře, gačo Štěpán rwordé šige Židy, wywčugj ?

Aneb aspoň k horliwým pastýřům a řazatelům k wywčowánj posýlagj : Ždaž my tak protiwníkům wjry odolati umíme, a neb chceme, gačo Štěpán : Esau y nyněgšsibo času školy wjře Krystowé protiwné, gačo tenkrát byly ; obzswoláštně škola Libertinských až posawad s nj stále wálčj, wšak w giném než swrčny dotčená dle latiny wyznamenanj, může se řjcy škola swobodně mysljčch. Ti newěřj tomu, co gim cýrskew k wěřenj předkládá, prawjč, čeho sami za prawdu wzati nemohau, toho že za prawé míti powinni negsau. Málo oni owšsem prawého swým tupým mozķem wystaumatj mohau, proč tež také málo aneb dořonce nic za prawdu nepřizgimagi, co se gim od cýrkwe gačo prawé k wzánj předkládá. Dle myšlenj řjdj se také gegich, gednánj ; gač swobodně smeyšlegj, tak swobodně žiwi gsau, žádné zdrželiwosti od masyrých postřmů, žádného postu, žádné nábožnosti sobě nic newššimagi, řkauce : Žeby Bohu na tom málo záleželo, zdaliby maso neb ryby gedli, nepamatusgice na to, žeby ctnost posluffnosti w tom záležela, aby se dle wšle cýrkwe řjdili. O to stále pečugj, aby wždy swau wšli wšseligač vyplniti, swé zhowadilé žádosti nasytiti, od sebe wšsedu w tom překážku, řterau od wrchnosti gač swěrské tak y duchownj k obáwánj magj, odstraniti mohli.

Ti Libertinští tím svým přečrtným vmě-
ním giné, obzvláštěně pak nezkušenau mládež
nadchnauti vsylují. Vgimámeli 'my se dle pří-
kladu Štěpána té tak zlehčené od protivníků
wjry? Bohu žel! Nepřátele gegi proti ni swoz-
bodně wálčí, kdoby se o ni zastal, sotwa se na-
lezá. Ano ten, který se gj vgimá, častěji za
nerozwážliwého a nepokogného člověka y buřice
gmin býwá. O, slzy hodná wěc! Proti samoz-
spasytelné wíce rozpustilcy swobodně sobě mlu-
witi dowolují, ti, kteříž se k ni znají, a od ni
žiwí gsau, oněméli.

Což se nemožau wsta takowých opowázli-
vých Libertinstvích prawdau zacrati? Což se gjm
nemůže patrně dokázati, že gestli církwě nesly-
šši, katolické wjry se zcela strýli, a dle mdeho,
wždy wtrkawého přirozeného rozumu se zpra-
wowati chýje, pokogné myslí nikdy dosáhnutí
nemohau. Katoličtj Pražané! citelé Štěpanowoy,
buďte gako on vždy prawé wjry horlitelé! Pak-
li protivníků gegich wám naprawiti nelze, aspoň
se od nich zahánbíti a swěsti nedeyte, gsauce ho-
routi wšsecka protiwenstwj, ano y smrti raději
podstaupiti, nežli od ni odstaupiti.

Štěpán wkrutnau smrti gediné na důkaz
této prawé wjry podstaupil, žádné giné příčiny
Židům k swému wsmrcení nedaw: neb ge wprj-
maň mluwal, lástku gak těm, kteří gj zaslaužili,
tak y nehodným dokonale profazowaw. Což gjž
w třetím djlu své chwalotěci wyložjm.

Známoť bude lástkám wassim, že prwnj Břestaně w Geruzalémě bydljcy, téměř gafo synowé gednoho otce a w gednom domě přebýwali. W skutečch Aposst. Kap. 4. Množstwj wěřjchch bylo srdce gedno a dusse gedna : aniž kdo co z těch věch, gimíž wládl, swým bñti prawil, ale byhly gim wšsecky obecne : aniž zagistě kdo mezy nimi byl nuzny. Neb kolikokoli bylo těch, kterjž měli pole neb domy, prodáwagjce přinášeli peníze za ty věchy, kterjž prodáwali, a kladli před nohy apostolské. Rozdělowno pak bylo gednomu každému, gaž komu potřebj bylo.

Rozdělowno pak bylo strze wážné gať židowské tak řecké wdowy. Mezy těmi wdowami stala se rozepře ; neb wdowy řecké, gaťožto z pohanstwa pocházegjcy, byly od židowských opozřeny : buď gim wětšj práce wkládána býwala, buď méně dáwáno, než gať k gegich tak k cyzý potřebě stusselo.

Protož wedly sobě stjžnost w Aposstolů, a ti, by ge wpořógili, wywoliti dali sedm Jahnů, kterjby nad tau práce wstanoweni byli : ta gest nad wdowami, by při posluhowánj pokrmu a stazstwa wšsecko pořádně se dalo, bděli.

Mezy těmi sedmi, gažž ike giž swrchu wyrozuměli, prwnj byl Štěpán k této tak dobročinně práci zwolen. On wšsem swatým wěřjčým každodennjho pokrmu a nápoje, neossaceným počestného oděwu, nemocným léků poskytoval a gim posluhowal. Gestliže se k tomu wvolil při wěřjchch, y kdož o tom pochybowati může,

Je rovně tu službu také Židům prokázati hotov
byl : gsa prawau a žiwau wěrau obdařen, gsa
wždy dobré powěsti.

Užili Židé příčinu geg ke wšsem tak la-
stawého a dobrotiwého wstowati : Wšak geho
lásta gestě se dále, totiž y na ty, kteří gj ga-
řozto nepřátelé a wražednjcy geho nezastaužili,
wzťahowala. To vyplnil, co potom Pawel k
Řimanům Pap. 12. psal : Žádnému zlého za zlé
neodplacujte. Ne sami sebe zastawajce : ale dejte
místo hněwu, nebo psáno gest : mně pomsta, gát
odplatim, prawj Pán : ale lačnjli nepřitel twůg, naz
řmi geg, žžnjli, den mu nápop, neb to čině, vhlj
řeřawě shrneš na hlavu geho. Meden se přemocy
zlému, ale přemáhen w dobrém zlé.

Tot gest dořonalý příklad lásky ; nemůžet
gistě býti pomsta nad nepřitelem wětši, než mi-
lowánj ho : řdyž se genu za zlé dobrým odmě-
ňugeme. Neb to činjce wjc geho zlé řdce nechťjc
trápíme, nežlibychom geg řeřawým na hlavu
shnutým vhljm mučiti mohli : on nás rmutiti,
k zlosti, k pomstě popuditi chce, zatjm, za mzdu
swé zlosti lásky zřuffuge. Tot gest Řoha člowě-
řa Gežisse Krysta učnj, o řterém prw swět nic
newěděl. Toto řřz Pawla někdy prohlášené wy-
měřenj giž, gaž řm ponawřhl, na sobě vřázal
Ořtěpán : pomsty na swé řřiwé swědky, na swé
wražednjky newolal. Žádné proti nim řyselosti
nemage poklekl na kolena žwolal hlasem welikým
řřa : Pane, nepokladen gim toho za řřich : a řdyž
to powěděl wřnul w Pánu ; Šawel pak přiwolil
k wřmrcenj geho.

Gať dlouho Štěpán za sebe se modlil, stál, wýzwage a řka Pane Gežíssi přigmi ducha mého.

Stál : dobře sobě gsa powědom, že lastaz wý Spasytel Gežíš na milost geg přigme, frez rémuž, co žiw byl, wprjmně slaužil. Chtěge pak se modliti za swé nepřátely, za protivníky wssch wěťjcých, za Sawla, an ě vsmrccenj geho swolil, by tjm snáze wyslyssán byl, poklekl na kolena, a za odpustténj toho hřjchu Boha snážně prosyl.

Zwolal hlasem weličým, gaťo někdy geho mistr Gežíš na řjži prawě : Otče! do twých rukau poraučim ducha swého! Tenkrát Spasytel náš wssceku sílu giž od těla se edlučugicý dusse sebraw, gi Otcy nebeskému do rukau s vsylowánjm oddáwal ; tať tať Štěpán scwossj sýlau, což mu možná bylo, swé protivníky milosti milostdného Boha obětowal, by gim toho geho přenásledowánj, toho łamenowánj za hřjčů nepokládal ; to gest, by na ten hřjch zapomněl, ge ě uznánj geho a ě pokánj přiwedl ; by gim trest toho hřjchu odpustil, nedage gim wpadnauti do zatworzelosti a smrti wěčné. Ano by gim to prominul, gaťo by toho ne ze zlosti, , ale z newědomosti a z horzliwosti pro swůg zákon se byli dopustili.

Neymilegssj ! Štěpán byl owsssem prawý Krystůw wědlnjť ; byl prawý wssch lidí, y tať swých nepřátel milownjť ; a rowně gaťo Krystus za swé łatany, by gim Otec nebesť milostiw byl, před swau smrti prosbu činil.

Láskau, dj swatý Fulgencys serm. de St. Steph. bogowal Oštěpán proti swým nepřátelům: strz lásku k Bohu, střípjcým na se Židům nezstaupil. Strze lásku k bližnjmu za ty, kteří ho kámenowali, aby trestáni nebyli, modlitbu wykosnal. Strze lásku k Bohu káral blaudicý, aby ge napravil. Strze lásku k bližnjmu Šawla, který se naň rozjřil, tichostj přemohl, a kteréhož měl na zemi protivnjka, zýřtal sobě w nebi společnjka. Kdyby se byl Oštěpán nemodlil, dj Augustyn serm. de Sanct. cýrkewby Pawla niřdý neměla. Ĺeb proto pozdwižen byl Pawel, že hluboce na kolena pro něg se snjžil Oštěpán.

Ĺeymocněgšj modlitba zagistě gest ta, kteraž za nepřátely wykonáwáme, neboť ona Boha k tomu donucuge, aby gi wyslyřsel a nepřátelům gegich winu odpustil; proto že gedině k sláwě Božj směřuge, pocházegjic z čistě k němu lásky, negsawc s wlastnj láskau něgať smjřsena; zagistě řaždý člowěk wjce nářlonnosti má k pomřtě nad nepřátely než k odpustřěnj gim. Takowá modlitba tedy zauplna k zwelebenj Boha směřugjic, gěmu téměř násylj činj, aby k zwelebenj swě sláwy dobročinnost swau na gěwo dal: čině z nepřátel swých a našřich swě syny a dědice nebesřké wlasti. A řdyž to powěděł, vsnul w Pánu, gáfoby nemohl dřjwe ducha wypustiti, než po wykonaně za swě protivnjky modlitbě, řěž milosti gim wyprosseně, řterě obzwlářsně pocýřil Šawel, gřa z zatwřclého řaryzea wčiněn swěta Ĺposřtolem. Těto milosti on řám náležitě sobě wřřimati wměł, řka k Kor. 1. řřtu řap. 15. Gáf gřem nehmcuřřj z Ĺposřtoliů, řterých negřem hoden řlauti

stauti Aposstol , protože sem se protiwil církwí Boží.

Gať se chowagi mnozý nyněgšši Křesťané z Šauli dle příkladu Štěpánowa tať dobročinní aspoň těm , kteří toho zasluhují : Posluzují s tou ochotností w potřebě postaweným , gaťo Štěpán : aby nahým oděwu , žiwným nápoje , lačným pokrmu , nemocným léků , ba aspoň pracowati dychtjým práce a slusné mzdy w čas poskytowali ? Slyšte Aposstola Jakuba w Kap. 2. Uauřit pať naši bratr a sestra , a potřebují žiwosti wezdenšši , řeknelit pať jim kdo z wás : n gďte w pokoji , ohřegte se , a nagezte se. Medáteli pať jim věc , které gsau potřebné k tělu , co platno gest ?

Co platno gest , že w Krysta wěřite , paťli wjra skutků dobrých , to gest , lásky k bližnjmu zhawena gest : Wssať nestáwali se obyčegně rovně tať , gaťž ste tomu nynj z wst aposstolstých wyrozuměli : Křesťawáteli častěgi nužným , od wás potřebných k zachowání těla věc žádajcým : Gďte w pokoji , ohřegte se , gať chcete ; naděl wás Pán Bůh , my nic pro wás nemáme ; ba y wrputně se někdy na ně obořite , ge z domu wyflegete a wyženete.

Ano tať zatworzelé mnohých wěřjých srdce býwá , že se ani nad tau neywětsši bjdau swých wlastnjch rodičů nevrstnau. Stáwá se , že nezdrárný syn , na kterého otec a matka mnoho naložili , by geg do dobrého stawu přiwedli , sebe wšeho gměnj zhawili , chudé své rodiče forma chce znáti , w bjde wězcti gich nechá , za ně se stydj.

Křesťali

Žegsyli ty neshťastný synu! tēm wšsemožnau lářtu powinnen, od kterých žiwot, wychowánj, swůg staw máš? Oni w twém dětinstwji, w twých nemocech, w twém diwočém mladém wěku, gaťá sauzenj, gaťau starost, gať-u trpěliwest s tebau miji musyli? A ty s gegich sešlym wěkem, gegich mdlobau, a gegich potřebau autrpnost miji, gim se wznałym prokázati nechceš?

Bjdnjče! což od swých dětj daufati můžeš, gať dlahčho wěku, dle wýstrahy přikázanj Božího, a gaťého po smrti žiwota očekáwati máš? Gsyli pať ty tať zatwřzely s swým rodičum, sowa lašťawěgšji budeš s swým dobrodincům! O gať ostře to srdce toho bodnauti, a téměř od lidšťého pokolenj odwrátiti musý, který za swé dobrodinj, za wýwěcnj, za pomoc w potřebě protázanau wjce než howadšťe newděčností, pomlucy a nářřku žkaušji! A předce se to obyčegně wšsem dobrodincům stáwá, co lessenj při stawenj. Žádný owšsem wysoký dům bez lessenj wystawěti se nadá, nicméně toho lessenj gen tať dlaho od stawiteľu se wšřmá a wžíwá, gať dlaho ho potřebugj. Stogili giž w swé podstatě dům, lessenj se zdořj, neboťby ozdobe toho stawenj překáželo. Tať taťé dobrodincůw gen tať dlaho newděčnj lidé sobě wšřmagj, gať dlaho gich s swému powěšsenj potřebugj. Wywězlili snad gessťe wcyš než oni, giž gich wjce neznagj, ano za to magj, žeby g rozwě ta wznaľost, gaťo lessenj giž wystawený dům, byzdila.

Paťli křej Břesťané tjm způsobem se řhowagj s tēm, křej s gegich dobročinností práwo magj,
gať

gašym se chowati budau k nehodným gegich milo-
wánj chcy řjcy k swým nepřátelům :

Šrůza gest na to pomysliti : na pomstu stále
wolagi ; ge proklinagi, negen co w prawdě zlého
o nich wědj, wššudy roztrussagi, ale y gině mnohé
gegich dobré powěsti škodné wěcy sobě wymýšle-
gjc, wůbec známé činj. Bylili řdy od něhohu vra-
ženi slowem, tisíc giných mnohem horššich mu na-
wracugi ; bylili zlehčení na swém statku, coby ne
mnoho wynáššelo, dwognásobně sobě toho z geho
gměnj nahraditi neměššagi. Bylli řdo gim na
překážku, že k něgaké důstognošti (řteré pro swau
nešchopnost štutečně nezasluhowali) nepřiššli, wššez-
ču šylu na to wynakládagi, aby přičiněnjm swých
prátel geg o čest, o hodnost, o geho gměnj, ba y
řonečně o žiwot přiwedli.

Gestli to láska řřestánská : Gestli to milowa-
ti bližnjho swého gačo sebe samého : Gestli to dle
rozřazu Řřystowa těm dobře činiti, od řterýchž
šme zlého pokusyli :

Neymilegššj ! Wy wprjmnj ctitelě Štěpána-
wy ! negšte z počtu těch ; wy Štěpána wprjmně
ctjte, řdyž geg we wššem, co se wás, co se Boha,
co se bližnjho týče, následujete ! Co se wás týče,
gšte gačo on o dobrau powěst wždy pečlivoj. Du-
chu swatému, řteréhož on pln byl, přelášty žádné
nečinjte, by šte šturky k wěčnému špajenj po-
řřebné řonati mohli. Neminnost andělskau řaž-
dy dle swého staru bedlivě zachowawáte.

Co se Boha týče, k pravé, samospasytelné, od Stěpána horlivě blázané, důkladně dokázané, ano y křvi potvrzené víře se přiznáváte, gi se před gegimi protivníky vjímate, pro ni, gestli ne smíte s Stěpánem, aspoň wšeccky nesnáže snášeti hotowi gste.

Co se konečně bližního týče, gste bezewšsi pochybnosti y k tomu, který toho zasluge, laškawj, y k tomu, an toho neboden gest, doz brotiwj, odpaussťegjce swým winníkům, gaž sámi žádostiwí gste, by wám od Boha wšec winny odpustěny byly.

Muže tedy Stěpáne wždy dobruu powěst mage, Ducha swatého plný, pro swau newinnost za Anděla držán, horliwý wjry Krystowy wyznáwači!, wdatný gegi bagiteli, pro ni pr womučedlnjku, wprjmný gaž přátel tak nepřátel milownjku!

Gdi, gdi k swému Gežissi, pro kteréhožto wjru a lásku w tak těžké pútce zápasnjkem sy byl! Gežis tebe očekáwá, aby tě forunowal, genž na tě stále patřil, abys swítěžyl; dobrý, bog sy bogowal, wjru sy zachowal; přigmi tedy forunu sláwy! Gežis ty těžké kameny, s kterými pro něj wfrutně wlučen sy byl, proměnj w drahé kameny: Jaspis, Zafir, Chalcodon a Smaragd zč. w zgemeni swatého Jana w kap. 21. Ti w twé foruně na wěky se třpytětí budou.

Gdi Panicy neyčistotněgšj na horu Syon,
následůg Beránka s tůry andělstými, kamkoli pů-
gde ! Špiwey s nimi zpěw nowý, Gežš s
twých očí slzy, s twého obličege pot, s twého
řela krew setře, tebe w raucho bjlé obleče.

Gdi Prwomučedlníku do nebe, otaž tam
wšsem k wítězné sláwě cestu ! Bude kř následow-
wati w celém swětě nesčislný počet těch, kteří
dle twého příkladu krew na důkaz své wjry
wylegí.

Šy hle ! w krátkém času swého potýkání
naplnil sy sebe zásluhami, wěřicý příkladem,
Apostroly potěšením, cýrkew sláwau, swět do-
brau powěstí, Anděly plésáním, nebe nebesťany.

Š hůry swého slawného sýdla na nás bo-
gugjcy wzhlédni, swau přimluwau nás posylň !
bychom y my zde tebe w ctnosti, a tam kde gšy,
w wěčné odplátě někdy následowati mohli. Amen.

VIII.

N a D e n

s w a t ý c h

P e t r a a P a w l a,

A p o s t o l ů w.

Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super
hanc petram ædificabo ecclesiam meam.

Matth. 16. v. 18.

D gáí prawím tobě, že gsy ty Petr, a na
téh skále wzdělám Cýrkew swau.

Nepochybně mnohým známo gest, že řecké slo-
wo *petros* a *petra* totiž co kámen a skála wyz-
namenává. Gejšs Krystus ale syrsky mluwě,
w kterézto řeči toho slova skála, žádný rozdíl ne-
ní, nechť ono se na pohlaví mužské nebo žens-
ké wstáhuge, takto Ssimonowi prawil: Ty
gsy skála, a na téh skále wzdělám Cýrkew swau.

Chtěl totižto lastawý Spasitel Ssimona nad-
giné Aposstoly obzwlástinj weysadau obdařiti,
protož geg základem Cýrkwe swé, ano y hned
na to swým mįstodržicým wstonowil, doložit: A
tobě dám kľíče králowstwí nebeského.

Uiluz

Uluwil zagalsté zde o swé Cýrkwi Krystus
galo o něgakém hlawnjm městě, kurehožto
syce neypředněgssj základ a wladař on sám gest :
Nebo základu giného žádný nemůže položiti, nimo
ten, kterýž položiti gest, genu gest Krystus Gejšs.
1. Korynt. kap. 3. w. 11.

Wsať hned po něm dle toho samého učite
tele národu neypředněgssj základ té Cýrkwe gest
Petr, an k Efezským takto : Wzdělání gste na
základ apostolický a prorocký, kdež gest nenhlubssj
vhelný kámen sám Krystus Gejšs. K Efez. kap.
2. w. 20. Nelyhlubssj kámen gest Gejšs, po něm
Petr, pak druzý Aposstolowé a Prorocy, a my
owšem také k tomuto stawenj patřjc po nich
přicházýme.

Tať nebestý mistr ustanowil Petra základem
Cýrkwe nazwaw ho stálaw, daw pak gemu klič
králowstwí nebestého ustanowil geg wladařem
Cýrkwe swé. Uebť w písme swatém přednost a
wladařstwí strze klič wyrozuměno býwá. Tať
dj Hospodin v Izaiásse Proroka kap. 22. w. 20.
a 22. Powelání služebníka swého Eliachima, a
dám klič domu Dawidowa na ramena geho; a ote
wře, a nebude, kdobý zawřel; a zawře, a nebude,
kdobý otowřel. Gafoby žjcy chtěl, tu neypředněg
ssj důstognost, kterězby žádný wázati nemohl,
gemu w swém králowstwí propůgčjm; Ano y w
nás ten obyčeg gest, že když Pán země do ně
gakého hlawniho města prwnj swůg slawný přj
chod drží, gemu na důkaz geho neywětssj mocj
kličowé městssj se obětugj.

Tato powýssenost gediné na Petra ne spolu na druhé Aposstoly se wstahuje, proto že Krystus takto se prohlásyl : Y gát prawim tobě, že ty gšy stála ; a tobě, ne gíným spolu, hám kliče králowstwí nebeského. Prawda : že také druzý Aposstolé moc swázati a rozwázati od Krysta dostali, ale gisté ne takowau, gačo Petr ; neb ona gménem kličůw níkde w písmě gačo tato nazwána nebywá, aby což oni swázali, žádný rozwázati, což rozwázali, žádný swázati nemohl.

Ta moc, ta přednost negenom osobě Petrowě, ale wšsem geho pořádným nástupníkům římským Papežům gest propugčena. Bdožby medle tať nerozwážliwě saudil, žeby Krystus na smrtném člověku Petrowi swau Církev byl wzdělal : tím způsobem o smrti geho konecby wšyti musyla ; Krystus ale gi až do skonání swěz ta stálau y nadewšsemi auklady dábelstwými wjetez zoslawnau zachowati vmjnil ; protož Petr strze swé nástupníky wždycky gi držeti a řiditi musý.

Klábožnj poslauchací ! E weliké zagisté důstognosti powýssen byl od Krysta Petr ; přičina toho z přečtěného swatého Ewangelium ste wyrozuměli. Přičina byla wznessená wjra Petrowa ; an prwnj mezy wšsemi lidmi Krysta Synem Boha žiwého býti prohlásyl. O té Petrowě wjře gá dnes obšširněgi gednati sobě sem předewzal takto swau chwaločec rozwrhna :

Wjra Petrowa byla w myslí wprjmná ;
Wjra Petrowa byla w wstech smělá.
Wjra Petrowa byla w skutku dořonalá.

Tyto

Tito gsau třj dílowé kázanj mého, kterj negenom k počtě tohoto knjžete apostolského, a nobrž y spolu k naučenj a vzdělánj wassemu směřowati budau; nebť z prwnjho dílu naučjte se wprjmně o wjře smeyssleti; z druhého o wjře směle mluwiti; z třetjho dle wjry dořonale žiwu býti.

Gežissi! Synu Boha žiwého! y gá s twau swatau milostj obdařen gsa to Petrowo wyznánj w tomto poswatném mjestě weřegně skládám, za prawdiwého Boha y spoluclowěka tebe lastawý Spasyteli mám, y gá k tomu od tebe nad Petrem vzdělaném stawenj, ač nepatrny kámen patřjm; ach! nedopusť, bych z něho řdy wypadl, ano dnešnjho dne obzwláště swau dobročinnostj mne posylň, bych přjtomně twé opravdowé služebnjky v wjře, kterauž Petr wyznal, náležitě wřrdil.

Dwanácte bylo Pattrarchůw, a podlé toho počtu řjdiť se ráčil lastawý Spasytel naš, že gen dwanácte sobě zwolil swatých Apostolůw. Klebyla wšech Pattrarchůw stegná cena a hodnost, y také ta nestegná cena a hodnost mezy Apostoly byla. Gať mezy oněmi neypředněgšj byl Abraham, tak nad těmi přednost měl Petr. Abrahamowí gměno proměněno bylo, že měl býti otcem mnohých národů, tak y Petrowo gměno změněno bylo, proto že měl býti otcem wšech Březstanů; přjčina té powýšsenosti Abrahamowí y Petrowí byla stegná.

Abraham nad wsecký Pattrarchy wywěssen byl pro wprjmnau w myslí wjru, a syce wseho zpytowánj prázdna : Abrahamowi mluwil takto Bůh : Wygdě z země své, a z přibuzenstwí swého, y z domu otce swého, a pod do země, kterauž oká-
ži tobě. w knize Wogž. Kap. 12. w. 1.

Tedy wysšel Abraham, gažož byl přikázal ge-
mu Hospodin; místně pak prawj Pawel : Wěrau-
ten, kteráž slowe Abraham, wosšehl, aby wysšel
na místo, kteráž měl wyti za dědictwí; y wysšel,
newěda kamby šel. B Žid. Kap. 11. w. 8.

Abraham wysšel na hlas Boží z wlasti své
opustiw wsecko, známé, přibuzné, dům, otce
swého, newěda kamby šel, nedotazuje se do ga-
žé fraginy, mezy kterěby lidí giti, gaž tam ži-
wu býti, gaž dlouho setrwatiby měl, a tať w-
prjmná w myslí wseho zkamánj prázdna wira
Abrahama nadewsecký giné Pattrarchy powyššila.

Tať také Petrowi nadewsecký wěřjcy předz-
nost wygednala : Podlé moře Galilejského chodě
wžrel Gejšs dwa bratři, Šimona, kteráž slowe
Petr, a Ondřeje bratra geho, ani poušsti šht do
moře, nebo byli rybáři, y dj gim Poďte za mnau,
a učinjm wás rybáře lidí, a oni hned opustiwše
šhtj šli za ním. Mat. Kap. 4. Hned opustiw Petr
šyti, rychle šel za Gejššem. Což nezpyrowal
dřiwě, kdoby byl Gejšs? Kamby ho wolal z
cožby to bylo rybářem slauti lidí? Bez wššj žas-
dané lhuty na rozmyšlenj, šel za ním, gažo
Abraham newěda kamby šel.

Wsať wprjmná w mysli wjra Petrowa by-
la spolu odemšseho pochybowánj oswobozena ;
Když bylo večer, byla lodi a w ni Aposťolé v
prostřed moře, Gežis pak gsa na zemi, a widěw
ge, že se s těžkostí plawili, neb byl wjtr odporný
gim, při čtvrtém bdění nočním přišel k nim chodě
po moři, a chtěl gich pominauti, oni pak užřimše
geg, an chodj po moři domnjwali se, žeby obluda
byla, a strachem křičeli. Marc 6. Kap. Y hned
Gežis promluwil k nim řka : Dausentež, gát
gsem, nebogte se ; y odpowědew Petr, řekl : Pane!
gestliže gšy ty, rozkaž mi k sobě přigiti po wodě ;
on pak řekl poď ; a wystaupiw Petr z lodičky, cho-
dil po wodě, aby přišel k Gežisowi. Mat. 14.

Chodil Petr po wodě, gať dlaho : gať
dlaho wjra geho wšši pochybnosti prázdna byla.
Gať ale pochybowati počal, y hned ten teřaucy
žiwel pod geho nohama caufal, neb dohládá
swatý Matauš : Wida Petr wjtr tuhý bál se, a
počaw tonauti křičel, řka : Pane! zachowej mne!
Y hned Gežis wstáhl ruku, wgal geg a řekl genu :
D malé wjry, pročs pochybowal?

Malé tenkrátě gestře až wprjmné wjry byl
Petr darem Ducha swatého negsa posylněn, nic-
méně předce gať dlaho nepochybowal, po wodě
gaťo po negaťe nevstupné podlaze chodil. Pak
po obdrženém Duchu swatém nikdy nepochybo-
wal, swědecwji toho dáwagi nám skutkowě
Aposťolšstj : Když Anděl Boží wřázaw se Kor-
neliowi sernjkowi zástupu, mužj nábožnému a
bogjcýmu se Boha, radil pro Petra do Joppen
poslati ; y poslal tři muže, kterj když stáli v dwe-
řj

řij domu Petrowa, Petr měw před tym diwně widěnj sám v sebe w pochybnosti stoge, toby ono wyznamenawat mělo, od ducha tento hlas slyssel: **Ay!** muži tři hledagi tebe! wstaň tedy segdi dolu, a gdi s nimi, o ničem nepochybuj, nebt sem gá poslal ge. Y wstana šsel s nimi; přissed pak do Cesaregi k Borneliowi řekl gemu, a wšsem, ktez řij se byli tam sešli: Wy wjte, gať obawně gest muži Židu připogiti se k cizozemcy, ale mně v widěnj vřázal Bůh, abych žádného člověka nezprawil býti nečistého. Protož bez pochybowání přissel sem gja powolán.

Ta Petrowa wjra byla vřijmná w myslí gšauc wššeho zřaumánj, gšauc spolu gaťž ste nyzni wyrozuměli wššj pochybnosti, anobž byla gaťž hned seznáte, wššj wýmluwy prázdna. Důkaz toho dáwá swatý Matauš w řap. 14.

Když přissli pry, Gežjš a geho vředlnjcy do Kaffarnaum, přistaupili k Petrowi ti, ktezjž plat vybírali, a řekli mu: Mistr wáš nedáwá žádného platu, a on řekl: dáwá. Kterěžto žádosti celnjčůw wyrozuměw Gežjš, ačkoli gša syn, ne ryžý, daně placenj nemage, by gim poboršsenj nedal, tento Petrowi rozkaz dal: Y gdi k moři, a wřz wdicy: a tu rybu, kteráž nyzprwě wřázne, wezmi, a otewra wsta gegj nalezneš gřoš, ten wezma, dey gim za mne y za sebe.

Křábožnj poslauchači! To poručenj Křystowu nebrlo obzwláštne podlé nyněgššjho ošwicezného wěku hrubě wjře podobno; Kterýžby mez
dle

ble k vyplnění geho bez wšij wýmluwy se por-
 drobil? Mohloby se owšem říci: Pane! ne
 wssude, ne wždycky, ne hned ryba na wdicy se
 nawlíknauti nechá; ano byčbych gá také tak šťast-
 stný byl, w tu chwili něco polapiti, zdaž maudče
 daufati mohu, že ta ryba, kteráž prwnj náboz-
 dau rwáže, w wstech swých ěroš miji bude?
 Šk! dyť po penězých ryby sať nehltagi, gaťo lidé;
 a kdyby maně s potravau ryba ta ěroš polkla,
 tenby tam, tam potrawa, do wnitrnosti přigiti,
 ne w wstech rwážnauti musyl? Žádné takowé
 wýmluwy Krystus od Petra neslyssel, Petr y tēm
 slowům Gežissowým gať wždy wprjmně wvěřiw,
 dle rozkazu geho se zachowaw rybu chytil, ěroš
 nassel, celníkům za swěho nebestěho mistra a za
 sebe zaplatil. Ž čehož opěť obzwláštenj powý-
 šsenost Petrowa na gewo se dáwá, že Gežis
 gen za sebe a za něho cenu odwěsti nechage, tjm
 poněgať sobě rowným swětu prohlásyl.

Milj Pražané! gest wjra nyněgšich mno-
 hých Křesťanů tē Petrowě podobná? gest w
 myšli wprjmná, bez zřaumánj, bez pochybowánj,
 bez wýmluwy? Y nynj lecgatys sprostat sobě
 dowoluge tagemstwj wjry křesťanstě zpyrowati,
 ochlíčkowati, a walchowati; ten, který nezná
 wlastnosti swěta, bez kterěho nic widěti nemůže,
 nezná wlastnosti powětrj, které předce wstawiz-
 čně do sebe lěká; nezná wlastnosti bromobitj,
 kterěho se lěká; ten, kterému rozdíl a bčh hwězd
 gest nepowědom, který zemi wyměřiti nemj,
 která geg nosý a sly a tje těl náležitě odwáz-
 žiti schopen nenj, ba ani swěho tak mistrně způ-
 sobeněho těla, w kterém wězy, nepochopuge,
 ten

ten pravím, který zhola nic o wšech přirozených věcech newí, předce s swým tupým mozlem tagemstwí Božstá wyzpytowati vsyluge, nepatrný na zemi až do nebe se wypíná, on wědětí se snáží, gaťby Bůh geden tři osoby míti měl : on wypátrati chce, zdažby to slusno bylo, aby Bůh člowěčenstwí na se wzaw gaťo zločinec na dřez wě tříži umřel : on z mrtwých wzkrjsseny také na wáhu swého wtrkawého sem a tam se motagjícího rozumu klade, a nemoha ničehož se nikde domáhati, prawdy wšech těch tagemstwí zapírá, a to čině nazýwá se mudřecem neb tak řečeným filozofem. Dobře prawil Pawle : gest pssný nic newiměge. **K Tymoť. 1. list kap. 6. w. 4.**

Toho zdánj negste zagisté katoličtj Pražané! wy wědauce, že lidský rozum y k wyzpytowaní přirozených věcí nedostatečný, nad přirozené tagemstwí tím méně wypátrati může, články wám k wěrenj předložené nezpytugice za neomylné držite. Tak tedy se chowagice, zdažby gste k pochybnosti negatě přiwedeni býti mohli : Wjte owšem, že ne některý obnowitel náboženstwí k wám učitele wjry poslal, ale sám Pán Gežíš (kteréhožto náboženstwí nikdyby Božské býti nemohlo, řdyby řdy negatěho obnowenj zapotřebí mělo) gaťož někdy do Joppen oně tři muže, s kterými Petr, nic nepochybuge do Cesarey odesel, tak y wy proto w ničem pochybnosti nemáte, že Krystus wás strze Cřřkw wywčuge, an gsa wšewědaucý omylen býti nemůž, a gsa paubá prawda omyliti nás nechce.

Uno gest wjra wasse také w myslí vpřimná bez wssí wýmluwy, nebť nepřicházý wám žádná řeč Krystowa twrdá, gačo oněm wředlníkům w sw. Jana list. 6., ani slyšice o požiwání swěho těla a krowe kázagjicýho Krysta se prohlásyli! Žeby řeč geho twrdá byla, y kdo gi může slyšeti, a od toho času odesli zpět, a giž s nim nechodili; tím způsobem se stáwá, když wssěho Gežissowi newěřime, končně ničeho newěřime; za Gežissem tedy nechodjce za kým gdemo? za dáblem, za tělem, za swětem! Bude wás toho neštěstí chrániti lafšawý Spasytel, wy gačo Petr wjru w myslí zachowati wždy vpřimnau bez zpytowání, bez pochybowání, bez wýmluwy genu wssěčo wěřice, a tak wždy s nim choditi nepřestanete.

Obrátim se od wás wraucni Pražané opět k Petrowi, kteréhožto wjru, gačž sem giž dokázal, w myslí vpřimnau, nápotom w wstech smělau na zřetel postawim.

Což medlé nám potřebné w řečnowání smélosti obyčegně odgjmá? Odpowjdam: stud, bázeň, vnawenj. Wjra ale Petrowa byla w wstech smělá, bez studu, bez bázně, bez vnawenj. Tak pěkně, stočj mi někdo do řeči: Ty smělau w wstech wjru Petrowau wychwalowati se snážíš? Což newjš, že on ze studu před gednau služebnau děwečkau mistra swěho zapřel? Petr seděl woně w syni knjžete kněžského, y přistaupila k němu děwečka řkaucý: Y ty sy byl s Gežissem Galilegštým, ale on zapřel předewssemi, řka: newim, co prawjš. A když wycházal ze dweří, vzřela geg

geg gíná děwečka; a řekla těm, kteříž tu byli :
Y tento byl s Gežísssem Nazaretským, a opět za-
přel s přísahau, žeby neznal člověka. V swatého
Mat. Kap. 16.

Y toť byla výborná smělost! tuble ležj Elj-
čnij nebessý od kljčnice zemské, hůře nežli od
Dalily Samson, hůře než od Judyry Solofernes
poražený. K geho výstraze a k snižení tento pád
naň dopustěn byl; nebť prwe hrubě na swau
sýlu se spolehau prawił : Kdyby wssicchni, Mistře!
zapřeli tebe, já gístě tebe nezapřím, já hotow
jsm s tebau y do žaláře y k smrti giti; welmi
mnoho nad gíně o sobě smeyssel.

Uplakáwal wssak toho, ačkoli wýmluw
hodného pádu, gsa od lastawého Gežísse ljbeyným
okem obdařen, a syce tať stále, dle swědeckwj
swatého Klimenta, že co žiw byl, řdykoli Bo-
haua křkhati slyssel, hořkých slz wyléwal.

• Ano mnohonásobně tu nesmělost wynahraz-
díl; neb on, kterýž se někdy před gednau mdlau
ženstau k Brystu hlásyti styděl, geho wjru w Ge-
ruzalémě před nescíslným množstwjm shromá-
děných národů hlásati se nestyděl. Byli tam to-
ho času Parťj, a Meťj, Elamitčj, a kteříž
přebýwagi w Mezopotámii, w Jůdstwu, a Baz-
padocyi, w Pontu a w Azyi, Frygii a Panfilii,
w Egyptě a w Fraginách Libii, a přichozy Ři-
mané, Židé také Breťj y Arabssij. Před těmi
wssemi takto srdnatě řečnowal Petr : Wězyš tedy
gístorně wssecken dům Izraelstý, že Bůh y Pánem
ho učinil y Brystem toho Gežísse, kteréhož ste
wy vkřizowali

Gaká

Gafá to smělost wšeho studu prázdná před tolika lidmi! Snad gi předce bázeň skrotila? Kdožby se nebál wysoce vrozených, wysoce včených, welkomocných nepřátel Krystowych? Takowj byli knížata kněžská, zákonjcy, a starši, wšickni na to spiknutí, by gméno Gežíssowo se wšeměti k němu se přiznawagjými wykořenili. Kdožby gim na odpor státi se opowázil? opowázil se Petr, opravdiwá skála Cýrkewnj! On naplněn gsa Duchem swatým řekl k Anássi knížeti kněžskému, a Kayfási a Janowi a Alexandrowi, a kolikokoli gich bylo z pokolenj kněžského, gestliže my dnes sauzeni gíme, známo buď wšem wám, y wšemu lidu Izraelskému, že we gménu Pána našeho Gežísse Izraelského, kteréhož ste my uřizowali, kteréhož Bůh zřikl z mrtwých, tento muž přiwé z žiwota mateřského chromý skogi před wámi zdrawy. Důt Gežíš gest kámen od wás stawitelů zawržen: kterýž učiněn gest w hlavu whelnj: a neníť w žásdném giném spasenj, neb není giného gména pod nebem daného lidem, skrze kterýchom měli spasení býti. W skut. Apost. kap. 4. Když pak ten celý zbor židowský s pohrůžkau Petrowi přikázal, aby několi nemluwil ani nevětil we gménu Gežíssowu, Petr s Janem odpowjdagjce řekli k nim: Gestli to sprawedliwě před obličejem Božim, abychom wás wjce poslauchali než Boha, suďte, nebť nemůžeme nemluwiti toho, co sme widěli a slyšeli.

Gafá to gest sednatost! Tu měl zagisté Petr wjru w všech smělau, bez studu, y bez strachu; Ach! denž Bože wšem služebníkům swým se wšim daufánim mluwiti slowo twé! W skut. Apost. 4. kap. w. 29.

Můž ale býti, že časem od té smělosti v
 wijře vpustil Petr? Žádným způsobem katolický
 Pražané! Wijra Petrova byla w všech smělá
 bez vnawenj. On negsa tím spořogen, že w Ger-
 ruzalémě po různě před vrozenými y sprostými,
 před věcnými y nevmělými, před mohovitými y
 nutnými, před domácými y cizými gméno Ger-
 žissowo wyhlaffowal, y dálegi swau upřimnau a
 smělau wijru pronássel: založim w Antiochyi bis-
 kupstau stolicy, w Pontu, a Galacyi, w Kapas-
 docyi, w Azyi, a w Bythynyi k poznání Spasys-
 tele swěta lidi wywčowal. Hieronymus de script.
 ecclesiasticis.

Ku Petře! dosti gsy již fragin prossel, dosti
 národů oswítíl, dosti času k blásání té spasytel-
 ně wijry wynaložil, stussnoby bylo, bys sebě od-
 dechl! Ach ne: geho wijra nemohla vnawena
 býti: druhého roku panování Klaudia Cysáře
 odebral se směle y také do Říma, do onoho
 hlawního města, ano syce celým téměř světem
 włádlo, wssať spolu celého swěta powěram slau-
 žilo; do toho neysslawněgssího wssch mudřců
 sydla odesel Petr, by tam Ssimona čarodegníka
 s swými kaužly lidi mámjčého wybegowal, a za-
 hanbil také ssalbu geho. Celých pak pět a dwa-
 ceti let tam na stolicy kněžské sedě bez wssého w-
 nawenj stále wijru Krystowu prohlaffowal.

W Krystu shromáždění! y nasse powinnest
 gest wijru miji w všech smělau, bezwssího sluz-
 du, bez strachu, bez vnawenj. Co se ale děgeť
 býwáme ku příkladu w shromáždění, nedcy tj-
 cy rozpásaných ženšylků, anobrž zač oni se wy-
 dá-
 dá-

dáwagj, wážných, maudrých a počestných mužů, kreť žádnému w ničem nevbližowati, wšsem dobře činiti že chřegj, to twrdj, na tom přestáwagj, wšsať aby přikázanj cýrkewnj zachowáwali: Misse swaté slysseli, k zpowědi chodili, tělo Krystowo častěgi přigimali, se postili; tomu přiwinauri se zdrahagj; za to wydáwagjce, žeby to nálezowé kněžstj byli, žeby takowé wěcy na rozsasněho a wčeněho muže nepatřili. Tak oni ostrowptipnj, Bohužel mudrlantj, gafo z nęgaz k wčitedlně stolice swě neomylně vsudky wytládagj.

Což my k tomu z bychme před njmi k wjře Krystowě (kterau oni za náboženstwj gediné mdlých a málo prohlidagjých dussj držj) se přiznali, gi dle možnosti hágili, gich dle gegich zaslauženj zahandili, co nás zdržuge? stud. Wessřastný stud! Pěči o to máme, aby ti wzáctnj a wysoce wčenj Páni nás snad za modláře a za sprostáky nedrželi! O gať gest to possetilost! toho w wstech nemjti, toho w myšli máš, a to syce pro daremně, a pro ničemné lidi, kreť dnes gsau, a zýtra se zmizý; na kteryčž vsudck maudrý člowěk zhola nic držeti nemá; neb tať neb ginať saudj, ani powětřj tať proměnitedlně nenj, gať saudowé lidstj.

Ohledněte se gen poněkud na wčitele národů, onau wywolenu nádobu Krystowu, to gest: onoho Aposstola, ktery dnešnjho dne s Petrem pro swěho Gežisse krew wylil. Gať o něm lidé saudili? a co z gegich daremných saudů sobě počjnati máte seznáte. W skutc. Aposst. Kap. 28.

Když on na ostrově Melitě sebral něž
gaťe množství roždj, a wložil na oheň, ge-
stěrka před horkem wřkagje připjala se k ruce
geho; wzřiwšse pať lidé toho ostrowa gestěrku
wisýcy z ruky geho, prawili wespoleť: Gistě
člowěk tento gest wražedník. — Wšak Pawel
wrazym gestěrku do ohně nic zleho netrpěl;
ale oni domniwali se, žeby měl otec, a poger-
dnau padnauti a umřeti.

Čekagje pať dlouho a widauce, an se ge-
mu nic zleho neděje: změnivšse se, že, on gest
Bůh, prawili.

Prwe Pawel byl Wražedníkem brzo na to
Bohem. Gaťa to wřkawost saudu lidských! y
toliť tobě taťe se stane nábožný Katolík! ti lidé,
kteří tebe za modláře, za pokrytce dřiwě opo-
wážliwě drželi, změnivšse se nápotom za opraz-
widiwého služebníka Božího, ba y za swatého
držeti a schwalowati budau, gen ty nikdy před
nimi k swé wjře se přiznat nestyď, nechť oni o
tobě saudi, gať chtějí.

Paťlipaťby tobě giť stud w smělosti překáž-
ku činil, co řeknu o bázní, co o vnawení:
Gestli obled na saudy lidské těby od twé powin-
nosti zdržel: čím wjceby bázeň, abyś snad buď
o gměnj, buď o auřad swůg, buď dofonce o ži-
wot nepřissel, tebe od wyznání wjry zdržeti mo-
hlať tu owšem gestli ne bned, aspoň časem gsa-
giť vnawen Krysta byś zapřel.

Nemám o wás žádné bázně wraucnj Pražaně! by ste kdy tak nesměli byli: wy vždy negenom w mysli vpřimnau, negenom w wstech smělau, anobř y také w skutku dofonalau wjru s Petrem zadržjte: o které dofonalosti w třetjm djlu g:ž gednati budu.

• Kdybych měl wsecku wjru, tak žebych horry přenássel, lásky pak neměl nic negsem, dj Pawel 1. listu k Kor. kap. 13. Nic owšem onen nenj dle zdánj Pawlowa, an wjru syce má, lásky pak nemá. Wjra gedině s láskau spogená gest dofonalá, a tu Pawlůw towaryš Petr gest měl: nebť nad mjru milowal Gežíse, pak bližnjho pro něg, sebe ale z lásky k Gežíssi a k bližnjmu zapřel, wjc na onoho a na toho, než na sebe hledě.

Láska Petrowa k Gežíssi byla až přjlissná, a poněkud neporádná; neb když Gežíš počal swě přehořké vmučenj, a ohawna smrt předpowjzdati, domlawal gest gemu Petr, chtěge ho k tomu nakloniti, aby se do rukau swých nepřátel nedáwal, anobř sebe zachowal, o to pěci mage by geg od wseho protiwenstwí wzdálil. Owšem mluwili tenkrátě gačo člowěk, ač vpřimný, nicméně od Boha neoswjcený, a proto Satanem nebo odpornjkem od Krysta nazwán byl.

Když pak na hoře Tábor krásně proměněného a oslaweného mistra swého spatřil; když gecho twář gačo slunce se stkwěla, raucho pak gačo padlý snjž bjlé bylo; y z toho měl tu nez-
K wěcši

wětsji radost, hned pro něg tu stánek vzdělati hotow byl, w té sláwě, w té důstognosti, w té okrase ; ne w bjdách, ne w mučách, ne na oha-
wném kříži swěho Spasitele mrti žádage.

Ano kdož o prawdiwé lásce Petrowě ku
Krystu pochybowati může : an wj, že třikrát
od něg tázan gsa, zdažby geg milowal, co za
odpowěd dal. Gsa poprwé tázan, řekl : Owšem
Pane ! ty wiš, že miluji tebe, tázan gsa po dru-
hé, opět prawil : owšem Pane ! ty wiš že miluji
tebe. Po třetj gsa staumán, zarmautw se odpo-
wěděl : Pane ! ty znáš wšecch wěcn, ty wiš, že
miluji tebe. Jan 21. Kap. Smělli se tedy odwo-
lari Petr na wšewědomost Gežissowu, gisté sobě
dobře powědom byl, že stěcně geg miluge.

Gest tak w skutku dořonalá mnohých nyz
něgssjch Křesťanů wjra : Mohau tak se na
wšewědomost Gežissowu odwołari, že geg vpřj-
mně miluji : gsau tak o něg pečliwji, aby k
žádné potupě, k žádné nesnázy nepřissel, gať o
něg starostliw byl Petr :

Ach ! Bohu žel ! oni sami ho potupuji,
když syce k geho wjře se znagi, wšak dle nj žiw
negsauce lásky potřebné nemagi : Láška gest trpě-
liwá, oni gsau newrlj ; staneli se gim něco gen
toho neymenssjiho proti wůli, kwapně nebo sobě
nad mjru hořekugi, nebo sebe a wšeccho stále protlj-
nagi. Láška gest dobrotiwá : oni gsauce z horka
nakwasseni nic o tichosti, a mirtosti wěděti ne-
chtj. Láška nezáwidj ; oni nic giněmu, sobě gen
wšeccho přegj. Nečinj neschetně ; oni w neče-
stjch

stich se pochagi. Páša nenadýmá se; oni strze swůg rod, strze swé bohatstwj, ba snad strze swau domněnlivau věcnost pyssně a nádherně se wypinagi. Nezpaúzj se; oni tak nedůtkliwj gsau, že gím častěji po gednom neb druhém podrba- wém slowě pod nosem se kaučiti počjną, a brzo na strěsse oheň býwá.

Oni nastogte! s swými nestydatostmi Gežis- se opět obnazugi; s swau pýchau gačo s irno- wým wěncem korunugi; s wsseličými nečestmi znouu dle wýpowědi Pawlowy Gežisse sobě vz- křižugi.

Těm samým žádnau skutečnau, ale gediné powrchnj wiru magjcým Křesťanům také wssecta- wcta Gežissowa gest protivná. Nešťastnj! nie nepřigemného od něg odlaučiti nechjce, wssectu sláwu a ozdobu od giných gemu prokázanau zá- widj: gsauli chrámowě Páně ozdobeni, třpytěj- gili se zlatem a kamenjm drahým, magili čalau- ny stěwoštné, tu rychle rowně gačo Gidáš zrád- ce pokřikugi: K čemu tato stráta? Pročpať w chrámu má býti to drahé kamenj? Proč stě- brné a drahé nádoby? Proč stěwoštné kněžské oděwy? Mohloby se to wssecto kostelnj zbožj pro- dati, a dáti chudým. Jan Kap. 12.

Wssať gačžo Gidáš ne proto řekl, žeby měl pěti o chudé, ale že zloděgem byl, a měšec mage, což dáwáno bylo, nosyl: y rowně oni wjce při tom sami zýšťati, nežli nuzným (ani gsau žiwi chrámowě Božj) vdělití dyčej.

Petr mage opravdiwau k Krystu lásku; pročez w skutku dofonalau wiru, spolu měl w přimnau wšsem w bje, w nemocy, a w zármutku postaweným bližnjm, náklonnost.

Strjbra a zlata dle swého wyznání, nemá ge, a kdeby ho vubohý Petr opustił wšsetko byl wzał: kteréhožby člověku od narození chromému wstúpuge do chrámu Jeruzalemského vdělil, mnohem výbornějši almužnau geg obdařil, řka: což mám, to tobě dávám; We gmenu Geziše Krysta wstaň a chod. A on wystočił wstal a chodil; toť byla almužna! W skut. Upošt. Kap. 3.

Klenj dosti na tom: w Liddě naležna Petr člověka gednoho gmenem Pnecasse, od osmi let ležícího na loži, kterýž byl sřlakem poražen; řekl mu: Pnecassi! vzdrawuge tebe Pán Geziš Krystus: wstaň a wštel jově; a on hned wstal. Toť byl lje!

Gešše wice: W Joppen včedlnicy gednu gmenem Tabytu mrtwau obžiwil k potěšení mnohých opuštěných wdow, které ona žiwila a šařtila. Toť byla neobyčegná láska k bližnjmu! W skut. Upošt. Kap. 9.

Ohlédněme se na tohoto ošwjceného wěku Křesťané! Nemohau oni owšsem (a kdožby ge o to žádal) takowé almužny rozdawatí gafo Petr. Nemohau chromým chodu, nedužiwým zdrawj, mrtwým žiwota nawrátiti. Mohau wšak s Petrem řicy: Což mám, to tobě dávám. Nemagi owšsem mocy diwy působiti, magi ale
moc

moc smutné potěšiti, nasýtiti lačných, odjiti na-
hě, nemocným strze zaopatření potřebných léků,
a obsluhy k zdraví pomocy, mrtvé ne syce wzkří-
syti al. aspoň pochawat nechati. Co magi, zdaž
také dávági? Co magi ne chudým a potřebným
ale komu dávági? Nebo žádnému gsauce forábs-
nicy, nebo těm nestydatým osobám, kterýmžby
nic dárí neměli, gsauce mrhači; rovně gafo onen
w swatého Lukáše marnotratný syn život wedau-
ce chlipně a rozpásaně. Gest to wjra w skutku
dokonalá:

Tato gest sláskau spogená wjra, která gať
wyhledává, což gest Geissowo, což gest bližnj-
ho, tať dle wyměření Pawlowa: nehledá což
gest gegiho. Na sebe zapominagje wšsem tram-
potám, wšsi nesnázy sebe wolně podrobuge, gaťž
toho na Petrowi příklad máme.

On giž záhy po na nebe wstaupení Spasy-
tele našeho od Hérodesa byl do žaláře vwržen,
a bedlivě od žoldněřů ostržhán. Když geg měl
Hérodes wywěsti, tu noc w Krystu shromáždě-
nj! gať bylo dle wassého zdání okolo srdce Pe-
trowi? Bylť owšsem w nepokoji, w stras-
chu, natíkalť sobě, žeby toho protiwenstwj, toho
wězení, a za několik hodin nastawagjcy smrti nez-
aslaužil? přemeyšlowal nepochybně, gaťžby so-
bě z toho nebezpečného místa pomocy mohl, a
jistotně spanj od geho oči se vzdalowalo? Ach ne!
w tu noc vpřimný Krystůw milownjť tať málo
wšsi té nesnáze, a budaucy násylně smrti sobě
wšsimal, že twrdě spal. w Skutc. Aposťt. kap.
13. Aleb gsa w boť od Anděla vdeřen ne zcela
pro;

procýtiw domnjwal se, žeby widěni widěl : an
giž z něho řetězowé spadli, an přessed giž strže
prwnj y druhau stráži, s Andělem přissel k brá-
ně železné, kteráž weđe do města, ana se gim
sama od sebe otewřela, přessed vlicy gednu;
když Anděl odssel od něho, tu teprw zcela přissel
sám k sobě, řekl : klynj wjm práwě, že poslal
Pán Anděla swého, a wytrhl mne z ruky Séro-
desowy.

Wytrhl Pán z ruky Sérodesowy Petra, aby
od mnohem vkrutněgšj ruky klerona Cysáře
gat a vsinčen byl. Petr do křima gaž giž
swrchu sem ponawrhl se dostaw, wiru Bry-
stowu horliwě a stále celých pět a dwaceti let
rozmnožowal, wěda, že pod tak zúřiwým mocnás-
tem nic giného než sinti k očekáwánj nemá. A
w prawdě, gat byw na wsselikerý způsob mučen,
konečně na křjž powěssen býti mage, toho ge-
diné na důkaz swé w skutku dofonalé wjry wy-
žádal : by ne gafo swüg mštr, ale naopať s hlas-
wau dolů, s nohami nahoru na křjži pněl, za
nehodného se pokládage, aby swému Božstwu
učiteli na dřewě křjže zcela podoben byl.

Gať se nynj děge : nehledagi tak swě-
ho wěřjcy gafo Petr : zapominagi na sebe, aby
wždy na swého Spasytelc pamatowali : Ba ta-
necyn-en-ji sr tiwnost, s kterauby w půtku giti
měli, gim se zoá negenom nepřemožitedlná, ale
y nehodná, aby se nj zápasyli. O politowánj
hodnj tjmto způsobem obyčej mluwiti magj,
proč pať gsem na swětě, nežli bych swěta, gať
dlaubho mohu, zcela zakusyl : a proto w křes-

taucým wěku wšse rozkošse tělesné, gsa letitý wšseho pohodlj, sobě dowolil? Tak mluwj Břestian! an slowům Krystowým wěř: Ehcelt kdo zamnau přijiti, zapři sebe sám, a wezmi kříž swůj, a nás sleduj mne. Zapřiiti sebe, to gest wšsecku tělesnau rozkoš od sebe vzdáliti. Kříž nésti, to gest wšsecko protiwenstwj mile snášseti. Krysta pať násles dowati, to gest proť gediné, z žádného giného ohledu, a dle geho příkladu žiwi byti máme.

O nepoto lidstá! o ničemné po swětstých wěcech tapánj! tjm se vkogiti chceme, co nebo gest marné, proto že pomine: nebo nečisté, proto že posštwrňuje; nebo vkrutné, proto že vsmrčuje,

Což můž býti, wšseho pohodlj strowné sobě dowolte nábožnj Břestiané! tjm rozššafněgi, tjm čistěgi, tjm dělegi trwati, a newinných radostí zažjwati mocy budete; žádátele ale něgaké přednosti s Petrem w nebesých dosáhnutí, zde giž místo rozkošj bjdý, místo swobody wězenj, místo hognosti nauze, místo sláwy potupy, místo žizwota smrti z lásky k swému Spasyteli podstaupiti sobě žádejte; a tak w skutku dokonalá budete wjra wšse,

Wšak wšsecko to napomenutj mé wás přizhladni Pražané se netýká! wy že k Petrowě až posawáde trwagjcy wjře, neb za nj gediné prošl Krystus, aby nezahynula. V sw. Luk. 22. Kap. w. 32. To gest k wjře wšseobecné Aposstolské a Řjmské patřjte, dosti ano k přeswědčenj wšsem wás

wás pozorugječým očim w tom nedáwno skončesném milostiwém létě na gewo ste dali.

Gá wprjmně se přiznáwám, že sem sám z wasšj pozornosti a horliwosti, s kterau ste přizpráwná kázanj gač w Tegně, tak v sw Hindyizcha, a v sw. Mikuláše poslauchali, wzdělán byl. W gačém nesmjrném počtu, gač v zpráwy Božji, a stolu Páně, tak na wšsich průwodech se nalezti ste dali, alinužny chudými štedře wdělowali, předepsané modlitby wraucně konali!

Z toho seznal každy wás pozorugječý, že k wšče Petrowě se blásýte, když milosti od geho nástupníka čimského Papeže tak šetrně sobě wázžiti vmjete.

Lastawý Spasytel, ten dle Petrowa wyznánj Syn Boha žiwého, wás rač w tom swazném obcowánj stále posylniti, wjru Petrowu v wás wždy zachowati, by byla stále w mysli wprjmná bez wšfetečného a nebezpečného štaumánj Božských tagemstw; bez pochybowánj na gich prawdě; bez wššj wýmluwy, by ste hotowj byli wesměš wšsesčto wám přikázané wěřiti.

By y wasse wjra byla w všech smělá bez studu, by ste z ohledu lidského Gežisse nikdy nezapřeli. Bez bázně by ste namagjce ohledu na žádnau časnu ztrátu wjru Gežissowu wšsude, a předewšsemi blásati se osmělili. Bez wšseho vnazwenj w tom wyznánj wjry Petrowy až do konce žiwota setrwali.

By y wasse wjra byla w skutku dořonalá,
to gest s lářkau, nebo zachowáwánj přikázanj
Božských spogená, by ste swého Spasitele ná-
ležitě milugice, wždycky na bližnjho ohled ma-
gice spisse na sebe nežli na onoho a toho zapomjnali.

Tuže tedy Petře Knjže Apoštolské! záf-
la de Cýrkwe Krystowy wzhlédni na wšecky přito-
mné své ctitele, wypros jim od toho Pána
Gežíř, od kteréhožs pro swau wjru tař wy-
řo po wýřen byl, řtálost w té wjře své! Přis-
tom pař od wšech auřladů, řěžkostj, wšři bidy,
neduhů a zármutků, řerze swau přimlawu gich
oswoboditi tař! O! gař mocná ona býti musy z
neb gestliže řtin twého řěla někdy, řdyž gestě
zde řy widiteřlně obcowal, hogicý byl, řjm wice
bleř řvé nebestě řáwy auřinliwý býti musy z
By oni ři twogi vpřjmnj ctitelowé nábožný,
pořogný, a věřřený řiwot wedauce řjm důwěř-
něgi řiž pro swau wjru w myřli vpřjmnau, w
řřtech řmělau, w řřutku dořonalau wěčné odpla-
ty očekáwali a někdy zařřli. Amen.

smeyšij : Toť gsau tiro , o fterých dj Fortunowaz
ný Proroť w žalmu 143. Žeť gsau synowé en-
zezemci, gegich to wsta mluwila marnost, a prawi-
ce gegich prawice neprawosti.

Ti owšsem za to magi , ž by blahoslawený
byl onen lid , fteréhožto synowé gsau gafo mla-
distwj raubowé w mladosti swé , dcery pořádně
wystrogené , wůkol ozdobené ku podobenstwj chrá-
mu , špižirny plně , owce gegich plodné , fráwy
gegich tlusté , v fterých není obočenj měžery , ani
pruchodu , ani křiku na vlicých.

Uch ! Vide miŕ ! wolám gá k wám nábožnj
Pražané ! s Izayášsem Proročem w 3. kap. w.
12. : fterij tě blahoslaweného pro takowé wěcy
prawj , oni tě oklamagi , a cestu kroků twých roz-
ptylugj , řdyž z přimě cesty k spasenj na cestu k
wěčné zkáze tě zawáděgi. Takowých lidj wsta
mluwěgi marnost. Gežisse Krysta wsta mluwila
prawdu , z těch Božských wst nazwán byl Petr
blahoslaweným : Blahoslawený ghy Simone synu
Jonáššiw ! Gistěť ne proti swrchu dočtěné pomiz
gegicý wěcy , ne pro bohatstwj , ne pro rozkoš žiwot-
ta , ne pro wšecťo to , po čem tělo a krew , to gest
lidé gediné smyslům a cytedlnosti oddaní nenasyz-
ceně hltagj ; proč tedy nábožnj Pražané ! Gežiš
Petra blahoslaweným prohlásyl :

Že předně : wšeho toho , na čemž sobě swětz-
štij lidé tak mnoho zařádagj , opustil , ano wěcy
těm protivné sobě wymolil.

Za druhé : Že to z žádného glného ohledu, ne z lidstého, ne z přirozeného, než gediné pro wjru Krystowu učinil

Za třetí : Že k té wjře Krystowě gať austně tať pisebně y giných nabádal, a wyučowal, ano až posawád strz swého kláměstka wywčuje.

Torot gsau třj djlowé mé chwálořečí, s kterau gá negenom ke cti tohoto Bnjžete Alpo : ssolstého dle swé možnosti blásati, nobrž y wás k následowánj geho přidržeti se přičinjm. Klebť z prwnjho dila se navčíte wsseho statku, wssj zemské rozkoši, ano y swého žiwota aspoň pořádně vžiwati, pakli s Petrem wssjm tjm pohrz dati sýly dosti nemáte.

Z druhého dila seznáte, že wssech marných wěcý opustěni ani z ohledu lidstého, anižro z ohledu přirozeného, ale gediné pro wjru Krystowu vžitečné gest.

Třetí dil wás k tomu wzbudj, a pohne, abyste w té wjře Krystowě, kterau k nassemu blahoslawenstwj Petr gať někdy austně a pisebně činil, tať až posawád strze kláměstka swého blásá, stále setrwali, žádnau lstj nyněgssjch ssibalů od nj se odlaučiti nenechajc.

Gežissi ! Synu Boha žiwého ! Který sy dnes Petra blahoslaweným prohlásyl, propůgč mi swé swaté milosti, bych to blahoslawenstwj Petrowo swým nábožným poslauchačům náležitě wyzgádržil, ge od wsseho toho co krew a tělo za blaz
boz

blahoslavené drží, odvrátil, a k tobě živý Bože !
každěto gedinému užitečnému počátku a koncy na-
šeho gednání přidržel, pak v jiné své od Petra
blásané potvrdil, by y oni s svým kláměstkem
y zde poněkud gať člověku lze, y někdy na vě-
ky zauplna blahoslavení učinění byli.

Že blahoslavenství Petrovo nepozůstávalo
v slovné vrozenosti, na které sobě mnozí
lidé nemálo zakládají, toť každému z nás po-
vědomo jest, neb on od sprostých a nuzných před-
ků pocházel. Že pak ono ani v veliké pově-
sti nepozůstávalo, kterak sobě byl negen v Jůd-
stvu, ale y v jiných fraginách strze svou včes-
nost, a jiné hrdinské skutky wygednal, z toho
porozuměti můžeme, že záhy k literárnímu swobo-
dnému umění přidržen nebyl. Snad geho blas-
hoslavenství pozůstávalo v bohatství a rozko-
šech : Známoť každému bude, že byl chudý ry-
bář, gať sám v skutcích Apostolských wyznává,
žeby neměl stříbra a zlata, kteréhoby onomu
chromému žebráku vdělití mohl. Ale s svým
přičiněním snadno mu bylo svého statku rozmno-
žiti, a weynosnější živnosti vésti, obzvláště
ve svém mladém věku, aby v stáří sobě po-
howil ; však nečinil toho Petr, poslyšte geg v
svatého Matěuse v 19. kapitole gmenem svým
a jiných Apostolů mluvícího : Ah ! my opusti-
li jme všecky věchy.

Všech věcí tedy opustil Petr ? Y wel-
ikáť to byla dle zdání Jeronýma smělost tak k Pá-
nu Ježíši mluvití ; dyť pak Petr, byl rybář,
prás

pracy sobě chléba a štěstí vyhledávat musyl. Čehož měl mimo svého chatrného příbytku, mimo manželky, mimo nástroje rybářského? Nic toho; a přece, žeby byl všech věcí opustil, se prohlásil? Opustil ovšem všechno, di svatý Řehoř, opouštěje také žádost a dychtivost k polepsšení svého stavu a k rozmnožení svého gmění; proto žádá od svého Mistra, gažby odplaty k očekávání měl? V vslyšel, že stokrát se víc nabude, nežli zde zanechal, a život věčný sobě získá! Kterýchžto Gežissových slov tento gest smysl dle výkladu Jeronýma, kdo pry tělesných věcí opustí, duchovních za ně nabude, které k oněm přirovnané takové budou, gažobys sto tomn neymensšimu lámanému počtu přirovnal.

Duchovní zcela tedy bylo blahoslavenství Petrovo: ne tělesné a nicméně opustiv všechno, od Krysta opuštěn nebyl; neboť pral se Gežjě někdy geho a druhých včedlníků, když sem vás poslal bez pytlíka a bez mosny, a bez obuvu, zdaliž ste w čem nedostatek měli? Ale oni řekli: w ničemž. Luk. 22. Kap. w. 35. Ten Božský mistr srdce větších k nim naklonil, kteří jim toho dostatečně prokázali, čeho jim potřeba bylo.

Uábožnj poslauchači! Petr opustil všech věcí, a byl blahoslaven, ničeho mu nescházelo, nyněšši Křesťané ničeho opustiti nechť, a všechno schodek mají.

Gažá gest toho příčina? Někteří z nich jměťugj na veliké gměno gaž v svých domácích,
tak

tať y v cyzých, by za wysoce včené, a ke wšezmu řizení schopné držáni byli, w tom swau blaženost pokládajice; zdalž toho také dosahugi? Obyčegně ne, neb mnozý gich sorwa ze gměna znagi; ti pať, kteří gich znagi, spisse gich zlehčiti, nežli powýssiti se přičiňugi, aby tať nadginé wynesseni nebyli. O gaťá gest to blaženost, gať negistá, gať špatná a nepokogná! řdyžto místo sláwy, řterau sme danfali, potupy dosahugeme, tomuť owšem nemůžeme powděčni býti.

Opět ginj Řřestáné w znamenitých důstojnostech swého blahoslawenstwj wyhledáwagi, ty neyowáctněgssj auřady řtice sobě přiwlastniti, aby ginými wládnauti, ge, by ř gegich milostí řhodili, přinutiti mohli. O gať hanebných austorů ř tomu nepotřebugi! aby se tať wznessených auřadů dopjdili. Wšak často se stáwá, že gegich aumysl se nenaplňuje, paťli ale dle gegich wíle gim se postřěti, na tisícce trpkosti s gegich stawem spogeno býwá, tať gim toho wždyclý řcházý, řebož nerozřaffně řádali.

Řase gsau ginj Řřestáné, gesto stále o to pěči wedau, gaťby swé statky rozmnožiti, peněz nahromážditi mohli, řdyž pať truhly plné zlata a řřjbra mřwagi, tuť se blahoslawenými býti dozmřwagi. Ale gsauli blahoslawenj? Nikoli! neb wždy gim to řcházý, co magj, gaťož to, co nemagj, ano s řim co magj, negsau spořogení, wice a wice zeyřtati řřylugje. Gaťými řtacími řostmi ó Bože! negsau dnem y nocý trápení, aby o swůg řhromáždený stateř nepřřřli? Nebo magjli řgeg doma ležeti, tať ho nerozmnožugi,

a stále zloděgů se obávaji; magili geg na auz rof pügčeny, wždy gsau negistj, aby gať o auz rof tať y o pügčeny stateť osřizení nebyli. Medle gakež gest to blahoslawenstwí z smrti pať newy: hnutedlná wssemu konec učinj, která gim tjm hořčegšj býwá, čím wíce zde opusliti musěj.

Pročež wy nábožnj Křesťané! paťli s Petrem wssedko opustiti aumysl nemáte, aspoň gať sláwy lidské, a powěsti dobré, tať swého důstogenstwí a swé mohowitosti rozřafně vžjweyte, lidské sláwy s násyljm a potlačowánjm giných niřdy nez wyhledáweyte, čiňte gen práwě, a dobrá powěst tať wás sama od sebe gaťo negaké oswjcené tělo stjn následowáti bude.

Esteli w důstognosti negaké, nezařládeyte sobě hrubě na nj, opowrhujce ginými nižšimi, wěztež: že žádný, byťby byl ten neysprosiěgšj sebe za potupy hodného nepořládá, a protož od wás zlehčen gsa na pomstu myslj; žádný pať nenj, kterýby řřkoditi nemohl, gať naproti tomu málo těch gest, kteříby pomocy řřteli a mohli.

Esteli od Boha welikými prostředky obdarěnt, máteli wssého hognost: hleďte, aby aspoň nuznj z wassj řřědroty toho zažili, čehož wám zbýwá, a oni newyhnutedlně zapotřebj magj. Tať řdyž s Petrem wssedch wěcy neopustjre, aspoň swého gměnj, swé sláwy, swé důstognosti ře řřáz že dusse vžjwati nebudete.

Kemůže owssem w těch pomjgegjcyřch wěceřch blahoslawenstwí pozůstáwati, leč gich dočtě:

vám učiněných trpělivost, v protivenství tichost
na sobě prokázete.

Život násylně od svých protivníků sobě
vzýti nechati se zdráháte, ach prosím! geg aspoň
sobě více wssimeyte. Alež mnozí zvláště nyn-
nějšího času rozpustili a nestydati lidé, kteří za
to mají, žeby k ničemu ginému stvoření nebyli,
než k zažívání tělesných rozkoší, a že s těle-
m také gegich dusse zabyne, wssého sobě dowola-
jí, k čemu gen gegich zhowadilé nárůživosti
gich wedau, opilství a chlipnost gsau prostřed-
kové, s kterými swau blaženost sobě způsobiti
myslí.

Wssať kdož s wás gegich pomateninu nez-
pozná? Gegich neydražší klenot býti má toto
nynější na tom světě obcování, po smrti niče-
ho lepšího neočekáwagických. Zatím s tau swau
prostopassností zdraví své ruce, tělo zemdlí, bez-
stávy a bez síly zcela zwadlí časnégi, nežby
měli, sebe s tohoto světa sprovozují.

Tak pro Krysta sobě násyly žádné učinit
nechtíce sebe swéwolně o tu swau domnělau bla-
ženost přiwádějí!

Pro Krysta prawil sem — neb ten má ge-
dině podnět nasseho gednání, gaťož y Petru
byl, an syce by nikdy blahoslawený nebyl, kdy-
by wssech věcí pro Krysta byl neopustil, což
gíž v druhém díle mé chwálořeči náležitě wy-
ložím.

Petr opustil všeho ne z ohledu lidského, ne z ohledu přirozeného, ale jedině pro wjru Krystovu.

Něco činiti aneb sobě zwoliti proto, že k světským hodnostem, k časné cti a slávě napomáhá, pochází od světského ducha, a gest pauhá marnost, a světská ničemnost. Takový původ svého gednání mĳvali nědy pohansstí muž dĳecowé, gaž o čtĳme o Dyogenowi, an spinawé a chattrně oděný mĳsto domu w sudě bydlel, ten gistého času přissel s spinawýma nohama k nádhernému mudřecy Pláto nazwanému, an pozdlahu svého pokoge drahými kobercy potaženau měl; y napomenul toho nezdwořilého filozofa Pláto, coby tak w geho pokogi s spinawýma nohama šlapal; odpowědel mu, žeby nádhernost Platona šlapal. Wšak Pláto mĳstně ponázwrhl, žeby syce Platona nádhernost šlapal, ale s wětšš sílau nádhernosti, s tĳm neobyčejným opowrženjím blestu světského, nic giného než své marné sláwy wyhledáwage. O světské marnosti!

Opět něco působiti proto, že to člověka přisluší; od ducha zdrawego rozumu pochází, a to gest owšem wěc lidská, mravná a rozumná.

Tak mnozí pohansstí filozofowé dle wezpowědi nejwyššjho učitele Cĳrkwe Jeronýma se chovali; Krátes mudřec y mnozí jiní Stoicý bohatstwím opowrhli, opustili všeho, widauč, žeby vĳiwání statku a peněz ctnostnemu žiwobyti nebezpečné bylo, žeby mĳsljce na zachowání a

rozmnóženj sta:ku swého w swém včeném a mraz-
wném přemyslowánj roztržitosť k obáwánj mě-
li. Tak gistý mudřec plawě se, zlato, kterě
sebau wezl do moře vwrhl, řka: Zahyň ty rad-
š než gá.

Učtoli ten půwod tohoto gednánj owšsem
chwalitebný gest, předce není dostatečný, proto
že k žiwotu wěčnému nás newede; ani onen
marný, ani ten mrazný aumysl newčinil Per-
tra blahoslaweného, ale ten gediný, že pro wjz-
ru Krystowa wšeho opustil. Uleb řka k Pánu
Gežissi: Pane my opustili sme wšecť wě-
cy, doložil spolu a následowali sme tebe. Násle-
dowal Petr toho mistra nebeského vyplniw wšec-
den geho rozkaz; a pro tu příčinu něco činiti
pocházý od Ducha Božího, a gest wěc zaslusná
a swatá.

Následugili také tak Krysta nyněgšši Bře-
štané: Ulebýwá něterých podnět něgákeho na-
oko crnostného gednánj, ku příkladu provkázánj
bližnjmu lásky a pomocy, lidská chwála a sláwa:
Y oni swé skutky dobré strže tišť we swěte zná-
mé činj, rovněž gačo faryzewé od Krysta stá-
le teyrani a tupeni, ani wšecťo gen na pohled,
aby od lidj widěni a chwáleni byli, sau konali.
Komu gsau tito nyněgšši faryzewé podobní:
Hrobům, gestto zewnitř syce krásně objleni a v-
šlechtěni gsau, wšak wnitř genom kosti, shnit-
lotinu a smrad w sobě držegj. Tito té swé mar-
né mzdy zde zakusugj, wěčné žádné k očekáwánj
nemagjce; ba y zde ta od nich žádaná a očeká-
waná sláwa častěgi ge mine, neb pozornj lidé
gich

gich přetwáčenau ctnost poznawšse, opowrhnuu gimi, místo chwały gin potupu, a pomluwu dáz wagjce.

Některj zas oswjcenj Křesťané gediné pro přirozenau počestnost wšeho nedowoleného a marného se zdržugj a ctnostný žiwot před sebe berau, na tom stogjce, žeby na přirozeném náboženstwj dosti, křesťanstvé pať gediné pro sprostať bylo. Takowj ostroutipnj Bohu žel! dle gména Křesťané, dle pať žiwota pohané se stydij dobrým Křesťanem býti nazwanu. Neb řdyž oní giné chwáliti, neb sami chwáleni býti chtěj, tu žádná zmjnká o křesťanstwju se činiti nesmj; gať tedy gegich chwálořeč znj. Ten, neb onen byl welmi včený, maudrý, rozssafný, dobročinný, dliwý a počestný člowěk; člowěk ne Křesťan.

Bláznjte nesmyslnj mudřecowé, wás nez možu řjcy, mnohé nobrž škodné vměnj, kteréz bož ste se gaťo gedu z něgatyč knih od nyněgšjch opowázliwých mudrlantů sepsaných naljkali, k bláznowstwju přiwedlo. Owšsemť lehce se to dá řjcy dle přirozeného rozumu žiwu býti, ale to samé w skutek vřešti bez milosti Boží nelze; nebt chceli řdo wstawicně y w těžkých případnostech od zlého se zdržeti a dobré působiti, musj sebe, swé náklonnosti a náruživosti zapřjti. Ty pať krotiti owšsem bez obzwláštnej pomocy Boží, kterau gediné w Křystowě wjře k očekáwánj máme, nemůžeme.

Wy katoličtj Pražané s Petrem k Pánu Gežjssj řekněte: He! my následugeme tebe, pro tebe,

tebe, pro twau swatau wiru wšsecfo činíme, ga-
 řau pať nám mzdu dáti ráčjšť a odpowj wám
 lašťawj Spasytel : Každý, kdož opustj domu,
 neb bratřj, neb sester, neb pole pro gméno mé,
 ne pať z marného ohledu, ten stonásobnj mzdu
 dostane, a žiwotem wěčným wládnauti bude.
 Y wy tedy s Petrem, gať zde, tať y na wěčnosť
 sti blahošlaweni budete ; k kterémuž blahošlawen-
 stw Petr co žiw byl, gať austně tať pisebně sám
 gině, nynj ale až posawáde strže swého náměstka
 wěde, o čem třetj djl mé chwálořeči gednati bude.

Každému syce Bůh to přikázanj dal, aby
 o dobré bližnjho swého péči měl, aby gemu dle
 možnosti gať k časnému, tať k wěčnému štěstj
 nápomocen byl ; wšak toho poručenj obzwláštne
 wdělil wrělený Bůh Kryslus Gežjš swým wředl-
 njkům řka : Gdauce po wšem swěte řaže Ewan-
 gelium wšsemu stwoření ; nespředněgi ale tuto po-
 winnost na swého náměstka Petra wložil, geg
 zawázaw negenom Židy a neznabohy we wšre
 samospasytelné wywčowati, ale y tať swé bra-
 třj druhé Apostoly y wšerwrditi : A ty obrá-
 těge se někdy potwřžug bratřj swých.

Petr tuto swau powinnost owšem náležitě
 vyplnil, newstále Ewangelium blásage, hned po
 obdrženém daru Ducha swatého, zastal se druhých
 Spoluapostolů, třetj gsauce slyšání a rozumění
 od wšselikých národů, za opilé držáni byli. Tu
 powstaw Petr dořádal, žeby oni opili nebyli,
 ale že Duch swatý z nich mluwj ; tau pať swau
 horliwau řečj toho dne ke třem tisýcům dussi

Místowí swému zcystage, blahoslawenstwí swého aučastnými učinil. Můželi ale wětšší štěstí na světě býti, gafo giným k blahoslawenstwí pomocy ?

Nebylo wšak dosti Petrowí náboženstwí Krystowo gediné w Geruzalémě, pať y také w Lide, w Joppen, w Cezaryi, y w Antyochyi, w Pontu, w Galacyi, w Kapadocyi, w Azyi blásati, ano konečně y w Římě to samé horliwě a neustále gest zvěstowal.

W Římě Ssimona Fauzedlnjka, 'an se za syna Božího k potupě Krystowě wydáwage, do powětří se snássel, řka : Žeby k Otcy swému do nebe wstaupiti minil, s swau modlitbau ku pádu s powětří připravil, z kterého Ssimon obě noby přeražené mage, nápotom ani choditi nemohl, který prwe ljtati chtěl. Tak Petr opět wjru Krystowu, zahaběge slabu toho podwodnjká, zwelebil.

Chtěge pať nepřítomným, ani hlas geho slyšeti nemohli, nápomocným býti, dvě Epistoly sepsal ; tuť gest brátek z obogich weytah : Vlas pomíná w nich předně k nepossterněnému žiwotu, aby wznessenost swého powolání poznali, a podle něho žiwi byli ; aby se od tělesných žádostí zdržowali ; napomíná wšech k pokoře, řka : wšickni pať pokoru wespolek wřazúgte, nebo Bůh pyšným se protiwi, pokorným dáwá milost. Vlas pomíná poddaných, aby wrchnostem poslušni byli a protiwenstwí příkladem Krysta Pána trpěliwě snášeli ; zawjrá konečně : Wy tedy bratři!

rostež w milosti a poznánj Pána nasseho a Spas
sytele Gežisse Krysta ; Gemu sláwa y nynj, y na
den wěčnosti. Amen.

To poznánj Pána Gežisse, ta sláwa Petrož
wi na srdecy ležela, gať austně tať pisebně, co
widitedlně žiw byl, gi k swému a k cyzýmu blas
hoslawenstwj wyhledáwal. A zdalíž giž widitez
dlně wyhledáwati přestal ? Nikoli, gestě w swém
místodržicým nyněgšim neyswětěgšim žotcy Papeži
Piusowi až posawád wyhledáwá.

Nebo Petrowi Gežis Krystus, gať ste z
přečtěného swateho Ewangelium wyrozuměli, praz
wil : Ty gsy Petr a na tět skále rozdělám Cýrkew
swau ; tu na Petrowi rozdělanau Cýrkew chťel
Spasytel náš až do skonánj swěta gednu a nez
proměnitědnau mjti : proto gi stále místo Petra
gedna widitedlná hlawa, toť gest náměstek geho
řimský Papež zprawowati musý ; ten o to stále
pečuge, aby wěřicý w té wjře zachowáni byli,
pro kterau Petr blahoslawenstwj doffel. Proto
Jeronym k tehdeyšimu Papeži Damazowi pisse,
twrdj : že kdoli mimo toho domu, to gest Cýr
kwe řimské Beránka Božjho požjwá, neposwátný
gest, nepatřj k owčincy Krystowu.

Ó neymilegšj w Páuu shromáždění ! poz
slechněte, w gaťém nebezpečenstwj tato Cýrkew,
(proti které syce ani brány pekelné neswjtěžý) nyz
něgšjho času stogj.

Gest gistá po wšsich kraginách, po wšsich
městech rozprýlená bohaprázdnych lidj hlůza, ana
takto

taťto ne giž skrytě, ale wčegně pišse, mluwj, a činj. „Břemeno powěrectwj, dj oni, s kterým Europa potlačena gest, pozůstává w křesťanském náboženstwj, toto tedy wykořeniti se musy; neywětšj díl národů Papežency gsau: tuť gest w welikém počtu mohowitého duchowenstwa, tuť gest perwný swazeť mezy wěřjcy mi, tuť obzwláštňj náflonnoť k starým prawidlům, obyčegům a ceremonyem, tuť gest lid na pobožnoť, na častě nawšstěwowánj chrámu Páně, na wyčowánj mnišské a swětštych knězi nawyřlý.“

„W papežstwj gest pořádná poddanost, nám swobodnjům, ani wsečten pořádek wywrátiti chceme, na neyweyš protiwná, tu sprosti wěřjch od knězi nižšch, tito od swých biskupů, biskupowé od arcybiskupů, wšicčni ale wespoleť od gednoho neypředněgšjho wůdce Papeže se wěsti nesčagj. Nly tedy papeženstwj wyhladiti musýme; druzý obnoweni Břestané, mezy křesťjmi žádně gednoty, žádně společnosti neni, křej se od katoliků odlaučili, sami od sebe přestanau, řdyž gen katolictwo zrušeno bude.“

„K tomu koncy bychom došli, musýme katolickým mocnárům Papeže, gaťožto gegich wladářstwj welmi nebezpečného protiwnjka wyobrazyti, wsečty pře, které řdy mezy geho předky a swětškau wrchnostj vznikli, na pamět wwěsti, aby tať geho moc a geho wznessenost k ztenčenj a k zlehčenj přišla.“

„Ano y kněžjm předstawjme, aby swým předstaweným gaťo otročowé poddani nebyli, aby swó-

swobodněgšji život wedli ; pať ale , řdyž dle swého powolání žiwí nebudau , musý se gegich nepřijkladný život , dýlem na wěřegných djwadlech lidu obecnému , dýlem w tistěných kněhách ř gegich potupě předstawiti."

"Řdyž duchowenstwo wššeho řádu y s swým Papežem dostiť zhaněno bude , tu čas gest , aby gegich statky gim' se odgali , a na giné obecné potřeby obrátili."

"Tak kněžstwo swé mohowitosti , swé dobré powěsti zbawené stále se tencíti bude , málo řteřj ssudyrowanj mládencowé chuť dostanau , do tak opowrženého a býdného stawu wstaupiti. Něk bude tedy naležitých učitelů wěřjých , nebude žádné wiry , žádné pořádku ; poddanj lidé nemagice žádné náboženstwj , žádné bázně , také žiwí budau bez řázně. Řteřj Bohu newěrnj gsau , gaťž swětstým předstaweným , gaťž Pánu země wěrnj zůstanau ?"

Katoličtj Řřestané ! totoť gest vsylowání mnohých tak nazwaných oswícených řilozofů , řjm oni wasse blahoslawenstwj wygednati chtěj ; za řjm ale ne wassj , ale swau marnau possetilau blaženost wyhledáwagi , chtějce s řkostelnjm , kněžstým , ba y wassjm statkem se obohatiti.

Wššak nerozřaffnj a mozku prázdni lidé , oni sobě řjm nepomáhagi , nebo gedem druhého z nich dle libosti o důstognost , a nabytau mohowitost , ba o život přiwádř. Dostiť důkazů toho máte

máte na tom wám powědomém giž od několik let
tjm filosoficčym gedem otráweném národů.

Nábožnj Pražané! wy wždy pamatujte na
swrchu wwezený. Žalm 143., že ti, kteří tak
saudj, mluwj, a gednagi, gsau synowé cizozem-
ců, negsaut owšem vpřimnj katolictj Čechowé.

Pamatujte také wždy na slowa Knížete
Aposstolstého Petra, gimiž wám w druhé epiz-
stro'e wystrahu dáwá, abyste se těch falešných
včitelů warowali, kteříž po těle w žádosti nečis-
tosty chodj, a wrochnosti pohrdagi, směli, swoz-
bodu wám slibugjce, gesto sami gsau služebnicy
porušení; nebo od toho kdo gest přemožen, to-
ho y služebním gest. Oni gsau přemoženi od
pechy, od snilstwa, od wražedlnjctwj, a wšech
nečestj, gsau tedy otrokowé gegich.

Zůstaňte proti těm wšem aukladům státi w
té wěře, kterau Petr gať austně tak pisebně ně-
kdy sám hlásal, a nynj ažposawád šrze swého
náměstka wás wywčuge. Gistorně s ním také
blahoslawenstwj dosáhnete.

Nuže tedy Petře! gáť dle swé možnosti
dnes to blahoslawenstwj twé swým wraucným
criticům sem předložil, kterého tobě wtělený Bůh
Gejzš Kristus vděliti ráčil.

Blahoslawený gsy ty, že sy tjm pohrdal,
čeho sobě tělo a krew wšsimá, toho ale milowal,
čeho ono se hrozý.

Blahoslawený gsy za druhé, že sy ne z
ohledu lidstého, ne z ohledu přirozeného, ale
gediné pro wjru Krystowu toho učinil.

Bla.

Blahoslawený gsy, že sy tu wjru, bys y swět celý rjm swým sstěstjm obohatil, snázně gať austně tať pišebně blásal, a ažposawád strze swé náměstky blásáš.

Wypros nám od toho lastawého Pána, kterého sy wjce než družý wssicchni včedlnjcy milowal, a proto pastýřem stáda geho včiněn byl, abychom wssí marnosti pohrdawšse byli blahoslawený lid, kterého Hospodin Bůh geho gest, byli blahoslawení wssicchni, kteří se bogi Hospodina, kteří chodj na cestách geho, bychom se nechytili nikdy něz gaťého sekráče, a od cesty, na které ty gsy nám wůdce dán, a místo sebe náměstka až do nynějšsijho času wždy postawil, nezablaudili.

K tobě pať wtělený Bože Gežíssi Kryste s Sárau dcerau Rağuela wolám. Za gisté má každy, kdož tebe neysladšij Gežíssi ctj, že žiwot geho, budeli w zkaussenj, fortunowán bude; paťli bude w sauženj, wyswobozen bude; a budeli w trestánj, k milosřdenstwj twému přigjti mocy bude: nebo neřocháš se w zabynutjch nassjch: nebo po bauři činjš wtjssenj, a po slzenj a pláči radost wléwáš.

My bříššnjcy owšsem zkaussenj pro forunu neohodni gfauc, sauženj a trestánj zasluhugeme; y musíme s Pawlem řjcy: Žádného odpočinutj nemá tělo nasse, ale wsseliké sauženj trpjme, zewnitř boge, wonitř strachy. 2 k Kor. k.7 w.5. Wšak ty milosřdný gsy, smilůg se nad námi, a popřeg, aby giž po bauři wtjssenj, po swáru pořog, po slzenj a pláči radost a blahoslawenstwj se nawrátilo. Amen.

X.

Ma Den

svatého Apollináře,

Mučedlníka Páně:

**Vos autem estis, qui permansistis mecum in
tentationibus meis. *Lucæ 22. C. v. 28.***

Wnř pař gste, kteřj ste zůstali semnau w poř
fussenjch mých. V sw. Luř. w 22. řap. w. 28:

Stal se gest swár mezy Krystowými včednjšy
řdožby z nich zdál se býti wěšší? Krystus chtěge
gich wpořogiti vbezpečil ge : žeby wššični téměř
wespoleť sobě rownj byli, že wššični za stolem
geho ten samý chléb gisti, a to samé wjno piti,
ano řdyž on na řtolicy své welebnosti ředěti bu-
de, y oni na dwanácti řtolicých ředěti budou, sau-
dice dwanáctero pořolenj Izraelšé. *). A to řyce
že gich gařožto řlussná mzda očekáwá, řterau
sobě swau trpěliwosti a řtálosti zařlaužili ; neboť
wy gste, ři ř nim, řterjž ste zůřtali řemnou w
mých pořuřřenjch.

Gatá wssat potusseni newinný snesti müssyl
Gejjs : Minobá a težká, to gest : protiwenslaw

*) *Marb, c, 19, v. 28.*

od swých židovských nepřátel, ani geg stále proz
následovali; a tato pronásledování nazíval on
počússenj.

Kleboť strze ně Bůh Otce geg zkaussel, gať
mluwj Dawel k Židům w Kap. 4. w. 15. : Že
máme biskupa zkausseného wšsem nám podobně,
aby geho Božská ctnost a stálost nám k následo-
wání dostatečně wygewena byla.

Gať geho wčedlnjcy s ním, tak také wčedl-
njt Bnižete Aposťolského Petra Apollinář Biskup
a Mučednjt proň w počússenjch swých nepohnu-
tedlný zůstal.

Miedle w čem swého gednorozeného Syna
sworchovaný Bůh počausseti nechal? W tom, co
neywzácťnějšjho člověku býti může; na cti, w
pohodlj těla, a w zachowání života swého; y w
takowém spolupočússenj zůstal stálý pro Krista Apo-
stinář.

On pro wyznání wjry Kristowě zlehčení
swé cti mile snášsel, o čem prwnj díl;

On, by tu wjru rozšířil, na pohodlj těla
swého zapomněl, o čem druhý díl;

On, by tu wjru potwrdil, na zachowání
žiwota nedbaje násylnau smrt podstaupil, o čem
třetj díl mé chwálořeči gednati bude.

Kreystadšj Gežjšt! genž sy k našemu příz-
řadu we wšsem od Otce swého nebeského po-
čaussen byl, bychom y my pro tebe takowé počú-
ssenj snášseti se naučili; popřeg mně swé swaté
miz

milosti, bych gá Mucedlnška Božího Apollináře stálost náležitě twým a gého ctitelům wygádl, a ge k následowánj toho twého wěrného služebnj-ka pobnul, aby y oni pro tebe na swé cti mimo swého zaslaužení aubony trpělivě snesli; gínym pak nikdy gi nečinili; aby pohodlím tělesným ošpowrhli; aby konečně wsecky gim proti vůli wčiněné nesnáze, které owšem zachowánj žiwota na odpor stogi, aspoň tisse snášeli, kdyžby ge sami sobě wywoliti a wyžádati nechťeli.

Gežjś Krystus tak neposstorněný, tak swatý žiwot wedl, že se směle wsechněch tázati mohl: Kdož z wás mne z hřichu stjhati může? Owšem žádný. On zagisté wsecky powinnosti náležitě vyplnil, které se Boha Otce, y bližního teřkali. Tak on sláwy Božské horlitel byl, že přitom sláwy mocnářům, aniž zde místo Boha poddanými włádnau, nezlehčil. Důkaz toho máme na gého maudré odpowědi, s kterau nepřástel swych zahanbyl, když se geg lstiwě ptali: Zdaž liby dowoleno bylo, cysaři platu odwaděti? Tu požádaw penjze, na němž twář cýsařowa wyobrazena byla, gich se otázal, čjby to obraz byl, a slyše od nich, že cýsařům; odpowědel: Deytež tedy cýsaři, což cýsařowo, a Bohu, což Božího gest. Ktenj to právě Božská maudrost tak odpowjdati?

Přissel owšem na tento swět Krystus ne zářkon rússiti, ale vyplniti; proto se obřezati nechťal, do chrámu Geruzalémstého k wctěnj Otce swého se swými rodiči každoročně wstupowal; žáněho

dněho pať chrámu toho znevctěnj netrpěge proz
dáwače z něho wyhnal.

Sám zdržendliwě a chudě žjge obtižen žáz
dněmu nebyl, gediné o dobré bližního stále se
starostliwým a přičindliwým provlázal, slepým
zrať, hluchým sluch, nemocným zdrawi, zdrawým
pořtmu, mrtwým časny život nawracuge, wšsem
wesměs strze swé Božstě včeni k životu wěz
čnému dopomahage.

Gakého wšsať poctěnj pro to swé příkladné
a dobročindliwé gednánj začusyl? Wšsemě zač
slaužil odewšsich té neywěstj chwály, milowánj
neywprěimněgssjho, ano gačožto wtělený Bůh té
neyhlubssj počlony. Žatjm pigákem wina, samaz
rytánem, falešným prorokem, swůdcem, a od
žábla posedlým nazwán byl. Y toť bylo welmi
tuhé pokušsenj, kterého pro nás lastawý Spasytel
na swé cti trpěti ráčil.

W takowém pokušsenj pro Krysta stály žiž
stal Apollinář. On s Petrem Pnjzetem apostol
ským do Řima přigda od něg za biskupa poswěcen
gsa, do Raweny znamenitého we Wlassjch města
poslán byl.

Abj tam wjru Krystowa zwěstowal, welmi
dbale sobě toho auřadu hledě pohanstjch kněžj
zlost na sebe rozniťil; ani swým modlám, a swě
mu při nich obžiwěnj nic giněho, než opusttěnj
a žžázy se obáwagjce geg za podwodnjka, lid k
nowému a neslýchanému náboženstwj nawáděg
cýho, wylčičeli.

On pravdu svého učení také y mnohými divy potvrdil ; nebo slyše jeho modlitbu gísty Božnyfacyus gsa prwe něný řeči došel, a jeho dcera od zlého ducha gsauc posedlá, oswobozena byla. Ždaliž pro takové dobrodinj otce a dceři neobyčejným způsobem prokázané chwały a uctění Apollinář nezastal ? Nicméně wšak místo uctění gakožto nebezpečný obywatel z města wyzpuzen byl.

Nesněže tedy tam bydlet odebral se do Emyli, kde Rufina Patrycia dceru mrtwau na žiwot zase, a celý jeho dům tím zázrakem přes svědčení na wjru Bystowau přivedl.

Y řdožby z nás nemyslí, žeby z ohledu divu takového wíce než za paubého člověka držán, a gako něgafý zemský Bůh ctěn býti neměl ? Wwedte gen sobě na pamět, co se w Bystře Barz nabássowi a Pawlowi přihodilo *) : Něgafý muž nemocný na nohy sedáwal, gsa kulhawý z žiwota matky své, kterýž byl nikdy nechodil. Ten poslauchal Pawla mluwícího, kterýž pohleděw naň, a wida, žeby wjru měl, aby wzdrawen byl, řekl welikým hlasem : Postaw se rovně na nohy své. Y schopil se a chodil ; zástupové pak řdyž vzřeli, co učinil Pawel, pozdwišli hlasu svého ; Likaonysky řkauce : Bohové podobný učinění lidem sstaupili k nám. Y nazýwali Barz nabásse Jupiterem, Pawla pak Merkuryássem.

Wyhle Pawel chromému chodu podiwně prozpůgčiw za Boha wyblássen, a ctěn byl.

11

303

*) Act. 14.

Zdaž toho wice nezastaužil Apollináč na-
wrátim mrtwé žiwot? On wssať opět gašo po-
dezřelý člowěk wyobcowán, a na loď sedna mus-
syt se odplawiti.

Tuť se na wodě wánj wětrů tať rozmáha-
lo, že negen on, ale y wssicni na lodi gsaucý
sem tam zmjtáni byli; nebo woda se wlnami taz-
kowými odewssad wálela, že loď gašo po wyso-
kých horách a hlubokých propastech gednať zhůru,
gednať dolů házena byla, až konečně rozřotána
bezewssj obrany, gašo na praudě řeky trřřřta, ház-
zetí se počala a docela wtonula. Wssať Apollináč
wtonutj wgdá do Nřřřye wyplawal, a odtud do
Trácye se odebral. Naleznulli ale tady stálého mřřta z
Nřřřoli; neboť řdyž w boru modly Serapyda dás-
bel se prohlásyt, že žádně odpowědi tať dlawho
swým ctěncům nedá, dořadž tam wředlnjř Per-
trůw bydleti bude; gsa dlawho hledán, a nalezen
zase do Kaweny se plawiti přinucen byl.

Nřřřželiž wěřřj býti potupy, nežli ta gest z
Pro wyhledáwánj sláwy Božj, pro wywčos-
wánj ř spasytedlněmu náboženstwř, pro vzdra-
wowánj nemocných, pro nawrácenj žiwota mr-
twým, za nepořogněho, podezřelého a nebez-
pečného držanu, opět y opět wyobcowanu býti z

Apollináč roho wssěho zafaussege zřřřtal w
tom pořřřřm pro swěho Spasytele stálý, proto
se od něg odlaučiti nenechage.

Nábožnj Břřřřané! W gať se mnoho od
toho swěho ochrance wčiti máte! Dřřřem by řte
wssřř

wissi potupy, která se wám pro gméno Gežisso-
wo stáwá, mile snášeli; djlem, abyste giným
žádné potupy a cti zlehčenj nečinili.

Prosím, neděge se následugjcým způsobem
we swětě? Gestli kdo pro Krysta tichý, pořez-
ný, prostý žiwot we de wissi liti a přetwárenosti
gla nepřítelem, zač geg medle swětácy drží:
za blaupého, za takowého, genž dle swěta žiw-
bři nezná. O gať maudře a důkladně swatý
Řehoř dj*) : že sprawedliwého wprjmnost wy-
smjwána býwá, nebo toho swěta maudrost w tom
pozůstáwá, srdce wsseligatým oolkem zastřiti,
gináče mluwiti, a gináče mysliti; co falešné
gest, za prawdu, co prawdiwé, za faleš držeti.

Tato maudrost giž w mladém wěku a wez-
lišau pilnosti a nákladem se wěj; kdo gi zná, ten
ginými, gaťo sobě nerownými zhrdá; kdo gi
nezná, za nezdworáka, za newypilowaného pro-
stáka držán býwá.

Protož také' trpěliwý Křesťan sluge necy-
tedlný; neboť swětácy nátisku něgakého, aneb o-
střebo slowa fnesti nemohau. Nábožnýli někdo
Chrámý Páně častěgi nawssťewuge, mši swatou
slyssi, doma se častěgi modlj, častěgi Swátosti
Pokánj a Oltárnj přistupuge, ten se od nich poz-
krycem, modlářem nazýwá!

O wraucnj Pražané! trpiteli takowé poz-
haněnj pro Krysta, wěřtež, blahoslawenj bude-
te;

*) Ex lib. Moral. 10. C. 16. in C. 12. Joh.

te ; nebo to , co gest cti a sláwy , a mocy Boží ,
 a ten , kterýž gest duch geho , na wás odpočívá !
 Žádný pať z wás netrp gaťo wražedník , aneb
 zloděg , aneb zlolagce , aneb žádostiwý cyzých
 wěcý . Gestliže pať trpíš gaťo Křesťan , nestyď
 se , ale oslawiig Boha w gměnu tom ; dj swatý
 Petr. *) Gať ale té wám včiněné potupy mile
 snášseti slusj , tať zapotřebj gest , aby gste gi
 giným nikdy včiniti se neosmělili .

Což gest , Bohu žel ! tať obyčegného liděm ,
 gaťo bližnjho swěho pomlawati , a geg na cti
 zlehčiti : Tohoť pať dwogj býwá přjčina ; totiž
 zlost a lehkomyslnost .

Že zlost , z kyslosti , ze záwisti a z pomsty
 proti těm , od kterých sme w něčem vraženi byli ,
 nebo kterým gegich dobré powěsti nepřegeme ,
 wrehačně mluwjwáme . Wjmeli co o nich zlého ,
 čeho se někdy dopustili , buď smilstwa , buď fráz
 deže , buď opilstw , buď giné neprawosti , toť
 hned w známost wwádjme . Kewjmeli ničeho , y
 wymeysljme sobě wěcý k gegich zahaběnj , a že
 by prawdiwé byli , twrdjme .

Stává se též , že z lehkomyslnosti nemagjce
 ani na osobu , o které , ani na ty , před kterými
 se mluwj , žádného ohledu , co sme od negatěho
 tlučhuby slysseli , neb co nám slyna na gazyť přis
 nesla , z wst wypustjme , něchtjce syce tomu , řoho
 se nasse daremná a opowázliwá řeč týká , na cti
 škoditi , ale gediné swé sřeběrné hubě po wůli
 býti

*) Petri Epist. C. 4. v. 14. 15.

býti. Tím wſſať y bližního dobrého gména, y ſwého ſwědomj vražjme; ó gať težce vražjme!

Wtewjte, že ſe gináce utrhačům rozhrěſſenj dáti nemůže, leč oni ſtrátu dobrého gména rovně gaťo ukradený ſtatek nahradj, a nawrátj; Geſt to ale wždy wěc lehčá a ſnadná? Budau wám lidé tať lehce wěřiti, řdyž ſebe za lháře, a od wás zlehčeného za počestného člowěka wydázwati budete, gaťo prwe gſau wěřili, řdyž ſte geg zlehčili, pohaněli, a na cti okradli? Gledtež raděgi o tom, co dobrého o bližním wjte, mluz witi, a co zlého wám wědomo, zamlčeti.

Wlenj dogiſta težſſjho pokuſſenj duſſe lidſtě nad zlehčenj cti; težſſjho neni pokuſſenj těla, gaťo řdyž ſe mu potřebného pohodlj zamezuje, a w tomto pokuſſenj příkladem Kryſta ſtálý gůſtal Apollinář, o čem druhý djl mé chwálořeči gednati bude.

W čem medle pohodlj těla pozůſtáwá? W tom, aby ſe gemu předně přigemného pokuſſu, za druhé, přjležitěho oděwu a přibytku zaopatřilo; za třetj, žádně vnawitedlné práce neuložilo.

Wuſyli pať tělo bladu a žjžně trpěti; máli wetřého a ſſpatného oděwu a chatrného přibytku; geſtli nevſtálau a hmotnau pracý obtiženě? Toť geſt owſſem ne malé pokuſſenj; tať ale pro nás pokuſſen byl Kryſtus.

Gen běžně sobě představte život svého Spasitele, a tuť vzijte, žeť on žádných lahod nezažigel, prostým pokrmem a nápojem vždy spokojen gsá; mace chudého tesaře za pěstouna, a nuznau máti Maryi Pannu, toho gediné zazžil, co oni pracý rukau svých vydělali. Ano giž z toho se mnoho seznati nechá, že více blazdem své Božské tělo mořiti, nežli pokrmem sytití uměl, an celých čtyřiceti dnj se postě, teprw čtyřicátého dne lačnění počal.

Gať pak pohodlný byl geho oděw? Swrchu až dolů setkaná, nepochybně rukama geho neposkvrněné Matky sukně a pláště. W gať stěwném stavení bydlel? Přígda na swět w chléwě mezy wolem a oslem w gesličkách ležel; hned na to před Herodesem vtíká na cestě dražný čas, pak mezy pohany w Egyptě obcowal. Odtud nawrátíw se w strowném domečku w opowrženém městě Nazaret až do třicátého roku svého věku přebýwal, o kterém místě přízslowj bylo, žeby nic dobrého z něho pocházeti nemohlo.

Tři leta Ewangelium blásage pod střým nebem, giž na moři, giž w zpusklých audolích, giž na horách obzwláště pro modlitbu dne y noci stráwil.

Bylali aspoň práce geho bez vnawení? Slyšte geg o sobě mluwjícího: Gať sem w pracích od mladosti své. Wždy byl gať rukama, by své neyswětější Matce k žiwosti pomáhál, tať potom s wyučowáním newmělých,

ho:

hogenim nemocných, káráním bezbožných, posylněním spravedlivých neustále až k vnawenij zaneprázdněn. Wítěč, že zcela zemdlený a od žijší zmořený od samarytánské ženy nápoje žádal.

Byl tedy. Krystus w pohodli těla k nassemu příkladu od svého nebeského Otce ne malo poskussen; a w tom svým posussen také stálý zůstal Apollinář.

Gakéhož medle pohodli w potravě a oděwu tělo jeho miji mohlo, když obogi buď od lásky wěřících očekával, buď příkladem Apostola Pawla prací rukau svých sobě dobývati musyl: Nemohl ale na dobývání věcí těch také mnoho času wynaložiti, aby mimo toho, co k zachování těla potřebné gest, také toho sobě zůstal, coby mu lahodné a přiležité bylo.

Býwal též, co ste již w prawnim dílu wyrozuměli, býwal od svých přegických odloučen, již zde, již tam wyobcowán gsa; mezy neznámé, mezy nepřátely přigda gaké potravoy, gaké stkwostného oděwu tedy od nich sobě připoměditi mohl:

Gak pohodlného přibytku Apollinář zažíwal, poslyšte! Sydlo jeho wlká a mechowitá gestyně byla, když se před zlostj neznabožských knězi wkrýti musyl, by od nich vsmrcen nebyl. S té streyse přigda do Emílie, a odtud wyhnán gsa donucen byl plawiti se, a syce nešťastně plawiti; a přitom wtonutj své lodě trpěti.

Tuť owšsem gaťe měl pohodlj, seznáte, fdyž sobě w auzkém forábu množstwj lidj s nim zde shromážděných předstawjte, lidj zbowadilých, wrputných, bezbožných, zlolagjcých, a owšsem neřádům nařloněných; fdyž loď od wyrchu gednať na prawo, gednať na lewo gíž do wrchu, gíž do propasti házenau sem tam zmjstana, a konečně rozbočenau, geg pať s wlno: bytjm zapásaného sobě wyobrazýte.

Což řečnu o práci geho? Tať byla wstawičná, stále židy a neznabohy wjře Krystowě wčil; wywčené sýlil, od protivnjků, od nichž by zawedeni býti mohli, hágil; zarmaucených těšil, nemocným posluhowal, ge zázračně lečil, owšsem, wšlecko wčiněn gsa, aby wšlecky Krystowi zýstkal. Kdož stonal, by on s nim nestonal? Kdož poborssen byl, by on toho necýtil? Žádneho odpocinurj nemělo tělo geho, ale wždy stálého snášelo sauzenj.

Žústawagi nyněgšši Křesťané taťe w tom pořussenj pohodlj těla se týřagjcých? Žústawagi owšsem, ale ne s Apollináčem pro Krysta.

W gaťého nepohodlj sobě mnohé osoby dobrowolně šrže štrogenj se nepůsobj, aby swětu k swému neschěstj se zaljbili? Gaťého času při zrcadle, při řaderenj wlasů, při lžčenj ljcý swých nemarj? Gaťých bolestj oděné rauchem těsným nesnáššj pro marnost, aby gen giné w zewnitřnj ozdobe přewýššowaly? Wlnozy opět pro tělesné obweselenj we weřegných diwadlech mnoho hodin budro žymi, neb horka snáššj.

Wla:

Naproti tomu, gačeho lopotowánj, potu a vnawenj newystogj chudj, wssať pracowitj lidé, aby gen chléba sobě dobyli, aby tělo zachowalt, nedagje mu téměř celý den žádného odpočinutj z ohledu wětšjho zysku.

Bohu žel! Oniť sami sobě takowé nepohodlj pro to bříšné tělo působj, pro Krysta ale židného trpět nechťj. Nebo do chrámu Páně giti gest gim buď pro dlouhost cesty, buď pro zlé powětřj nepřiležito. Wissi swatau každy den slyseti gim se nezdá, mnoho, prý, času by se zmařilo. Ach! cožby ten kratičký rannj čas nez mohli w kostele stráwit, který přede leniwě na liži neb w poľogičku žwatánjmi tráwj? Slowo Boží poslauchať též gest gim nepohodlné. Proč pačych toho neb oného kněze slyšel, prawj něz který, čemužbych se naučil? nic nowěhobych nez slyšel; mělbych dlouhau chwili; gát toho nepotřebugi! Wy! kdo z Boha gest, ten slowo Boží slyšj; nenj tedy z Boha ten, genž takto mluwj.

Ginj opět prawj: Postnjho gidla nesnese můg žaludek; muželi pať mě Cýrkew k té neb oně stravě pod smrtedlným břichem zawázati? Pánu Bohu málo na tom záležj, nechť gá masa neb ryb požívám; co mi chutná, to mně také dowoleno gest. O nešťastný! pro tělo těla swěho trápiti vmjš, pro Krysta těla poněkud saužitj, gemu něgačeho pohodlj odepřiti se zdráháš?

Takowj, rozmilj Poslauchači! negsau stálj w tom pokušsenj, gačo byl Apollinář, an y též w zachowánj žiwota swěho pokušsen gsa, také stálj setrwat, co giž třetj djl dokáže.

Učs

Několi pohodlné žiwobyti každému milejší
gest, než mnohými těžkostmi sbořčené, předce
zachowánj y toho neybjdnějšího žiwota wšem,
kterj zdravého rozumu nepozbyli, wzáctné býwá.

Wstipil tuto k žiwobyti náklonnost do naz-
šich srdce Bůh, bychom sobě wždy tohoto na swětě
obcowánj wázili, a ne dřiwě, než on sám nás
odtud powolá, z něho wytkočili.

Negsme my owšem páni žiwota swého; on
gest nám rowně gafo peníze na aurok od Boha
propůgčen; nesmíme tedy gafožto dlužnjcy dle
libosti s ním nakládati, ale šetrjce geho wždy
horowí býti máme, Bohu dle geho libosti, naz-
wrátiti. Gafo negafy strážný swé stráže
dřiwě opustiti nesmj, dokudž mu toho wypršený
čas nedowolj; tať y z žiwota dřiw segiti nelže,
než kdž od swého neywýššího Wůdce na odpo-
činutj wěčné powolání budeme.

My tedy žiwot swůg zachowati chceme, y
powinni gsme; paťli se ale nám negafá w tom
překážka činj, tať nám owšem mlá býti nemůže.
A toť gest pokušenj, kterého obzwláště Kry-
stus, a pro Krysta Apollinát trpěl.

Bylli kdž gist žiwotem náš lastawý Spasyl-
tel? Gedwa narozeného chtěl giž vsmrtni
Hérodos *); proto, by Gežs spolu sblazen byl,
wssecky djetj, kterěz byli w Betlemě, y we wssech
končinách geho, od dwauletých a niže, zabiti roz-
kázal.

*) Matth. 2. cap. v. 16.

Pázał. Gatež pať gistoty Gežjs w Nazarerě w swých vlastenců zkusyl: Powstali oni, a wyrzgli geg z města, a wedli ho až na wrch bory, na nižto město gegich bylo vzděláno, aby geg dolů strčili. On ale bera se prostředkem gich vssel. *) Též y ginde chápali Židé kameni, aby geg kamenowali, on pať wysel z rukau gegich. **) Nepřisla gessě centrát hodina, která geho přez hořkým mukám, a násylně w tři a třiceti letech podstaupené smrti wrčila byla.

Ach! komuž toho Beránka Božjho newyzprawitedlné vmučení wědomo není? Co gen bezbožnost lidská sobě vkrutného wymysliti může, co gen ljtj katanowé na gegich zlosti poddanému člověku wykonati schopni gsau, a co paubá přirozenost člověčj bez obzwláštnej posyli Božské snesti w stawu nehj, to wsse snesti ráčil Brystus, mezy dwa lotry se powěsyti nechaw.

Protiwě toto bylo pokussenj zachowánj žiwota; wssak w takowém též zůstal Apollinář.

Brystus byl zmršťán a bičowán: zmršťán a bičowán byl Apollinář od Saturnyna Kawenenského wladaře; ry pať rány opět w Emilyt od Mesalina wladaře obnowene byly; neboť tak od katanů na geho poručenj stlučen byl, že y oni od těch gemu učiněných ran vnaawiwsse se, dřjwe geg mučiti přestali, než Apollinář trpěti stálost ztratil.

Brys

*) Luc. C. IV. v. 29. **) Job. cap. 10.

Krystus pro nás na kříž powěšen byl : Y roztažen byl také na mučirně Apollinář, na celém těle byl zdrápán, do geho pať ran wřaucy woda wlita, a wsta kamenem ztlučena ; byli četězowé na ruce a nohy geho vpiati, tak, že geg wřici žowanému Gezišsi podobného učinili.

Galý wšak konec toto pokuseni wzalo z Gsa do wězení po swém do Raweny nawráceni wbožen a z něho od strážného oddaného wjče Krystowě saukromě wypuštěn, od katanů wšak na cestě stížen, tak nemilosrdně zmrštěn a ztlučten byl, že geg za mrtvého magjce opustili, gaťoby děle wkrutnosti gich cýtiti nemohl. An ale gessře žige od Křestanů s toho místa odnessen, sedmý den na to gaťožto slawný Mučedlník Krystůw blahoslawenau smrti wždy we wšem pokuseni s Krystem zůstana s tohoto swěta se odebral.

Klábožnj Křestané! takéli wy w tom Krystowém pokuseni zůstawáte ? Klečij se syce proň wám žádná muka ; netrpjte žádného bičowánj, ani kamenowánj, ani wřizowánj, coby wás o život připrawiti mohlo.

Klež nawostiwj wás Bůh něgaťau nemocy, fterau se snad sami sobě nepořádným životem přitáhli, snášjte gi trpěliwě ? Klebrauťáte ? Klekwjľte ? Kleklete ? Strownáwáte wůli swau s Božšťau wůli ? Rádili bez wýmluwy, bez prodlewánj poslednjmi swátostmi se zaopatřiti necháwáte ?

Bohu žel! nebýwagi tať tomu wětššim dize
Iem powolnj Křesťané, gať na Křesťané slusji;
neboť za to obyčegně magj, žeby tjm samým
vmřiti musyli, řdyžby se zaopatřiti nechali.

Ó nečtítež podobně wy, gestli wám zas
chowánj časného žiwota milé, budiž wám vpezz
pečenj wěčného milegššj.

Tuže tedy Apollináři, včedlnjku řnjžete
Apostolského! opravdiwý následownjku Krystůw!
Ochrance náš! Genž gsy s Pánem Gežisse zůs-
stal w pokušsenj geho snášsege mile zlehčeni swé
cti, zapomjnage na pohodlj těla; nedbage zas
chowánj žiwota; řterý gsy od Gežisse Krysta
mzdau negen wěčnau na nebi, ale y časnau zde
na zemi za snášsenj potupy, nepohodlj, muť a
smřti ošlawený!

Žagistě Bořiwog druhý, Čestý Wůdce léta
1117. od Tebe ze zagerj zážráčně wysrobozen,
dřjwe w Sadce, pať y na tomto mjestě řtwému
pocťenj chrám Páně léta 1119. wzdělati nechal,
řterýžto chrám časem řesřly léta 1362. Karel
Čwrtý řjmřský cýsař a řrál náš, wlasti naššj
otec wnowě mnohem ozdobněgi wystawěti porus-
čiw tať Kanownjky, řterj přw w Sadce byz-
dleli, tomu chrámu ř wětššimu Tebe zwelebenj
přiwlastnil, řterěžto twé wčťenj řusysřšj, pať
Protestansřšj buřicowé syce zrusřyli, předce ale
poněkud aspoň řřze přičindliwost řerdynanda
druhého cýsaře, horliwého Katolika nawráceno
bylo.

Ó Apol:

Ó Apollináři ! wyprosýž nám od lastawé-
ho Gežíše té milosti, by sme y my gažo nassj
Předkové zůstali twogi opravdivoj ctitelowé;
tebe w stálosti we wšech pokussených následugje,
bychom na cti stjhani trpěliwost na sobě wklázali,
sami ale cti giných pilně sšetřili; bychom poho-
dlj swého hrjšíšného těla newyhledáwali, které
dřjwe káráno než howěno býti zasluhugje, aby
se proti duchu nezpaузelo; prosýž za nás, by-
chom žiwota swého sobě syce sšetřili, nikdy ho
sťrže žádnau nepořádnost newkracugje, pro Kry-
sta ale rádi geg stratili; bychom konečně s tes-
bau při stole kwasu nebestého sedjce po tomto
drsnatém a bjdném žiwobytj wěčné dosáhli bla-
ženosti. Amen.

XI.

Na den

swatého Otce Ignácusa

zakladatele

Towarňšstwa Pána Gežíše.

Omnes, qui pie volunt vivere in Christo Jesu
persecutionem patientur. 2. *Timoth.* 3. 12.

Wšicni, kteříž chtj pobožně žiti w
Kristu Gežíši, protiwenstwj trpěti bu-
dau. W 2. list. k Tymot. w 3. kap. w. 12.

Pawel, wywolená nádoba Kristowa, nosy-
w jméno geho před národy *), králi, a syny Izra-
elskými; neymenšj, to gest neyposlednějšj syce
mezy Apostoly, genž prwé pronásledowal Kry-
stowu Cirkew, wišak neypracowitějšj, kterýž
wjc než wšicni ginj wjru Kristowu rozsílil:
ten horlíteľ swého Spasitele, neposstwrněný ži-
wot stále weda, wšsem wšecko učiněn byw, aby
wšecky Kristu žeystal, swého wčedníka Tymotea
chválj **), žeby geg w geho protiwenstwj náz-
sledowal, které w Antyochyi, w Ikonjum,
a w Lisre, y na giných místech trpěti musl.

Tak

*) W skutc. Apost. Kap. 9. 15. w. **) 2. list k
Tymot. 3. Kap. 11. w.

Tak Pawel pro swau nábožnost, pro swau horliwost, pro swau dobročinnost nic giného za mzdu než hanby, nátistů, žalářů, bičování, ano wšeho toho, čímž bezbožnj lidé káraní býwagi, zatusyti musel.

Snad ale Gežjś Krystus toliko geho stihati, a wšemu protiwenstwj podrobeného mjtě chtěl? gať se sám o něm Ananyášsowi wluwio, prohlásyl*) : Gát zagistě wřáži gemu, kterať mně ho on mujj trpěti pro gmeno mé.

Křikoli negen Pawel, ale wšicčnj ginj toho k očekáwánj magj : wšicčnj, kterjž chťj pož božně žiwi býti w Krystu Gežjssi, protiwenstwj trpěti budau.

Ža času Pawlowa protiwilli se Křesťanstwu neznabohowé, a twrdé ssige židé : za času Ignácycusowa protiwilli se prawému křesťanstému náž boženstwj bludaři, kterj prawě tenkrát powstali, neseštitě raucho Gežjssowo, to gest geho Cyrkeu roztrhugjcy, ano y mnozý ginj, gménem syce křatolicy, wšak dle rozpustilého, a nečistého žiwota horšj než neznabohowé.

Ignácycus chtě pobožně w Krystu Gežjssi žiw býti, a k tomu také gině přiwěsti, owšem protiwenstwj od těch prawdiwé pobožnosti nez přátel trpěti musel.

Nábožnj Katoličtj Pražané! čehož odemně očekáwáte? Musým gá wšem přítomným, křesťm

*) Skut. Apostl. Kap. 9. w. 16.

tým neznám jsem, wygawiti: že jsem léta 1757
 té milosti, mně zagisté newzáctněgši, od Boha
 dobrotiwého dosáhl: do towarýšstwa Gezišowa
 w šestnáctém roku swého věku přigatu býti.
 Šestnácte let w tom swatém towarýštwu jsem
 stráwil, wždy zcela spokojen, ke wšemu dobrému
 weden, k literárnímu umění uštawičně přidržán,
 a do toho weřejného auřadu na zdegšich wysokých
 školách, w kterém již šest čtyřmccýtna let s
 Boží pomocí trwám, postawen.

Gestli co na mně, čímž k zwelebení sláwy
 Boží, k rozinnožení literního umění, a k wyewi-
 zení Čjesty, mně welmi milé mládeže napomáhám,
 to wšecku swému swatému Otci Ignácusowi
 w geho řádu wyborně byw wychowán, přičítám.

Opět tedy se wás táži: čehož odemne očeká-
 wáte? O protiwenstwj, swému swatému Otci,
 geho towarýštwu, ano y mně, Bohu díka! w
 činěném miuwiti sobě sem vmijnl.

Snad očekáwáte, že ty geho a naše protiw-
 enjky z toho poswátneho mista zabambiti, a ná-
 ně pomstu wolati sobě dowolím? Uchoweyž mne
 Pán Bůh! Nebo dle zdání Epistéta: alios accu-
 sare in calamitate sua, hominis est ineruditi;
 se ipsum, ejus, qui erudiri incipit; nec se, nec
 alium, hominis eruditi. To gest: W swém nez-
 štěstí winnu protiwjškům dáwa člověk nemaus-
 drý; sobě gi dáwa ten, kterýž moudrosti teprw
 se učí; ani sobě, ani protiwjškům gi nedáwa člo-
 věk moudrý; nýbrž své neshěstí tisse a trpělivě
 snássi.

Gát pať ne tať podlé něgafěho swětského mudrce, gaťo podlé wrěleného Boha Krysta Gezžíffe newinného Beránka, genž před rjm, který geg střihal, oněměl, se řídě, proti nepřátelům Ignácýusowým reptati nechcy, ani winny zaťusse něho protiwenstwj Ignácýusowi dáti nemohu; nebo on ho y s swým towarýštwem níkdý nezastlaužil.

Nechťe tedy proti protiwnjkům kázati; winny Ignácýusowi dáti nemoha, k Bohu obrátiti se musým, vzdáwage gemu chwálu, an Ignácýusa ze wšeho protiwenstwj wytrhw, mnohými dary zwelebil. Toto pročěz bude rozwrženj mé chwálorěčí:

Ignácýus přetěžká protiwenstwj, y s swým towarýštwem trpěl.

Ignácýus pobožně y s swým towarýštwem wždy žiw byw, gich nezastlaužil.

Ignácýus proto od Boha y s swým towarýštwem neobyčegně oslawen byl.

Prwnj djl dokáže neobyčegná wtistrowánj Ignácýusowa bez wšeho geho nepřátel teyránj, aby seznáno bylo, že on pobožně w Krystu Gezžíffi žiw býti chtěl.

Druhý djl na gewo dá, že on rjm winnen nebyw, ctnostně a užitečně celému swětu y s swým towarýštwem žiw gsa, na se žalowati nemohl.

Třetí díl prozradí: pro to newinně snáštěné protiwensťwj, a pro geho zásluby, že gemu spraswedliwý Bůh od swěta zapřené sláwy hogně v: dělil.

K wassemu naučenj, crite'owé Ignácýánsťj! abyste y wy wosfeliká sauženj trpěli, na swé nez přátely žalowati nechťjce; neposťworněný žiwoc wedli, a proto na se žalowati nemohauce; ano Boha chwálili, kterýž gistě wám za to hogně, gať časné, tať wěčné odplaty wdělj.

Ty sprawedliwý a milosřdný Bože! mne dnes obzwláštěně oswtiti a posylniti tač! abych gá s Aposťtolem Pawlem nic nemohl proti prawdě, ale pro prawdu ničeho zatagiti se nestrahowal. Wolám tedy k tobě s ctinau králownau Esther *) : dey řeč ozdobnau w wstech mých před obličegem těchto mých poslaucháčů, aby mě s radostj a s prospěchem poslechli.

Kdo dle swěta žiw gsa, ničehož znameniz tého, coby záwistnjšům gaťo sůl w očich bylo, nepůsobj: na swjenu, aby onde a onde spatřiti býti mohl, postawen nenj, ne kudy se giti má, ale kudy hlůza swětu oddaných lidí gde, tať chor: dj: tenť má žádaného pokoge; málo kdo o něm co wj, žádný se mu neprotiwj.

Kowně Ignácyns léta 1491 na swět w Špaňbeljch z wysoce wrozeného rodu přišsed, gať

Q 2

dlau:

*) Esther 14. 3.

dlaubo předně při dvoře špaňhelstého Krále Ferdynanda, pak na wogně podle swěta žiw byl, žádného pronásledowánj nezakusyl, w důstognosti wogensté giné předcházel, sláwau gažto wdatný reš se škwěl, a rozkošsemi oplýwal.

Šak mile ale léta 1521 při zmužilém házenj hradu Pampelona proti francauzům těžce na noze raněn gsa, a místo swětstých kněh, kterých pro wfrácenj chwile při hogenj rány požádal (nebo nábožné genu nechutnaly) nicméně předce dvě giné vžitčnégšj knihy, gednu o žiwotu Pána Jezisse, druhau o žiwotu Swatých gednágicý obdržew, z čtenj gích š opustěnj swětstých marznosti, a š následowánj swého Spasitele pohnutý pobožně žiw býti počal: Tu hned ze wšech stran protiwenstwj naň se wwalilo.

Klebo z Jeruzaléma, šam pro wctěnj swatých míst od wtěleného Boha někdy šlapaných putowal, se nawrátiw, a do Genowy cestu wzaw, od špaňhelstých wogačů chycen, a za wyzwědače držán, náramně mučen, pak gažo blázen wysmán, potlučen a pokopán byl.

Š Genowy, šamž od francauzů pustěn byl, do Barcelona se odebraw, aby chwály Boží a spasenj bližnjho aučinliwěgi wyhledáwati mohl do latinstých škol mage giž tři a třidcet let, choditi počal; gaž také dvě léta w Jeronyma Urdebala muže nábožného w tom wčenj latinsté řeči stráwil.

Neodewzdal se ale zcela liternjmu wmenj Ignácys, aby pro tuhost a pobožnost žiwota,

a přidržení giných k chwalitebnému obcowání protiwenswj trpěti neměl.

Byl gest na podměstí Barcelonském Pláster Lohu odewzdaných pannen. Tam měli obyčej giiti rozpustili ženšylkowé choditi, a nepřikladný žert s těmi k zawedení welmi nákloněnými stwořeními wěsti. Ignácys takowé nebezpečné nawštěrowání přetrhnutí chřege, ty panny k tomu náklonil, aby raděgi ctnostnau samotu, než takowé nebezpečné zacházení milugje, gich nápotom sobě nepřipauštěly.

Můžete sobě pomyslíti, gaťe odplaty od těch roznicených epikúrských mladochů zafusyl Ignácys. Tolik ran gemu naložili, že dlouhého gich hogení za potřebí bylo.

Dostit s latínau známý do Komplutu léta 1526 na vysoké školy odšsed, filozofyi a Teologyi spolu se učil; wšak při tom také mládež a sprostý lid wjře katolické wywčowal. Tak pobožně žiw býti chřege protiwenswj opět trpěti musel.

Nebo Jan Fikweron gaťožto podezřelého sobě vdaného pilně wyšetřiw, ačkoli newinného býti seznal, předce aby geho nepřátelům zadošť učinil, do žaláře whodil, w kterém dwa a čtyřicet dní trwage radowal se, že pro gměno Gežíssowo pohanění trpěti hodným učiněn byl.

Z Komplutu do Salamanchy přišsed, y tu také žalář swau přítomnostj poswětití musel. Stále a směle k ctnostnému obcowání lid nabízege, do
po-

podezření padl : aby snad něgafý obnowitel wíry (gaťož mnozý gínj tehdegssího času powstali) nebyl. Protož s swým towarýssem gednjm řetězem swázaný; dwamecýma dni zawřený zůstal.

W tom swém wězení wstawičně od těch, kterým se swobodná proti wssem hříchům a pro ctnostný žiwot řeč zalíbila, nawssťewován, takowé duchownj pocýtil radosti, že pronásledowánj wždy byw dychtiwěgssim, nad těmi se pozdržowal, gesto geg pro tu potupu za bjdného drželi, řka: žeby newěděli, gaťe sladkosti žalář a řetězy newinným působj.

Ža newinného y s swým towarýssem práwě uznán byw, y z toho wězení s pochwalau, gaťožto pobožný muž a wčený, wyswobození dosáhl.

Wdož z toho nepozná, že Bůh Ignácýusa strze takowě nesnáze wtwrditi chtěl, aby náporom těžké baute, a mnohem sylněgssj wlnobyrj sněsti uměge, swau loď y také proti na odpor stawjícím se wětrům na břeh sobě wřený přtwěsti se osmělil.

Ten wssmohaucý Bůh neobyčegnau dychtiwost Ignácýusowi do srdce wlil, aby sobě towarýsse zwolil, s kterýmby swětu tenkrát obzwlássně w temnostech newmělosti a wsselikého bludu potopenému na pomoc přissel.

Z toho ohledu šel do Paříže léta 1528, kde rozličná wměni od starodáwna swé sýdlo měla; zde sezna w, že když mnoho nagednau spolu wčiti se

se chceme, málo ze všeho se naučíme, opět dvě léta zvláště ozdobnému latinskému umění, pak tři léta filozofii s takovým prospěchem se učil, že y za mistra w ni s obyčejnou slávností vyhlášen byl; s jakýmž vžitkem konečně též Teologii slyšel.

Neodstoupil ale od svého obyčeje, dle kterého gednáť sebe w literním umění cwičil, gednáť giné svým příkladem a horlivým kázáním od marnosti a rozpustilého žitwa odlučowal. Přivedeť jím několik vrozených mládencůw k opowření swěta, gich rodiče a příbuzné rozhněwal, tať že ho w nejvyššího správce vysokých škol Jakuba Goueana obžalowali, kterýžto geg k veřejnému meclami mrštění odsoudil. Tomu potupnému a nezaslouženému trestu rádbý se syce pro Krysta byl podrobil, kdyby se byl z toho těch Krystu od sebe zcystaných duší pohoršení neobáwal. Postawím tedy správce swau newinnost na zřetel, té hanbě wšel.

Seznáwate z toho nábožnj! že Ignácus pobožně w Krystu Gežíssi žiw býti chtěw, potuz penj trpěti musel.

Wšak gmenowaný Gouean tať sy geg zalíbil, že nápotom Janowi Králi Portugalskému radu dal, aby rowaryšstwo Pána Gežísse od Ignácusa založené do východnjch Indyi wwedl. Tať Bůh z pokúsenj zyst působj!

Toto rowaryšstwo w Paříži Ignácus založil; dewět wyborných mužů se mu přitowaryštilo:

lo: Petr Fábber, Franciſſek Xaverýus, Jakub Laines, Alfons Salmeron, Šimon Rederykus, Mikuláš Bobadylla, Klaudyus Tajus, Jan Koudurus, a Paſſkas Broctus. Těch dewět džlem Španěhelů, džlem Francauzů začáteč učinilo ono: mu po celém ſwětě rozſſířenému towarýšſtwu Pána Gejjiſe.

Wiſſicni byli miſtři literního umění, w ſi: lozofyi y Teologyi zběhlí. Těch bylo ſrdce gedno a duſſe gedna. Ti ſe na hoře Mučedníkůw blíž města ſlibem zawázali, že chrij do Paleſtýny putowati, pač ale, kdyžby tam za roč přigiti nemohli, náměſtkowi Kryſtowi ſwé ſlužby obětowati.

Léta 1537 gač gednomyſl:ě odewſſech wrějno bylo, wiſſicni ſe w Benátkách ſſſli; tam na kněžſtwj poſwěcení, celý roč na příleži:toſt k odgeti do Paleſtýny nadarmo čekawſſe, čijnž od vyplnění ſlibu wyſwobození bywſſe, do rozličných wyſokých ſſkolách we Wlaſſijch ſe rozprýlili. Ignácýus s Fábberem a Lainesem do Řima ſe odebral.

Na ceſtě s neobyčegným widěním od Boha potěſſen a poſylněn byw, tačé w Řimě neyſwětěgſſijho Otce Pawla třetijho ſobě welmi naſloněného nalezl, kterýž, gač wſlyſſime, prawidla towarýſſtwá od Ignácýuſa založeného potwordil; muſelo ale ono y s ſwým Otcem při začátku a potom protiwenſtwj ſnáſſeti.

Byl tenkrát w Řimě v weliké powěſti Fazatel giž řacyi ſtwjm naſwáſſený, s kterým neprozřetedl: né poſlůchače nadchnauti wſylowal. Tomu na od: por

por stál Ignácys s swými tovaryšsi. On pak z pomsty proti Ignácysowi, co mohl, cti jeho škodného sobě vymyslel; w městě roztrusoval, na tom stoge: že již pro své provinění w Romu, v Paříži a w Benátkách gat, a trestán byl. Dobrotivý ale Bůh podivným způsobem to zprostředkoval, že právě tentráz pospolu ti tři sandcomé w Římě byli, kteří w dotčených městech Ignácysa sandiwsse newinného prohlásyli.

Z toho předce poručení od Papeže na tři Kardinály zasllo, aby na to bedlivě hleděli, zda-li by to teprw vznikati se počínající tovaryšstvo neschuzelo se raděgi vduclati, a jiné řeholní řády owssem k stáze se sloňugicj vperoniti a zlepšiti: Toho zdání byl obzvláště Bartoloměj Guidicionus; změniv ale brzo své mínění Papeži tento nový řád nad mjrnu schválil.

Wida tedy Pawel třetí pravidla sobě od Ignácysa předložená vykřikl: Prst Boží gest tu! a ge také léta Páně 1540 na den sw. Rozmy a Damiana potwordil.

To potvrzení obnovili Papežové Julius třetí, Pawel čtvrtý, Řehoř dvanáctý, Řehoř třináctý, Řehoř čtenáctý, Pawel pátý, a Klement třináctý. Sám také wšecobecný sněm Trydentský gažto nábožně schválil, nechť w něm žádná proměny způsobiti.

Wšelo ale ono vždy w snášení, gažto geho zakladatel, že pobožně w Krystu Gežíssi žiwo býti
chtěl

chtělo. *) Bylo položeno na znamení, kterémuž bude odpiráno. Odpiralo se genu vždy. Nechtě o těch mluvíti, kterým Jesuitismus a Catholicismus gedna věc služe; o těch něčeho pomním, kteří proti Ignáciusowi a jeho synům sočili, a soči, ač gich gínáť neznali, než z toho, co o nich někteří Boha prázdni, vtrhací lidé mluvíli neb sepsali.

Tak se stávalo prvním Křesťanům, gať dj Tertulián **); o nich mezy pohany takto se mluvilo: žeby se oslowé hlavě flaneli, každé ráno newinné pacholátko zabíjíce; jeho tělo dřív maukau a solj posypané obětowali, potom gedli, a krev pili; žeby měli psy wyvčené, gesto po dofonalém toho lidského těla a krev požíwání wsecky swičky zhasnau, znamení obogimu pohlawj dali k neschetnému po tmě gednání.

Takovým vtrhacím lžím věřil netoliko sprostý pohanský lid, ale y konssel, a rada. Žádný toho wyšetřit, zdaliby tomu tak bylo, sobě neoblíbil, důkaz té pomluwy tento gedině byl: lidé to mluwj; celé město gest toho plné; gáť gsem toho na desýti místech slyšeti musel. Dostíť giž na tom, že to o Křesťanech řečeno bylo. Giž každý tjm winnen byl, že křesťanem slaul.

Negínáť dále se tovaryšům Pána Gežísse. Gegich gméno giž ge winné učinilo; co Octopius, Thuánus, Passál, Hospinyán, Sarnberg, a nedáwno Wolff o nich lžiwě a bezbožně sepsali;

*) Luč. 2. 34.

**) In Apologrico adversus gentes.

li; tomu slepě ti uvěřili, kteří nikdy gich neznali, a proto také gím se protivili.

Naplnila se pak vůle všech toho znamenitého řádu nepřátel. Když léta 1758 k vyobcování gcho z Portugálu, po několika letech z francouzské země, pak ze Španělska a Neapoli, z Sycýlyi, z obou Indyi přivedli; když zas služilé muže bratři naše schytali, a do podzemských žalářů vyhazovali, kde mnozí z nich o zdraví, o rozum, o život přišli; někteří od Boha poslynění po čtrnácti, a šestnácti letech bídne strávených teprve z nich vyšli.

Čá sám jsem s gedným velmi nábožným, věcným a rozšafným knězem, rozeným Čechem obcoval *), když několik let po gcho z Goy na vrácení v Čechách žil byl, a v Lizaboně prve šest let v podzemském v řeky Tagus položeném tmavém volhkém žaláři strávití musel.

Nemělo se ale na tom všem pronásledování odporu nássi dosti, léta Páně 1773 vydvojení toho tovaryšstva vymohli. Proč? aby svět již gednou pokoe zažil. Má geg? gát mu ho s Jonášem prorokem y po svém vstoupení sdečně přegi!

Kuže nábožní posluchačové! že Ignácus s svými syny protivností trpěl, zřetelně sem dokázal; dokáží nyní, že ho y s svým tovaryštvem

*) Byl ten velebný muž Karel Příkrýl poslední Rektor Kollege Královéhradecké, kde v Pánu vstul léta 1785, dne 8. Ledna.

stvem nikdy nezasloužil, pobožně w Brysku Ge-
žissi žiw byw; o čem druhý djl gednati bude.

Přetěžká wěc! kde mnoho k chwalení gest,
náležita u chwaloteč wykonati; nebo wsecko řicy,
čas nedowoluge; málo řicy se oslepychám, aby ta-
stvému swatému Otci řiwdy newčinil, řdyžby
on z toho gedině, co o něm strowně řečeno bylo,
sauzen byl; On, genž welmi důstogné chwály za-
sluhuge.

Gá ale wěda, že k vpřimným katolickým
čechům, geho wraucným citelům mluwjim, gestto
geg dáwno znáte, toliko poněkud geho a wlače-
ného towaryšstwa swatosti se dotknu, ne abych
wás w něčem wycíti chtěl, nýbrž k wassemu po-
těstni toho, čchož powědomost odginud ste sobě
zeystali, pamět obnovil.

Poníženost, základ wsech ctností, byla J-
gnácýusowi neymilegšij, ta způsobila, že opustiw
swůg wysce vrozený staw, swau mohowitost,
wsecky swětsté důstognosti, chudý žiwot, wypro-
sseným chlebem se žiwě, oděw čistý syce, wssa-
chatrný mage, sobě wywolil. Byw wywolen za
neywyššijho řiditele swého towaryšstwa za nehod-
ného sebe počládál, a protož cti té po každé od
sebe odstraniti nemesštal; teprw donucený od swé-
ho zpovědníka, a po obnoweném wolení k tomu
poswolil.

Gcho poníženost také způsobila, že řád od
sebe založený ne swým gménem, ale gménem Ge-
žissowým nazýwati dal, aby geho gména žádně
pa-

památky nebylo; ale synové jeho vždy na svého vůdce Pána Ježíše pamatujíce, dle jeho příkladu protivné věci stále trpěli, a těžké vykonávali.

Poníženost matka všech ctností, v srdci Ignácya hluboce všípená vřecť se z sebe zplodila; ku příkladu: trpělivost, která nepohnutelná měl, tak že žádnému pronásledování nevstaupil, za hodného vši potupy, všeho nářku se mace, vřecť co genu naproti stálo, za slušný pro své provinění trest radostně od Boha přijímal.

Nic tedy jeho mysl nespokojenau učiniti nemohlo, než jediná věc. Podle ktera: Kdyby založené od něj tovaryšstvo zrušeno býti mělo.. Bohu žel! již se stalo. Toto geg mohlo znepokojiti, však ga dlouho: co sandíte katoz licti Pražane: jeho slova gsau od Rybadeneyry zaznamenána: na čtvrt hodiny. Nebo pravil Ignácys, žeby modle se čtvrt hodiny strz tu ztrátu sobě nebolestněgši roztržení trpěl; pať ale, žeby se zase vpořogil.

Gakýž ro důkaz gest swatosti, tak sebe zapřiti, tak lehce na vřecť, co neymilegšsio máme, zapoménauti.

Sebe tedy za neyhoršsio drže, všim časným potěšením pohrdage, slávu Boží vstawičně vychledáwal, za heslo mace: Vřecť k většci cti a sláve Boží konati; z žádného gtného ohledu, ne bezděky, ne pro mrzký zysť. Proto žádnému z
g:ho

geho rowaryssů dowoljno nebylo, za čtení mše swatě, za kázání a jinou duchovní službu něgážého zaplacení přigmauti, wšecko darmo wykonati powinní byli, vžiwagjce syce w swých kollegyich pozemských statkůw, wšak ne z ohledu swého duchowního stavu, nýbrž pro tu příčinu, že swětského vměnj učitelové byli.

Tu sláwu Boží w nebi spatřiti nevstále dychtíw, řdykoli o smrti mluwjno bylo, radostí do slzení se dal; nebo daufalť strz brzka smrti s swým neymilegšším Gežissem spogenu býti, a geho zwoelení, které genu dle své žádosti v wšech wygednati nemohl, mezy nebesšťany vzříti.

Nicméně takowau žádost mage v Boha w nebi býti, slyšte! gať předce na bližního zde opuzštěného myslil. Léta 1541 w měsícy srpnu nás sledowně se prohlásyl: řdyby genu swobodno bylo sobě wywoliti, neb hned vmřiti s ubezpečením wěčného blahoslawenstwj, neb života prodlažení s negistotau swého spasení, žeby sobě wywolil delší wěť, a negistotu spasení, gedině z té příčiny, aby tím wíce duffi Bohu zeystal.

Gistorně w každém swém bližním Boha widěti saudil; proto každému wšsemožnau službu provkázati hotow byl; spatřilliť toho od Boha blaudjícího, žádného pofoge sobě nepopřál, až geg na cestu spasení přiwedl.

W Paříži znal gistého Wenussjina otroka s gistau ženstau osobau nestydatě zahážegjícího. Tohoto od takowého scházení tímto způsobem ods
wrás

vrátil. Musýwal ten nasslechernjč k swé newěstce přes most giti. Čas, kdy on na mostě bude, wěda Ignácus, do wody zymního času až pod křk wstaupil, a gdaucýmu takto domlauwal, čka: Gdi, gdi bjdnice! gdi se kochati w nečistých roz-
kossich! Nebogišlt ty se trestu Božího, gá místo tebe zatím geg zde dobrowolně trpjm, abych geg od tebe odwrátil. Pronikla takowá ostrá slowa srdce toho zaslepeného hříšnika, že nápotom poz-
tánj čině toho nečistého obcowánj zanechal.

W Římě dům takowý zaopatřil, kdeby ženy, které se od swých mužů, aby chlipnost swobodně provozowati mohly, odlaučily, od mužského poz-
blawj zcela odstraněné a zawřené přebýwati mohly. Ano y giné nestydaté žinky žiwnost swým chlipným tělem provozujcý do téhož domu sám wwáz-
dět se nestyděl, aby tak gich od poddanosti Azmodea oswobodiw, k zdrženlivému chowánj přidržel. Když pak mnozí genu představowali, žeby práce geho na těch z Wenussina kalistě wys-
tonauri nechtjcých osobách bez aučinku byla, odpowídal čka: y mně dosti na tom gest, když aspoň krátký čas od vrážení Boha strz mé přičiněnj zdrz-
žánj gsau.

Gak Ignácus rozhněwánj Boha wssj sylau mezy Katolíky wždy zamazyti se wynasnážil, tak též na to tlačil, aby židé a pohané k wšre Kry-
stowě přiwedení, blaudjcý k nawrácenj se do opus-
štěné cýrkwe přiwábění, a Katolíky w pravém náboženstwí a w literním vměnj dořonale wycení byli.

On sám w Římě za jeden roč čtyřicet židů
 k Řitu swatému přivedl, a takový příbytek wys
 gednal, kdeby oni, též y pohané swětlem wjry
 oswjeceni, své wyžiweni měli. Do východních
 Indyi františka Kaxérya poslal, sám tam giti
 nemoha, aby strz něho naznabohowé Bohu a Spaš
 syteli nassemu přivedeni byli.

Že pak tenkrátě Luter, Kalwijn, a gini, mno-
 ho tisíc dussj od samospasředlného náboženstwj
 w Němcých zawáděti, tomu aby na odpor šel,
 své towarysse k vdatnému s těmi bludaři potýkání,
 k hágenj katolické wjry, a k obrácenj do owčince
 Brystowa tam blaudjých dussj zawázal.

Sám ale w Římě w swatého Apollinárysse
 kolleg tak nazwanau Němecławu pro mládež toho
 národu ustanovil, kdeby ona w literijnj vměnj
 a w opravdowém náboženstwj dofonale gsauc wys
 cwičena, to samé někdy swým vlastencům zvěsto-
 wati uměla. Tuto kolleg, gsa gistého času odez
 wšech dobrodinců opuštěn, také proti domlawání
 sobě přegjých přede zrušiti nenechal; nýbrž sám
 ze swého mládence tam bydljých wyžiwowal, mage
 nádegi w Boha, an nedopustj, aby ona kdy zas
 hynauti měla. A stalo se také, že Řehoř Papež
 toho gména třináctý někdy tento od Ignácýusa
 založený dům na budaucnost a wšj potřebau zcela
 zaopatřil.

Y possi z něho tšneyhorliwégssj pastýři, Baz
 nowjcy, Biskupowé, Arcybiskupowé, a Kardynáz
 lowé, kteří w něm od towarysšůw Pána Gejisse
 nábožně a dofonale wychowani, w Němcých a w
 Dřích

Vbřich wjru katolickau proti sektářům srdnatě há-
gili, gi rozmnožili a znamenitý počet gedem bluz-
dařským nadchnutých dussi vzdrawili.

Konce bych nenassel, kdybych wsecko, co
Ignácus k obhágenj a zwolebenj Řimské Církwě
způsobil, wyprawowati chtěl. Toto gediné po-
nawrhnu, že své towarysse zawázal, mimo tři
řeholnj sliby, chudobu, čistotu, poslussenstwj, čtwor-
tý slib složití; s kterým se zawázali k obzwlástenj
poddanosti stolicy Papežské, gsauce wždy hotowi
do wsech celého swěta kragin dle nařizenj neyswě-
tějšího Otce jiti, a tam wjru katolickau zwěsto-
wati.

Proto Ignácus obecným y také od stolice
Petrovy potvrzeným zdáním k tomu od Boha za-
zwoleného držán byl, aby gať někdy Arhanáš
Aryánům, Jeroným Selwidyowi, Wigilancowi,
Jowinyánowi, Augustyn Pelagiánům, a Many-
chegským se protiwili, y on swého času sektářům
na odpor stál.

Mezy katolíky pobožnost rozmnožiti, to také
na srdcy Ignácusowi leželo. Z toho ohledu oz-
zdobné chrámy Páně, aby tím wěťjcy do nich lá-
kal, stawiti počal. Kdož medle o tom pochybo-
wati může z gedného tohoto, w kterém gsme,
pozorujte! Můželi býti staweni mistrnějšího,
dokonalejšího, a slicnějšího gať tento gest od
towaryšstwa Gežíšowa wzdelany, a léta 1678
dnešního dne od tehdejšího Arcybiskupa Wald-
steyna poswěcený Chrám z

Ignácýus, dle svědectví nepodezřelého spisovatele Fleury, první ten obyčej vvedl, aby křesťanské naučení, jenž Barthelemyus gmenugeme, častěji držáno bylo, lid k zpovědi a k přijímání velebné Svátosti Útřaňi váben byl. Exercitia spiritualia, neb duchovní cvičení nejen řeholníkům, ale v světském lidem on první známé učinil. K tomu konci y zde nedaleko odruď odemzdán byl krásný onen podle kostela svatého Apollinárysse od kněze Heyslera Jezuity vzdělaný dům, kde mnozí Pražané několik dní světských roztržlostí zbaveni strz nábožné svého konce, k kterémuž stvoření jsme, těžkosti hříchů, posledního saudu, pekla, vmučení Kristova, radosti nebeské přemyslování, k pravdivému životu polepšení pohnutí s Bohem se spojovali.

Ignácýus pro katolickou mládež všudy školy odemřel, aby tam gať k věcnosti, tať nábožnosti záhy a důkladně vedena byla; slowem: o to stále pečoval, aby celý svět Kristu neb zachován neb zůstán byl.

Uklím o tom, kterak jeho synové pobožně v Kristu Nejisti živi, byli od něj k vyhledávání nejen svého spasení, a své dokonalosti, nýbrž y stegnau pilnosti k vyhledávání spasení a dokonalosti svého bližního zavázáni.

První Oni do Japony, do Chýny, do mnohých giných w Azii, w Afryce, a w Americe ležících kragin náboženství Kristowo vvedli, w Angličanské, w Francauské, w Německé zemi vdatně hágiti, všudy rozmnožili, a zvelebili.

Proč

Pročbých ale toho obširně připomínal, co w cizyně pro slávu Boží a lidské spasení způsobili, když z toho dosti přesvědčení budete, že pobožně w Brystu Gežíssi žívi byli, čehož w Čechách chwas liblebného vykonalí.

Léta 1556 Ferdynand první Cýsar a Král Český gich od Ignácuse požádal, dwanacet dostal. Čech gačožto wůdce giž předessel Petr Bažnýsus, onen pro swau swatost a neobyčejnau wčenost wssudy velmi wážený muž. Ti a gegich potomcy dle rozkazu a příkladu Ignácusewa tím způsobem w Čechách se chowali, že dle smělého prozhlášení Balbina *), v přímného vlastence mého, a w příbězých Českých wyborne zběhlého Spisowatele, Čechowé zachowáni, a rozmnožení katolického náboženstwj synům Ignácusewym k přičítání magj. Nebo oni gediní katolictj učitelé mládeže po literním umění dychtjcy zde byli, wssedky jiné školy měli dílem husytské, dílem lutryánské a pikardské mistry. Mládež mnohem pořádněji a užitečněji cwičili, než oni obnowency, gažž toho wečegně vznal obnowený mistr Bachácus; gi k nábožnosti, ctnosti, a k duchownímu stawu chuti dodáwali, aby nj časem opustěné kláštary naplnili, a osyřelým farám dbalé pastýře zapasčili: wesměs pak mrawy katolickúw wstawicným wywěowáním, a obzwláště dobrým příkladem ponaprawili. Kdoby to za prawdu poznati nechtěl, dohládá Balbin, ten žeby buď příběhů swé wlasti za panování Ferdynanda prvního, Maximiliána, Rudolffa, Matěge, Ferdynanda druhého a třetjho

*) Epitomes lib. 5. p. 614.

neznal, buď onomu pocestnému podoben byl, genž
vřícen a zemdlen na cestě gsa, nalezv negafý strom,
geho stínem syce se kochá, a owocem sýlj; wssať
kdo ten strom wstřipil, zaljwal, ssetřil, o to nic
se nepečuge.

Wenij nám ale zapotřebj na celé králowstwí
Čestě se ohlednauti, zůstaňme s pozorností nassí
tu kde gsme na Nowém městě Pražském; a roz-
važme sobě, že se to neobýčejným přičiněním
towaryssůw Pána Gežisse stalo, aby toľk dušij
od bludů za krátký čas odlaučeno bylo. Leta 8
w kterém zde strowného sýdla dostali, čt, čt za
sedmdesát osm, a po roce tři tisícce sstě sstě čtyř-
třicet dewět k samospasytelné wjře přiwábil.

Kdo asy byl ten rybář, který tak šťastně
lidí na rozkaz Pána Gežisse lowil? Adam Brawar-
ský, prwnj zdegsšich towaryssůw wrchnj. Ten Upo-
stolstý muž gednát w tomto slawném městě Praž-
ském, gednát w giných Čestěho králowstwí kragich
swým lastawým, swým důkladným řázaním, wje
než tři a třicet tisíc obywatelů od Husa, od
Luttra, od Pikardské sekty k wyznání wjry katolické
přiwábil.

Wtěl on mnoho sobě rowných pomocnjků a
následownjků, kterých gměna abych nekonečný nebyl,
zatagiti musým. A nenj gich třeba gměnowati,
nebo wy sami gsste některé znali. Dwedte gen sobě
gich na pamět! Kterať oni newstále giž w zpověz-
dnicých sedali, giž na kazatedlnicých pronikawě
slovo Boží blásagje stáli, giž do chudých domů,
do tmawých žalářů, sem tam k nemoeným, k
wmjz

vmírajícím, ba y na popravu s odsouzenými i smrti ochotně chodili.

Byl tedy Ignácus y s svými syny w Krysi Gežíssi pobožně žiw, a proto zafusšeného protiwenstwj nezaslaužil. Nechtě pať gá protiwijnkům rupiti, a Ignácusowi winny dáti nemoha, mýsým w třetím djlu své chwálořeči. Boha chváliti, s wyprawowánjm oné sláwy, kterauž Ignácusa obdařiti ráčil.

Ignácus šestnáct let po potwrzeném od stolice Papežské towaryšstwu žiw byw léta 1556 věku svého šedesátého páteho, wstawičným žela svého tryzněnjm, wšselikau těžkau pracý pro sláwu Boží a spasení lidště zemdlený, počal mnohými slzami Boha žádati, aby giž tenkrát genu dowoljno bylo na odpočinutí wěčné odejiti, a se patřenjm a milowánjm welebnosti Božské (po které stále taužil) kochati. Y byl wyslyssen. Prwniho tohoto měsíce se rozstonał, ač lékaři žádného nebezpečnstwj smrti na něm neznali, posledního pať dostaw požehnání Papežského w gednu hodinu po východu slunce, mage ruce wzhůru spiaté, oči k nebi pozdwižené, w mysli y w všech neysladšji gmněno Gežíssowo, twář nad mýru gasnau, dušsi Stwořiteli swému tisse a mile nawrátil. Ach byž dušse má vmře smrti tohoto sprawedliwého.

Že ona sláwy wěčné zažívá, toho nás wbezpečugí těžká pro Krysa snessená protiwenstwj, pracowité a swaté geho žiwobyti; též sláva, kterauž geg před lidmi dobrotiwý Bůh obdařil; řdyž totižto podiwné milosti geho ctitelům y genu
vdě:

vděls, když založené od něho tovaryšstvo nad
míru zvelebil; když to tak zvelebené tovaryšstvo
shladiti dopustil.

Skřz přimluvu Ignácysovu Druzylla Tur-
selina od zymnice zářačně vyswobozena byla.
Olympia Moryna bolesti očí rychle pozbyla. Mi-
chal Vasques na kámen stonaw náhle vzdrawen byl.

Kelze mi wsecky diwy k oslawenj Ignácysa
od Boha působené wypočisti. Toho předce zatagiti
nemohu, že Ignácys mnohým ctným těžce k po-
rodu pracujcým ženám swau v Boha přimluwu
k šťastnému porodu pomohl.

Mládeže zagisté upřimný milownj wždy byl
Ignácys; proto gcho prosbě welmi nakloněný
gest Bůh, aby ona zdrawá na swět přišla, a skřz
nj dobře wychowanau Cýrkew swatá rozmnožená
byla, počet pak obywatelůw nebeských někdy se
zwětšil.

Wšak kdyby žádný giný diw skřz Ignácysa
byl nepossel, ten bez wšsi pochyby gest neywětšj:
že nebeský Otec geg za základetele tovaryšstwa
Syna swého wywolil, gačé gemu sly, gačé mau-
drosti z toho ohledu dáti nerácil?

Pozorůgte gen, kterať on z marného wogáz-
ka se proměnil? Kterať towaryste swé z rozličných
národů, a proto rozličných powah a myšlenj w
gednatu wespoleť spogiti uměl? gačé nesnáze, gačé
těžkosti trpěti nemusel? a předce nepohnutedlný
súťal a zwítězyl? Uj toť gest wěc podiwná!

Wlad

Nad to y něco wjc než lidského w tom seznáte, když do prawidel geho towaryssům předeš psaných nahlídnete: gsau ona tak laškawá, tak k vyplněnj snadná, tak křehkosti lidské přiměřená, tak užitečná, tak dokonalá, že nic dokonalejšího býti nemůže.

Kdož toho za divo držeti nebude? widěti své towaryšstwo za šestnáct let po celém světě rozšířené? Zanechal Ignácys po sobě dwanáct provincií, w Španělských čtyry, we Wlassích tři, w Němcích dvě, gednu w francouské zemi, gednu w Brazylji a w Indyjích gednu. Sýdel w těch provinciích bylo sto; a za čtyřicet čtyry léta po geho swaté smrti počítalo se již provincií tři a dwadecet, w nich pak sýdel tři sta a padesáte.

Bůh ale oslawil Ignácysa negen podivným rozmnožením, anobrž y zwelebením geho towaryšstwa. Powolaw doň takových mládenců a mužů, genž se gednáf neobčegnou swatosti, gednáf znamenitau věcnosti stěwěgice, sláwu Boží rozmnožowali, bližních pak svých spaseni, a doobrau powěst, ano y nesmrtnost swému řádu wygednawali.

Gsau někteří z nich wedlé wyřknutí stolice Petrowy do počtu Swatých wwezení. Takový gest Frantissek Kawéryus, onen diwotworec, onen kříže a dušij nenasycený žijitel. Takový gest Frantissek Boryáš z Wúdce Gandeyského chudý řeholník, a nápotom třetí neyvyšší towaryssůw ředitel věiněný. Takový gsau oni dwa andělsstí mládenečkové Aloys Konzaga, a Stanislaw Kostka

za ochrance katolické mládeži od neyswětégssího Otce dání. Takowý gest frantjssel Regis horliwý Missyonář w francé zemi. Takowj gsau oni tři mučedlnicy Japonstj, Jan, Pawel a Jakub pro Krysta na kříž powěšenj a kopjm probnanj.

Mnohem wjc owšem těch gest, kterj negn od diwolých Japonů, od Maučenjnů w Affryce, od Trokesů, a vkrutných giných lidožtawců w Ameryce, od Mahometánů w Azyi, ale y w Europě od wčených Angličanů, od wtipných a nynj Boha prádných francanů, od wptimných Němců, od znužilých Dbrů, ba y také od swých milých wlastenců Čechů bludem zawedených pro katolickau wjru násylnau smrt podstaupili.

Kolik set těch gest, genž w čas moru opuzstřeným posluhubjce, aby jim neli k časnému, aspoň k wěčnému životu nápomohli, sebe samé o zdrowj a život dobrowolně z lásky blížnjho přizwedli.

O také množstwj oněch před swýma očima mám? Kterjžto ač za swaté wyhlášení negsau, wssak v Boha gístotně mezy blahostawenými přebýwagj. Medle gaký to byl Arcybiskup Kapuánský, Robert Bellarmijn, kdož mjmo hlubokau wčenost o geho swatosti přesvědčen nemj? Gacý apostolaj muži, nebyli frantjssel de Hieronymo, Bernard Bolnač, Pawel Segnier, a tisyc giných z

Gak mnozý nábožnj, horliwj, a příkladnj towaryssi Gežissowj w Čechách obcowali. Balbjn *)
ně

*) Bohemia sancta

některých z brátra žiwot wypisuje; mezy nimi gsau
giž swrchu chwálenj Adam Brawarstý, Martin
Stradonius, Merowius, Bernard Oppel, na
Nowém městě Pražském Brawarstého w Apostolské
prácy pomocník, Chanowstý, Swhowstý z Frá-
lowsté Přemýslowsté krwe pocházející, y také
onen newinný mládenec Wáclaw Libšteynstý hrabě
Kolowrat, těm gá přikládám dle naše paměti
Antonjina Boniásse, a Jozefa Böglera.

Ždaližby mi den postačil, kdybych gen díl
něgaký těch gmněnowati měl, kterj to rowaryšstwo
swau neobyčejnau včenostj ozdobili?

Ktenj (směle se prohlásuji) není žádného
vžitečného na světě vměnj, w kterémby rowary-
šti Gezišowy obzvláště zběhlj, ano některj w
tom neb onom neypřednějši nebyli. Žádáte toho
aspoň strowný důkaz? Dám ho.

Chcete gmněna někakých wyborných Teologů
lyšeti? Jakub Laynes, druhý newyšši rowa-
ryšstwa po Ignácysowí správce swau Božstau
včenostj celý Trydentstý sněm ku podiwěnj přiwedl;
kterýmž přiběhowé toho sněmu powědomi gsau,
mně rozumj. Salmeron a Jajus z počtu prwnjch
rowaryššů ne menši w tom vměnj zkusenost měli;
a kdož nezná Diwisse Petáwia, Syrmonda, Ba-
nýzya, Suerézya, Grécera, Maldonáda, a bez
počtu giných? Neposkwrnim zagistě tohoto po-
swátného místa, když také o swětstém vměnj roz-
mtanwati budu. Nebo newyšši učitel Cýrkwe
Jeronym *) y také toho od kněze žádá, aby y
w

*) In Epistola ad Magnum Oratorem,

w tom zběhlý gsa, swětstých lidj hrdoš zabambil, dokazuge, že ne z sprostnosti a z nauze duchownj staw sobě wywolil, ale gedině pro Boha, moha sobě ginát chleba dobýti. Sám učitel národů Pawel swětstého umění milownj byl, čitaw řecké básnjky Arata, Epimenyda, a Menandra, gať toho skutkové apostolskj, a geho listowé dosvědčugj.

Y to samé činili towarýši Gežíssowj; na filozofyi, na Matematyku, na wsecko to, co pro pokolenj lidstě užitečné, přigemné a ozdobné gest, se šťastně odewzdáwagjce.

Filozofowé a Matematycy byli mezy ginými wybornj: Aryaga Špaňhel, byw w Praze 40 let chwalitebně žiw, de Lanis, Cabäus, Grýmaldy, Byrcher, Řehoř a S. Vincentio, Tacquer, Boschovich; můg neymilegšj přítel Jozef Štepling, Jan Tessánek můg ostrowtipný mistr ic.

Kad gině znamenitj příběhůw spisowatelé, Řečnícy, crnostnj a lahodnj básnjcy, ti neyozdobněgšj latinicy byli: Strada, Turseljn, Massäus, Perpinyänus, Wawasfor, Bencyus, Bombinus, Campian, Bidermann, a náš wlastenec Balbjn. Y bylo také mezy towarýši Gežíssowými wyborných lékařů, nebo oni prwnj fu koney minuleho wěku z Ameryky do Řjma onen ljč Chýau nazwaný s sebau přinesse gi k hogenj wsseligatých nemocý známý učinili.

Měli y mezy sebau wznesené kunstýře, řezbáře a maljře; takowj byli fu příkladu: Pozzo, a opět náš wlastenec Ignácýus Raab, gehožno pře-

překrásné obrazy téměř vsofcky kostely w Čechách a w Morawě okrášlugj.

Nesměge dále o tom mluwiti, toho gediné přidám, pašli kdo o wčenosti toho towarýšstwa pochybuje, sebe býti nevmělým dokazuje: nebo wčeného genom wčení znáti může.

Oslawil tedy Bůh Ignácyausa strz zwolebenj řádu od něg založeného. Stkwěl on se ke cti a sláwě Boží, a k spasení bližnjho stále pracowaw 233 let. Pať zrušen byl. Giž tedy po sláwě: Nikoli y tjm dopuštěnjm chtěl Bůh Ignácyausa ozdobiť.

Přiznám gá se w přimně, že mě to zrušení towarýšstwa nad miru rmautilo, obzwoláštěně z následugjcy příčiny: Čerl gsem w skutčých Apocstrolstých*) řádu Gamalielowu staršjim synů Izraelstých danau, aby oni Apocstrolůw neprónásledowali, wbezpečugjcyho ge, že gestli to nowé náboženstwí Krystowo, kteréhlasagj, lidstě: samo od sebe zahyne; gestli ale z Boha, tať že onágeho zrušiti nemohan.

Žagisté, kdyby towarýšstwo Gežíssowo zauplna wyzdwiženo bylo, tedy by se snad mohlo mysliti, že od Boha nepocházelo: nicméně až posawád w Ruské zemi gať prwé zůstawá. Přizpustil ale Bůh w mnohých fraginách geho zrušení dle mého zdání tať, gaťo přizpustil, aby lid Izraelstý, wywolený lid do zageri přišet, nebo strze židy mezy pohany bydljcy, naučili se pohaně Boha znáti, a geg slusně crjtt.

Y taťe nyní s swěrštými lidmi blíž než ginda gednágjcy Prjezuité, gim snad prospěšněgšišau

*) Kap. 5. 34.

gsau, než kdyby w swých domích zawření zůstali. Poznali toho spisowatelowé oněch kněh, které w francauské řeči sepsané gménovaný gsau Dictionnaire encyclopædique; y oni tam gístj, že wyzdwíženj Gezuíté s swým gedowatým duchem (to gest katolickým náboženstwím) wjc lidu nyní po swětě rozptýlenj nařazý, než prwé při sobě žíwi bywše; nebo přítomného času negsau k rozoznánj od giných lidí, aby se gích gestě nezawedenj, to gest, marnosti a ssibalstwí oddanj swětácy, dle gích kroge ge poznagice, opatrné warowati mohli; we wšech totižto auřadech swětstých y duchowních, we wšech krocích, kněžstých, měststých, y wogenstých wězý býwali towarýssi Gezišowy.

Dálegi: známoť každému gest, že negafého dobrodinj wice sobě wssimati vmíme, když sme ho ztratili, než když sme ho dráhny čas vžíwali.

Tak sobě děti swých rodičůw teprw náležitě wssimati vmí, když ge nemají. Tak dobrého přízele cenu teprw po geho ztrátě dořonale poznáwáme. Tak nemocnj neylip zdrowi, o které přizšli, sobě wážiti vmí. Klápodobně mnozý katolický Břestáné, kreťj prwé hrubě na wyborność towarýšstwa nedbali, ano od mnohých utrhačů podwzedeni bywše, za to měli, žeby předce někde aspoň něco prowiniti muselo. (Nic níkde neprowinilo: náš welmi nábožný poslední Generál, Dawtíneć Kiccy w žaláři před swau smrtj toho před Bohem, a před swětem veřejně pagjistil.)

Mnozý prawím katolický Břestáné nabljidagj, eoť strz wyzdwížené towarýšstwo ztratili: když sobě zpomenau na pořádnau, příkladnau,

ozdobnau, a slawnau službu Boží: giž se takowá w gegich kostelch wjc nekoná. Když sobě zpomenau na Maryánské shromážděnj, na weřegně každoměsýčnj přigimánj welebné Swátosti Oltářnj; giž nic takowého widěti nenj. Když sobě zpomenau; že čeládka pro sebe časně ráno, aby doma nic nezameškala, w kostele Berleheimském služby Boží měla, swau missi swatau, swé kázanj, swé zpovědnjky; giž toho nenj. Když sobě zpomenau, že tolik tisíc chudých lidí a řemeslnjků w towarýssů Pána Gežíssě swé obživěni mělo; nyní žádného nemá. Když konečně sobě zpomenau, že nuzná opustěná mládež k nábožnosti a důkladnému literárnímu uměnj, ne powrchnjmu, za darmo, bezewssěho platu od nich wycowána byla, gi se chuti k duchownímu stawu dodáwalo: possli tedy ze škol toho zdwiženého řádu nábožnj duchownj, krečj bližnjmu k spasenj a swým přibuzným a rozdičům k potěšenj a k pomocy slaužili. Nynj málo kdo k duchownímu stawu chuť má; wěřsim dilem wýsturdyrowánj mládency we swětě zůstati chť, žádagjce rozkošsi swětstých zaživati, a zatjm mohou s tizj k suchému chlebu přigiti.

To každý rozsaffný člověk poznati musý, že wšemohaucý Bůh štz dopustěnau zřázu towarýssstwa, Ignácya nad mjrú oslawil.

Nuže tedy můg neymilegssj swatý Otče ! gát ze srdce, co ty dobře wjš, dnešnjho dne k twé vctě, nechť twých nepřátel tupiti, twá protivensstwj sem zwěstowal k ponjknutj twých ctitelů, aby oni pro gméno Gežíssowo wsecka protivensstwj trpěliwě snášeli.

Nemoha ani tobě, ani twému tovaryšstvu winny přičísti, že gsy pobožně w Krystu Gežissi y s swými syny žiw byl, čest a sláwu Boží, a spasení bližního y sám y strz své syny vyhledáwage, sem náležitě dořádal: k naučení twých ctitelů, aby y oni neposstwrněný žiwot wedauce, y sebe, y bližního spasytí se přičinili.

Nechť tedy na twé nepřátely s kyselostí žez brati, ani nemoha na tebe, a na twé tovaryšstvo žalowati, sláwu, kterauž tě obdařil Bůh, sem wyprawowal, k potěšení twých následowníků: aby naděge nabyli, že pro swá trpělivě snášená protiwenstwj, pro své dobré skutky sláwy od Boha dozgdau. Budiž tedy gméno Pána Boha Izraelského požehnáno na wěky!

O swatý Otče! ó blahoslawený Otče! gá mým, a wšech přítomných twých synů (Bohu žel! málo gich nás gest!) gménem tebe wraucně žádám, abys nám aspoň něgařau částku swého ducha propůgčiti ráčil, ačkoli ona malá bude, bude nám předce wšsem dostatečná. A tobě nic nebude, gačo někdy nerbylo Mogžissowi, genž swého ducha mezy dwa a sedmidesáte rozdělil. Nebo ačkoli my Boha, gačožto studnu wšech darů wznáwáme, ty předce gemu tať blížky a tať milý gsy, že zagisté wšecčo k dobrému swých synů od něho obdržíš.

Pročž dey nám částku něgařau swého ducha, abychom wšecča protiwenstwj podle twého příkazu tišse nestli, sláwu Boží a spasení lidště, na své nezapominagje, wstawičně vyhledáwali, a gsauc zde zbogugjicýho tovaryšstwa proti své vůli propuštění, aspoň někdy k tobě do wítězoslawného se dostali.

Svatý Otče! nejen za nás, ale y za wšecky přítomné twé ctitele a dobrodince nasse té snázně žádám! Dobrodince, kteří tobě tu již třináct let nedrženu slawnost obgednali; dobrodince, kteří twým opustěným a potupeným synům wždy lastaz wými se profázali. Wypros jim od Boha stálost w samospasytelné wjře, prospěch w etnostném obcowání, vbezpečení života věčného, swatý pokoj a hogné we wšem požehnání!

Konečně tobě poraučím wšecky mé žáky, gať nynějši a zde přítomné, tať y nepřítomné, které gsem kdy měl, a které mně nápotom lastaz wy Bůh dá. Gať ge gaťo své w Krystu syny wprávně miluji, ge nejen w swětě, ač welz mi prospěšném umění dle své powinnosti, ale y taťe w swatém katolickém náboženstwj wywčowati se wynasnažuji, a gať dlaubo mně nebeský Otec šly popřege, stále wywčowati horow gsem. Wypros, gim od Dárce wšech darů, dar tento, aby oni, gaťo někdy k nassemu příkladu prospiwowati se zdál Spasytel Gežíš *) a prospiwali moudrosti a wěkem a milostí u Boha y u lidi; aby se od nynějšich wetešníků zawesti nenechajice k potěšení swým rodičům, a mně, k dobrému gať Církwě swaté, tať též nassí milé vlasti rostli. Otče swatý! **) zachowen ge we gměnu Božim, kteréž sy mně dal, aby oni semnau wždy wšeccko činili k wětšší cti a sláwě Boží! Amen.

*) Luk 2. 52.

**) Jan 17. 11.

XII.

N a D e n
s w a t ě h o S t ě p á n a ,
Prwomučedlníka Krystowého:

Stephanus plenus gratia & fortitudine faciebat prodigia, & signa magna in populo. *Actorum* c. 6.

Stěpán plný milosti a síly činil divy a znamení veliká w lidu, w skutcích Apoštole. w A. 6.

Prwomučedlní Štěpán činil divy a znamení veliká, to gest: neobyčejná, podivný hodná. Každý tu příkladu? Dá se ta, kterých působení Pán Ježíš svým následovníkům přislíbil; říká: Znamení pak ti kteří vvěří, tato následovati budou: we gměnu mém dábly budou vymítati, gazyly novými mluwiti, hady brátí; a gestliže by co gedowatého pili, nevštkadí jim; na nezmočné ruce wzkładati budou, a dobře se mjeti budou.

Wymítal tedy dábelský we gměnu Ježíšůw, mluwil novými gazyly; gedowatých potvor se bez wšší auhony dotýkal, ano y bez otráwení gedu pil; a zde a tam nemocné vzdrawowal.

Tyto

Tyto a těm podobné diwy a znamení působil Štěpán w lidu, aby geg k poznání Spasitele ſvého přivedl.

Y přivedl také k němu weliké množství, které ſe těmi diwy o pravdě toho nového náboženství přeſvědčiti nechali.

Kyněſſiho pak času mnozí oſwícení zhola nic na diwy newěřj, nechcy řícy na diwy, které by wſsemohaucý Bůh nyní powſtati miloſtíwě propůgčl, ale y na ty, které někdy Apoſtolowé a Štěpán we gměnu Gežiffowů byl činil.

Sám gá ſem někdy nablídl do kníhy od giſtého oſwíceného německého Spíſowatele ſložené, genž ſwých čtenářů ubezpečuge, že by wſſecky diwy od Apoſtolů a Štěpána w Geruzalémě působeny, podezřelj a gediné wymyſſlení byli, poznewadž gích k wwezení wjry Kryſtowé nebylo potřeba, žeby množství wěřjčy z časného ohledu bez wídní negafčy žázrať bylo powſtalo; neboť, prawj on dále, žádný nebyl nužný mezy nimi, rozdělowáno pak bylo od Apoſtolů, a potom od Štěpána a druhých ſſestj gednamu každému, gať bylo komu potřebj; toto tedy tolik tiſíc chudých k Apoſtolům táhlo, aby doſtali potřebného poſkrmu, a ſtatſwa; ne ale diwy a znamení.

Tak ten opowážliwý německý mudřec ſauďſ, a s ním mnoho giných od něg poſažených, wſſať bez rozumu A ſtává ſe obyčegně, že ti, ani newjm za gať oſtrowtipné a rozumné we ſwěť držání býti žádaj, ſwatau wſtau pohrdagice k

swé se potupě za hloupé a spozdlé prozrazují. Gistě ten Boha a rozumu prázdny, Spisowatel, žeby ne diwy, ale pokrm a statstwo, co prwnj křesťane od Apóstolů dostávali, gich k wjše Krystowé přiwábili; ó odpowěz ty Boha prázdny člověče mně; od tohož chudj rybářowé, totiž Apóstolowé toho wšeho dostali, co potřebným rozdávali?

Od bohatých, zdaliž prawda není? Ku příkladu od Barnabáše, a djelem také od Ananyáše, a Sáfiry, a od giných, kteří k tomu od Apóstolů nucení nebyli, aby se swého gmění zbawili; nebo jim vždy wšeccko w mocy zůstávalo, žádného wladářstwj Apóstolowé nad gměním wějcých sobě přiwlastniti nechťeli. *)

Těch totižto, kteří měli pole neb domy, a dobrowolně přinášeli peníze za ty věci, které prodali, a kládli před nohy Apóstolůw.

Gafý pak podnět těch bohatých byl, k wjše Krystowé se blásyti, pro wjru věci swé opustiti, a potupu, nářky, a násylnau smrt sobě wywołiti? Což gich k tomu přiwábilo? Gistě žádný časný ohled; nebo mohli swého gmění pokojně zaživagice pohodlně žiti; což tedy, než gedině přesvědčení o Božstwj téhož náboženstwj, strz mnohé vzřené diwy gich, a giných chudých k němu obrátilo; tebe pak, ó bezbožníku; žijž po penězých k spisowánj takého nesmyslného raubání přinutila, wědaucýho, že čím bezbožněgi psáti budeš,

*) Actorum. 5.

deš, čím více všetečných kupa a čtenářů nadeš,
a tak se čím dále obohacíš. —

Proč ale já se tak hotlím? A to před vá-
mi, nábožní katolíci Pražané! Vždyť vy nejste
z počtu těch všetečných čtenářů, aby se ten pe-
řelný ged tak draze, to gest: strátau věčného
spasení kupovali; proto netřeba vám možnost,
potřebu, a pravdu zážitků a znamení, která někdy
Štěpán činil, nyní dokázati; jsemť já ubezpečen,
že za to máte, že stvorchovaný Bůh v své ne-
obmezené moci vždy takové prostředky má, kterými
svou vznešenost, a o své pravdivé služeb-
nosti pečlivost, mimo přirozeného běhu na ge-
dání může.

Já tedy o divných a znameních Štěpánových
mlčeti, a o tom, kterak plný byl milosti a síly,
hlásati sem sobě předsevzal.

Dokáži tedy vám v prvním dílu své chvá-
lořeči, že Štěpán v svém gednání plný milosti
byl;

V druhém, že plný síly byl v svém po-
tykání.

V přirostě k oným dílům třetím také, z ohledu
dnešního slavného gménem našeho nejvyššího
ssího Knížete, Pana Pana Arcybiskupa Pražského
dosazení na svou pastýřskou stolicí velebného a
vysokého věčného Pana faráře zdevssího, a toť mišně
zagistě; nebo, jak Štěpán, proto, že plný mi-
losti a síly byl, za Jáhna, tak y on pro své Ště-
páně

pánový podobně přednostij této pastýřské důstojnosti wywołen byl.

Prosťž ó Sstěpáne za mne, genž sy židům kázati musyl, ani tobě se protiwti vsylugice, předce odolati nemohli maudrosti a duchu, kterýž z tebe mluwil; Ach. Týž strze twau přimluwu aspoň něco maudrosti, něco ducha od lastawého Gežisse dosáhnu; abych powolným, nábožným, dychtivým slova Božího, katolickým posluhačům swým, zadošti učinil.

Gežis Krystus od S. Lukáše w 2 Kapitole w swém mladém wěku, který v swé neyčistotě nēgssj matky swětu neznámý stráwil, toto swědecstw dostal: že prospjwal maudrostj, wěkem, a milostj v Boha y v lidi. *)

Gakýmž způsobem prospjwal milostj: ne, gakoby čím starssj, tím Bohu a lidem milegssj byl; nebo On opravdivý Bůh gsa, wěkem prospjwati nemohl; nýbrž tu milost, kterau v swého nebestěho Otce od wěku měl, k nassemu naučení čím wíce na gewo dal, čím délegi mezy námi widitedlně obcowal.

Těž y Sstěpán, opravdivý služebnj Boží prospjwal od swého dětinstwj w té milosti, až konečně gj plný nazwán byl, a byl sagistě plný té milosti v Boha y v lidi.

Milostj plným býti v Boha, gst dle mého zdánj, genu se zcela libiti; ničehož na sobě nez
mjz

*) Luca C. 2.

míti, coby se očím geho wšestřbo pronikajícím znechutnati mohlo.

Bez wjry pať nemožné gest ljbiti se Bohu; gať Pawel k židům dj. *) Šcházela ale Štěpánowi wjrať: Y on nj plný byl, a proto byl též plný milosti, wěre wšestřbo pewně, a wšestřbo wykonáwage, co od Krysta štrze Aposstoly k wěření a k wykonání přikázano bylo; žádnau lsti lidštau, žádným ohledem marným se od té wjry odlaučiti nenechal.

Byl plný wjry; chcy řicy, maudrosti křesťanské, kterau wšickni auředlnicy Cýrkwe swatě obzwláštně magi zaopatření býti, aby štrze swé, té maudrosti protivně gědnání, toho duchownjho stawenj wice nebořili, než geho wzdělánj nápozmocní byli, k těm se bezmyslně chowagjce, od kterých stále býwagj pozorování.

Štěpán byl plný wjry, to gest: gegi wzneššenosťj, ona geg y k působenj diwů a welikých znamenj přiwedla, mage totižto tu wjru, o které Spasytel náš v S. Marka w 4. Kapitole dje: Měgte wšru Boží; amen prawjm wám, že kdožbyskoli řekl hoře této, zdwihně se, a wrz sebau do moře; a nepochybował by w srdcy swém, ale wěřil by, že cožkoli dj, aby se stalo, staněť se genu.

Tau byl wjrau naplněn Štěpán, hotow gfa zauplna Bohu wěřiti, y milosti plný wčiněn byl.

Tato

*) Paul C. II. v. 6.

Tato pak milost v Boha zůstává y spolu
v lidj milosti genu wygednala.

Čjm medle milosti lidsté zůstáváme? Ods-
powídám; zewnitřnj sličnostj a dobrau powěstj.

Gak sličnost twáře, a ozdoba těla mocně
lidmi włádne, a ge sobě milostiwé činj; důkaz
máme na crnostné widowě Judyt. *) Gá syce mi-
lost gegi w srdcy Solofernowém zůstanau schwáz-
lowari nechcy; nicméně gistjm, že sličnost twáře
wnada gest, kterau lidé chyceni býwagj.

Šdali pak toho prostředku zbawen byl Ště-
pán? Nebyl; Postawen gsa do radby, byl od wšech
za Anděla spatřen; nebo widěli twář geho, jako
twář Anděla. O Bože! gestli krásná twář člo-
wěka milost u patřících na nj nalezá; gak u na-
lezti musyla twář andělská? Wšak k té geho slič-
nosti andělské nenapomáhali tak dokonalý wyrůst,
twěraucy wěk, wšech andů těla wyborná srowná-
lost; jako newinnost srdce, jako milost Boží w
něm přebýwagící, která y wen se wyléwala, a
geg takowého očjm lidstým; gaký byl před Bohem,
ukazowala.

Proto y wůbec dobrau powěst nabył Ště-
pán, že gest muž bohobogný, crnostný, maudrý,
včený, dobročíný, a tichý, a toto gistorně v lidj
maudrých wícegi platilo, nežli pomigegící tělesná
krása; která co kwětina wadne, wěkem se tenčí,
a posledně y zmizý; ana syce cytedlnosti poněkud
se

*) Judib. C. 10. v. 14.

se zalibiti může, však brzo své ceny strati, pakli není s duchovní spogena ozdobau.

Wěřte mně zagisté wydáwagjýmu Štěpána za muže dobré powěsti; wědauce, že od wěřjých za Jáhna wywolen byl, kterémuž auřadu dle wůle Aposstolůw gen ti schopni byli, kteří dobrá powěst měli; Štěpánowa pak dobrá powěst tu moc měla, že y ti gemu přáti museli, aniž geg dle osoby neznali, gačo oni za Anděla geg měli, kteří naň patřili. —

Muže toho sem dostatečně dokázal, že zastupnjš wás Štěpán milosti plný byl, w swém gednánj negen v Boha, ale y v lidj chwály hoden; Bůh gemu byl nakloněn pro wnitřnj cenu, lidé pro zewnitřnj; nebo oni do wnitř nahljdnauti nemohauce, gen powrchně dle osoby a powěsti každého člověka soudj.

Saak Štěpán milostj v Boha, y v lidj naplněn byl spolu pro nás, abychom my z geho plnosti tjm lehčegj částky negaké dosáhli k němu se wtřagjce, a dle něho se řidjce.

Bůh dobrotiwý wždy syce hotow gest, milost swau nám propůgčiti, my pak negsme dosti ochotni, gi přigmauti, gemu wsseligaké překážky na proti stawjce, aby k nám žádného nedostal přjsťupu.

Kledbáme hrubě milosti geho, proto že nedbáme wjry, bez které nemožné gest, libiti se Bohu.

Gaz.

Gakáž prosým, gest wjra nasse? Kdyby Syn Boží opět na zem přišel, zdaliby gi v nás nassel?

Břestane; kdež gest twá wjra? deyž mē negafy důkaz, že s ni zaopatřen gisy! Tyč wyznáwáš wsty swými, že tento žiwot gedině fratická cesta k onému wěčnému gest, že zde pocestným gsa, wlasti swé nebeské wyhledáwati máš, proč se tedy wjc o pohodli a rozkoši tohoto, než o zysťstánj oného nebeského žiwota staráš. Proč prodost malý nedostatek wěcy, nedocy řjcy, k zachowánj žiwota potřebných, ale gedině tobě milých, a pohodlných zehráš, kwijs, a za opuštěného od Boha se wybacáš.

Ti gen opravdiwau wjru magi*), kterj nezchodj podle těla, ale podle ducha; kterých obcowání w nebesých gest, w gichžto stacy panuge Krystus, ne negafá modla Dağon; kterj s geho swatau wůlj stále gsau spogeni, kterj swých brjchů wstáwíčnē pláčj; za ně pokánj dostatečně činj, magjce se na pozoru, by zase do nich newpadli, a kterj bedliwē se wšj příležitosti k zlému wystřjchagj.

Dznowsse swau mdlobu, swau nestálest, bez přestánj za pomoc, a posylu žádagj Boha, nic dobrého sobě, ale wsecko gemu přičtagjce. Ti owšem wjrau opravdiwau zaopatřenj Božské milostj aučastni býwagj.

Stráwá se ale, že čím mjněgi o milost Boží někteřj starostliwj gsau, tjm wjce mloští lidské wyhledáwagj.

Gest

*§ *Ad Rom.* 8. v. 1. *Paulus ad Philip.* C. 3. v. 20.

Gest owšsem potřeby, tak požegně, vctiwě,
a rozššasně se chowati, abychom žádnému příčiny
k něgačé proti nám kyselosti nedali. Z toho ohle-
du napomjňá nás Pawel; *) Dáwente tedh wšsem,
což gste powinni; komu daň, tomu daň, komu clo,
tomu clo, komu bázeň, tomu bázeň, komu čest,
tomu čest, žádnému nebýwente nic dlužnj, něžto,
abyste se wšpolek milowali, nebo kdož miluge bli-
žnjho, zákon naplnil; milowánj bližnjho, nic zlého
nečinj, plnosť tedh zákona gest milowánj. Kdo dle
rozřazu tohoto, milosti lidšké wyhledáwá, ten gisté
před Bohem milosti došsel, a tenč gi také mezy
dobrými lidmi nalezne.

Wšak ne tjm potřebným, ale zcela giným
nedowoleným způsobem někteřj Křesťané lidšké mí-
losti wyhledáwagj.

Ku příkladu, magj oni toho šuffenost, že
mnozý pomlawánj giných a wšeliké klewety mí-
lugj, y oni hned gině před nimi zlehčugj; wšecťo
co po domjch a vlicých sezbjrali, gim donášš,
těm samým y na ruku dáwagj, gačby ge mohli
glehčiti a vlačiti, aby sebe sami wywššili.

O což gsau to za lidé? Gát gegich milosti
zde se wěčegně odřikám, za to mage, že bych gač
Pawel služebnjč Kryšťuw nebyl, kdybych se gim
zeljbiri hleděl.

Wy pač nábožnj Pražané, dle takowých se
ničdy řjdití nebudete, o to stále gsauce pečliw,
by ste w Boha šřze oprawdiwau wjru, a w dobrých
lk

*) *Ad Rom. 13. v. 7.*

lidich strz newinné a přikladné gednání milosti sobě zýskali, na daremné, Boha prázdne se neobledajice, gimž se spisse protiwti dosti síly miji budete, gačo někdy Štěpán, an w swém potýkání proti wšsem aufladům plným síly se prokázal. Čehož giž w druhém djlu wyswětlim. —

Štěpán byl pln síly w swém potýkání, ne gačo někdy Samson tělesné, ale duchownj, která nepozůstává w nassenj něgaké neobyčejné tíže, a w bmosti audů, ale w welikosti ducha. Musyl on se potýkati s ne řigemnými slowmi; mučenjm; ano sám nad sebau musyl zwítěžiti. Gačž ale slowy Židé geg tjm winnili, že by proti Bohu, Možissowi, a prorokům rauhawá slowa byl mluwil. Vládal wšsak w tomto bogistj swé síly Štěpán na gewo daw, že by se k Bohu wždy gačžto poslussný geho twor chowal; zákon, chrám, Možisse a Proroky w uctiwesti měl, a proto žádné weyčtřky od swých odporníků nezastlaužil, a nobrž gim gi činiti mohl, aniž na Možisse a Proroky wěřice Mesyássi, Gežissi Krystu od nich předpowězenému wěřiti nechťeli.

On gich dle zastlaužení twrdé síje, a neobřezaných srdců a wšsi, genž wždyčty duchu swatému se protiwoj, gménowal; tak důkladné gim dorrage, že oni, ač žůřwoj, ač w hádanj zběhlj, ač podřtočnj, předce maudrosti a duchu geho odolati nemohli.

Štěpán nevměge wstaupiti prudkým slowům, snad wstaupil mučenj, a trápenj? Gistorně lehčegi se

se sněsti nechá to, co protivného slyšíš; než to, co bolestného cítiti musíš.

Škríkše hlasem velikým, židé zacpali uši své, štipěli zuby, a obořili se na něho vřutně; Což z toho štipění zubů, z toho neslychaného řiku, z toho vřutného oboření pogde? Stál sy Štěpáne gačo stála nepohnutelný, očekáwage zmůžile vřutná trápení, a násylný svého života konec; a také hbyťe oni z města té wywrhše kamencwali; wzywagjcyho a řkacyho: Páne Gežissi, přigmiž ducha mého, dřiw ale, než sy ducha svého swému Pánu Gežissi nawrátíl, y w třetj půtce své síly gsy provkázal nad sebau samým zwítězyw. Tyť gsy od swých protivníků, gačožta newěřjcy, a rauhawá slowa proti Bohu, Mložislawi a prorokům mluwjcy vřutně kamenowan dosti přjčin měl, na ně w Boha žalowati, a gežgich potrestání žádati.

Neměně místo pomsty, ku které wšlčení naš klonění. gsmc, za odpuštění gegich prowinění Boha sy prosyl, poklečna na kolena, zwolal sy hlasem velikým, řka: Páne, nepokládey gim toho za hřjch, a řdyž sy to powěděl, vsnul sy w Pánu.

O gaťá to gest syla, sebe samého přemacy, ty milowati, od kterých vrážení gsmc: Nábožní Pražané! gsmeliž y my dosti sylvj, bychom opozwážliwym nyněgšjho wěku tlačacům s námi se o opravdívém náboženstwj hādagjčym odolali? Tito gaťž proti katolické wjře, takž y proti dasbrému obecnému pořádku sočj, chjce rovnost wšlech

wšech stawů, a newjm gaŭau poſſetilan ſwobodu
wweđenau mjtí.

Bohu ſel! wětššim djlem w té pútce býwá-
me něm, neb newědauce, neb nechtjce ſe prawdy
vgmauti, ſpíſſe gich zdánj ſe přichytjme; gim
řonečně ř zlehčenj ſamoſpaſytedlného náboženſtwj
a wšech dobrých obyčegů nápomahajce.

Ulegſmeli ale doſti ſylmj w tom wjtěžſtwj obdr-
žeti, co ſlyſſíne, gaž w tom zwjtěžyme, co pro-
tiwného cýtiti muſíme?

Kdež taſowého hrdinu nagdeme, genžby
pro wjru Kryſtowau dobré ſwé gměno, ſtareč,
wſſecka pohodlj ſtariti, náramná muſa a náſyl-
nau ſmrt podſtaupiti chěl?

Uwmjť mnozý Břeſťané ani pychnutj gehly
bez řwilenj ſněſti, gažby pro Kryſta těla na
mučjrně roztaženého, pálení, řleſſtemi trhánj,
řezánj, audůw wtnutj, a wſmrcenj ſylně ſnáſſeli?

Ťať hlubořo řleſſa ſyla naſſe; že ſyce wdat-
ných Kryſtowých reřů chwáljme, giných ſpolu ř
wdatnoſti nabjžeti wmjme, wſſať ſamí tořo neyleh-
čjho protiwnſtwj ſněſti neznáme.

Oſtěpán ſebe ſamého přemocy wměl, nad
přirozenau gednomu řažděmu nařlonnoſti ř pomſtě
zwjtěžyw, odpauſſtěl ſwým winnjům, modle ſe
za ně welikým blaſem, a toť na přjklad nám,
abyřom ſe y my tať ř ſwým protiwnjům řowali.

A začim my gedwa ty milugeme, kterým
jsme lásku powinnj; gažž tedy laškawj budeme;
od njchž sme řdy byli vráženi?

Přátelům, a dobrodincům swým abychom
nakloněni byli, k tomu nás přirozená naklonnosť
wábí, my pak gažo newděčnj negsme gipo wůlj.
Gaž medle proti přirozené od swých nepřátel od-
wrácenosti bogowati, a nad nj zwítěžyti možna
gest? A předce, chceme-li býti opravdiwj ctěn-
cowé Štěpána, a následownjcy Krystowy, y w
tom potyčánj nad sebau zwítěžyti, nepřátele swé
milowati, a těm dobře činiti, od kterých nená-
widěni býwáme, musíme, gaž dj Petr: *) Neods-
placugice zlého na zlé, ani zlořečenstwj za zlořečen-
stwj, ale na proti dobrořečjce.

Dostit sem giž wygádřil, kterak Štěpán
byl plný milosti w swém gednánj, kterak plný
sýly byl w swém potyčánj; přistupugi tedy k třet-
řimu dílu swé chwaloreči, kterýžto o weřegném
na stolicy farnj dosazenj wasseho Welebného Pa-
stýře gednati bude.

Že Štěpán byl muž plný milosti neb wíry,
plný sýly neb Ducha swatého, proto od wěřjčů
za Jáhna wywolcn byl.

Y swého Pastýře také od zdejší městské
mnoho wzáctné a statečné raddy wywolcného ste
dosáhli Osadnjcy Štěpánští! proto že byl gažo
Štěpán gestli ne milosti a sýly plný, aspoň obogi
potřebně zaopatřeny.

Štěp:

*) 1. Petri, C. 3. v. 9.

Měl bych ovšem veliké podobnosti mezi ním a Štěpánem zde dokazovati; však ale já se to činiti ostýchám, věda, že mě chvály ani nepotřebuje, ani k svému záření nežadá. Nebo chvály hodného do očí chváliti, jest zagiště, jeho zarditi; ano, gaž bych já dle hodnosti geg chválil, an swau wnitřní cenu pokorný gsa na trh káupení nikdy nepřinesl, ale w sobě zawřenau má; a deyme tomu, že by ona mně, jeho starému učitelowi také wíce než giným byla wědomá; já předce až o ctnostech jeho welmi přesvědčený gsem, wám ge nábožnj Poslauchači důležitě bych wyprawiti nemohl.

Pročž o jeho weysadech, Štěpánowi podobných, které genu k tomuto powýššení náposmocni byli, mlče; o jeho powinnosti, Štěpánowé podobné, a spolu o wassi w krátkosti něco dle swého zdání příhodného přednesu.

Štěpánowa powinnost byla, na wse se w Cyrkwi děgjet wěcy, bedliwý pozor mjeti, a wseho Biskupowi Geruzalémstému bedliwě powědomost ydělit.

Tento auřad, a mnohem důstogněgšj, zastává wás Pastýř, an wždy nad wsemi sobě swěřenými bedliwě oko mjeti, a toho, co by k wassemu polepšení potřebného seznal, nevyššimu Pastýři českému přednesti musý.

Že ale té své nad stádem Brystowým bedliwosti strz 15 let dosti důkazů, gažo pomocnj Pastýřow w Matky Božj na Lůžj, w S. Blimentě,

ta, v Matky Boží ſněžné geſt položil, z té pří-
činy wám za Paſtýře dán byl.

Štěpánowa powinnosť byla také ta, nawſtřez
wowati nemocné, a wězné, giſt těſſiti, gim we-
lebnau Swátosť oltárni podáwati; toho že Paſtýř
wás wždy bedliwý byl, že žádného na ſmrtečně
poſteli ležícího bez Swátosti umříti nenechal,
ochotně we dne y w noci té duchowní ſlužby wſſem
po ni dychtícím poſkytna, proto za duchowního
Spráwce wywolen byl.

Štěpánůw Zluřaď také to ſebau přinášel,
příſluhowati ſtolům: toť geſt: mjno ſtůl Páne
také o ſarſtwo, o pokrm wěřících w Geruſalémě
ſtarosť mjeti.

Z té ſlužbě nevěſtále ſe ochotným prováděal
wás laſkawý Paſtýř, protož Polika nůžným nyni
almužnu měſýčně k rozdáwánj, a k zaopatřenj
nemá †

Štěpánowa powinnosť byla y ſlowo Boží
hoſtlwě bláſati, čehož prwé pilen giſa P. ſtýř wás,
němecſy y čeſſy kázati znage, wás nyni nebeſtým
tjm pokrmem poſylowati obyčeg má; aby wás ne
gen dle těla, genž toho potřebni giſte, a nobrž y
dle duſſe, čehož wſſicňi potřebj máte, naſýtil.
Gaſá ale geſt powinnosť waffe, wzáctnj Oſadní-
cy? Klenj mě mjnénj, wás wywčowati, wy ná-
božni a příkladni Pražane! wyť gi dáwno znáte,
a také plňte; a nobrž w tom, co giž wſtawicně
činjte, pochwałiti, a toho porwaditi.

Příklad všech Pastýřů; nevyšší Pastýř
Ježíš Kristus o sobě praví: *) Bůh všem Pa-
stýř dobrý, a zná své ovce, a zná i mne mé,
a hlas můj slyšeti budou.

Povinnost tedy vaše jest, chcete-li býti ovce
Kristovy, znáti svého Pastýře, jenž vám na
místo Krista dáť jest, a hlas jeho slyšeti.

Šdaliž pak toho nečiníte? Šdaliž se osoby
jeho, jednání s ním otevíráte, všance sobě dobře
povědomi, že jste všechny dokonalého Kristana
povinnosti vyplnili?

Jest on něco jiného, než váš duchovní
otec? Bať tedy děti své autokráté k otci berou,
tak y vy k němu ve svých pochybnostech pro radu,
du, v svém zármutku pro potěšení, v své po-
třebě pro pomoc se vřítate.

Žnáte geg zajiště, že vždy k všem pří-
věrným a rchým ochotně žádosti jednoho každého
dosti činiti hotov jest.

Škafší toho obzvláště nuzní, kteří mu na-
byhati, častěji se osmélují. Každý by více do-
stati měl, než on k rozdávání má. Ach, ne-
millerší! přigmetete toto mé napomenutí vděčně.
Pracujte a modlete se, tak té strouně pomoci,
které v něho s náslau vyhledáváte, velmi po-
třební nebudete.

Slyšte Apoštola Pavla všem nám domlauž
vášich: Kdož nepracuje, ať negi. Všichni,
gať

*) Jan 10. k. v. 14.

gať dlanuho zdravi gsme, pracowati máme, ne zahálčiwě žebragice po vlicých a domich se tauz-
lari; kdo gest sylný, s težkau, kdo slabý, s leh-
kau, mdlobě své přiměřenau pracý ať se objrá;
paťliž gemu práce nechutná, almužný a pořmu
nezaslubuge; takowě naučenj wšsem Pastýř wáš
gistorně we swém domě dáwá, gestli ho znáte. —

Wšak negenom geg znáti, ale y blas gcho
gať s řazatedlny, tať w zpovědnicy slyšeti mu-
síte, slyšice geg sprawugte se dle něho, a bu-
dete owce Krystowé.

Ktynj giž se k Wám obracugt, dwogicti-
hodný, welebný, a wysocewčený, mně welmi
milý tohoto Krystowého stáda Pastýři. Přegí
Wám z upřímného srdce stáau milost Boží a sy-
lu, k tomu Wášemu težkému auřadu potřebnau;
sladkau se řogim naděgj, že Wám k tomu negen
swatý prwomučedlnj Štěpán, ale y mužowé swatj,
otcowé mogj Ignácýus a Xawéryus přjmluwau
swau v Boha nápomocni budau; Ignácýus ob-
zwláště, kteréhožto wegročnj památku Wy w
chrámu Wám swěčeném ste s neobyčnau slawno-
stj swětiti nechal; gá Wám za to zde weřegně slu-
šné díky wzdáwám.

Tito gmenowanj Nebesťtané Wám to-
ho zagistě v swrchowaného Boha wyžadagi,
aby ste své stádo bedliwě, pořogně až do posle-
dnich ssedjn offerčil, před wlký střěžil, a žádně
prassiwé owce w swém owčincy neměl; ano ně-
řdy, řdyž se okáže řnjže pastýřow, *) wzal ne-

R

po-

*) Petr. 1. C. 5. v. 4.

poruštědlnau forunu sláwy, moha gemu řícy :
 Pane, wšecky sobě swěřené owčjčky zachowal
 sem, žádnau nestratil, ale blaudjcy, které nebyly
 z owčince twého, k tobě sem přiwedl; poskytni
 mně tedy swé wšsem přispowězené mzdy, bych se
 gať slunce do wěku před obličejem twém stěwěl,
 an sem k sprawedlnosti mnohé wčil.

Ty pať prwomučedlnjku Štěpáně! negen
 toho dnes na tuto faru slawně dosazeného Pastý-
 ře, ale nás wšecky přítomné swé ctěnce sobě
 poručené měj.

Wypros nám od dobrotiwého Pána Geží-
 šse aspoň něco od té síly, kterauž sy ty plný byl,
 bychom gať wrputná slowa, tať y nářjky nám
 wčiněné, ano y sebe přemocy wměli, nemagice žá-
 dné kyselosti na swé protivnjky, odpauštěgice
 swým winjčům, by sme odpustčej swých win
 od Boha zaslaužili.

A konečně tu sláwu Boží, která tobě giž
 před twau wfrutnau smrti wřázana byla, aspoň
 wsnauce w Pánu po smrti spatřit, w wstawičném
 zření a w milowánj Gežíšse Krysta na prawicy
 Otce swého sedjčyho plesagje. — Amen

XIII.

N a D e n
s w a t ě h o H a w l a D p a t a.

Quid ergo erit nobis? *Matthæi C. 19. v. 27.*

Což tedy nám bude? v sw. Matausse w 19 kap.

Gest tato téměř wssch lidj vlastnost, že wssudy a wždycky, we wssem swém gednání na syst, mzdu a odměnu myslí. Proto dj latinský Wersšowec Phædrus: Gestli užitečné není, co činíme, bláznivá gest sláva; pakli tu gediné wyhledáváme.

Užiteč tedy ze wssého, gať těla, tať y duffe se týkajicího wynasnažení mrti chceme: Sám Dawid, muž podle srdce Božského přiznává se Bohu: Naklonil sem srdce swého k činění sprawedlnosti twých na věky, pro odplacení. Ne nadarmo.

Y Petr, v přímý mšlowně Pána Gežíse, an na první geho slovo opustiw wsscho, geg následowal; opustiw swého přátelstwa, swé manželky, swého obchodu, ano wssch žádostí k poslepšení swého starou a rozmnožení swého gmění; opowrchna wssj swětskaw rozkossj, pohodlí, a sláwy: tazal se toho Božského Místra swým a gic

ných Aposťtolů gménem Což tedn nám bude? Gaľauž odměnu mně a mým spolurowaryssům za to swětých věcch opusťenij, za to twých prawidel wyplněnij, dáš? Nebo wjme, co sy sťrže wsta Izayásse prawil: Wywolenij mogli nebudau pracowati nadarmo. — A hned radostnau odpowěd dostal; že y zde stonásobnau mzdu dostane, a žiwotem věčným někdy wládauti bude.

Keymilegssij; Gá dnešního dne nechcy sebe na lašťawě odpowědi Spasytce našeho pozdržeti, o kterého k nám wšsem nezaslaužené naklonnosti dostit přewědčeni gšme; an gsa paubá dobrota, w tom gedině se kochá, aby nás, ač nehodně swými darmi wždy obohatal: nýbrž o o ázce Petrozwé: Což nám tedn bude? gdnari; ana wyborné a wesměš prospěšné naučenij w sobě obsahuge. Gaľby ale gedenkaždy z nás tato slowa, pakli ne w wštech, aspoň w myšli stále mji, a dle nich se řiditi měl, swatý, Spas Gaľ, opravdos wý wčedlnij Pána Gežisse, a Petruw následownij, (kteréhožto weyročnj slawnau památku dnešního dne w tomto pod geho gménem giž za časů Wáclawa Otčara léta 1253 w založeném chrámu Páně konáme) příklad zanechal.

Kepatřil gedině na to, co přítomné genu bylo, nýbrž y na budaucnost, obzwláštne věcnau bedliwě prohlídal: Což tedn nám bude? sebe w slawicně ptage.

Proto předně swého spasenij, s opowrženim wšeho, coby genu w tom něgaľé překážky wčiniti mohlo, a wynaloženim wšech prostředků, k dosáhnutí toho prospěšných, wyhledáwal.

Za druhé y spasení swého bližního setrny
gsa, tēm wjru Krystowau blásal, kterj gi ne-
znali; tēm, kterj w nj giž wywčeni byli, k pra-
wodiwému dle nj žiwobyti nápomahal.

Toto gsau dwa djlowé mé chwálořeči, s kter-
rau gá dilem čest a sláwu Opata Hawla rozmno-
žiti se přičinjm, an syce gi giž déle než štrze 443
let na tomto místě zažívá; (ačkoliv štrz Husa
léta 1409 zde swau nowotinau lid s kazatedlny ma-
micyho, a štrz geho až do léta 1623 následownj-
ky zlehčenau) dilem k wassemu vžitku Katolický
Pražané! směřowati budu. Abyste wždy na ona
Petrowa slova: Což tedh nám bude? pamět ma-
gice, od přítomných marných a podwodných wě-
cí se omámiti nenechággice, šťastnau budaucnost
sobě y gíným zeystali.

Neydobrotiwěgssj Gežissi! Kterýž chceš, aby
wssickni lidé spasení byli, a k poznání prawdy
piissi: popřegž mně štrze přimluwu Hawla swého
milého služebníka swau swatau milost; aby ti to
rwogi wěrnj ctitelowé štrz mau řeč k tomu poz-
hnuti byli, co Možjš někdy lidu Izraelskému
přál: Aby moudří byli, a rozuměli, a k posledním
wěcem prohlídali.

Prawda gest, že wětšim dilem lidé přis-
čindliwj na budaucnost pamatugi, wssať na ga-
kau: Na tu totižto, která se zachowánj a pro-
dlauženj časného žiwota, rozmnoženj cti, a bo-
hastwji teyká: Y oni často sebe tážj, ne Pána
Gežisse: Což tedh nám bude? Gať se oděgemie?
Což gisti budeme? K gaťému anřadu přjgdeme?
Gať welké powěsti někdy w swěta dosáhname?

Ž té příčiny někteří záhy k litternímu vměni se odevzdávají, mnoho let školního prachu se nalikagice, aby časem buď gafo veřejni učitelové mládež učíce; buď gafo lékařů nemocným k zdraví napomáhající; buď gafo právní příjetelové a soudcové nad právem bdějící; buď gafo duchovní pastýři duchovní služby bližnímu provádějící, potřebných věcí k zachování a k pohodlí těla sobě dobývati mohli.

Giní hrubě vysoko nemýslíce, a raději ručama, než hlavou pracovati chtějí; přístupují hned od mladého věku k nějakému řemeslu, neb k polnímu, neb k domácímu hospodářství. Každý zagistě přeložení a dobrého vychování negsa zbaven, k tomu se nabývá, a od giných přizdržen bývá, aby se záhy něčeho vchočil, čímby budaucně sobě chleba zaslaužiti mohl.

Ano drží se toho, y také v dospělém věku, obyčejně lidé, k čemu s mládí zvykli; ku příkladu: Oráč těžkého pluhu, wogát své zbraň, kupec přivezení a odvezení přes nebezpečné moře weynosného zboží; aby, gať dj Horác, v starém a sešlém věku měli od čeho v pořogi tráviti, více se tomu od mravence, an syce nepatrné, wšak přičindlivé a příkladné wšem zvyčácko v letě s welikau prací, co může potráwy, do podzemské střeysse s swau strownau hubou pássí, aby mu v zymě nadarmo wen wyteř třeba nebylo, a on k swému zachování čeho zážwati měl.

Což tedy nám bude? dle těla! Na to se owšsem rážj welni mnozý, a poněkud chwalitezbně; Edyž to tážánj a pečowánj gest mjrné a pořádné; Edyž se bez vražení Boha, bez vblížení bližnjho koná; Edyž se přitom na slowa Spasitele wždy pamatuge: Žádného žiwot nezáleží na hognosti těch věcí, kterými wládne. Protož wra-
wim wám: Nebudtež pečliwí — cobý ste gedli, a čimby ste se odjwali: dusše wíce gest, nežli pokrm.

Pašli ta starost o tělo gest nepořádná, new-
njli s důwěrností na Boha spogená: tať gest
owšse n welmi škodná. Nebo překážku v wyhle-
dáwánj spasenj působí, které gediné gest wěc po-
třebná, ostatnj věci gj podrobené býti magj.

Takowau překážku od sebe odstraniti přičin-
dliwý byl Hawel, w Sforsté zemi z vrozených
rodičů na swět přigda, od swatého Kolumbána
k pobožnosti záhy wedený.

Bdež medle mohl pohodlněgi budaucý žiwot
wěsti, gaťo doma v swých mohowitých rodičů,
mezy přáteli, vžíwage swého statku, stěwěge se
s něgakým weynosným auřadem? k kterémuby
gistě z ohledu zásluh swých znamenitých předků,
a swé schopnosti přigiti mohl?

Hawel ale nehledě na tu budaucnost časnu,
ano za to mage, žeby vžíwánj, ať pořádné swět-
stých věcí, důstognosti, bohatstwí a rozkoš,
předce v wyhledáwánj wěčného spasenj překážné
bylo; dle příkladu Abrahama wyšsel ze země swé
opu-

opustil rodičů svých, svých příbuzných, do cizí země, do Gallie, a k Sweycarům se odebral.

Wěděl zajiště, že dle weypowědi Krystové žádný dwaum Pánům slaužití nemůže, Bohu a manoně; proto opustil tuto w své vlasti; — Bohu zauplna slaužití chrége cizynu sobě zaljbil.

Řekne ale někdo, že mezy cizými tobo snad wyhledával, čeho se mezy svými domaťati nez mohl? Gaž se stává, že mnozy, aniby v svých opowrženj a nuznj zůstali, v cizých k důstognosti a bohatstwj přicházegj.

Nikolow: Sawlowi štěstj doma rostlo, w cizyně, že ge nehledal, poznati gest. Nebo na paussě odesl, aby od wšech překážek dosáhnutí wěčné šťastné budoucnosti tjm zdáleněgšj byl; raděgi sobě wolege mezy diwoťau lesnj zwěťj, nežli mezy Boha prázdnyjmi lidmi obcowati. Tu geho přibytek byl tnowá a wlbřá gestyně, geho oděw chatrný, ne k ozdobě těla, ale k zastřenj nahoty směřowal; geho počem byly lesnj bíliny a kořinky.

Ta předce diwoťá zwěť, mezy kterau obcowal, zapomněla na swau diwoťost, a scela štrozená genu po wůli byla. Wšak ne tak pekelnj duchowé, ani genu rauně takowé protiwensstwj působili, gaťo někdy Antonjnowi w Egyptě, a Jeronýmowi w Syryi, čehož o prwnjm weliký Aliyanáš a Jeroným sám o sobě wyprawuge.

Gest zajiště ta bjda člowěka zde k nebesťe vlasti pūtugičyho, že, když se pro své spasenj
od

od roztržitosti a marnosti swětstě zdržuge, ano od swěta scela odlučuge; geg nepřítel lidstěho pofozlenj, an gažo lew řwaucy obcházý, hledage, fozboby pohltil, y do samoty následuge; genu žážage toho zdržendliwého žiwota zoffliwiti, a k nawrácenij se do opuštěného swěta přinutiti. Nepřinutil ale Sawla, an na ta slowa Petrowa bez přestánij myslé: Což tedy nám bude někdy na wěčnosti? Swět gednau opustiw těm aukladům dábelstým scela odolal, aby žádné přezážky v wyhledáwánij šťastného konce, kterému wšickni stwoření gsme, nezakusyl.

Sprawugeme my se dle geho příkladu? Ždaliž y my toho wšeho se sstjime, coby nám na cestě spasenij něgakau nepřiležitost působiti mohlo? Bohu žel! my negendm od toho neodstupugeme; a nobrž do zlých příležitosti swéwolně se paussjime.

Což tedy nám bude? Když do takowých podezřelých míst chodjme, kde blůza rozpustilých oboajho pohlawj lidj se scházý; kde nic giného widěti není, než podwodnau marnost, než wyhlčená a k tělesnosti wábjcý těla?

Swatý Dawid obyčeg měl Boha žádati, aby obrátil oči geho od wděnj marnosti; a my s nassimi wšfetečnými očmi gi wyhledáwáme? Gažo gloděg nočnjho času sřz okno do přjbytku wstupuge, aby tam, coby se mu zaljbiło, poťradl: tak y sřze oči do dusse takowá mysslenij přicházegj, křevá gi o newinnost, o pokoj, o wěčné spasenij oblaupěgj.

Což tedy nám bude? Když s takovými to-
waryssmi zacházíme, z gichžto vsť nic giného,
než reptání proti Bohu, pochybowání o nábo-
ženstwj, staumání offenierné článkůw wjry, tupe-
nj a zlehčení kněžstwa, pomlauwání bližnjho,
wycházý. Kdo smulu do rukau bere, ten od nj
posstworěn býwá. Y my s takovými Boha práz-
dnými zacházegjce, také pochybowati o wiře, ta-
ké proti Bohu reptati, také bližnjho na cti zlehčo-
wati se nawčjme. Což tedy nám bude? Gafau
odměnu za to sobě připowěditi můžeme? Běda
člowěku tomu, strze něbož přicházý pohorssenj.
Matthai 18 c. v. 7.

Uy raděgi následũgme přikázani Krystowěz
ho; an nám welj: Pašli ruka twá, aneb noha
twá pohorssuge tě; wtńi gi a wrž od sebe; do-
bře gest tobě do žiwota wgiti mdlému neb kul-
hawému, nežli dvě ruce, neb dvě nohy magjz-
cýmu, wwrženu býti do ohně wěčného. A gest-
li oko twé pohorssuge tebe, wylup ge, a wrž
od sebe; dobře gest tobě gednookému do žiwota
wgiti, nežli obě oči magjcýmu wwrženu býti do
peřelného ohně. Wěztež, abyste nepotupowali
gednoho z maličkých těchto.

Nám za to, že smysl těchto slow Krystoz-
wých dle wyřkladu Jeronýma náležitě známý máz-
te: Nlemluwj ta owšem Pán Gežjś o ruce, s
řterau pracugeme; o noze, řterau řhodjme, o
ofu, řterým widjme; abychom toto sobě wylauz-
pli, oné pař audy sobě vseřnau, bez ruky a bez
nohy sebe wćinili: Nobeř mluwj zde Wćitel nebez-
řřý o oných lideř, ani nám tař potřebnj býti se
zdaž

zdagi, gafo ruce k práci, a nohy k chůzi, tať milj a wzáctnj, gafo oko k zření, abychom gich bez mešťání od sebe odmrštili, s nimi žádného přátelstwa, žádné schůzky wíce nedrželi, gať rychle nám strz své tlachání, strze své hříšné gednání k pohoršení, a k strátě spasení věčného slaužegj.

Y ti bezbožnj lidé! negenom austně a swau přítomnostj, ale y od wás vzdáleni, strz wtipné syce a vsflechtile, wssať opowážliwé, nestydaté a Boha prázdne sepsané knihy wás od cesty spasení zawáděgj. Což tedh nám bude? gestli gich nez wázaně a hlta e čisti se osměljme? Nebo gsau oně dilem od kacyřů proti katolické wěře, dilem od filozofů wssm náboženstwjm pohrdagjčych sepsane. Čtereli tedy bludačské knihy, čemuž ginému z nich se navčjte, než předně wlažnosti w katolické wjře, znechutěgj se wám obyčegowé, ceremonje, powinnosti wraucného katolika. Z toho powstane newssimawost té wjry, y budete saudití, žeby gedna wěc byla, římského, neb auřspurského, neb helwetského wyznání se přidržeti, žeby tať žádného w podstatných člankách rozdjlu mezy těmi náboženstwji nebylo. We wssch gest křest, an brána k věčnému spasení sluge, we wssch se wěřj na Krysta prostředlnjka mezy námi, a nebeským Otcem, kterého nám strz prwopocatečný hřích rozhněwaného vdobřil; na něg, na geho nestončené zásluby se důwěřowati; toto žeby k spasení gedině napomáhalo.

Z té wlažnosti, z té newssimawosti náboženstwj římského konečně tento vsudek v wás wzniť.
kne:

Ěne: we wšech dočtených náboženstwach (nebo gedno z nich sobě wywoliti dowoleno gest) mohu býti spasen, syc by mi to nikdy se dowoliti nemohlo (tjm způsobem mnozý sprostácy sauz di) mně pať lehčegí gest žiwu býti mezy obnowency nemagicýmu žádné zpovědi, žádného postu ě zachowáwání, žádné misse ě slyšení; ě nim tedy přistaupjm. Ach kž takowj se tážj: Což tedh nám bude? Když od cesty auzké a drsnaté, ěterá wede do nebe, na širokau a pohodlnau cestu se obrátégj, tamž takowá wede? Owssem ne do nebe.

Šrůza gest na to pomyslití, co z toho vyplýwá, zagistě dowoljce sobě swobodu, wěřti gedině tomu, co chceme, y takě žiwi býwáme, gať se nám libj. Šwoláštne gestli spolu y knih, od rozpustilých filozofů nyněgšjho wěku sepsaných čtenj nám se zaljblo; tito nestydatj spisowatelowé žádného zhola náboženstwj nemagjce wšeliký tělesné rozkoše s těmi neykrásněgšjmi barwami malugj, ge gaťož: to newinně, a proto dowoleně, ano přirozenosti přiměřeně, ě wřogenj rytedlnosti lahodné předstawugj.

Bohu žel! Každý člowěk, ě tomu, což těla gest, wjce naklonnosti cýtj, gať sám Pawel se přiznáwá, než co gest ducha; paťli tedy šrz čtenj takowých oplzlých knih gessť ě tomu dráž: den býwá, ěteráť medle zhowadilě swě naruzi: wosti na vzdě wdržj: Štane se nepochybne, že zapomjnage na Boha, na slusnau, to gest takowau, gaťau on šrz cýřew chce, ne gaťá nám se libj, službu, gedině swě tělesné žádosti naz
sytiz

syriti, gafo řuň a mezeť rozumu nemage, dych-
siti bude.

Což ale gemu po smrti bude? Wěčná praz-
wda gest, že krewo a tělo králowstwj nebestě dě-
dití nebudau. Gát pať řeknu o Jeronýmém:
Libentius piam rusticitatem, quam doctam
blasphemiam eligam. Třebas oně knihy nez-
wjim, gať wčeně a lahodně sepsane byly: gáť
předce raděgi sobě swatau sprostnost, než takowě
wčeně rauhánj wywoljim.

Klenj pať dosti na tom; wšeho toho se wa-
rowati, coby nám v wyhledáwánj spasenj něgafě
překážky působiti mohlo; třeba také wšech pro-
středků k dosáhnutí šťastného konce dle příkladu
Sawla vjímati. Tito prostředky pozůstáwagi v
pozdwíženj mysle k Bohu, a w mrtwenj těle
swého.

Pozdvihoval mysl swau Sawel k Bohu
 strz stalau modlitbu , gsa na paussti wsech roz-
 trzitosci zbawen , gediné na Boha myslil. K ro-
 mu gemu napomáhali y oblaha nebeská gasnými
 hwězdami se třpycycy y wysocy a skalnaty wcho-
 wé , y hluboká audolj , y zrostliny , y stromowé,
 ptactwo w powětří sem y tam létajicý , y wse-
 cka zwiřata a dobytkowé. To wsecko gemu wse-
 možnost a dobročinnost Hospodina zvěřowalo , a
 proro gich k dobrořečenj Pánu gafo někdy Annaz-
 nyáš , Azaryáš a Mizaél , a strz ně sebe zbuzowal.

Pašli ale vŕŕecko ſtvořenj wůli ſwého Stwor-
čitele Poná, tu záwjřku včinił: žeby y on toho
činił

činiti powinnen byl, k čemu na swět přišel. Pročez sobě říkával: Hospodin wywolil tebe, abys ostríhal přikázanj geho, a aby učinil tebe wyššího nadewšsecky národy, který stwořil k chwále, a gměnu, a sláwě své.

Tento gest tedy konec každého člověka, aby Boha strze stálaw modlitbu chwálil, geho pať přikázanj zachowáwage gměno Božské oslawil; daae na se pozor, aby gemn Pán Gežjs toho přdhoditi nemohl, co někdy Petrowi a geho toz waryššum bolestně wryřkal: Zafliž ste nemohli ges diné hodiny bditi semnau? bdětež, a modlete se, abyšte newessli w pokussenj. Duch zagisté hotow gest, ale tělo nemocné.

Y bdjwal Sawel s swým Gežjssem strz modlitbu ne genom gediné hodiny, ale celých dnj a nocý. Ano aby se tělo proti duchu nespauzelo, ge w poddanost wwáděl, gakým způsobem? Postem a tryzněnjm geho: y také po sobě celý tři dni pokrmu žádného newezma, tak zemdlený předce tolik síly měl, že se železným čtřezem tlaucy, a nemilostdně poraniti mohl.

Následuge w tom učitele národu, an o sobě gisti; gát tryznjm tělo své, a w poddanost je wwádim, abych giným k spasenj dopomáhage ám zawrženy nebrl. Lyhle pečliwosti Pawla! Lyhle dle geho příkladu pečliwosti Sawla! tělu wému po wůli býti nikdy nechťce na wzdor ges nu působili; aby oného nesmrtného konce w nebi šťastně došli.

Což tedh nám bude? Nábožnj! Pašli my
těch prostředků, kterých vžíwal Samuel, a giných
nám od Cýrkwe swaté předsaných se nepřidržíme?
Šdaliž ale mnozý gich, dle slusnosti vžíwagi?
gať častá, gať wraucná, gať příkladná gest
mnohých modlitba? Wždycky syce slusj se mo-
dliti, s Dawidem: Pjal. 38. v. 5. Mluwil sem
gazykem swým: oznam mi Hospodine Ponec miig:—
abych wěděl, čeho mi se nedostává! Obzwlášť-
tně ale ráno před obědem, a wečeři; v wečer
před snem, před práci wraucně, nerostržitě, a
příkladně.

Wssať gaťým způsobem někteřj w chrámu
Páně, w tom poswatném místě, kde modlitbu
wykonáwati zapotřebj gest, se chowagi? Oči ne
na oltář obrácené magjce, ale sem y tam po mar-
ných obrazech gimi točjce, co se při oběti swaté
koná, pozor nedáwagjce, wcházení a odchodu y
ssactwa, y ozdoby gistých osob sobě wssimagjce,
ne s Bohem strze modlitbu, ale wespoleť o swětz-
stých věcech mluwjce, giným pobožným dussjim
ě pohorssenj gsau.

Co řeknu o postu: Který se gať slusj dle
příkazu Cýrkwe swaté postj? Někteřj se nemo-
cným aneb mdlým žaludkem od požíwání post-
njch gjdel lstiwě wymlauwagi; mnozý, ě posměz-
chu Cýrkwe swaté příkázanj magjce, swéwolně,
nač genom gim chuť přigde, masa a ryb hogně
požíwagi.

Mlčjm o giných prostředkách ě dogijtj spa-
senj, kterých vžíwání welmi mnohým Baroliz-
řim

Kým se znechutnalo. Takové gsau: Čtení nábožných knih; ku příkladu: Tomáše Kempenského, o následování Pána Krysta, Františka Salešya, a jim podobných. Ty gsau potrawa dusse, strz takové nábožné spisy Bůh s námi mlawi, a nás k sobě wábí. Takové y nássi dobří rodičové a předkové čítawali.

Y také prostředek welmi všitečný a potřebný k spasení gest častá dokonalá zpověď, a uctiwé přigimání welebné Swátosti. Můželi pak člowěk na spasení své zapomenauti, který strz častější pokání swých prowinění lituge, a tělem Božím na cestě ctnostného obcowání se sýlí: Prostředek k dogjiti věčné sláwy gest y aučindliwá láska bližního, když lačnému pokrm, žijniwému nápoj, nahým oděw, zarmauceným potřešenj, nemocným ossetčenj, a tak dále se vdeluge; wěztež wyprawěd Krystowau: Pokudž ste činili gednomu z bratrých těchto mých neymenších, mně ste činili.— Podte tedy požehnání Otce mého, wládněte králowstwjm wám připraweným od ustanowení swěta. *Matthai C. 25.*

Kdož tedy spasen bude? Ten zagistě, který nyní dočtených prostředků vžjwati bude, který předpis Cýrkwe swaté zauplna vyplní. Kdo ale geg vyplní? Nebo on gest k vyplnění těžký; Kdož tolik síly mjeti bude? Ten řku, který s nepohnutedlnau wůli, milostí Boží gsa posylněn sebe k tomu přimíne. Wšak gestě na tom něz komu dosti nebude, gestě se mne dále tázati bude: Kdož pak bude tolik síly mjeti, aby sobě takowý, dle wyměřenij Cýrkwe spořádany, a proto

téléz

tělesným naklonnostem protivný život oblíbil?
Odpovídám: Onen to činí, an sřez časté a dů-
kladné rozvážení o wybornosti, a gedinké po-
třebě věčného spasení se přestwědčí. Na tom přes-
vědčení wsecko pozůstává; toto wždy býti má
před našima očima, toto budiž gediné naše za-
neprázdňení, onož nás věčně šťastné učiniti může,

Chcy gá toho mého zdání velmi pochopit
tedlným podobenstwím wyswětliti. Ku příkladu:
Počne w noci náhle dům něgafý hořeti; plamen
ze wsech stran se rozmáhá, kolem wsecko hořeti
počíná. Wšickni toho domu obywatelové gsau
v welikém strachu, každý na sebe myslé aupřem
z toho nebezpečného místa vřtká, každý řde mů-
že, a gať může, sebe chránj. Nicméně geden
z nich w tom neschátném přibytku twrdě vsna,
nic newj o tom nebezpečenstwí, žeby mohl vho-
řeti; někdo z domácých chwátá k němu, probudj
geg. Tu ten ospalec procytá, wtdj onde y onde
plamen se hrnauti. Což medle učinj w tom ořa-
mžení? Rozmeyssj dlouho, zdaliž sobě pomocy
má? Pozoruge toho, gaťby neylehčegí, ney-
snadněgí, snad něgafau sřirokau pohodlnau cestau
wen se dostati mohl?

Nikoliw: Prwnj hnutí geho se zmocnj, a
nenechá gemu pechwili, prostředky k swé pomocy
na wáhu rozsudků položiti; gestli třeba po wy-
soké gdi na horu lésti: leze; gestli třeba hluboko
dolů z okna stočiti: stáká; gestli třeba sřez oheň
také wen se prodrati: prodere; wsech prostředků
vžjwá. Tak aby gednomu nebezpečenstwí wšel,
do giného se paussj, aby tau smrtj, křerá se ge-

mu od ohně vyhrožuje, zachvácený nebyl, do mnohých giných příležitostí zabynutí, moha tu příkladu pádem se zabít, pospíhá.

Prostím, odkud genu ta smělost, ta ochotnost, ta srdnatost přichází? Odkud? Od předsvědčení toho, že se zde jedná o zachování života. Život pak každému zdravý rozum magickým milejší gest, než všecko zboží toho světa; nebo základ všeho v životě tomto nám přigemného, gest život sám.

Křesťané! mějtež toto podobenství vždy v paměti! ono vás naučí: kteraž bez vši weymluvy, bez prodávání, zmužile a ochotně všech prostředků k dosažení věčného života, gsauc o jeho ceně zauplna předsvědčení, vžíwati máte; když tak pečlivě prostředků k zachování časného života v dořknutém nebezpečenství gsauc postavení sami byste vžíwali! Všechny časným ohněm vhořeti, věčného ohně tím více brozyti se budete.

Chcemeli ale dokonale svého spasení se v bezpečiti: y také o cizé, dle příkladu swatého Sawla pečovati musíme, což v druhém dílu na světlo postavím.

Ža času Sawla bylo mnoho pahanů v Gallii a v Helwetšské zemi. Ti v neznabožnosti a v nezvělosti postavení lidé, modlám, dílu rukau lidí se klaníce, ge za Boha magice, od nich prospěšného sobě vzezření očekávali, ani oči magi a newidj; od nich v svých potřebách vyslyšení býti žádajíce, ani vši magi a neslyšši.

Scela

Scela cytedlnosti a tělesnosti oddaný bohy sobě z kamena z dřevy, z rozličného kovu učedlali, kteréby viděti a makati mohli, newědauc, že duch gest Bůh, a genu w duchu a w prawdě se Planěti slusji.

Smilował se nad nimi Sawel, stálým blázňánim, libezným gich k sobě wábenim, pochopitědlným wyučowánim, a nevyžitečněgi příkladným swým žiwotem, že k poznání prawého Boha, a geho Syna Spasitele nasheho přiwedl. Ano wida některé z nich v gezera Duryenského w pohanstwy zatwrzelé, gako někdy Eliáš, horečlivosti gsa podpálen, modly rozstřískati, zborý zapáliti, a wsecko, co jim obětowáno bylo, do gezera whoditi poručil.

Tak Sawel dle přikázání od Pawla Tymotheowi daného pokračował: Baž slowo Boží, nabýzey w čas, neb he w čas, trestey, pros, žehť, a lidi od temnosti na swětlo wjry, a k wěčnému spasení přiwedsti vsylował. Nemage pak na tom dosti, bližnj swě poznání swého konce wyučiti: y ty také, krečj geg již znali, k dočasnému dle powolání swého pokračowání přidržeti se wynasnážti.

Rozšířila se daleko o geho neobyčejně swatosti powěst, tak k wšim wůdce. Sumzo nazwanéhó přišla; an měl dětetu od zlého ducha posedlau, tu aby Sawel vzdrawiti sobě neobtěžował, smutný otec snázně žádal. Vlechtege hned muž swatý swě samoty opustiti, posleží lástau k bližnjmu gsa přemožeti na cestu se wydal. Tu bjónau dětetu,

Iterau mnozy ginj od oného zlého hosta sprostiti bez aucinku se přičinili, šťastně strz wraucnau modlitbu oswobodiw, gi spolu k tomu naklonil, aby opustic wsech swětstých marností s powolenim krále Sygberta do kláštera Bohu oddaných pannen wstaupila.

Šdali by ta gedinká ženská osoba tak od něg Krystu zůstana byla! Y spolu nescíslný počet mužského pohlawi byl od něg k tomu přiwedeny, aby wolání Pána Gežisse poslechli řkaucýho: Chceli k do za mnau přigiti, zapřij sebe sám, a wezmi křij swüg, a následuj mne. *Math. C. 16. v. 24.* Klebo řeholnj žiwot pod kázi Sawlowé w mnozých klášterjch sobě obljbili. Tu oni wěcnau poslussenost, wěcnau čistotu, wěcnau chudobu k do přisáhajice radu Spasytelc vyplnili; když strz slib poslussenstwi zapřeli se: zbawice se swé swobodné wüle, řidice se dle wüle Wchnjho. Když strz slib čistoty křij swüg, to gest, toto dussi vbljžugicý tělo trpěliwě nesli; gmu žádných rozkossj nepřegic, geg raděgi trýznic a do poddanosti wvádic; když strz slib chudoby následowali chudého nebeského Křistra, se wseho statku a zewnitřnjho gmnění zbawice. Takowými nábožnými muži mnoho klášterů naplniw Sawel gich w tom swatém obcowání strz prodlaužilá léta šťastně weda, poslez na odpočinutj do wěcného žiwota od Boha powolán byl.

Což tedn nám bude? Gestli gačo Sawel mjmo vlastnjho spasenj, také o cyzý starostliwý nebudeme? budeme sobě stegnau s njm odplatu mocy připowěditi?

Gez

Gežjś Kryſtus ſe wſſem nám wolá ; Každý, kdožkoli wyzná mne před lidmi, y Syn člowěka wyzná geg před Angely Božjmi : Kdož mne pať zapře před lidmi ; zapřjné bude před Angely Božjmi. Gſme tedy zawázani wyznati před lidmi ſwého Spasýtele, chceme-li, aby on ſe někdy k nám před Angely Božjmi bláſyl.

Gať ale geg wyznáwati gedenkáždý z nás před lidmi může ? Trogim způsobem : (dj ſwatý Bernard) Slowem, příkladem, a modlitbau. Slowem gedenkáždý geg wyznáwati může a má, ku příkladu miſtr ſwým žákům : Ať ſtále, horliwě a s radostí ſwé žáky k vyplněnĳ wůle Božſté, to geſt gegich powinnosti nabádá ; aby ſe s chuťj pro Boha učili, nebo uměloſt, newezmeli od Boha začátku, žádného ſſaſtného konce nezogde. Ať ale aby gim něgaťe články wjry pozdezděle činil, ne aby před njmi wrchnoſt gať ſwětſtau, tať duchownj zlehčil. Mládež, čchož od miſtrůw ſlyſſela, toho ſobě na budaucý léta pamatuge.

Wyznáwati geg mohau, a magj rodičowě ſwým djetkám ; (což pať miſtři w ſſkolách z těch wywedſti mohau, kteří giž od rodičů doma zawedeni gſau) Ach ! kŷž ſe wždy dle příkladu ſwateho Tobyáſſe řidj, an ſwého ſyna taťe Tobyáſſe nazwaného od dětinſtwj učil báti ſe Boha, a zdržowati ſe od wſſeliťeho hřichu. O kŷžby tu knihu Tobyáſſowau ſtareho zákona wſſiční w ſtawu wanželſtém poſtaweni čaſtěgi w roce čtli, a dle nj ſe w tom ſwatém ſtawu chowali ; giſtěby Kryſta Gežjſſe dle ſuſſnoſti před ſwými djetkami zwěſtowali.

Mož

Urobau, a magi wyznáwari geg wssicni předstaweni před těmi, kterj jim podrobent gsau. Tak Pán domu své čeládce kázati může, a má; ať gi nočního taulání, nebezpečných schůzek nedovoluge, ať gi k slyšení slova Božího, k časté zpovědi a přigimání welcbné Swátosti oltární přidržuge; ať o to také dbá, zdaliž ona věci potřebné k spasení weřj; zdaliž dle nich pokračuge: syce což takowému někdy bude? Gistě dusse čeledi geho někdy Bůh z geho rnkau požádá. Gestě ale to gediny způsob bližního Bohu zexstati? Ne genom slowem, ale y příkladem Brysta wyznáwari můžeme, a máme.

Býž na wás rodičowé! na kterých wsecko štěstí wásseho plémě záleží, dítky; na wás mistrówé! wasse žácy; na wás domácí Páni! wasse čeled nic newidj, čeho kdyby následowati chtěli, hřessitivy musyli.

Wždy, dj neywětšj učitel cýrkwe Jeroným, gsme nakloněněgšj k následování zlého, než do brého; nemohauce ctnosti nábožných Katolíků sobě přiwlastniti, rychle wády následugeme. Ano když widjme ty hřessiti, genžby maudřegšj a zběhlegšj býti měli, než my gsme, záwirku činjme: ž by nám nezkušeným, a mnohem mladšjim toho spisse dowoleno bylo.

Alexander, onen powědomý swěta mocnář, měl w swém mladém wěku kulhawého mistra, y také po něm kulhati se tak naučil, že nikdy, co jiw byl, rovné choditi nemohl.

- Ach! Když pořádně a rovně každý dle pří-
kladu bohabogných rodičů, mistrů, a představe-
ných chodj, a na tu cestu giné spolu wábj!

Wyznati konečně může a má každý Krysta strz
modlitbu. Když se za své bližnj Bohu každodenně
modlj, aby gich k poznánj prawdy přivedl,
od wšeho hříchu warowal, a pakli hřeši, strz
pokánj k sobě nawrátíl; w ctnostném pak obco-
wánj až do žádaného konce života wěčného zas-
chowal! Když tu modlitbu negenom wsaupromě-
čínj, ale y veřejně w chrámu Páně, w místě
pobožnosti, kde strz swau wraucnost druhé wzbud-
zuge, a k nawrácenj se Bohu negaké zawedené du-
še láká; tak wšem gméno Gežisowo zvěstuge,
a k wěčnému spasenj napomáhá.

Může tedy a má každý z nás slowem, pří-
kladem a modlitbau bližnjmu Krysta zvěstowati,
a genu k dosáhnutí nebeského blahoslawenstwí
nápomocy, aby tak své powinnosti zadoosti včt-
níw, swého spasenj tím wíce sebe ubezpečíl.

Katoličtj Pražané! Wy gste ti, kteří wždy
sebe tážj: Což nám tedy bude? A to syce neges-
nom na tomto časném, ale y na oném wěčném
žítostě? Gaž se k Bohu wříkati umjete, dočá-
zali ste 29ho měsíce srpna, když přiblížením oných
Boha, náboženstwí, wšeho chwalitebného pořá-
du, ctností, dobrých mrawů, počestnosti prázdňích
nepřátel glauce přestrasení, na veřejném tagi-
cým průvodu, který se z Teyna do chrámu swa-
ského Wjra na hrade zdejším wedl, w tak zna-
mentém počtu ste se sešli.

V kdož může říci, že vás snad wšetečnost
 k té procházce přiwábila? W takowém nečasě,
 w tak sylném a wstawicném déstí na procházku
 se nechodí; wy ste ním od pobožnosti se odstras-
 šiti nenechali, nemagice žádného ohledu na po-
 štwornějí swého státwa, ba ani na zemdlenj
 swého zdrawí. Wraucně a příkladně dílem tisse,
 dílem blasfemě ste se modlili, dílem také Bohu a
 geho Swatým, swým Wlastencům: Wáclawowi,
 Wogaréchowi, Janowi Wepomuckému, a giným
 chwálu prospěwowali.

O gařau radost těm Klebessťanům tau swau
 horliwosti ste působili! Gať ste wšecky vás po-
 zorugjcy w, dělali?

Medle co vás k tomu pohnulo? Základ
 mého řázaní. Čazali ste se wespolek: Což tedy
 nám bude? Patli oni bohaprázdni, nestydatí,
 swého krále wraždlnícy, nepřátelé náši blížjcy se
 k Čechům k nám přígdau? Wezmau nám sa-
 mospasytredlné náboženstwí, odlaučegí nás od na-
 šeho lastawého Pána země, wšecken pořádek
 grussegí, naše gměnj poťradau, nás proti náši
 vlasti bogowati přinutěgí, a gařau prostopassnost
 si zhowadili lidé w té milé vlasti náši sobě ne-
 domolegí? Klebudau owšsem oni v nás tissi bez
 ránkowé, křetj we Wlassich a w Němcých hlrawí
 wly byli.

Proto aby vás strz orodowání swatých
 Wlastenců, gegichžto swaté ostatky w zámecckém
 chrámě Páně odpočiwagí, milostdný Bůh od těch
 zlých

glých hostů chrániti ráčil, s tou neobyčejnou horliwostí zagistě gich ste wzywali.

A zdaliž také w paměti ste neměli, coby s wámi y na oném wěčném žiwotě bylo; řdyž by ste dle wyměření Krysta Gežíšse pokračowati nechťeli?

Gestli zde Bůh tjm způsobem strz glé lidi trestati nás může: O, gať po smrti nasse prozwinění přisně stihati nebude: zdeť gest trest časný, tam wěčný. Magna ira est, dj Syeroným, quando peccatoribus non irascitur Deus.

Wy pať ctíte Sawla, orodowníka swého, negenom modlitbau, ale y skutkem následugice geg w warowání wšši překážky wěčného blahoslawenstwj, a w užíwání wššech prostředků, sobě od Cýrkwe k tomu koncy daných. Ano upřízmně po Bohu taužjce dle weypowědi Řehoře spolu se přičinujete, abyste samť k němu nepřisli, nýbrž mnoho giných, slowem, příkladem, a modlitbau k poznání prawého náboženstwj djelem přiwedsti, djlem w něm utworditi mohli.

Ž té příčiny odehnal od wás lastawý Bůh ony vřutný nepřátele, před kterými ste se strachowali, a tať trestu časného zbawení y také trestu wěčného někdy ugdauce, směle s Petrem řeknete: Pane Gežíšsi! my sme opustili wššedky wěcy, a sli sme za tebau. My totižto warowali sme se wššeho, coby nám překážku w wyhledáwání spasení působiti mohlo: sli sme za tebau, wššech prostředků nám od tebe strz Cýrkwe swazau

rau daných, gať k wlastnjmu, tak y bližnjho prospěchu se vchojice: Což tedh nám bude? A Gejzš wám odpowj, gaťo někdy Perrowi: Že stoťrát wjce zde wezmere; a žiwotem wěčným wládnauti budere.

Ten žiwot wěčný wypros nám Hawle! ochránce nás! My tebe ktwé wctě shromáždenj za to důwěrně wzywám. — A zagistě ty nám geg od Wykupitele nasseho wyprosš, když tebe, gať sme v sebe wstanowili, v wyhledáwánj toho wěčného žiwota následowati budeme. Nebo prawil někdy Uzaryáš k Uzowi: Hospodin s wámi, že ste byli s njm; budeteli ho hledati, naleznete geg.

S námi šrže swau milost bude wždy Hospodin, my se geho šrže žádný smrtný hřích nikdy nespustjme; ano zde geg stále šrže ctnostné katolické žiwobyři hledajice, w nebestém králowstwj gistě někdy nelezname. Amen.

XIV.

N a D e n

swatého Prokopa, Opata
a Dchrance Českého království.

Ecce nos reliquimus omnia, & secuti
sumus te. *Matth. 19 C.*

Uy, my sme opustili vssecky věci, a šli
sme za tebau. V sw. Mat. w 19 Kap.

Gistý mládenec, gaž toho w dočtené Kapitole v
sw. Matausse seznaváme, rázage se Spasýtele naz
šeho, čehoby se genu, mimo vyplnění přikázání
Božských gestě nedostávalo, aby měl život wěz
čný? Dostal tuto odpověď: Chceli dočonalým
býti, aby šel, prodal co má, rozdal chudým,
a následowal Pána Gežisse, tať že bude mjet
poklad w nebi. Vsslyšew pať mládenec słowa
tá, odšel smutný, nebo měl statku mnoho, ktez
rého prodati, a vrčenau za něj cenu chudým dáti
mu ljto bylo.

Na to horlivý Petr rázal se Mistrá nebes
šeho: Uy, my sme opustili vssecky věci a šli
sme za tebau, což tedy nám bude?

Pata

Pašli ten mládenec poklad w nebi mjet
měl, kdyby swého statku byl prodal, a geho cenu
nuzným rozdal, což tedy nám bude? Eteřj sme
w prawdě, gestli swé maličkosti neprodali, a chu-
dým, gsauce sami chudj, nerozdali, aspoň opu-
stili, čím sme vládlj, y toho, co sine daufati
mohli, scela zanechawše, a za tebau gdauce; ga-
řau tedy mzdu nám vděliti ráčjš.

Mussem w tyssel rychle na to od lastawého Páz-
na Gežisse toto radostné vdezpečení, že y on, y
wssickni, Eteřj opustili dům, neb bratrj, neb
sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb
syny, neb pole pro gméno geho, stočráte wjc
wezman, a žiwotem wěčným włádnauti budau.

Klábožni Poslouchači! y Prokop náš milý
Wlastenec zdegssjho, Bohu žel! wyzdwiženého
Pláštěra základ, a prwnj Opat, Ochránce Čestě-
ho národu mohl gačo Petr řjcy Pánu Gežissi;
ay, gá sem opustil wssedky wěcy, a šsel sem za
tebau, což tedy mně bude?

Co se gemu stalo, známo gest nám wssem,
že geg totižto Bůh welikými milostmi a záraty
před swětem oslaweného neporussitedlnau fortunat
obdariti ráčil. Gač ale Prokop wssedky wěcy
opustil, a za Krystem šsel, to tak wůbec známo
nenj; proto gá dnešnjiho dne ke cti geho a k
wassemu wzdělánj, přjtomnj Katoličtj Čechowé,
o tom gednati budu.

Opustil zagistě Prokop wssedky wěcy, Eteř-
řehy geg od wyhledáwánj žiwota wěčného zawěs-
sti,

ſti, opustil ſpolu wſſecky wěcy, kterěby geg v wyhledáwánj wěčného žiwota zaneprázdniti mohly, a to wyſwětlj prwnj djl;

Œſel Prokop za Krystem zdrže ſe od wſſech k doſáhnutj žiwota wěčného gať ſſhodných, tak y nepřiležitých wěcý, gediné z ohledu Božího, a dle příkladu Gežíſſe Krysta ſwůg časný žiwot ſpořádaw; o tom bude gednati druhý djl řeči mé.

K uctě Prokopa gednát, gednát k wzdělánj waſſemu, byſte ſe wždy wſſeho warowali, coby wás od ceſty k žiwotu wěčnému wedaucý odwrátiti, aneb w pokračowánj na ni pozdržeti mohlo, a to ſyce gediné z ohledu Spasýtele naſſeho činjce, ano negináč, než dle geho příkladu na té ceſtě ſe ſprawugjce.

Pane Gežíſſi! genž gſy ceſta, prawda a žiwot, poſylň mne ſwau ſwatau miloſti, abych ke cti twého milého ſlužebníka Prokopa, též k nawčeni twých přítomných owcý tu ceſtu, po které za tebau pokračowal Prokop náležítě wytryčil, tu prawdu, které wěřil, doſonale wygádlil, moha ſe tau kogniti naděgi, že wſſickni přítomni dle této ceſty wždy ſe řjdjce, té prawdě wěřjce, také někdy žiwota wěčného, to geſt, twého ó neyzſladſſi Gežíſſi! blahoſlaweného zřenj a neſtonalého tebe milowánj doſáhnau.

Kdo geſt nepornſſeného rozumu, ten ſe toho ſſrjtj, coby gemu na zdrowj, na zachowánj éaſného žiwota, na ſtatku a na cti ſſhodné býti mohlo. Geſtli kdy někdeho pokuſmu, který mu
ne

nemoc způsobil, zažil, nápotom se ho vystříhá; gestli řdy w nebezpečnstwj byl, neb z něgačého wysočého a přístřeého místa do blaubě spadnauti, neb w řece vronauti, neb we tmě k aurazu přigiti, budaucně se wšeho wárugé. Gestli také něgačy obchod dle své wůle našel, pakli při něm svého gměnj spisse ztenčil, než rozmnožil, rychle od něj přestane, a jiné cesty k obohacenj sebe hledá. Gestli konečně to, nebo ono neprozřetelně s jinými mluwenj, gednánj, a zázčázenj geho dobré powěsti škodné bylo, od wšeho odstúpuge pro zachowánj dobrého gměna, které zagisté mnohem wíce wšimáno býti má, nežli newjm gačé bohatstwj, proto že toto stracené, opět zyskati se může, ono ale gednau zmaščené nikdy k nawrácenj nenj.

Kluže! lidé rozwážliwj wšecky wěcy opatizšřegj, gegich zdtawj, zachowánj časného žiwota, statku, a dobré powěsti škodné, čím wíce opustiti nemagi wšecky wěcy dosáhnutí wěčného žiwota protivné? Kleboť což prospěge člověku, by wšecken svět zyskál, své pak dussi škodu učinil? *Marc. 8. v. 36.*

Všnal tuto pravdu Prokop, zástupce náš, nehrozýw se tak toho, coby gemu na těle, na zbožj, na marné sláwě škodné býti, gač toho, coby geg od wyhledáwánj a zyskánj žiwota wěčného odwrátiti mohlo; wšecky takowé wěcy opustil.

Giž w swém dětinstwí wěku byw w Chorowně, tři mile odtud z vrozených, nábožných, a spolu mohowitých rodičů splozen, warowal se wšij

wšij swéwolnosti, kteráby mu w dobrém wychowání škodná byla, y pokynutí svých nábožných rodičů negen zřetelného rozkazu vždy pokorný, a bedlivý gsa. W fwětaucym wěku swém opustil wšlechtu rozpustilost, s literním slowánským vměním od swatých Cyrhy a Strachoty sem přineseným pilně se obíraje; k dospělému wěku přigda opustil marnost, ne staw něgaký swětský a podwodný, ale duchovní sobě oblíbiw w Praze na Wyšehradě při chrámě swatého Blimenta knězem k zastávání služeb Božích učiněn byl. Tím způsobem opustil Prokop wšlechtý wěcy, kteraby geg od vyhledávání spasení wěčného odlučiti mohly. Učineně nebyl gen tím spokojen, ale y opustil wšlechtu, coby gemu na té cestě něgakau překážku učiniti mohlo.

Učedle což to gest? Odpowídám; gest gednání s mnohými a obzwláště swětskými lidmi, pať starost o pomigegický wěcy, o dům, o pole, o bratři a sestry, a tak dále.

Y ty wěcy opustil Prokop; gsa církevní kněz dle své powinnosti s wšelikými lidmi w gegích domech gednání přinuceny poznal, žeby strze to roztržitost v vyhledávání svého vlastního spasení k obávání měl, toho auřadu, ačkoliw swatého, zanechal, wstąpiw do mnijšího stawu swatého Benesse w Břewnowě blíž Prahy.

Wšak ani tuto mezí množstwí mnichů dlauzho zůstatí nechtě, sem na tuto pausť se odebral. Dde w gestyni své sydlo ustanowil, aby od lidského gednání, od wšij starosti a swětské potřeby

odlaučen, wšši roztržitoſti zbawen gediné na Bo-
ha, na swau doſonalofť, na buďaucý žiwot ſtále
myſliti mohl.

Vgďa tať lidem, nepříteli poſolenj lidſt-
ěho ďáblu vgiti nemohl, genž gaťo řwaucý lew
obcházý hledage, řohoby pohřil, taťe na ſamotě
byďlicýho rowně gaťo někdy Antonjna w Egyptě
pořauſſege gemu ten od třeſtu ſwětſtěho odlau-
čený žiwot zoſſtliwiti ſe wſylowal. Prořop ale
zmužil ſe proti wſſem geťo auřladům bog weda-
wjeřžſtwj obďržew, přeďce gen na pauffti tětó,
ďlaubý řas ſwětu neznámý ſetřwal.

Đlaubý řas, prawil ſem, ne ale wždyřy;
nebo řoneřně od Eldřicha Wűďce řeřtěho nalezen
byl; tentoť dle obyřege řehďegſſich řařů honbau
ſe obwefeluge nářodau Prořopa ſparřil, a řia
wřičen wody od něg pořáďal; Prořop mu ochot-
ně řáďaněho nářoge, wſſať mocý ſwěho pořehňanj
welmi w řutně wjno obráćeněho ř pitj podal.

Pořařawě ſe nad nim Eldřich, neobyřege
nau wářnoſti ř tať ſwatěmu a Bohu milěmu
muži gať byl, řjmo řiwem o geťo řtnoſti přeř
ſwěďčený. Y od řě doby ſe giž pořalo o založenj
řláſſtera zde mezy nim a Prořopem gednati, taťe
přiřſlo ř doſonalofťi řlawenj gať řláſſtera, tať y
řřrámu Páne řěta 1039. Tu nář ſwatý Prořop
přwonj wřaucných ſobě přiwřělených mniřů Wpat,
giř, řehož řám přw wyřonal, ř opravďiwěmu
opuřřřenj wſſeř wěcy, gednáť ſpařeni wěčnému
řřřodných, gednáť y ř wyřledáwánj geťo nepřj-
řodných řřřž dráňná řěta wyřčowal.

W Kry:

W Krysta Shromážděnj, zdaliž y my dle příkladu Prokopa, wšický wěcy, gačožto geho wěrnj následownjcy opauštjme? Mās bjdné od wyhledáwánj wěčného žiwota nebezpečný obchod, gačo někdy Marauše Celnjka, - odlaučiti může; opauštjme geg gačo Marauš? Žagisté někdy, zapomenauce na zyst dusse swé, zystu časného s podwodem bližnjho, lichwau, s podstokem sproz stého sobě hledjme. Opět odlučuge nás od wygednánj nebeského Králowstwj zacházenj s rozpus tilými lidmi, s nestydatými osobami, které Boz ha, čistoty, dobrého gměna nic nedbagjce w tē lesných se brodj mrzkostech.

Mly poznawšse, že oni nám k pohoršsenj a k zawedenj slaužj, gich snad zanecháme? W někdy; zwyklost s nimi gednati, býwá nám mi z legšši, než wěčné spasenj, na kteréhož zýstánj teprw na smrtedlném ložj mysliti chceme. Wšak Bůh sebau posměchu činiti nedá, zapomj námeli naň štz celý žiwot swůg, y on nás w tom pos lednjm času nasseho zde bydlenj opustj; swau milost, njž sme wždy pohrdali, k pokánj nám odepře, a nasse zhauby se těssiti bude.

Také nás od wyhledáwánj spasenj odwrátiti může čtenj facýřských a nestydatých kněh; opau štjme my gich? ano házýme ge s horliwosti do ohně? Gač činsli někdy prwnj Křestané dle swěz dectwj swatého Luťasse; že mnozý z těch, kteříž wšsetečných wěcy byli hleděli, snesli knihy, a spálili ge předewšsemi. *Actu. Apost. C. 19. v. 19.*

W by nyněgšši Křestané takowé wšsetečné proti katolické wjře, proti kněžstwu, proti doz brým

brým mrawům, cýlicy knihy rychle spálili! zatím ale se oni glnáče chowagi; ge drži za ten neydražšši poklad, wždy ge, když w nich nečtau, schowawagi, a tak sebe o mnohem dražšši poklad a samospasytedlnau wjru swéwolně připrawugi.

Wy nábožni Poslauchači opusťte, prosým, wsecky takowé wěcy, které wás od wěčného žiwota odlaučiti mohou, opusťte nebezpečný obchod, opusťte čtení bludařských kněh, wědauce, že gedna gest wjra, geden křest, geden Bůh; která tedy gest ta gedna wjra, nežli ta; ana žádné proměně Husowé, Lutherowé, Kalwinowé a giných podobných opowážliwých swůdcůw podrobená nebyla.

Klečtege těch kněh, kteréby wás od té gedné, wseobecne, apostolské wjry, od dobrých a newinných mrawů odwrátiti mohly.

Klenj ale dosti na tom, to opusťiti, coby nám na cestě k nebeskému králowstwj škodné bylo, y toho také zanechati třeba, coby nám nez pohodlné býti mohlo.

Eyrkew syce swatá nám na místě Boha daná, toho od nás nežádá, aby snad někdo počestného a sprawedliwého obchodu newedl, polní práce, domácího díla a řemesla k dobývání chleba potřebného sobě nehleděl; ano toť gest powinnost gednoho každého člověka, pracowati, a w potu twáře své sobě pořmu a štatstwa wyhledáwati, neboť ten, genž nepracuge, skutečně dle wypořwědi swatého Pawla ani pořmu nezastuhuge.

Přez

Předce wssať w den swátečnj a nedělnj y tyto wěcy pro zachowánj žiwota časného potřebné, z ohledu žiwota věčného opustiti powinni gsme, které nás w spominánj na Boha a vyplněnj nasseť němu powinné služby zanepráždnuj. Dny swátečnj a nedělnj přemyslowánj nebeských wěcy darowati máme, něgen mssi swatau a kázanj pozorně slysseti, ale y častěgi strze swatau zpowěd a přijimánj welebně Swátosti oltářnj s Bohem se spogiti.

Což se ale obyčegně stává? zdaliž těžkau práci w den swátečnj opauštjme, abychom se nynj wyložené práce vchopili? Bohu žel, mnozí welmi wlažnj Katolicy ráno místo kázanj, v koho a kde (s stydjm se to řícy) se zdržuji; přigdauli ale do chrámu Páně, aby slovo Boží a mssi swatau slysseli, tu neb na zemi, neb na lawicy sedjce spěgi. Gafauž pozornosti a pobožnosti při oběti Páně přítomni gsau? ani na kněze nepatrj, nobrž sem y tam se ohlédugjce, co se od něg koná, newědj, tjm způsobem půl dne strážwěgi, po polednjm mnohem hůř se chowagi, místo křesťanstého naučenj, místo čtenj pobožných knih, místo počestného wespoleť rozmlauwánj do hospody se pospichá, tam pitjm, posťakowánjm, flenjm, nepřjkladným a nezřizným gednánjm ostatnj den y noc se stráwj.

Gest to opustiti wsecky wěcy dle přjkladu swatého Prokopa? Gest to geho ctitelem býti? Blázniwá zagistě wěc gest ta (dle wyřknutj swatého Jeronýma) chtjci ctjce wyznáwáče Páně, pitjm, diwočým těla motánjm, o kterým se wj,

že se Bohu zaljubil poslem, modlenjm a těla swěz
ho mrtwenjm.

Wy nábožni Břestané! měgte se na pozoru,
byste w den swátečnj a nedělnj opustiwosse ty wěz
cy, které wás celý rýhoden w službách Božich
zanepřáždnily, snad horssich dle obyčege mnohých
rozpustilců se nepřidrželi, byste sobě v příkladu
misto modlenj, klenj; misto chrámu Páně, ho-
spody; misto slowa Božjho, rozpustilého tlačánj
newywolili.

Gá se obrátim nyní od wás k ochráncy
nassemu. Prokopowi, o kterým, gaž sem dořá-
zal, že opustil wsecky wěcy, tak giž w druhém
djlu dořázi, že také za Krystem šel.

Každý téměř člowěk giného následuge;
giž djetky swých rodičů, giž bogownjcy swého
wůdce, giž mistra swého žákowé, giž Pána swěz
ho služebnjcy. Břestan zagistě we wšem má ná-
sledowati Otce swého, Wůdce swého, swého
Mistra, swého Pána Gežisse. Tenť má býti ge-
dině podnět nasseho gednánj, proň se wseho ži-
wotu wěčenému buď škodného, buď nepřiležitěho
zanechatí má; pro Gežisse se gedině cesta ctnosti
& dořonalošti wywoliti, a dle gcho příkladu na
nj se pokračowati musý.

Kte gináč šel za Krystem Prokop: opustiw
wsecky wěcy škodné a marné pro něho, a dle
něho žiwot swůg wždy spravuge. Mohloť Pro-
kopa k wywolenj mnjšešého stáwu w Břewnowě,
tak k bydlenj zde na paussci mezy diwořau zwěz-
řti,

ři, mezy ďábly něco giného pohnutí, než Ge-
 žijs? an syce také mezy lidmi obcowaw na paussě
 se předce odebral, aby tam od ďábla pokaußen byl.
 Žádného zagistě marného ohledu při tom swém
 předsewzetj neměl Prokop, negsa od nauze, ne-
 gsa od strachu k tomu donucen, gať prwnj pauz
 stewnij. Pawel mage býti wfrutnému křesťanstwa
 protivnjkowi Decyowi Cýsaři wydán; aby wjru
 Krystowau a žiwot swůg zachowal, na paussě do
 Theobaydy odesel, potom ale až do roku žiwota
 swého stého a třináctého tam pro Krysta zůstal,
 kde od Antonjna nalezen, a pohřben byl. Prokop
 žádný Decyus nestihal; dobrowolně pro Kry-
 sta, ne pro lidi, gimžto mnohá léta neznámý
 byl, tuto samotu sobě obljbil; wšeho swětstého
 třeštu se waruge, pro něg wšeho pohodlj, wšech
 rozkossj se odřjžage a wšemu tomu na odpor stoge,
 coby genu v wyhledáwánj spasenj buď škodné,
 buď odporné býti mohlo.

Ždržugi se nyní mnozí Křesťané wšeho zléz
 ho a marného pro swého Spasýtele? ždržugi se
 časem, ne pro Krysta, ale pro lidi, pro ty ob-
 zwláštne, od njhžby gsauce dopadnutí pomlu-
 wy, tupenj a třeštánj k obáwánj měli. Gať
 hrzo w saukromě gsau, a za to magj, že gegich
 nestydatost, gegich šibalstwj na gewo nepřigde,
 wšecto, co dřjwe z ohledu lidstého opustili, sa-
 se sobě dowolugj.

Žiwý Bože! gaťá to nesmyslnost, pro lidi
 něco zlého zanechat, a dobrého působiti, pro lidi,
 křeťj-dnes gsau, zýtra pať zmizý! A pro tebe
 wěčný Hospodine, Kryste Gežíšši, genž wšecto
 wí;

widjš , wšsecko slyššjš , wšsecko někdy přjśně sauz
diti budeš , pro tebe nic činit nechť , za to se stydj !
Prokop opravdiwý Krystůw následownjř , negen
od wšseho zlého a marného se zdržel pro Gežisse,
ale y spolu swůg celý žiwot dle Krysta spořádal.
Krystus obcowal stále se swým nebeským Otcem
srze modlitbu , s lidmi obcowal srze dobročinnost.
W tom Prokop následowal Krysta. O
gať pozorná , gať wraucná , gať trwandliwá
byla Prokopowa modlitba !

Tať byla téměř gediná aneb neypředněgšj
geho práce , na Boha mysliti , od čeho geg žádná
swětřká marnost odwrátiti nemohla , ano wšsecko ,
co nad nim , co okolo něg bylo , genu k přemyš
šlowánj wšsemohaucnosti a dobroty Božřte napoz
máhalo. Šde geg wšseligaké wonné a zdravé
bilinky , rozličné stromowj , wysoká y njská zwj
řátka , práčkowé rozmanitým zpěwem pėgice šoz
spodinu , a gasná obloha nebesřá šřkwėlostj nesciz
šnyř se třpýtjcyř hwězď stále na štwotitele
Boha vpamatowala , aby naň myslil , geg chwálil ,
a geho swatau wůli gaťo wšřicřni ginj tworowé
wyplnil.

Gaťo Krystus čtyřidcet dni na paussři srze
modlitbu žádného pokřmu k sobě newezma štrás
wil , opėt mage býti za křále od množřtwj lidu
wřwolen w samotnost prřna tam se modlenjm
objral , ano před swým hořřým vmučenjm zaneř
řaw třech sobě neymilegšřjř wředlnjřů od nich
pro modlitbu se vzdálil ; tať y Prokop dle geho
přjřkladu od lidi na tuto paussř odesřel , aby srze horli
wau a wřtawicřnau modlitbu s Bohem se spogřti mohl.

Kry-

Krystus obcowal také s lidmi, šrže dobroz
činnoſt, wſſecko gaſ časnému, taſ y wěčnému ži
wotu pohodlné a potřebné lidem prokázaw, ſle
pým zraſ, kulhawým chod, hluchým ſluh, nez
mocným zdrawi, mrtwým žiwot, wſſem ale ſlo
wa wěčného žiwota podáwage.

Vlče mi toho náležitě wyprawowaſi, čez
ho Prokop ſſed za Krystem proſpěſšného následo
wniſtům ſwým ſpolu mnichům poſtytnul, gich ſe
wgimage, aby gim nic ſ zachowánj žiwota potřebného
neſcházelo, aby gegich rozum uměnjm ſlowanc
ſtým, a obzwláſſeně Božſtým zoſtřen byl, aby
ſrdce gegich wždy gen ſ ctnoſti, a wyhledáwánj
wěčného blaženj nakloněno bylo.

Mimo ſwých duchownjch ſynů také wſſem
ſ ſobě ſe wſtřagjcým dobročinný byl, a až doſaz
wáde ſrže ſwau mocnau v Boha proſbu geſt.
Přiſſelli kdo zarmaucený ſ němu, on geg porěſſe
ného od ſebe propuſtil; melli kdo w nauzy ſwě
ſ němu autočiſtě, on mu z ni pomohl; w por
chybnosti doſtal každy od něg důkladnau radu;
w nemocy wzdrawenj, w blauděnj od ceſty ſpaſenj
od něg doſáhl wyſtrahu, aby ſe ſ Bohu ſrže poz
kánj nawrátíl, a žiwota wěčného zýſtal.

Prokop tedy ne gen wſſecky wěcy opuſtil,
ale ſſel také za Krystem, pro něg a dle něg wſſe
cko činé.

Ó Katoličtj Čechowé! chcemeli my opravden
wj ctitelowé Wlaſtence ſwého, ſwatého Prokopa
ſlauri, muſíme gaſ on za Pánem Gežíſšem giti;
mu;

musíme gedině z ohledu Krysta nasseho zlého se warowati, a dle příkladu Spasýtele su ho wseho se dobrého wchopiti.

Wsať chowáme my se tak: wyplňugeme my napomenutí Řehoře Kazyánského: Principium tibi sit, tibi finiat omnia Christus! Buď tobě Křestane, dj on, začátek, buď tobě konec wseho gednání Kristus!

Ždaliž v nás w té wážnosti gest lastawý Spasýtel? Čili někdo giný? Giž sem s wrchu prawil, že wěššim dílem spisse z lidského, než z Božského ohledu se od páchání něčeho zlého zdržugeme. Ano k žádání by poněkud bylo, aby někteří Křestané aspoň z ohledu wážných, a sobě předstawených mužů wšši neprawosti se wystřížili, a nessleri za swůdce swými.

Ža kým medle mo tolik tisíc Českých od wjry katolické odpadcůw, za kým mo, snad za Krystem gafo Prokop? ani se Cýrkwe od Krysta ustanowené spustili, která stále geho přítomnosti gsauc obdačena nikdy od prawdy zablauditi nemožla, gsauc dle wýpowědi sw. Pawla: Slaup prawdy. Mohli gi pať kdy opustit Gežis, by snad potřebowala něgakého ponaprawení od Luthera, neb Kalwina, neb Husa? Spustili se swéwolně Krysta, a za těmito bludaři šli; poněwadž se gim, (prosím o pozorné poslechnutí) poněwadž se gim ta cesta od nich k spasení wytjčená snadněgšši býti zdála, a bez toho od Mocnáře byla dowolena.

Wy wraucni Sázwostj Katolictj Křesťané, š nechoďtež za takowými bludaři, ale gďte za swým Spasitelem, wy nikdy wjru wám od něg založenau, a wždy neporussenau šrže řjmšťau Cýrkew zanechanau neopustě.

Wšak ale není dosti na tom, byste šrže opravdiwau wjru přístup ku Krystu sobě wygednali, bez které k Bohu se přiblížiti nelze, třeba také dle příkladu nám od Krysta zanechaného a od Prokopa následovaného žiwu býti, w horlivé totižto modlitbě, w spogenosti myslí s Bohem, a w dobročinnosti všem lidem; a předce, gafa gest nasse modlitba: gest častá: gest pozorná: gest wstawičná, abychom se wždy modlili, nikdy nepřestávali, wždy s Bohem šrže dobré swědomj spogeni gsauce, a gemu wšecťo swě vsylo: wánj obětugje.

My měšťani! gedwa něgafau roztržitau modlitbu w chrámě Božim wykonáwáme, magjce gi wstawičně wykonáwati, obzwláště ale ráno, w poledne, a wečer, též před každau prácy, gi pro Boha před se berauce, někdy gen, a to welmi zřídka ctjme Boha wšty swými, a srdce nasse zdálene gest od něg. Což řeknu o gednánj naššem: také ono k dobrému bližnjho dle příkladu Krysta Pána a geho následownjka Prokopa směřuge: Bližnj náš, buď gest wyšši nežli my gsme; buď rowný nám, buď nižši; nám představeného máme poslauchati: rowného nám, ctiti; nižšjho sobě wšimati. Gafau poslušnost profazugi mnozý poddanj swě Wrchnosti a Pánuzemě: Vložené daně neodwádj; práce přikázané newy-
ko:

Ponáwagi; proti obdrženímu poručení směle trpí, a jeho nezachováwagi. Ti zagistě, gašo Prokop, za Krystem negdau.

Gežiš Celníkům také platu dáwal, což gest Césárowo, Cýsaři, což Božího gest, Bohu dáti wšsem rozkázal; ano chřel Krystus, by náslezdownicy jeho v rozpustilým Zákoníkům a Farizeům podrobeni w tom, co od nich spasytedlného slyši, zůstali, dle gegich ale zlých skutků se nesprawowali. W gačé cti, w gačé wážnosti magi sebe wespoleť sausedowé, aneb w gednom přibytku bydlící? Gež den drubého rupj, teyrá, pomlauwá, na cti vtebá, gemu šťastj záwldi, nestěšťj přege; takowj owšsem negdau za Krystem. Šdaliž nižšich, než my gsme, náležitě sobě wšsimáme? v příkladu, rodiče swých dítel, hospodář swe čeledi, mohowitý nuzného? Občegně otec a matka derti prokljnagi, žádného mravného a křesťanstého wychowání gim nedáwagice. Hospodář od čeledina swého práce syce žádá, wšsať gemu slusné mzdy budto nedáwá, budto zdržuge, ne s dobrotau, gen s křikem a klenjm s njm gednati občeg mage.

A což wy opowrženj a nuznj žebračkowé, genž nemůžete sobě, gsauce neb mrzácy, neb seššj wěkem, chléba pracj swau dobýti, ach, gačauž wy, prawjm, v mnohých lástku nacházýte? trpj oni wás? místo aučindliwé lástky býwáte wykleni, a z domu bezewšsežho šnilowání wybiti! Gest to gjti za Krystem?

Kuže w Krystu ohromáždění, ať wždy w wššich wassich slowa Pawlowa, ano y spolu Prokopowa zněgj! budtež následownjcy mogj, gačž gá gsem

gsem následownjſ Krystůw. Budtež následownjcy mogi, opuſtiwſſe wſſecky wěcy, od ſpaſeni wěčného wás odwrátiti mohaucý, a v wyhledáwánj ſpaſeni přetážíſ činjcy. Budtež následownjcy mogi, gaťož gá gsem Krystůw, gať gá ſem za nim ſſel, tať y wy ſem nau gďete za Krystem, wſſeho zlého ſe zdržugjce pro Krysta, w modlenj, w ſtutečném milowánj bližnjho dle příkladu mého trwagjce.

Takowým způsobem mogi opravdiwj Ctitez lowé gſauce, opuſtiwſſe wſſecky wěcy, a gďauce po mně za Krystem y žiwotem wěčným někdy ſem nau wládnauti budete.

Ten žiwot wěčný Prokope, Wlaſtenče náš! Diwotworče! a Ochránče ſlawného Čeſtého národu nám ſwau welmi možnau modlitbau v Boha wyproſyti ráč!

Už zde na tom miſtě, kde ſy ty ſe s pekelnými duchy ſtarečně potýkal, ani tě od wyhledáwánj toho wěčného žiwota odwrátiti ſe wſylowazli, co můžeme, neywracněgi žádáme, aby ſy nás ſwau přjmluwau proti wſſem aukladům ďablským poſylčil, bychom wſſemu pokuſſenj náležjtě odolagjce tam ſe někdy za ſwým Miſtrem doſtali, kde on s Bohem Otcem, a s Duchem ſwaztým wěčný Bůh Krystus Gejš kraluge od wěků až do wěku. Amen.

XV.

N a D e n
Neyswětěgssj Rodičky Boží
na nebe wzaté.

Maria optimam partem elegit, quæ non
auferetur ab ea. *Luce 10 cap.*

Marna neylepssj stránku wywolila, která
rážto nebude odňata od ni. V sw. Lukáše
w 10 kapitole.

Mámanu, y také v jiných národů byl tento
obyčej, že neystarssj syn dědictwí na díly dle mož-
nosti stegně rozděliti, neymladssj pak sobě ten nej-
lepssj wywoliti práwo měl. Dle toho způsobu
Martha starssj sestra přítomného w swém přibytku
Pána Gežíše, gažo to neydražssj dědictwí na
dwe částky rozdělila, mohauč s Dawidem říci:
Bůh srdce mého, a částka má Bůh na věky; a
rozdělila geg takto, buď genu gažo člowěku
posluhowati, aneb geg gažo Boha poslauchati.

Marya mladssj sestra wywolila sobě neylepssj
stránku, kterážto nebude odňata od ni, sedic v
nób toho wtěleného Boha, w geho Božstém vče-
ni se kochala, a sýtla; když o geho tělo, aby doz-
brým

břmí pořmém , a nápoem posylněno bylo pečoz
wala Martha.

Strižnost sobě v Brysta wedla Martha , žeby
w posluhowánj gemu od Máři opusštěna byla ,
wšak náhradu iuro dostala : žeby o mnoho staroz
stliwá gšauc , gednoho gediné potřebného wyz
bledáwati měla , čehož sobě Marya přiwlastnila.
Kterupil gi syce lastawý Spasytel , nebo y poslauz
ženj takowe we gměnu swém bližnjmu učiněné
welmi miluge , ale wjce Máři než gi hrubě star
rostliwau pochwálil.

Gednož gest potřebné , ne o tělo , ne o cýz
tedlnost , a wše pomigegicý se nepokogně starati ;
nybrž dussi slyssenjm slowa Božjho sýtiti , gi wyz
plněnjm wůle Božské k wěčnému spasenj napoma
hati. A toč gest owšem , ta neylepšj stránka ,
kteráž gač Máři nikdy odňáta nebyla , tak y žáz
dnému odňáta býti nemůže.

Citelowé Maryánskej ! y Marya Matka Gez
žíšowa , gegižto na nebe wzeti dnešního dne w
tomto neypředněgšjim Pražštěm farnjm chrámě ,
pod tjmto gménem založeném , slawně wcyročné
ctime , neylepšj stránku sobě wywolila , kterážto
nebude odňáta od nj.

Nebyla ona s Marthau starostliwá o mnoho
co se těla , neb potreby , neb pohodlj , neb ozdoby ,
neb sláwy týká , ale gediného potřebného sobě hlez
děla , dusse swé spasenj. Kterážto wywolná
stránka od nj zagisté odňáta býti nemohla.

Wssecko, wssecko na tomto swěte se menšši,
a tenčí, wadne, a se zmizý, dusse gest nesmrtná,
ruto zaopatřiti gest neylepši stránku wywoliti.

Marya Matka Boží wywolila sobě tedy
předně mysl zcela od tělesných žádostí odwrácenau.
Ža druhé mysl s Bohem vstawičně spogenau.
Ža třetí mysl bližnjmu hluboce nakloněnu.

Totoť gsau tři dílowé mého řázanj, aniť wás
gednať k slusnému vctěnj této nebes Králowny,
gednať k vpřijmnému následowánj pobjdnau. Ne-
boť gednomukaždému z wás domlauwá Jeroným
řka: Budiž y ty Marya! wywol sobě místo po-
krmu těla, pokrm myšši, měg gi zcela od tělesných
žádostí odwrácenau, s Bohem vstawičně spoge-
nu, bližnjmu hluboce nakloněnu.

Kuže dobrorimý Gežíšsi! Ty věčný Bože!
anžs člowěčenstw w životě Marye pro nasse
spasenj na se wzyti ráčil, a strze to gegi newy-
prawitedlnau cenu nadewssecko stwočenj na gewo-
dal. Popřeg mně své swaté milosti, abych mdlý a
bjdný hříšník, opowáže se o neylepši stránce od
nj wywolené zde gednati, aspoň swau neschopno-
stj od gegi wywýštenosti nic neodňal, řdyž dle
hodnosti gi wychwalowati neschopný gsem! abych
wssecky přítomné twé a gegi horlivé critele w
gegim giž včíněném wolenj vterdil, že wsse-
giné zamjtagjce, gediné sobě obliběgi mysl zcela
od tělesných žádostí odwrácenau, mysl s tčbau
vstawičně spogenau, mysl bližnjmu hluboce na-
kloněnu.

Co, gaťe, a kolikéré gsau tělesné žádosti, o tom obšširně gednati netřeba; Každý gen ať do sebe samého nahljdne, rychle sezná, co řjcy dcy, sezná, že tělo proti duchu se spauzý, že ať ochotný gest duch, tělo gest mdlé, ničehož giného nežli rozkosse, a pohodlj sobě popřánu mjeti žádá.

Běda tomu, genž tělu po vůli gest, tělo a křew královstwj nebeského nedědj, duch gest, křev obžiwuge, tělo nic platno není. Duch Boží w člověku tělesnosti oddaném na věky obcowati nebude. Kdo tedy sobě tuto stránku wywolil, od věčného spasení zblaudil.

Marja neylepššj stránku sobě wowolila, mysl totižto zcela od tělesných žádostí odvráćenau, tělu swému žádné rozkosse nepřegic, ano spjše nepohodlj zbűsobic. Zdalíž důwodomé této mé obogj wýpowědi wám neznámj gsau? Wjte, že ona gest ta nejčistotněgššj Panna, nic tedy o tělesných rozkossjch newěděla.

Giná bytí w starém zákoně bláženost, tam se prawilo blahoslawený ten, an má symě w Syoznu, a domácí w Jeruzalémě, zlořečená neplodná. Panenstwj gedině bylo nalezeno zřjďka mezy mužstým pohlawj: tať byl panic Eliáš, panic Elizeus, panic Jeremiáš a synové prorokowo; ženskté pohlawj dle příkladu Ewy w bolesti ku porodu pracowalo. Bylo k nalezení tam ctných a zdrženlích wých sywadow, gaťo byla ona sleherná Judyt, wssak všob ženských stálemu panenstwj oddaných žádných nebylo.

První tuto od tělesných žádostí odvrácenost
zastihla Boží Marya Panna.

Vyslyševši od angela Gabryela, že má počítí w životě a poroditi Syna, an Syn křesťanskýho slauti bude, gehožto království nebude konce; zarmoutila se w řeči geho, neboť nikdy od mužského pozdravena nebyla, a řekla: Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám? Kterak těla dítw tomu svoliti, až vbezpečena byla, že svého panenství při tom početí a porodu žádné auhony trpěti nebude. Wyrozumíc ale od Angela, že Duch swatý wstoupí w nj, a moc křesťanskýho zastíní gi, odpověděla: By děvka Páně staniž mi se podle slova twého.

Gest tedy Marya dle prorockej Izaiassowa onen prut z kořena Gesse, prut čistý o samotě stogicý, žádným jiným kmenem nespogený, dle podobenství Božského, w jednotě plodný, z kterého posel kwet Gejš Kristus swěta Spasitel.

Kterž snad po tom podivném plodu předce negatka rozkoš tělesnou sobě dovolila ta nečistotnější Panna; gá syce toho již vysloviti se hrozím, co twrditi sobě někdy za času Jeronýmowa dovolil onen nestydatý a mozku prázný kacíř Helwidius, kteréhožto nevmělost a rozpásanost, ten nejvyšší církwe učitel, zauplna potřel, ano y nynějších takových oswícených sprostáků opozwážliwost zahambil, aniž dle gmenowaného kacíře za to magi, žeby Marya mimo Krista jiných dětí byla zplodila; nebo Kristus od Evangelisty Lukáše synem gegim prworozeným nazwán gest; a čtemě, že bratři a sestry měl.

Slyš ale Helwtdy, slyš každy, genž z těch písma swatého mįst Matce Boží na cti utrhati se vsylugeš, slyš proč Krystus Syn gegj prworozeny se gmenuge? Ne zagisté proto, žeby gtných po něm byla porodila, ale proto, že žádného před nįm n porodila. Bratři a sestry měl Krystus, toť gest přibuzné, krewnj dle swé matky přátele, kreťj dle obyčge písma bratři a sestry slugj. Nebo gať dj Jeroným: bratři w písme se nazýwagi negen dle přirozenosti, ale y také dle národu, dle přibuznosti, dle lásky. Také prawil Pawel k Řjm. 9. Žádal sem gá sám zawržen býti od Krysta pro swé bratři, kreťj gsau příužni mogi podle těla. A zdaliž sám Spasytel náš wseščy bratři swé a sestry dle lásky býti neprohlásyl, genž slowo geho slyssice dle něho gsau žiwí? y kdož řekne, že gich Marya porodila?

Wy horliwj Patoličtj Pražané o té neobyčegné odwrácenosti od wsešč tělesných žádostí Marye Panny přeswěcení gsauce, o to stále péce męgze, abyšte aspoň žádné nedowolené rozkosse tělu swému nepopřáli.

Gest owšem mnohých newyprawitedlná přehkost, a k tělesnosti naklonnost, kreť, řdyž opět a opět po wůli gsau, obyčeg z toho nabudan, z něhož se wydrati gím téměř nemožno býwá. Stůis za gest nápodobné wystupky w množstwji lidu obzwláště se wkazugjcy mysliti; hanba o tom gednat.

Toho gedině ponawrhnų: známoť wám nezpochybně, že s toho poswatného mįsta, na kreťm gá nehodný stogjm, náš neymilegšji wlastenec mu:

čednjí Páně a divotvorec swatý Jan Nepomucký
 k Pražanům kázal, a mnoho tělesností odda-
 ných a blaudicých Křesťanů na cestu spasení přivedl.
 Však již před ním gístý nábožný a výborný káza-
 tel Jan Militius, s této kázatedlny proti všemu
 tomu, co se s čistotou Maryánskou nestowává,
 tak včinně horlil, že léta 1372 tři sta wěregných
 newěstek na pokání obrátil, místo kde se zdržowaly,
 Benátka nazwané w dům kagjcnosti změnil, kaple
 w něm ke cti Matěi Magdalény wystawěl, eby gi
 gať prw hříšnáu, tak nápotom kagjcy následowaly.

Tak předkové naši Pražané Bohu díky!
 gestli kdy z třebnosti lidské tělesným žádostem po-
 vůli byli, gsauce napomenuti na pokání se oddali.
 Gá pak za to mám, že nynějši, obzwláště příz-
 tomní Pražané raději s Maryi Pannau odewšech
 tělesných rozkoši odwrácenost, nežli swých před-
 kůw těžkau kagjcnost sobě wywolili. Kagjcnost!
 tať gest newyhnutedlně potřebná, chcessli hříšnjče!
 vraženého Boha vdobřiti, gať sy někdy tělu howil,
 tať geg nápotom tryzniti musýš, ano z ohledu
 zadoštičinění powinnen gsý y dowoleného potěšení
 sobě odepřiti, že sy se kdy nedowoleně weselil.
 Snadbys toho činiti se zdrahal hříšnjče? Když na
 Maryi hledjš, ana celá krásná, žádné wady na
 sobě nemagic, swému tělu negen žádné rozkoše
 nepřála, ale y nepohodlj působila?

Magie Wykupitele našeho poroditi gať
 škwostné a příjemné sýdlo obdrželať chlěw: tam
 porodila Syna swého prworozeného, plénkami
 ho obwinula, a položila geg w gese.

Prošým, gestli pať to mjeti mysl od žádosti tělesných odwrácenau? z daliby sobě sprostá, obyčejná, ba y opowržená osoba tať nepohodlný porod obljbila? Patř na to člověče rozmazaný a gedině tomu oddaný, co tělu twému pohodlně gest, a zardi se, že nic nepřijemného okusyti nechceš.

Dálegi, gať nesnáze brzy po swém porodu snesti Marya při swém do Epypta vřikání musyla, snadno sobě pomysliti můžete, gaťch tam protizemnstwí wystála mezy neznaboby žiwa gsauc, nazwrátivšsi se po smrti Herodésowě z Egypta w Kazarétu obcowala, w tať opowrženém městě, že o něm přislowí bylo: Mohloliby co dobrého z Kazarétu pogiti?

Gať stkwostně žiwa býti mohla s Synem swým Gežísem, giž z toho se poznává, že Jozef gegf strážní a pěstauu Gežísuw tesař byl, y těžké práce oddána býti tať ona přinucena byla.

Kegen nepohodli ale y bolest tu neytužši sobě wywolila Marya, od Symeona w Jeruzalémě zvěstowanau, řkaucýho k ni: a twau wlastní dussi pronikne meč, čehož syce strze celý swúg žiwot, neytwice ale při hořkém vmučení swého Božského Syna zakusyla: zrazen byl od Gidášse Gežíš, gať od žoldněřů, opustěn od vědlníků swých, bičowan; trním korunowan, poltčowan, stupen, na smrt odsauzen, obnažen, mezy dwěma lotry powěšsen, vsmrcen, kopím probnán; y to wšščo srdce Marye, gaťto mečem proniknuté tať cýtlo, gaťoby ne Synowi gegimu, anobř gi samé se přihodilo.

Už blať owšemě poněkud té bolesti sobě vslehčiti powzdálic se od swého Miláčka, nepatřic na něj w rukau kataných wězycých; ne, stálat blízko kříže, newzdálila se od něj, kříž a ne rozstouš sobě obljbila.

Uty nešťastnj! my tomu swému hříšnému tělu bowjme, my ho ljčjme, gačým drahým pozřmem slyjme, wšeho pohodlj wyhledáwáme, aby se tjm wjcegi prori duchu zpauzelo; Gestli ale Apoštol Pawel ona wywolená nádoba Krystowa pro osten těla a podnět neřešj, trýznil swých audů a do poddanosti wváděl, by giným k spasenj napomáhage, sám zawržen nebyl, a předce giného zákónu cýtíl w těch swých audech, a zagatého se wedenu býti k zákónu hřjchu wyznal? gestli po nazbořě, po postu, po hladu, po wězenj, po bičowánj, trápenj, a mučách do sebe nahljdna hořefowal: Nešťastnj gá člowěk, kdož mne wyswobodj z těla smrti této?

Gačau gístotu spasenj swého my tělu oddanj sobě připowěditi můžeme? To tělo, čjm ho bezdliwěgi sšetřjme, tjm spjše od dusse odlaučeno w prach a popel se obrátj, a dusse gačau mzdu k očekáwánj bude mjeti, ana s njm spogena byla, by gediné na geho rozkošse a pohodlj ničdy na Boha nemyslila?

Wywolme sy raděgi mysl wstawičně s Bohem spogenau gačo Marya, což gíž w druhém djlu na swětlo postawjm.

Nelze žádnému člověku tak žítu býti, aby ničehož nemiloval; každý sobě obzvláštně na něčem zafládá, každý negatý požad má, a kde požad jeho gest, tam y srdce dle výpovědi Spasitelowe bývá. Dusse zagisté, gať dj. Augustyn, wicegi tam gest, kde miluge, než tu, kdež obžiwuge; ne tak myslj na místo, kde gest své tělo, gať na místo, kde gest to, po čem dychtj. Milugeli Boha, na něj wstawičně myslj; tuto s Bohem wstawičně spogenau mysl wywolila sobě gaťožto tu neylepšši stránku Marya. Co ale gj k tomu nápomohlo? samota, přemyslowánj aučinků Božských, a požora-

Medle! kde Angel Gabryel gi nassel, mage gi pozdrawiti a mateřstwj zwěstowati, nežli w samotě? ana wždy swěřstého třestu a zacházenj a množstwj lidj se warowala, obáwagíc se aby mysl blukem množstwj lidu roztržita, od Boha odlaučena nebyla. Následowala ta neyčistšji Panna razdu Izaiášowú: Gdi libe můg, wendi do pokogů swých, zawři dwěře své po sobě, skry se maličko, na ošamženj; Ano wice učinila Marya, skrylať se zauplna, ne maličko, skryla stále, ne na ošamženj.

Zdaliž my, wcházýme do pokogů swých, zawráme dwěře své po sobě, skrywáme se aspoň maličko, abychom w té samotě postawenj mysl swau s Bohem spogiti mohli? Bohu žel! magice w swých pokogich dlahau chwili, po vlicých, po domich, kde mnozí se scházegj, po weřegných diwadlech taužjme, y gich nawštewugeme.

Gať tedy mysl s Bohem spogenau miji můžeme? Tento ženich náš w takowých místech naz-

le-

lezen nebývá, patli ale gest to stránka nasse ta od nás odgata bude; ta nemá žádné stálosti, žádného opravdivého a trwandliwého vpořogenj nám newymůže, na něgaký frátký čas takové obwefelenj nás syce wfogi, brzy ale po sobě mrzutost, nepokog, roztržitost, a hryzenj svědomj zanechá. Býwáme donuceni s Augustýnem se přiznati, Bože ty gsy nás stwořil pro Tebe, a proto nepokogné gest srdce nasse, dokudž neodpočine w Tobě.

Maryánské srdce odpočiwalo w Bohu; Marya o Božských věcech stále přemeyšlowala: gsauc od Angela pozdrawena myslyla, gakéby to bylo pozdrawenj; porodiwši Syna bezauhony pannenzstwj swého, a wyrozuměgic, že pastýřům gegi zázračný porod oblássen byl, a oni k nowě narozenému světa Spasyteli, aby mu poklonu učinili, od Angela posláni byli; zachowala wsecka slowa ta iřlādagice ge w srdcy swém; Opět, když Syna swého, dwanáctileté pachole w chrámě Jeruzalémstém nalezla; k němu řkauce: Synu proč sy nám tak učinil? Ay, otec a gá, bolestně sme hledali tebe, a wšlyssewši: Zdali ste newěděli, že w těch věcech, které gsau Otce mého, Otce nebeského, nebo žádného tělesného nemám, musým gá býti? Zachowala wsecka slowa ta w srdcy swém; stále mysl s Bohem spogenaui měla.

Obljdněme se poněkud na sebe nábožnj Poučaci! Máme také wstawičně mysl s Bohem spogenaui? Gežisse, kterého sme strze hřichy strzili, hledáme také bolestně, gako Marya? bolestně, ljtugice swého prowiněnj, a geg strze opraswadowě pořanj opět naleznauce.

Zachováváme vssecka slova Božská, to gest, vssecky nám od něho propůgčené dary, skládagice ge w srdcy swém? Nlewjm, newjm, aby chom giž na geho swrchowanau dobrotu nám minulého roku diwně provkázanau, nezapoměli. Upomeňme se na dwadcátý dewátý den toho měsíce roku minulého, w gakým strachu, w gakých aukoslech sme tenkrát postaweni nebyli? Když onen vřrutný a zhowadilý nepřitel giž giž k hranicým Českým se přibližowal, nic mu odolati nemohlo, gačo čeka mnohými přjwaly rozwodněná, žádnau hrázy nezadržená ssiroko daleko se rozliwal.

Tehdáž nemagi lidské pomocy vřřkali sme se k rozhněwanému na nás Bohu, tu sme měli mysl s ním spogenau, tu w tom neyprudčjm dessti z toho chrámu Páně wysšel na hrad swatého Wita slawný průwod wraucných měšťanů, s richým y blasyrčím modlením, y s zpěwem za odpustění hřichůw swých, a o pomoc Boha wolagicých! Dobrotiwý Bůh wyslyssel hlasu mnohých newiných Pražanů, podiwně nepřátele strachem kaplněné daleko od nassj milé wlasti zabnal, náš strachu y wssj vřřtutnosti nepřátelské, kterěž křemcy y Wlachowé zakusyli, zprostil.

Ždali tedy gačo Marya zachováváme w srdcy swém skládagice slova tato? nevpadli sme opět w hřichy ty, pro které sme tať přestřasseni byli? Zachoweyž nás milostiwý Bůh, aby se o nás čjcy mohlo! Žtučněl milý, a žpřčil se, žtluřtna žtučněw rozšřřiw se opustil Boha stwořitele swého, a odstaupil od Boha Spasitele swého.

Vneděčný! Boha, kterýž tebe zplodil, opustil sy a zapomenul sy na milosti tobě, nedávno popřané! a gaťe, až posawád tobě poskytnu. Ať! wywol tedy sobě s Maryj mysl vstawičně s Bohem spogenau, k čemu tobě, gaťo gi, požora nápomocna bude.

Dorótheus muž welmi nábožný, a wyborzý za to má, že čím kdo wyšši gest, tím za nižšiho sebe počládá. Kdo pak byl medle swětěgšši nad Abrahamem? s ním Bůh mluwiti, genu swá tagemstwi swětiti, genu budaucý wěcy zgewiri, s ním smlawy činiti, k němu swé nebeske posly posylati, geg dary swými obohaciti obyčeg mizwal. Mohloť owšem takowé štěstí Abraham nadmauri, a k tomu přiwěsti, aby se nad jiné wyppinal; zač se držel Abraham? zdali za přitele Božjho? a mohl; nikoli; zdaliž za ctitele a služebníka Božjho? y směl; také ne; zač tedy? za popowržený prach a popel, toto gměno sobě daw. Mlčím o Dawidowi muži podle srdce Božjho, an se chudým a nuzným, ano psem mrtwým nazýwal; mlčím o Janu Křtiteli giž w žiwotě marteřském poswěceným, an se za nehodného počlázdal, tomu rozwázati čemen v obuwj geho, kteréhož předzvěštwal.

Maryi Pannu na důkaz wwádím, že čím wěšši kdo gest, tím za nižšiho sebe drží: Marya byla nazwana od Angela milosti plná, požezbnaná mezy ženami, budaucý Marka dle člowěčenstwj swrchowaného Boha, a čím samá sebe nazýwala: Divoú Páně, za diwku ta giž nebes y země králowna prohlášená se držela, ano v Alžběry

běty přibuzné své prospívala, že Hospodin wzhledl na pokoru děwky své.

Tato pročez neobyčejná pokora gj k tomu nápomocna byla, aby wždy měla mysl s Bohem spogenaui: nebo hledic na swau opowrženost, na swau ničemnost, tím wićegi, tím zřetelněgi o wywysšenosti a wšemohaućnosti Božské přemyslowati mohla. Bůh poníženým se naklonuge, a s nimi rozmlawá: proto y k němu gediné ponížená mysl pozdwiĥnauti a s ním se spogiti může.

Prawda gest, čím řdo wyšši gest, tím sa nižšiho se drží. Kasse tedy pycha wřazuje, že welmi nižcy gsme. Ach řekni mi člowěče, co máš, čehož bys byl nedostal? Pakli sy dostal, proč se honošš, gaťobys nic od Boha newzal? Twůg slawný rod té pyšným činj? Můžeš ho sobě přičítati? Který pak maudrý člowěk tobě pro twůg rod něgaťau cenu přiložj? Pomni, že mnoz zů wrozeněgšši gsau nad tebe! Pomni, že smrt žádného ohledu na wrozenost nemá, stegnaunohau wderj na hrady wysoťých, y na chatrné chalaupky sprostých; Honošš se s swým bohatstwím? Pomni gen, že tuto noc umřeš, a co sy zachowal, čj bude? Dćenostj se nad giné wynáššj? tu owšem gediné sobě, ne swému rodu, ne štěstj k přičjzánj máš; sprostáku! wěz, že wíce toho gest: čeho newmíš, než toho, čemu sy se naučil!

Newywol sy této stránky, raby od tebe gť stě odgata byla: nebo Bůh pyšným se protiwi, pokorným ale své mlošti propůgčuje. Kásledůg Matku Boží, ana s Bohem wždy mysl spogenaui mě;

měla, proto že pokorná byla; pokora zagiště působí, že gať strze ni na sobě nic nezakládáme, tať wiče na pomoc Božstau myslíme. Ano, řdyž sebe žádnému nepřestawujeme, tjm hlouběji k bližnjmu nakloněni býwáme. Gaťo hluboce bližnjmu nakloněna byla Marka Boží Marya, o čem nynj w djlu třetjm gednati budu.

Kdo má mysl od tělesných žádostí odwrácenau, s Bohem stále spogenau, ten gi y bližnjmu hluboce nakloněnaui mjtí musý, nebo w něm swého Stworitele, swého Spasitele poznáwá, nemoha Bohu tomu wšemohawcýmu, ničehož potřebnému Pánu služby negaťe prokázati, gi pro něg geho obrazu, bližnjmu prokazuje, a tať sobě tu neylepsši stránka wolj, kterážto někdy od něho odgata nebude, wěda přjpowědj, že žádný mzdy zbawen nebude, byťby bližnjmu swému gen málo wody k pitj poskytnul we gměnu Gežíssowú.

Marya ta nejčistšj, neyswětěgšj Panna toho nám příklad zůstawiła, bližnjmu službu ochotně provkazuje, o geho obweselenj péči magic, ano geg gaťo Syna swého mateřským srdcem milugic: protoj tuto wýpowěd náležitými důwody potwrdjm.

Wyrozuměwšj Marya, žeby Alžběta přibuzná gegj počala syna w starosti swé, postavšj w těch dnech, odešla na hory s chwátánjm do města Júdowa, a wešla do domu Zacharyášowa, a pozdrawila Alžbětu. O gaťau službu s chwátánjm magic w životě swém žiwého Boha gi prozvlázala? Jana w životě Alžběty poswětíła, Alžbětu duchem swatým naplníła, ano by gegj
mu

mu synu tym prospěšněgšij byla, zůstala s ni asy
za tři měsíce.

Gaťá gest to naklonnost bližnjmu! Panj gde
ě dēwce, Matka Boží ě obyčejné matce, ano
negde, nobrž chwátá. Chwatáme my také ě po-
slauženj bližnjmu? Chwatáme, Bohu žel! odkláš
dáme tau službau; nebo nic nám mrzutěgšijho a
protiwněgšijho nebýwá, gať giným posluhowati,
giným nápomocni býti.

Ach! kžby toho aspoň činili ti, ani za to
mzdy dostáwagi, chcy řjcy, služebné osoby; po-
sluhugi ony swým pánům, a panjm s chwátánjm,
s vprjmnostj? Posluhugi dle přikazu Pawlowa
a dle příkladu Marye? Marye negen toho s chwá-
tánjm bližnjmu provkázala, co se gi potřebného
zdálo, y toho wyhledáwala, coby bližnjmu ě ob-
weselenj bylo.

Křábožni poslauchači! počte w myšlínkách
semnau do Bány Galilegšté, přiblížte se ě swa-
debnému tam hodoWANj; wšsecy hosty nagdere
dobře myslé, wšsať seznáte, že gim brzy wjna do-
cházelo; donesla se ta nowina ě wšjim té hluboce
ě bližnjmu nakloněné Panně, kterážto s swým
Božšým Synem při tom swadebném kwasu přj-
tomná byla; o potřebný nápoj nauze nebylo žá-
dné, bylo doma wody dosti, žjžnili tedy řdo,
mohl wodau žjžen vřasyti.

Ta lastawá Matka předce, aby rozweselenj
hodoWnjcy wjna požádagjce zarmauceni nebyli,
gich se wřala, ě swému wšsemohaučným Synu,
gřauc

gsauc gista, že wyslyšána bude, žekla: Synu wina nemagi. Ale byl syce gi hned po wůli Gežis, chřege nagerwo dári, že gažožo Bůh Syn gegi není, mage své Božstwj škrze zázrať potwrditi, odpowědel: Což mně a tobě gest ženo? Mozcý, s kteraužto nyni zázrať působim od tebe nemám, mám gi od wěčnosti. Marya po této odpowědi na pohled twrdě, žekla k služebníkům, cožkoli wám Syn můg rozkáže, včiňte. Bylo pak tu kamenných štaudwí šest postaweno; dj k nim Gežis: Naplňte štaudwe wodau; y naplnili gewchem. Y dj k nim Gežis: Naléwente giž s a mįsto wody naléwali hostům mnoho chutněgšsĳho wjna, než prwněgšsĳ bylo, kterěž giž docházelo.

Marya tedy tak hluboko k bližnjmu nakloněná byla, že mu od swěho wšemohaučýho Syna zázračně wygednala, co ne k newyhnutedlné potřebě, ale gedině k počestnému obweseleni slaužilo.

Magi nyněgšsĳ Břestané rowně tak nakloněnanu mysl k bližnjmu swému? O kžžby mu aspoň toliko poslytli, co k zachowánj tohoro bjdného žizwota potřebuge. Alechcy toho nikoli předhazowati, aby mu co k obweseleni slaužj, wdělili; k žázdanj by bylo, aby aspoň tohoro, co od nich nedostal, gemu přáli, ano geg o to přiwěsti se nesylowali; Gaká gest to tedy lásta?

Lásta Marye byla a gest wšem materšská; Medle můželi býti nad ni wětšsĳ a tau až posawáde nám wšem nakloněná zůstává; nebo Matka Gežisse Břysta, Bratra našeho gsauč včíněna, y našsĳ Matka býti počala; Parný toho důkaz dal před swau hořkau smrtj lastawý Spasytel na třįži pněgjcý.

Stála blízko Gežíssowa kříže Matka geho; vzřew Gežíš matku a včedlníka stogjcyho, kteréhož milował, djť Matce své: ženo! an syn twüg; Potom djť včedlníkowi: an Matka twá, a od té hodiny přigal gi včedlníť k sobě.

Nábožnj katoličtj Pražané! tatoť gest posle: dnj wůle vniřagjcyho Gežísse. Maryi za syna dal negen swého miláčka Jana, ale w osobě geho nás wšsecy, a opět negen Janowi, ale w osobě geho wšsem nám za Matku dal Maryi. Nuže, gaťá gest powinnost nasse, nežli abychom s Janem od té hodiny přigali tu neylastawěgšj Matku k sobě.

Přigmeme gi, ach přigmeme gi k sobě, k nje se we wšsecy swých těžkostech gaťož synowé k své Matce důwěrně vřikyme! Onať nás strz swauneymocněgšj přjmluwu w swého Syna prworozeneho, wěčného Boha, w zármutku potěšj, nám z nauze pomůže, od hřjchu oparowati bude, k poťanj, řdybychom řdy Boha rozhněwali, wzbudj, a s Bohem opět spogj. Věáže se wždy dobrotiwau Matkau, gen ať my synowstě powinnosti nezapomeneme, ať gi dle možnosti ctjme.

Wraucnj Křesťané! Mnozy z wás budau w paměti miji, že býwala gindy Maryánských tať nazwaných Sodálů tato powinnost: řždodenně k cti Maryi buď hodinky, buď Loretauské Lyrany, buď růženec se modliti, čistotu dle swého stawu zachowati, dobré řtutky provozowati, swátky Maryánskě s obzwláštňj pobožností slawiti, se řtrz swatou zpowěd a wěregným přjstupem k přjgimánj Swátosti oltářnj pořádně na přjklad giným s Bohem spogiti.

Vlehtë gsau tať nazwané Fonĝregáčy neb družebnosti Maryánské zrušené! Mám zato, že to wosse mnozý wraucenj Katolický Pražané až podnes zachowáwagi! protože ten Matku milowati musy, který Syna gegiho Gejssie Krysta Spasytela swého opravdiwé miluge.

Gsteli tedy w Krystu sbromáždění dosti o tom přesvědčení: že Marya neylepsší stránku wywolila, kterážto nebude odgata od ní; když sobě wywolila mysl zcela od tělesných žádostí odwrácenau, nepřegic tělu swému žádné rozkoše, ani pohodlí; když wywolila mysl wstawičně s Bohem spogenau, milugic samotu, zachowagic Božské slowa w srdcy swém, gsauć pokorná; když sobě wywolila mysl k blížnjmu hluboce nakloněna, wždy gemu k službě, k potěšení, ano gaťo Matku Synu oddaná.

Že té příčiny lastawý Bůh nedopustil, aby gegi wždy neposstwrněné Tělo, od kterého žádostí zcela odwráćena byla, a gaťby nebyla, gsauć neposstwrněné počata, učiněw prwopočátečného hříchu nikdy w sobě necýtic, po smrti w prach a popel dle vložené na nás klady obráćene bylo.

Podrobila syce se zákonu, od toho; kteréhožto zplodila, ustanowenému, a gsauć dcera Adamowa, od čehož ani gegi Božský Syn se newygimul, smrt podstaupila; Wssak dnes s swými oslaweným Tělem mezy plésánjm ěurůw Undělských, přiwítánjm wssech wěčné sláwy obywatelůw, w stějc sobě přicházegickýho magic Syna swého Gejssie Krysta do nebe wzata byla.

A zdalíž gi tato powýssenost nepřistupěla? Gestli Syn gegi Gejss gítil, že kde on gest, tam tať

ťé služebnjť geho bude ; čjm wścegi sluśńné bylo , aby
ťde on gest , na prawicy swěho nebestěho Otce stoge ,
y Matka geho s tělem y' duffj byla :

Tuže tedy , my se tobě nebes y země Bráz-
lowno k swému Synu na wysoť se wbjragjcy , co
můžeme , neyblubčegi flanjme. Matko milostden-
stwj račiž býti nám tať milostiwau gať Eliáš do
nebe na ohniwěm woze wstupugjcy k swému wče-
dnjku Elizeowi milostiwyn se powkázal ; žádal
geg tento : prosym , aby byl we mně dwogi duch
twug , a wyslyśśán byl.

Wly tebe z celěho srdce swěho snážně o to pro-
śme , by byl w nás trogi duch twug , wolagjce za
tebau : Matko nasse ! Matko nasse ! ať gest w nás
duch twug od tělesnýh žádostj zcela odwrácený , ať
ge w nás duch twug wstawičně s Bohem spogený , ať
gest w nás duch twug hluboce k bližnjma nakloněny.

Eliáš tať swému wčednjku giž od země wy-
sko powýśśený swug pláśť dolů hodil , a zdwihl Elis-
zeus pláśť Eliášůw , kterýž byl wpadl genu. Wly
spolu tebe Matko nasse o twug pláśť snážně žádá-
me , aby sy nás gim , toť gest swau mocnau obranau
přikrýti , y odewśśeho zlého , gať duffe tať těla chrá-
nití ráčila. Bychom obzwláśťně w poslednj hodině
žiwota swěho tjm twým pláśťem od hněwu Syna
twěho zastjnení gsauce , geg strze twau přjmluwu
wdobřeneho zafasylí , a za tebau tam , kam sy dnes
wzata byla , se dostali , stránku neylepsšj magjce ,
ťterá od nás nebude odgata na wěky. Amen.

XVI.

N a D e n

P o w ý s s e n i s w a t ě h o K ř i ž e .

Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. *Joan. 12 Cap.*

A g á b u d u l i p o w ý s s e n o d z e m ě , w s s e d ō p o t á h n u k s o b ě s a m ě m u . *Jan w 12 Kap.*

Chozroas, perstý král, za panování Pfoky Cýsaře Egypťau zem a Afryku sobě podmaniw, také y Jeruzaléma swátého města dobyw, a mnoho tisíc Křestanů w něm pobíw, říjž, na němž Gejzš Krystus někdy pněl, na hoře Balwáryi od Cýsařowny Heleny k uctění slawně postawený s sebau do Persté zemi odnesl.

Seraflius, nástupník Pfoky, nemoha od Chozroi pokoge wyprositi, šrz horliwau modlitbu a tuhý púst za snižení toho nepřitele Boha žádal; sebraw tedy dle wnůknutí Božského lid a na něj vdeřiw, tři jeho neyslyněgšj wůdce na blawu porazyl.

Tak zemdlený Chozroas na autě se daw, od Syroc staršího syna swého, kterémuž po sobě královstwj zanechatí nechťel, o život připrawen byl.

Syroc

Syroes od wítězyle Heraclia požoge popo-
žádam, s tauto wyminkau geg obdržel, aby
Kříž Brystůw od otce swého odnessený nawrátil.
Wolným této žádosti Syroes se prokázal, Kříž
tedy, an čtrnácte let w rukau Peršanstých byl,
zase od Heraclia na ramenách na horu Balwaryt
nessen, a kde prw slawně stáwal, postawen gest.

Toho pať swatého Kříže nessenj s neobyčej-
ným diwem zwelebené bylo. Nebo Heraclius
drahým a stěwoštným cýsařským oděwem se stěwě-
ge k bráně na horu wedaucý přissid, dálegi po-
kračowati nemohl; čím wjc napřed giti se vsylo-
wal, tjm sylněgi nazpět giti nucen byl.

Podiwné to gať Cýsaři, tať wšsem přitom-
ným býti se zdálo; čehož příčinu Zacharyáš, Jer-
uzalémstý Biskup, wyssetřil, Cýsaři řka: „Mám
za to, že pro twůg zlatem, a drahými kameny
ozdobený oděw málo podobenstwj s chudým Ge-
žissm máš, a proto geho Kříž dálegi nesti neho-
den gsy.“ Vsslyšew toho Heraclius rychle cýsař-
ský frog s sebe schodw, a chutný na sebe wzaw,
welmi lehce s tau tížj ostatnj cestu přessel až na
oné místo, kde Kříž Gežissůw opět postawil, od-
tud od Peršanů wzat byl. Od té doby památka
powýssenj swatého Kříže, pro tento diw blůčněgi
slawiti se počala.

Křábožnj Poslauchačowé! y my dnešnjho
dne tuto památku, gaťožto založení zdešnjho chrá-
mu Páně wcyročně ctíme. Gá nicméně ne o slaw-
něm powýssenj Brystowého Kříže; nobrž o powý-
ssenj Brysta samého na Kříži, k geho slusné vctě-

a k našemu vzdělání kázati budu. Gehožto slo-
wa gsau: „A gá, buduli powýssen od země,
wsecko potáhnu k sobě samému.“ Byl powýssen
na kříži Pán Gejšs, na kterým pro naše spasení
přebořkau smrt podstaupiti ráčil, a proto táhl
wsecko, to gest: táhl, a až posawád táhne k so-
bě samému wsecky lidi, ne genom židy, ale y
pohane, ano y nás w něj giž wěřicy; Nledle
gačym způsobem? Předně swým příkladem, za
drubé swau swatau milostí, za třetí hognau přípo-
wědi. Příklad dořazuje: geho náboženstwi býti
možné; milost působí geg lehčě; připowěd činí vžitečné

Titot gsau tři djlowné mého kázání, wám
welmi prospěšný, ani wás k opravdowému vctě-
ní powýssení swatého Kříže pobidnau, když se od
Krysta na něm powýsseného táhnauti necháte.
Gejšsi! náš lastawý Spasyteli! ty mně s toho
Kříže, na kterém pniš, vděl swého požehnání,
popřeg potřebné posyly; abych štetedlně wssm
přítomným dořazol, že gič k sobě samému táhnau-
ti hotow gsy příkladem swým, swau milostí, hog-
nau připowědi. Aby oni twého příkladu násle-
dugjce, y připowěděné mzdy někdy zažili, s tebaw
až do nebes powýssení gsauce.

Nelze nám saudití, nábožní Poslauchači!
že když Pán Gejšs dj: „Potáhnu wsecko k sobě
samému,“ násylu každému člověku učiniti chce,
aby geg tak k sobě táhl, gačo ku příkladu něgačá
pohybná wěc, na prowaze vpetoněná, se táhne,
a tomu taku protiwiti se nemůže.

Y tento dobrotitowý Spasytel spolu takto k nám
mlawj: Chceli kdo za mnau přigiti, ať přigde.
Chce:

Chceti? Každý swobodnau vůli má. Nicméně jeho příklad tak mocný gest, že na něj hledíce, máme neporušené srdce, za ním přigiti, to gest: od něj libezně se táhnout nechati musíme.

Příklad mnohem více může, nežli newjm gaťe wyborné a důkladné austné napomenutí; lehčegí tím se pohnauti necháváme, co widíme; nežli tím, co genom slyšíme. Uho bytby kdo o něgaťe ctnosti newjm gať důkladně řákal, v swých poslauchačů málo wymůže, paťli tu samau ctnost sám nezachováwa. Nebo co slowem potřebné prozhlássuge, to w skutku nemožné býti, na gewo dáwa, proto že to sám w skutek newvádí.

Pán Gežíš ale (dle svědectwí Lukáše Ewangelisty) dřiw začal činiti, pať věsti, dřiw wšsecko to, co k spasení našemu potřebné nám zwěstowati měl, sám zachowal; konečně na kříži powýšen byw od země, aby tak wysoko postawený od nás wšsch spatřen a následowán byl. Pak tedy člowěče! na toho vkřížowaného Gežíše! pať na tento příklad, tobě na hoře Kalwáryi daný: co na něm seznáš? to zagistě, co tebe od wšseho m.r. ného a hříšného odlaučiti, a proto k němu přitáhnauti má.

Medle čim se obstragí lidé; ne Krystu, ale světu oddaní; s rozkošj, bohatstwím, a sláwou. Gaťauž rozkoš měl twůg Spasitel na kříži pněný: y od swého Otce nebesťého gsa opusštěn řekl: Bože můg! Bože můg! Proč sy mne opuštěl! Mlage syce blizko sebe swau Matku, a věc dlnjka Jana, kteréhožto milowal, wšsak ona i

tento s swým zármutkem a pláčem genu srdce jeho wice obržili.

Můžesli pať ty Břestane ! w nedowolených rozkossich se kochati, řdyž na tento příklad swého w zármutku postaweného Gežisse hledjś : Můžesli po bohatstwj hlřati, řdyž na toho chudičkého, obnaženého, wšeho gměnj zbaweného Gežisse parrjś : Můžesli swětskau sláwau se honosyti, nad giné se wypjnati, wida tať potupeného Syna Božjho : neyhanebněgssji byla gest smrt na křížji, on mezy dwauma lorty gařožto ten neyhorssji mezy njmi wšel. Nepohne tebe tento příklad, abys se dle něho zprawowal, nedowolených rozkossj newyhledáwal, chudobau spořogen gsa, sobě w swém prostém stawu nesteyřkal, a newjm po gaťe ossemetné a nepořádné swobodě nedychřil.

Neodwrať, prosým, swého wzhledu od toho wfřizowaného Gežisse ; máš y na něm příklad přjsného trestu za hřjch ; gať on tebe odwracuge od wšeho marného, tať obzwlářtně odwracuge od hřjchů. Hřjchowé nassj, ti powěřyli Gežisse na kříž. Ten newinný Beránek za nasse prowiněnj w člowěčenstwj na se wzatém trest přjsný podstavpil, aby nám Otce nebesťého rozhněwaného wdobřil. Pro nassj nestydatost, tělesnost a chlipnost obnažen a zbičowán byl ; nasse peycha geřho swatau hlavu trnjm forunowala ; pro obžerstwj nasse náramnau žijni trpěl, a ocet s žlučj smjřšený za nápoj dostal ; nasse lařomost genu ostrými hřebmi ruce a noby probnala ; nasse bližnjho tupenj, na cti utrřánj, geg zahabnila, geg ř posměchu wšsem zatworzelým židům, a ř teyránj wystawila : slowem, pro hřjchy

by nasse on stupen, zmučen, na kříži powýšsen, vsmrcen byl.

Gledmež tedy na tento příklad přšného trestu hříchů a dopuštění jeho se warůgme; budeme-li pak se warowati, zdaliž k Gežíš samému potážhnuti nebudeme?

Wšak mimio to naučení zanechal nám Gežíš následowné, abychom y my gíného zlého příkladu ne-následugice, dobrý příklad bližnjmu swému dáwali. Členiž prawda, že obyčegně Křesťané, nehledjce na swého Spasitele, ne dle něho se spravugi, ale spjše dle gíných, mezy křesťanskými obcugi, obzwláštně dle zlých, prawim: neboť gím marný, rozpustlý a bezbožný život lehčegí k následowání přibáží, než mtrný, zdržendlivý, a nábožný. Y onoho se chápaji; od zahálčiwého věci se zahálce; od pigafa piti, od hráce hře, od tlacháče nestydatému tlachání, od pomlawáče pomlawání, od buřtice swéwolnosti a wrchnosti odporování, od slo-lagjícího klení.

Uch, synu můg! budaukí tě k sobě láfati hřisnjcy, nebudiž gím po vůli, neboť poslední gegich věci vpwedly by tě k smrti; ty bys s nimi zabynul. Uspatí na to, co zlého sobě dovolugi gini, patř gediné na to, co ty dobrého k zachowání máš: nepatř na to, řady se od mnohých gde, ale gediné na to, řady ty za Pánem Gežíšem giti máš! Tak ale na cestě spasení obračuge nábožný, ctnostný život weda, y ty k Pánu Gežíš swým dobrým příkladem mnohé potáhneš; ty ge k swému Spasiteli zýstáš. Klic pak není wznešenégšjho na swě-

tě,

tě, gačo w zysťánj cyszých duffi Bohu nápomocz-
ným býti.

Ač toto na paměti wždy rodičowé nepředs-
něži máte, by ste se k swým dětem tak wždy choz-
wali, aby oni z wasseho nábožného žiwota praw-
widlo k spasitelnému obcowání sobě wzýti mo-
hli. — Bůh wám děti propůgčil z toho ohledu,
by ste je náležitě dle své možnosti wychowali.
Spisse gich k swému potěšení wychowáte dobrým
příkladem, nežli mnohým ausřným cwičením.
Kleboť přísłowj gest, že gablko nedaleko stromu
padá; dítě obyčegně se po rodičich wrhne. Swým
tedy dobrým příkladem potáhnete děti swé k Pá-
nu Gežísi, gačž on wsecko swým příkladem
ráb se k sobě samému. — Wsať negenom tija, ale
o swau swatau milosti, které každému postytuz-
ge; o čem giž w druhém dílu gednati budu.

Ažetne mně někdo: Wssem příklad Pána
Gežíse gest wyborný, gest takowý, že každý do-
breho srdce čłowěk tak wznesseného wuidce násle-
dowati musy; nicméně gest to následowání welmi
těžké: Až pať wsecho matného zanechá pro něg?
Bez rozkoše, bez pohodlí, bez potěšení žiwu bý-
ti, od wsecho břicha se zdržeti, přechěmu, a
glému od narození nakloněnému čłowěku téměř
nemožno gati.

Slyš ale ty, an tak w srdcy swém smeyssliš,
ne mne, ale učitele národů Apóstola Pawla, an
o sobě dje: „Wsecko mohu w toh, který mne
slyš, ne gá ale milost Boží semnau.“

Y ty wšfecto můžeš, ne ze sebe, ale s Božhem, s geho swatau pomocí, ktera on tobě stále dáti hotow gest; genom ať ty se gi přigmanuť nezdraháš. Tato pak milost Boží gest zewnitřná a wnitřná; s obogi tebe Gežjš k sobě samému táhne. Zewnitřná milost pozůstává we wyrocování, kterého tobě Bůh, gať strže kněze, tak strže nábožné knihy postyrge: wnitřná gest wnuřnuty Božské, o wšem tom pořádně gednati budu.

Čehož medle s této fazatedlny tobě se tolikrát do roka předkládá? Nežli slowo Boží, které gest chléb dusse twé, gaťo tělo chlebem se sýli, tak slowem Božim sýli se dusse. Můželiž pak se říci, že maličtj žádali chléba, a že nebyl, kdoby jim geg lámal? Máš lámačů toho chléba Božjho dosti, to gest: fazatelů, ani tobě slowo Boží, gať w řázanj, tak w křesťanském naučenj wykládagi, k twé posyle, bys k swému powyššenému Spasyteli táhnauti se nechal.

Slycháwáte, wy přítomnj Křesťané! slowo Boží, ale gaťž? Snad se wám ten nebeský chléb tak znechutnal, gaťo lidu Izraelskému na pouští manna, s nebe jim padagící? Y steýskal on sobě Mogžissowi: „Dusse nasse wypráhlá gest, nic giného newidj oči nasse, než mannu! Nic giného nesyssagi wšši nasse, než prawdu.“ Řekněte wy, a tu wám slyšeti owšem nemilo gest. Proto mnozy neb nikdy, neb zřídka gi poslauchagj; a gať poslauchagi? Gsauc gediné tělem přítázanj přítomni: srdce od Boha vzdálené magice.

Ano deymež tomu, že wšsemožnau pozornost lowu Božjmu darugi, gať dlabo geg slyssagi.
Přez

Přestalo kázání: přestává y v nich paměť na wšec-
cko to, k čemu naponucnuti byli. Žádný vžitek
to do gegich stamenitého srdce wbozené Božské
semeno nenese, když dle toho, čemu wyvčení gsau,
žiwí býti nechtějí. Tacy owšem ne od Krysta,
ale od swých zlých naružiwosti, od swěta, od dā-
bla táhnauti se nechávají.

Mimo této, zewnitřná milost Krystowa po-
zůstává w čtení nábožných kněh katolických, kter-
éžto o marnosti swěta, o potřebě wyhledávání
wěčného spasení, o způsobu žiwota nábožného w-
dení, o prawdivé wěře, o žiwotu Krysta G-
sje, a o geho Swatých gednagi. Takové knihy
syce čítawali k swému duchownímu potěšení katol-
ičtí Čechové, obzwláště w den swáteční a ne-
dělní, negsaut težkau polní prací zanepřáženěni:
y také w wšední den na wečir k vzdělání sebe,
swých dítek a čeládky. — Máte gich dosti, ná-
božní Čechové! w swém gazyku sepsaných: ku
příkladu: Postellu Stagerowau, Scypionowau,
Konyášowau, kteréhožto horlivého w tomto křes-
ti Apostolského wyslance, snad sami ste znali.
Máte knihu od sw. Františka Salesya sepsanau,
Bobumilau nazwanau. Máte Tomáše Kempen-
ského, o následování D. Krysta, a mnoho set giných.
Čítání podobných spisů zůsteliwí wám marné a
břísšné gednání, dodá wám chuti, a síly k swatě-
mu obcowání: necháte se lehce od swého Spasitel-
e táhnauti; by ste dle geho příkladu, ne dle swé
nepořádné wůle, dle swěta a ďábla žiwí byli.

Čítám to se stává: Ne těch, a gin podobných
kněh, ale bohaptáždných, rozpustilých, nestyda-
ných

tých čítání, y také sprostý lid sobě nynějšsibo času dowoluge; kněh od kacířů proti církwy swaté, proti kněžstwu, proti katolickému náboženstwu se psaných čítají mnozí, a čítají; s gakým medle aučinkem? Bolestně toho staussime na tolik tisíc odpalců od katolického náboženstwu, ani z kněh kacířských k tomu odpadnutí zawedeni byli,

Čítají mnozí y knihy o newim gaké possetilé swobodě, a stegnosti wšech stawů gednagických. Čemu, prosím, z nich se věci? Klepologi, ne nespokognosti s swým stawem, reptání proti wchnosti, proti wšemu pořádku; nechají se od nich táhnauti, gak časné, tak y k věčné své zhaubě.

Wy, nábožnj Poslančáci! wšimětež sobě dle slusnosti té zewnitřné milosti Božské, napozmenují totižto wěčného od swých Pastýřů, též wywčowánj tagného: čtenj nábožných nekacířských knih; tak se gistotně lehce od swého Spasitele táhnauti nechte, který tak k nám nakloněný gest, že ne genom zewnitřnj tau milosti, ale y wnitřně nás k sobě wábí. Tato pak wnitřnj milost pozůstává w oswícení mysle, a w pohnutí wůle k dobrému. Takowé wnutknutí dáwá nám ten laz stawý Spasitel srze vžíwánj Swátosti poňání, a vžíwánj těla swého. Gsaue srze opravdizwau kagicnost s Bohem smíření, tělem geho tak posylnění býwáme, že wšecť težkost na cestě do nebe wedaucý w lehkost, wšecť drsnatost w liz beznau roweň se proměňuje.

Mluwj k nám sám, wšak ne hřmotně, noz brž potjchmo Pán Gežjs: chcemeli tedy geg slyšet
ti,

ti, musíme se všeho světského třeštu warowati, geho hlasu sobě wšimati, gemu po wůli býti. Proto on w dnešním swatém Ewangeliu nás napomíná, abychom w swětle chodili, gaž dlawho swětla máme. Y geho wnitřní milost gest toto swětlo, které nás oswicuje, abychom se marností a zlostí swětstau oslepiti nenechali.

Gaž pak gsme toho hlasu Božského, toho swětla šetrni? Gsme gemu tak powolni, gažo někdy byl pachole Samuel? abychom na geho wolání opět a opět řekli: ay gá Pane! mluw! nebo twůg služebník slyší tebe. Gsme aspoň tak powolní geho milosti, abychom se od ni přemocy nechali, když se od ni wěsti nenecháváme; gažo někdy Ssa-wel? An gsa swětlem nebeským obkliččen, na zem poražený hlasem, Ssaule! Ssaule! proč se mi protiwiš? přestrasšený odpověděl: Pane! co mi lážeš činiti?

Činíme toho my, k čemu nás strze swá wnu-
knutí Pán Gežš wede a táhne? On k nám wnitř ku příkladu takto mluwí: „Warůg se oného nebezpečného místa, kdeby sy o swau newinnost přigiti mohl,“ a my tam předce gdeme; nezachazey s tím neb oným rozpustilým člověkem, můž-
žeš býti od něg zawedeny, my předce zacházýme; gdi do chrámu Páně, slyš pozorně slovo Boží, my negdeme, neslyšíme ho; gdi k zprávě Boží; přístup k stolu Páně, posylá se chlebem angelským, my s pokáním odkládáme. Spiš hlasu swých
glých naružiwostí, hlasu swých swůdců, než toho hlasu Božského poslaucháme.

Pro tuto příčinu zagistě od Pána Gežisse
tažent býti nemůžeme.

Křesťastnj! geho k nám tak laškawě mluwj:
ccho: flysserj nechceme: Podtež ke mině wssickni,
Křesť. pracugere, a obtiženi gste, a gá wás obz
čerstwjim; wezměte gho mé na se, a wíte se odes
mně: neboť gsem tichý a pokorný srdcem; a naz
deznere odpočinutj dušsim swým; gho mé zagistě
gest sladké, a břemeno mé lehké.

My pak raděgi trpké, těžké bříme těla,
swěta, a ďábla nosíme, než tu geho sladkau, a
lehkau tiž, než náboženstwj geho, Křesť nám také
co nevyžitečnégssj gest; co giž třetj díl dokáže,
že Gežis nás k sobě táhne hognau připowědj swau.

Kdo dle příkladu Pána Gežisse žiw gest;
gest stále wšel, gest od wssch milowán; gest
wěčně blahoslawen: následownj Krystuwo zde má
stále spokogenau mysl, máge dobré swědomj, než
gfa sobě žádného prowiněnj wědom, zakusuge
wstawicného hodowánj, nebo dobré swědomj gest
seměč stále hodowánj. Dopustili na něg Bůh něz
galy zármutek, něgalké protiwenstwj, slowem něz
galy Křjž, on to mlie snášj, a říká s Pawlem:
gát oplýwám radostj we wssj swé těžkosti.

Proto směle se prohlásl ten Apóstol náro
duwo: Y což nás odlaučj od lásky Krystowé? zda
liž blad? zdaliž nahota? zdaliž pronásledowánj?
aneb meč? Gistý gsem, že ani žiwot, ani smrt,
ani přítomné, ani budoucý wěcy nemohau nás
odlaučiti od milowánj Pána Gežisse.

Můž:

Stůželi medle býti wětšjho nadání, wětšjho štěstí, hogněgšj odpláty, gačo tato gest opravdowého následownjka Krystowého; když gemu y to milé, ljběžné, a radostné gest, čchož se syce celé pokolenj lidské bogj a brozy? Když y to gemu k štěstí a k plesání slauží, co giné swětáky a marnjky nestěastné činj?

Wšak gest y giná připowěděná mzda wšsem těm, kterj se od Krysta táhnauti nechaji, kterauž giž zde zažijí, totižto: Lásta a wctiwost od wšsech těch, s nimiž zacházegj.

Prosím, wyobrazte sobě opravdowého katolického Křesťana, a bedliwě na něj hleďte; an wšsemu wěři, co Bůh gemu srze Cyrkow swatam wěriti poraučí; an wšsecka přikázanj Boží, y cyrkownj bedliwě plnj; den swatečnj a nedělnj, gač slussj, swětj, wctité posty náležitě zachowáwá; častěgi w roce srze swaté pořanj s Bohem se snjčuje; přigjmánjm welebné Swátosti sebe sly; bližnjho gačo sebe samého miluge, a ctj; wchnosti náležitě gest poslussen; žádnému na cti newtrhugé; žádného nepomlawá; sebe spjš než giných teprá a krotj; každému ochotně služby žadané a pomocy poskytuje; gest pracowitý, přičindliwý, hospodářstý; není pigal; není hrác; není buřič a posetědlný; an se y swým nepřátelům laštawým a dobročindliwým pronkazuje. — Hleďtež na takowého katolického Křesťana! Kteľbj se wám ten geho obraz? Y kdožby, řeknete mně, kdožby tak ctnostného, tak přiwětíwého, a dobrého člowěka nemilowal? Žaslauží on owšsem té neywětšj lásty, té neywětšj wctiwosti, a toť giž

giž gest odměna zde na tomto swětě těch, kteří se od Pána Gežisse táhnouci nechají.

Žli lidé, lidé darební, odpadlíci od pravé víry; ti tomu následovníku Brystowému syce protivní budau; budau geg nazýwati papežen-
cem, pokrytcem, modlářem; wšak toť bude ge-
ho neywětšij sláwa, od takowých pohanění trpěti;
a on to zaslechna, bude radostí wpogen, gaťo se
někdy Apostolowé radowali, že gsau hodnj nale-
zeni, aby trpěli protivenstwí pro gměno Pána
Gežisse.

Kuže, nábožní poslauchači! Což gest medle
neysmutněgšijho a neyhoršijho na tomto swětě, nežli
smrt? ta nás od našijch rodičů, od dítek, od přátel,
od wšeho gmění, od našij rozkoše pozemské
odlučuje; smrt gest poslednj mezník wšeho časného.
Tatoť gať hrozná musy býti wšem swětu odda-
ným, a gedině dle své wůle, dle zlých naružiwos-
tij žiwým lidem: tať sladká gest wšem oprawdi-
wým Křesťanům, neboť oni připowěděny mají
žiwot wěčný, nebestau sláwu, šťastné patření na
Boha, a geho wstawičné milowání. Proto říka-
jí s Pawlem: Žádám od těla odlaučen, a s
Brystem spogen býti; ay mně žiwu býti gest Brys-
tus, a vmřiti gest zyst.

Tentoť gest owšem ten neywětšij zyst po
tomto fopotání časném, po zármurku, po strachu,
po bídě, čemu my wšicchni, gať dlouho zde ob-
cugenie, podrobení gsme; wěčného pokoge, ra-
dosti, bezpečnosti zažívati, slowem: tam býti,
kdež gest náš Mistr, Brystus Gežis. Do té své

nešťončené sláwy y on nás za sebau potáhne, když se od něg k nábožnému katolickému žiwobytí táhnauti necháme.

Každý opravdivý následowník Krystůw něz kdy vmjrage toto směle a wesele s Pawlem prohlásy: „Dobrý bog sem bogowal, běh sem dožonal, wiru sem zachowal.“ (O by wšickni přízromní poslauchači tu samospasytedlnau wiru katolickau až do konce zachowali) ostatně gest mi vložena fortuna sprawedlnosti, kterau mně včelš sprawedliwý soudce w onen den, den soudný, ne wšak mně genom, ale wšem, aniž milugj přichodu geho, aniž se k němu táhnauti nechagj.

Tuže tedy, lastawý náš Spasyteli! pro nás wysoko na kříži od zemně powýssený, abychom my té onde y onde, y zdaleka spatřiti mohli, a dle příkladu twého se sprawowati chtěli: táhniž nás dle twé připowědi k sobě samému, swým příkladem, abychom se my wšij marnosti warowali, a břichu, pro který sy s křížem powýssen byl, se brozyli.

Táhniž nás swau swatau milostí, gať zewnitřnau, tak wnitřnau, by nám toto twého příkladu následowánj lehké přišlo; nedopusť, dobrotiwý Gežissi! abychom kdy twého hlasu slyšeti nechťeli, twému Božstému wléwánj negať překážky činje; Deyž konečně, bychom pamatovali wždy na twau připowěd, kdyžby nám žiwot od tebe wyměřený těžký přišel, a patřice na wěcnau mzdu, ana nás očekáwá, swau frátkau tuto prácy trpělíwě a stále wykonali, wídance, že práce nasse není marná.

Po:

Poraučím gá tobě wsecky přitomné poslauc-
hače, zvláštěně ale zdejší milostiwau Wrdnost,
a celý wysoce vrozený a starožitný, gať Libšteyn-
ský, tať Bratowski, Kolowratský Rod; Tyť sy
geg ncobyčegně strze mnoho giž přeběhlých století
k sobě táhl, ldyž sy působil, že z něho possli nez-
genom muži, těmi neywzáctněgšými důstogenstmi
swětskými w tomto králowstwj Česlém se stkwégjcy:
ale tať Dobrotiwým wždy sy se tomu wysoce vro-
zenému Rodu provědázal; tať, že wssickni opraz-
wodowého náboženstwj twého horlitelowé byli, a
mnozy duchownj spolu staw sobě obljbili.

Klechy gá zde gmenowati Burfarda, Kanowníka a Probosťta Pražského, Hermana, Biskupa Warmienského, Synka, Suffragana Sologmauckého, Jana Wilhelma Libsteynského, vstanoweného Arcybiskupa Pražského, Žbuka, r. 1097 Probosťta Boleslawského, Hanusse Kolowrata, přewdatného reka proti kacířům, pak léta 1467 Kanowníka Pražského, a místo Arcybiskupa bedliwého a swatého celé Arcydiecefý Pražské řjdiťte le; — gediné zmjnků učinjm o Wáclawowí Libsteynským Kolowratu, kteréhožto tať sylně k sobě táhl, že sy geg až do swého tovaryšstwa, kteréhožto y gá nehodný někdy sem aud byl, přitáhl. Ach toť bylo sylně tažení, an pro tebe opustil mnoho statků a panstwi, slawných auťadů, bohatstwi, a rozkoši swětských, w řeholi, pracowníky a chudý žiwot sobě wywolim, po ničem glným nedychtim; genom po tom, by byl welikým swatým: tuto žádost wždy w srdcy, wždy w rstech mage, a taťe w powěsti weliké swatosti w řjmě k sobě na wěčnost odeslal léta 1659.

Uy táhniž tedy k sobě toho spanilého, wtipného, přičindliwého, včeného, přjwěriwého, a mně welmi milého mladého Pana Hraběte Františka, naděgi celého slawného Kolowratského Rodu; aby on wždy se twým swatým náboženstwým, ctnostj, maudrostj stkwěl; wždy od wsech milowán byl, dle twého příkladu se řjdl, milostj twau oplýwal, a mzdy swé, gať časné strze mnohá prodlaužená leta, tať někdy nestončeně zařusyl. Tuto mzdu gemu, geho wysoce vrozeným milostiwým Panům Rodičům, geho wssj ozdobau žensského pohlawj wsslechcené, wysoce vrozené slečně Sestřičce, y nám wssem dobrotiwý, milostiwý Ježíssi! Pane náš! popřjti rač; an nás k sobě wsecky přitáhnaui hotow gsy, bychom k tobě až do nebes někdy powýssenj gsauce, s tebau plésali na wěky. Amen.

XVII.

N a D e n

swatého Michala Archangela.

Quicumque se humiliaverit, sicut parvulus iste, major est in regno cœlorum. *Matth. 18* G.

Kdož se koli poníží, jako malíčky tento, teni gest wětšší w království nebeském. v sw. Matěusse w 18 kap.

Gesús Kristus přišel k celníkům, ani se Apostolům rázali, zdať Mistr gegich dáteá platů? a zwěda tu gegich ptázku, ac powinnen nebyl, gím clo platiti, nicméně poručil Petrowi, aby šel k moři tybu, ktera ptonj polapne, odes wšel, že to ni nage e groš; ten aby zaň a za sebe zaplatil.

Toť byla neobčejná powyššenost Petrowa, když zaň stegný plat, gať za sebe odwěsti welel wčelony Bůh, Spasitel náš; z této příčiny myslije druzý Apostolowé, žeby Petr wšlecky hodnosti přewyššil, an w ceně Mistrowi nebeskemu přerownán byl; tážali se geg: Kdož se zdá byti wětšší w království nebeském? Tanco otázkau

na gewo dawosse, že s tau předností Petrowau negsauc spočogeni, sami po wětšij hodnoti dyzchtili.

To poznaw ten wšewědaucý Pán chtěge gich po sláwě dychtriwost ríchau poníženosťi vzdrawiti, přiwolal maličké pacholátko, a postawiw ge w prostřed nich takto prawil: Nebudeteli gačo mazličij, newcydete do králowstwj nebesťého.

Maličij, newinnij pacholátka nad giné se newypínagj, nic o pyšse newědj, giné přewýššowati se newynasnažugj; tať y wy pokornj býti musýte, čceteli do králowstwj nebesťého přigjiti.

Krábožnj Posluchači! gát o poníženosťi dnešnjho dne wám řáziati sem sobě vmjnil; na řecýžto památku Michala Archangela, wůdce nebesťého rytířstwa, gačožto založenj zdegšsýho chrámu Páně weyročně slawjme. Žagistě geg wyzborněgi čtiti nemůžeme, leč poníženosťi swau, an gest neypředněgšij nepřitel pychy. Klenj pať genu tať mile newjm gaťe geho nad giné angele wywýššowánj, gať mu milé gest wzbuzowánj wás k slusné pokoře. Ponížte se tedy pod mocnau rukau Páně! K tomu wás pobizý předně: Přijmý trest pyšných; zadruhě: Wyborný příklad poníženyč; zatřetj: Poznánj sebe samého. Tož toť gsau tři dílowé mého řázanj; prwnj díl wám pychu zossťliwý; druhý poníženosť milau; třetj potřebnau wyobrazý.

Michale Archangeli, an wždycy twář Otce nebesťého wídjs před gcho slawnau stolicy stoge,
gfa

gša geden z těch neyobzwláßnégssich duchů, ge-
mu zagístě pro swau poníženosť neymilegssí, po-
něwadž tať wysofo od něg potwýssen gsy, wypro-
syž mně od toho wssemocného Pána potřebnau
milosť, by gá nj posylněn přítomně swé Poslau-
chače k poníženosťi pohnul, gim pýchu zossflimě,
a pořu milau a potřebnau na zřetel postawě;
aby oní gsauce odenině k zachowánj této crnosti
pohnuti, tjm wětssí někdy w Králowstwj nebestém
byli, čím hlauběgi tady se snížj.

Pýcha a hrdosť gest spolehánj na swau
wlastnj sílu, na swúg wrip, na swé hodnosti,
z čehož pocházý newssimalosť Božské mocnosti, a
opowrženosť bližnjho. Uližete sobě pomysliti,
že tať opowážliwosť Bohu se welmi protiwj,
an horlitel swé sláwy gest, an se prohlásyl, že
sláwy swé ginému nedá.

Uliže sláwu, česť a chwálu, giž Bohu po-
winnen gest, sobě pyssný přičítá, protož y Boha
welmi wrážj, geg k hněwu a trestu hrubě přiwáz-
dj. Zařusylť toho přísného trestu prwnj Lucyfer,
ostrým wtipem, dořonalým rozumem, wssj vmě-
lostj od Boha oddařen, zapomena na toho, od
něhož wssecty ty dary obdržel, nechťeže nižssim
býti, než ten gest, komu slaužiti měl, v sebe
takto ustanowil: Wystaupjm nad wysofost obla-
ků, a podobným budu kleywýsssimu. Tať se až
nad oblaka, až k stolicy Božské wypinal, a Bohu
se samému rowným učiniti vsylowal.

O nešťastný duchu, ty se tomu rownatí
chceš, an nad wisse stwořenj wywýssený, a nez
Y 2 skonč

stoučený gsa wssim wládne, wsse gať z něčeho stwořil, tať w niwec wwěsti může, zaľusyť taťe slusněho trestu pro tu swau nádhernost, Michal gi potře.

Michal gest hebrejské slovo, které znamená w češtině: Kdož gest gať Bůh! tento Wůdce wssch wěrných a Bohu oddaných Angelů wěda, že žádného Bohu rovného býti nemůže, toho prwnjho ducha se wssmi geho towarýssi do wěčného plamenu s nebe porazyl. A tať z toho neytrásněgssjho stwoření Lucyfer w tu neobyzdněgssi potworu, z přjtele Božského, w nepřjtele; z obywatel nebeského sýdla, w obywatel pekelného žaláře proměněn byl, a toť pro pýchu, kterau nám tím přjsným trestem zosskliviti Bůh chtěl; trestem totiž krze Michala wykonaným; aby nám spolu na gewo dal, že tenkrát toho wěrného služebníka Božjho Archangela slusně ctjti, řdyž se té neymenssj pýchy ostychati budeme. Dostl byste na tomto důwodu mjeti mohli, byste se k warowánj tohoto hřjchu wwěsti nechali, gá wssať na tom dostl nemám.

Podte semnau z nebeského ráge, odkudž hrdý Lucyfer w blaub pekelnau swržen byl; podte do ráge zemského, odkud nassj prwnj rodičowé Adam a Ewa od Angela wyhnáni byli.

Y medle, řdož gich tohoto sstěstj, njmž oplýwali, a nás potomky, zbawil? Řdo kladbu na Adama a Ewu, y na nás uwalil, že w potu twáče chléb dobýwati musíme, řdož giny, než pýcha?

Kte:

Michala se máteř nasse Ewa od hada zavěsti, anž pravil: že nemře, ale že ona y muž gegi budau gafo bohové, gestli s zapovězeného owoce gisti budau. Ona pať, neshťastná gedla, gedla, a k gidlu také prostičkého Adama přivedla, chtic býti bohyně.

Oba se Bohu rovnati chtěli, a zatjm y ty dary stratili, gimiž od Pána gafožto newinj, wtipnj, rozumnj, a k dobrému welmi nařloněni lidé obdařeni byli, stratili ge řrže pýchu; od té pať doby my wšickni gsme raněni gať na rozumu, tať y na wůli, že rozumem tupým s řižj toho prohlédáme, coby nám spasytelného býti mohlo, a wůle nasse spisse k zlému, nežli k dobrému nařloněna gest. Šrže prwnjho člowěka, dj Paz wel wessel na tento swět hřich, a řrže hřich smrt, smrt gať dusse, tať těla.

Řeknete mi ale, žeť owšem tyto prwnj rozdiče nasse Buh, gať známo gest, wyhnaw ge s ráge řrže Angela tať welice trestal, genž se ger mu nádherně rovnati chtěli, tēm snad že předce milostiwým se provázal, aniž na swau sýlu se gedině spolehagse nad giné se wypjnali. Ba ani těchto bez porrestánj nenechal.

Gediného z mnohých giných na důkaz wvázdjm Petra, Petra řnjžete wšech Aposstolůw, Aposstola, an swého Mistra nad wšecy giné milowal; Petra, onau řtálu, na niž Krystus Cyrkw swau wzdělal. Předpowěděl swým wčednjšum lastawý Spasytel před swým přehořkým wmučenjm: Wšickni se zhoršřte nademnau této

nocy. Petr pak řekl gemu: Byť se wssickni zhorzssili nad tebau, gát se nezhorssim! Kte gá, gát gsem hotow s tebau y do žaláře, y na kříž giti; ne gá, gát sem sylněgssji, než wssickni.

A zatím ten dobrý Petr pro tuto swau pýchu, že se giným Apóstolům předstawowal, že sobě na swé syle hrubě zakládal; ten sám wíce než druzý, nad swým Božským Místrem se zhorzssil, geg opět a opět y po třetí přisahau zapřel odpovědě tázagicým se na Krysta: Kteznám člověka toho, o němž - prawjte.

Ktechtěl znáti Petr Krysta gačo člověka, kterému někdy před wssemi spoluwědlnjky prawil: Ty gsy Kristus, Syn Boha žiwého! Y toť byl hrozný trest pýchy Petrowe, že swého lastawého Mistra zapřel. Wssať on swým milostiwým okem naň wzezřel, a Petr počal plakati, litowati hřízchu swého, swé pýchy; neboť co žiw, řdykoli (dle swědectwj swatého Klimenta) křowauca křowati slyšel, hořké slzy wyléwal.

Ach myť také s Petrem plakati počnem, gestli sme řdy o sobě wíce myslili, a nad giné se wynásseli, gistotně s tau swau pýchau, buď ř zapřenj, buď ř vraženj Pána Gežíse sme wwezeni byli. Tak byli ř zapřenj Pána Gežíse od pýchy wwezeni wssickni odpadley od katolickeho nář boženstw; neboť oni nad swé pastýře písmu lépe, wssať y opowážliwě rozuměti chřice, Krysta řrže Čyrkeu sw. mluwjcýho opustiwše bludařů se přizchřili. Poněwadž ale pýcha wždy předčázý pád, my aspoň wstaňmež po tomto pádu, a hrozýce se toho

toho tak přísně trestaného hříchu, v druhém dílu mé řeči na příklad ponížených patřme.

Prvního vám na příklad uvádím Patryz archu Abrahama; nimž Bůh rozmlouvati ráčil, k němuž své posly Angele posylati, genuž své tagemstwí zgewowati, s nimž smlawy činiti obyčej mýwal; Abrahama mohli owšem taká nadání pýchau nadmanti, by o sobě wíce myšle ginými pohrdal. Ale zač se aspoň wydáwal Abraham? snad za přítele Božího? snad za služebníka Božího? Mnoha to, nikoliw toho nečinil. Čím se tedy nazýwal? Nazwal se z poníženosti prachem a popelem Abraham, a pro tu swau poníženost opravdový služebník Boží, wěrný geho přítel hoden angelského nawštěwowání učiněn byl.

Což se vám lépe líbí, pýchali, čili pokora? Seznáte tuto y na Dawidowi, muži podle srdce Božího; na Dawidowi, králi Izraelském, mocnáři welikém, gehožto Syn dle člowěčenstwí y Gejšs Krystus Spasytel swěta slauti ráčil. Kdož pak kdy z nás tak se snížil, by se ani za člowěka newydáwal, ale nerozumnému a posslému howadu přitownal? Wšak takowau pokoru sobě obzlibil Dawid, w swých žalných stále proti hrdým horle, ano o sobě prohlassuge, aby byl gafo odčlouné od matky dítě, kdyby kdy sobě nadherně počinal; ta aby byla mzda geho.

Tyto příklady poníženosti dáwá nám starý zákon, nowý ale poskytuje nám mnohem wybornějších. Známot vám gest, že Jan Křtitel zázračně giž od wěkem sešlé Alžběty splozen, w žiwotě

wotě mateřském posvěcen, od swého dějinstwoj až do smrti ctnostj a swatostj se styměge ruby a kagicy žiwot na paussti wedl; dostana pať od wtěleného Boha toto swědectwoj, že se nad něj mezy wšemi lidmi wtěšši nezrodil, ten tať wznesšeny člowěk, gať wysoko a sobě smeyšlel, gať nádberně mluwil, což myslite? On se za nehodného pochládal, obnowi toho řeměnký rozwázati, kteréhož předzvěstowal Beránka Božjho, anž snjímá hříchy swěta.

A my bříššnicy, my bjdnicy, my wšeho opozwrženi hodnj lidé, my se ani tomu křiti nechceme, an gest náš Pán, Spasytel a buďaucý Spasdec, byhom genu w oltární swátosti přítomněmu stasšau poctiwost prokázali, kterému někdy na swěte obecnjcyinu Jan řeměnký v obuwj rozwmázati za nehodného se pochládal?

Což řeknu o Upostrolowi Pawlowi, o tě wpmolené nádobě Gežisse Krysta, o oném Upostrolowi, an wice, než wšickni gini pracowal, an gměno Gežissowo nosyl před králi, před pohany, a před lidem Izraelšým? Klessem owšem schopen gebo neobčyčnau poníženosť náležitě wyprawowati. Byl on prawditowý služebník Krystůw, an řdyž wšecta učnil, neustále wyru Krystowau zvěstowal, mnoho tšyě lidstwa swým příkladem a křzanjm Bohu zysťal, za ničemného služebníka, za nehodného; aby Upostrolem Saul, se pochládal.

Byl ale Pavel jedině Krystů služebník; Maria byla Maria gebo, byla nebes a země Brálowna, byla pořebnjana mezy ženami, a mizlosti

loſti plná, s niſto wždyetſy byl Pán; a ta gať přiklad té neyhlubſſi pokory nám zanechala? Vſlyz ſſiwoſſi od Angela, že má poroditi Syna, an Syn kſeywoſſiho ſlawet bude, gehož Králowſtwi nebu-
de ſonce, pozaſtawoſſi ſe nad takým pozdrawením odpowéděla: Kterať ſe mi to ſtane, poněwadž muže nepoznáwám; woſſať bywoſſi ubezpečena, že přiſliobené Bohu panenſké čiſtoty při tom porodu nezruſſi, prawila k Angelu: Ať diwoťa Páně, ſtaň ſe mi podle ſlowa twého!

Ža diwoťu ſa držela ta nebes a země Králo-
wona, a nyní za diwoťu ta držena býti nechce, Kterať
nj w prawdě geſt; ten nechce býti ginému pod-
dán, an njm býti má, newjm po gaťe ſwobodě
a rownoſti woſſech ſlawů dychtě. Geſt to náſle-
dowetí tať wyborného příkladu nám od Božſké
Mařky zanechaného?

Klepohneli ale tebe k ſluſſné pokorě Mařka
Gežiſſowa, ať ſe tedy k ni wzbudj ſám Gežiſ
twůg Spasytel. Gežiſſe celý žiwot, geho wění
což giného tobě předkládá, nežli pokoru? Co
ſwět za weliké, za nádherné a ſlawné má, tím
woſſim zhrdal twůg Spasytel. Mařku měl chur-
dau, Jozefa pětáuna ſwého teſaře, w bléwě
ſe narodil, před Heroděſem (Kterého na miſtě
zahubiti mohli) do Egypta wſíkal; za ſyna teſa-
řowa držán a až do třideeti let ſwého wěku ne-
známý, w opawrženém miſtě Kazaréte w ſautro-
mě žiw byl; počna kázati a diwoy působiti, chudě
nemělé rybáře, ne vrozené, wčné, a bohatě
mudrce ſobě za towarýſſe wywolil; chudý praco-
wité žiwot weda p. ohawnan poſleſ na kříži ſmrti
pro

pro tebe podstaupil; tak se pro tebe wtělený Bůh snížil, a ty geho k tobě wolagjícího hlasu neposlanďáš: Včtež se odemně wssicni, neboť já richý jsem, a pokorný srdcem, a tak nagdere odpočinutj dussim swým.

Uch! lastawý Spasyteli, my se od tebe té počore učiti chceme, gestli ty Pán náš a Mistr byls gačo ten, anž posluhugé; gestli ty y swým učedlnjům noby sy myl; y gačž my pokornj a wssim službám oddaní býti nemáme, kterj prawj otrocy jsme, řdyž sebe samých poznáváme.

O by ste, nábožnj poslauchači na sebe pazřili, a poznawše swé ničemnosti z ni se počore učili; o kterém sebe samého poznánj třetj díl mészho řázanj gednati bude.

Člowěče, pozney sebe samého, a nikdy speychati nebudeš! Což gest medle člowěk přiro-wnán Bohu pač přirownán spolučlowěku? Bůh gest wssemocný, wssewědaucý, nestončená dobro-za, nestonaly Pán, genž ničeho nepotřebuge, žádného učení lidstého, genž člowěka z swé pausbé dobroty stwořil, by genu slaužil, geg chwā-
lil, a tak sobě wěčné odplaty v něj zýstal.

Člowěk gest, wždy Božsté y lidsté pomocy potřebný twor, na swět přigda něgačý čas tady widitedlně obeuge, pač smrtj zachwācen zmizý. Dussi dostal od Boha, nesmrtedlnau, anaž rozumem a swobodnau wůlj od něj obdařená nic gis něhoby obmeyssleti, nic giného požádowati nemē-
la, nežli to, co od nj gegi Tworce a Spasytel
poz

požaduje, aby gi věčně blaženau učiniti mohl. Zatím ona naň zapomenavšši proti němu se spauzý, ne dle jeho vůle, ale dle své strze pád prvnjho člověka poraněně pokračuje, Boha vráží, a v hříších se řechá.

Uch! gaťáz to newděčnost! Slyš duše hříšná! Apostola Pavla tobě domlauwajícýho: Což máš, čehobys od Pána newzala? Což máš, že gsy, že rozumíš, že chceš, že tělem vláadneš, že pohodlím, rozkošij, bohatstwím, sláwau oplýwáš? Wše to od Boha máš; proč se tedy honosýš, gaťobys nic newzala?

Zdali tedy newidíš, ó Břestane! že poznání sebe samého tebe k té neyblubšši počtě ponížnauti musý; wšak ne gen tenkrát, řdyž na sebe a na Boha hledíš, y také tě k počtě pobídně přitrownání sebe k giným, mnohem důstognějšim, nežli ty gsy.

Už zde místo mne mluwj Dorotheus, znamenitý a nábožný spisowatel, an gistého dne we své řeči toto dokázati se wynasnážil: že, čím wětšij řdo gest, tím za nižšijho a za počornějšeho se drží, neboť gen blaupý gest pyšný.

Byl při tom jeho řázaní přítomen gistý vrozený, mohowitý, a slawný muž z městečka Gazi w Palestyně. Ten toto pochopiti nemoha, aby řdo tím nižšim sobě se zdál býti, čím wětšij gest, aby gsa bohatý, se za chudého, gsa vrozený, za prostého; gsa věcný, za newmělého se držel; pročž Dorothea žádal o vyswětlení této jeho wýpowědi.

Doz

Dorotheus, ač toho Wladyku zevnitř y vnitř náležitě znal, nicméně takto se geg tázati počal: Co, a odkud gsy ty? An odpověděl: Gát gsem vrozený muž, z welmi starožitného rodu, z města Gazi w Palestyně, w něm ten neyz předněgšij, mám dosti mohowitosti, gsem od řáždeho ctěn a wážen; protož newjm, gačbych se za nuzného a opowrženého držeti mohl?

To slyše Dorotheus tázal se geg dále: Bylli řdy w slawném městě Cesarei, a tam gsa zdáti také tak welikým a wzáctným sobě se býti zdál? Tu se ten Wladyka přiznati musyl, žeť owšem w Cesarei proti giným mnohem vrozeněgšjim Pánům tolik byl, co něgaty sprostý saused.

Ljbiło se to sebe samého poznání toho Wladyky Dorotheowi, pročez to gessně se od něho gwěděti žádal: zdáli také weliké cýsařské město Antyochyi řdy ponawštrwil, a řým se tam býti saudil? Přiznal se dobrý Wladyka řka: Tam, řde místodržicý cýsařský Wladar se swými Kadamí a wysoce důstogněgšjimi Pány obcuje, tam owšem myslel sem sobě býti sedlákem, řdyž sem se k nim přitownáwal.

Kemage na tom dosti Dorotheus gessně se geg tázal na Konstantynopoli. Bylsteli tam můg příteli? Sparčil ste Cýsařůw palác, Cýsaře w drabém oděwu oblečeného, geho Bončele, a Mjstokončele, geho Komonstwo, geho stráž, geho panstwo a celý geho blest a gasnost? bylsteli tam, gačž ste, prosým, tomu wssemu přitownán wysoke o sobě myslil? bylsteli tam také wzáctný, mož:

možný a slavný, jako w Ězi? Odpověděl ten dobrý muž: že se w Konstantynopoli zdál býti si jedině žebrákem.

Kuže tedy seznáváte, milí Posluchači, že když se giným přirovnáváme sebe samých náležítě poznáváme, a poníženosti se včime, vidáme, kterať od giných w wšsem tom, čím se honíme, přewyšeni gsme.

Ano bytby se nám některj na pohled nižší, prostějši a chudší, než my gsme, též y malíčtj zdáli, y ani těch opowrhnutí nelze, dle wýstrahy od Pána Gežíše nám dané: Wizež! abyste nepotupowali gednoho z malíčtých těch! neboť prawim wám, že Angelé gegich w nebesých wždycky wídj twář Otce mého! Kterýž w nebesých gest! O gať nám wzáctný býti má y ten neychudší žebrák, proto že y on má swého Angela strážce; gestli tedy Bůh takowého posla, an geho neywzáctnějši twář wždycky w nebesých wídj, k geho ochraně posylá, w gaťé ceně v něj býti musý; a ty bídny člowěče, ty nim pohrdati se opowazžugeš? Sled gen na swau mízynu, vč se sebe samého znáti, a zagistě wšsem pořorným se provkážeš. Wesskody dogista wšsem se ponížiti, sškody ale welmi, y gen gednomu na oko newim gať špatnému se předstawiť; Angel geho toho zle poneše, a trest od Boha, na gehož twář stá; le patřj, na tě sessle.

Nikdy ale nás tento trest nezachwátj, když do sebe častěgi wstoupjce řečneme: Což sem byl, což gsme, a což budu? Nic sem nebyl před swým

narozeni, nic negsem, a budu snad po smrti horši, nežli nic. Byl sem po narozeni přigda k zdravému rozumu, tať rozpustilý a nestydatý, že sem ztracenu býti zaslaužil; nyní sem ten, že gedwa sobě spasení připověditi mohu; budu neb věčně spasen, neb věčně ztracen! Ach Pane! Co sem byl, odpusť; co gsem, naprav; co budu, říditi rač; odvrát od předesslého zlého, řiď k přítomnému dobrému, a k budaucý odměně. K té odměně do nebeského království někdy dowed nás wsecky Michale! neboť tato gest twá powinnost: abys dusse ponížných Křesťanů do oných sydel wváděl, z kterých sy pyšného Lucyfera do propasti pekelné wyhnal; wwed tam milostiwau gať starši, tať mladši zdegši Wrdnost, ana swau wliďnostj, a dobročinnostj zapomnagic na swau starožitnau a wzáctnau wrozenost křesťanstě pořory swým poddaným hogného příkladu dáwá; wwed nás tať wsecky, kteří se gaťo malíctj dle příkladu od Pána Gežíse a giných Swatých nám daného ponížiti taužime, a to ne slowem, ale skutkem, wse potupení nám od hrdých působené mile a ríše snášjice; bychom wětši w království žiwého Boha učinění, věčně plésagjice se blážili. Amen.

XVIII.

M a D e n

svatého Martina, Biskupa,
a Vyznávající Páně.

Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. *Lucas 11 C.*

Budeli oko tvé sprostné, tělo tvé vssecko bude světlé. v sv. Lukáše w 11 kap.

Dko gest ten nevyzácnejší díl těla, gest totiž tělu, co vůdce při wogstě, řídítel při obcy, a hospodář w domě, řídí ruce k práci, nohy k hození, aby oně to pořádně wygednaly, co k zachování života potřebné gest, tyto pak vsseho pádu a nebezpečnstwí se warowaly, by celé tělo w zřázu nepřistlo; toť gest zagisté strážce vssech audůw. Gestli ono sprostné, gináč zdrawé, žádnau zlau wlhřostj a wadau smissené; dobřeť gest vssem dílům těla, dobřeť celému tělu; budeli oko tvé sprostné, tělo tvé vssecko bude světlé.

Tak Ježíš Krystus nám w podobenstwj mluwil, křábožnj Poslauchači! w podobenstwj práwjim; nebo co oko gest tělu, toť gest dobrý aumysl dussi; gať swětlost vssech audů tělesných

od prostného oša pozůstává, tak světlost všech mocností duše a skutků pozůstává od dobrého aš myslu. Ten působí, že rozum důkladně myslí, vůle prospěšně chce, a paměť na věci škodné zapomenávní gedině na to pamatuje, aby š budačymu napravení života a š vžitku duše služiti mohlo. Dobrý aumysl ošwécuje všechno gedinání naše, y to, co w očích lidštych gest marné, a nebezpečné, přeměňuje w špasytedlné a prospěšné.

On také gedině ctnost způsobuje, neb y každoli ctnostně na pohled zachování ctnostně býti přestává, pakli z zlého aumyslu pochází; ta farizeuška nábožnost, a dobročinnost teytána byla od Krysta, poněwadž z ohledu zlého pro šžstání marné chwáli pocházela. Budeli tedy oš naše šproštné, budeli aumysl náš při všem vsylování dobrý, všechno to vsylování bude světlé, bude Bohu milé a špasytedlné.

Seznámeš toho dnešního dne na šwatém Martinu, gehošto weyroční památku, gašto založení zdegšního chrámu Páně šlawně ctíme. Medle což gest geg před lidmi, y před Bohem šwelebilo, a šwarostí gašto šwjce světla ošwětšlo, než dobrý šproštný aumysl.

Štj šlawy on šobě wywolil, totiž šlaw mošgenšty, šlaw mnjššty, a šlaw kněžšty, a we všech wyborné šwarostí dosáhl. Šlaw mošgenšty wywolil šobě proto, aby bližního od teletšného zlého hágal.

Staw mněšský, aby ty, genž giž na cestě spasenj pokračowali, Ewangeličské dokonalosti učil.

Staw kněžský, by gaž časnému, tak věčnému štěstí všem dopomáhal.

Totož gsau tři dílowé dnešní mé chvalořeči. nebudauť oni gen k všemožné počtě našeho ochránce, a diwotworce Martina, nobrž y k obecnému užítu siněřowati. Uavčíte se zařístě z prvního dílu y w swém světském stawu prostředkem dobrého aumyslu duchowně žíwu býti; z druhého od duchowního zlého, což možné bude, sebe odstraniti; a z třetího swým duchowním vůdcům pečujícím o wasse spasenj po vůli býti, ano sami giným k spasenj napomáhati.

Martine, ty Pánu Ježíšsi velmi milý včedlníku; ty sláwo bogowníků, příklade nábožných mnichů, swjce všech pastýřů wyprosyz mně od něg potřebnou posylu, swětlo, a oheň, bych gá wsecky přítomné twé ctitele náležitě oswítil, frez tak oni w swém stawu pokračowati magi, gich k tomu pokračowánj podpálil, by se někdy na věčnosti s tebaw gažo slunce swítiti mohli, fdyž zde magice oko sprostné wsecko tělo swe swětlem mirti budau.

Staw wogenstý gest aussem pro člowěka po ctnosti, po náboženstwj taužicýho ten neyněz bezpečněgši; proto se říkáwa, že ti, genž w tom stawu žíwi gsau, zřítka wiry, a náboženstwj něz gažého magi; a také se stáwa, že zbugná rozpustilá mládež, která rodičům a swým představeným

ným poslušná býti nechce, která k věcní wšeliz
kého těžkého vinně žádné chuti nemá, z ohledu
swobodného žiwobyti na wognu gde; wšak ale
se podwádí, neboť není tužší a přísnější podda-
nosti, gafo w tomto stawu.

Wy sedláčkové musíte swých dětí, aniby
raděgi polní práce, než zbraně sobě hleděli, na
wognu giti nechati. Wasse děti nemagj toho
zlého aumyslu, přistupugice k tomu žiwobyti, ži-
wi w něm gsau, proto že musěgi, ani dobře,
ani zle při tom nesmeysšice, neboť gegich wůle
zamezena gest; ó fýž to tedy pro Boha činj!
Blaze tomu, an y k tomu těžkému, a nebezpeč-
nému stawu s dobrým aumyslem přistupuge, ga-
fo přistaupil někdy náš ochránce Martin. Deset
leté pachole, a toť proti wůli swých poňanských
rodiců prw k cýrkwi se uchýliw, do počtu swatého
řřtu žádagjých přiwtělen byw. Za pět let na to
wogenšř žiwot pod cýsařem Konstancyem, a pak
pod Juliánem odpadlcem wedl.

Pátnácti letý mládenec w tom stawu, sobě
samému zanechán ne dle obyčejge daremných, a
rozpuštělých mladjků sobě nepočestně w něm po-
čínal, nýbrž dle wýstrahy Jana Křtitele se spraz-
wowal! (c. 3. Luca v. 14.) Tázaliť se wogácj
Jana, řřauce: A my, což činěti budeme? Y řekl
jim: Žádného nevršřugre, ani poňaněnj činėte,
a dosti mēgre na swých žoldjch.

Žádného nevršřowal, žádného nepoňaněl,
a swým žoldem spořogen byl Martin; řžděho
od nářřřtu nepřátelšřého pilně hágil, čehož se z
náz

následku tohoto příběhu přesvědčíte. W Am-
biánu prossen byl od chudého a nahého žebráka
o almůžnu, nemage v sebe žádného peníze, žá-
dného pokrmu, kteréhoby nuznému vdělil, wida
před sebau nahého, wida, žeby oděwu na ney-
weyš potřebowal, gemu kus swého širokého plá-
ště odříznul, tau almůžnau geg podělil. O
gať ona milá byla Pánu Gežíssi! nebo on násle-
dugicý noc tím djlem geho pláště oť ený gemu se
zgewil tato slowa z swých Božíš ch wst wypustil:
Martin řtu žádostiw tímto mne rauchem odil.

Zakusyl toho Martin, co od Pána Gežísse
předpředěno bylo, že se gemu slane, cokoli do-
brého bližnjmu působjme. On odil chudého a
nahého žebráka, a tím oděwem obdařený gemu
se zgewil lastawý Spasytel.

Y kdož může o tom pochybowati, že z do-
brého aumyslu sobě staw wogenstý wywolil Mar-
tin, že geho oko sprostné bylo? Mohlby pať
dle obyčege žoldnéřů toho wtistnauti, toho poru-
piti, swým žoldem nespokogen býti, swých přátel
od tělesného zlého nehágití? an y chudým rať do-
bročindliwý byl, že nemage ničehož nazbyt, y
toho djl vdělil, čehož sám k oděnj potřebowal.

Klábožnj poslauchačí! máte čeho následowar-
ti na Martinowi, gestli geho opravdowý critez-
lowé slauti chcete; by ste y wy sprostným okem,
toť gest: dobrým aumyslem sobě staw gaťyřoli
wolili, a w něm žiwi byli. W každém stawu Bohu
milý žiwot wěsti se nechá, gen řdyž se dle naw-
čenj Uposstola Pawla řidjme, toť takto dj: Wisse-

čo, cožkoli činíte w slovu, neb w skutku, wšeccko činite we gmenu Pána Bežíše Krysta, dělugice Bohu a Dicu strže něho. Služebnjch possussni budte we wšech věcech pánu tělesných, ne na oko slaužice, gačo lidem se libje, ale w sprostnosti srdce bogice se Boha. Cožkoli činíte, ze srdce činite, gačo Pánu, a ne lidem, wědauce, že od Pána wezmere odplatu dědictwí, Pánu Krystu služte. (*Ad Coloss. 3. a versu 17.*)

Sle y ten neynížšší staw služebnjčý, řdyž se z dobrého aumyslu Poná, pro Krysta, gest Bohu muly, a wěčné odplaty k očekáwání má. M; tedy w swém powołání, gačěkoli ono gest, gediné z toho ohledu choditi má: ne, bychom wůzli B;íj vyplnili, pořádně, a wyborně w něm se pro Boha chowagje.

Řemeslnjř žádanau prácy ať důkladně a w čas wykoná, a ne wjce, než co slusši, za ni ž; dá; hospodář ať bedliwě swého pol: hled; čeládku ať k prácy p;idrží, wšak gj slusšné mzdy nezadržuge. Čeládka ať swým hospodářům wěrně slauží, gačo Krystu, od něhož někdy mzdu wezme, gestli swé powinnosti zadosťi včinitla. Tozho příklad nám w swém wogenštem stawu zas nechal Martin mage sprostné oko, to gest: dozbrý aumysl. Slaužil tělesnému Pánu, ne na oko, ale ze srdce, hágil swé přátele od nepřátel nezchowage se nikdy k nim nepřátelšty. Wšak mnozhem dořonalegšší příklad dal nám w stawu mnjřštem, o čem orubý djl giž gednati počne.

W osmnáctém roku života svého zanechal wogenstého stavu, kterému z vůle svého otce donucen byl, odebral se k Sylatyowi Piktawstému B stupu, muži velmi nábožnému, a rčenému, od kteréhož pokřtěn byw a w Božském umění náležitě wyvčen, odešel do své vlasti, zde pak swa: marku a jiné příbuzné ke křesťanskému náboženství přivedl.

Že byl ale wssudy ho litel prawdivé wíry katolické od Aryanů gsa stihán sem y tam giti, a před gegich autočem se krýti, přitom y bídny život wěsti donucen byl. Pročež opět se do francé země nawrátil a tam blizko Piktawé klášter založil, kde s osmdesáti mnichy zdržendliwy a velmi příkladný život wdl. Měl opět w tom stavu Martin oko sprostné, když w něm nic jiné ho nepohledáwal, než odwrácení duchowního zlého.

Ucledowzdał se na tu samotu z ohledu zahálky, aby nic pro obecné dobré wyřídit neměl, ale stále byl zaneprázdněny wzbuzuge každého sebe přitčieného k tomu, čemu sám oddány byl; každý ten, kdo pod jeho kázní se cdewzdał, musyl se modlitbou a prací objrati, nemoha se žádnau marností zaneprázdníowati. Ani z gich příbuztů, neb každý měl geden pro sebe, gim wygiti dowoleno nebylo, leč pro modlitbu, kterau společně wykonáwali; s tauto oni Boha za odpustčení gáf swých, tak y cyzých hříchů snážně žádali. S galkauž ale prací dále zaneprázdnění byli: mimo tu, anáž gim k zachowání gegich života potřebná byla, tu příkladu, wzdělávání pole, a wyhoro: wenj

wenj oděwu, připrawowání prostého a skromného pořmů, y čtením nábožných, a věcných knih, tež přepsáním a skládáním giných se objívali.

Proto byli mezi nimi wyborně věcní mnozí, jako Sewerus Sulpitius, an život swatého Martina sepsal, a mnozí giní, ani pro ctnost a věcnost k důstojnosti Biskupské někdy požádání byli. Těm všem představen Martin všecky předcházet nábožnosti, pracovitosti, postem a horlivosti. V modlitbě stálý trval, mace správné oko, všecku práci svou každého tu Bohu nejmilejší modlitbu obětował, gi, gať nejlépe mohl, wykonáwage, wěda že služba tomu nevyššímu Pánu prokázána, také ta nejlipsší býti musy.

Starost o své bratry nevnawitedlnau měl, pochybowalli kdo z nich, on ho náležitě wyučil; gestli komu gcho zdrženliwý staw znechutnáwati počal, on gch swětsté mrzkosti odtáhl, a genu wywolený staw mnišský milý učinil; w nemocy, všecko poslažení zaopatřil, o tom gsa ubezpečen, že tělo Břestana gest chrám Ducha swatého, a proto zachowati při žiwobytí Břestana, tolik gest, co chrámu Božího ossetřiti. Dále nebyl gen pečlivý o to, by spráwnu službu Bohu prokázal, y o dořonalořt té služby se staral, ne gen přikázanj Brystowa, ale y Ewangelické rady, to gest: chudobu a angelstau čistotu zachowáwage. Proto od lidstého třestu vzdálený na pauřti život sobě wywolil, dobře wěda, že množstwí lidu člowěka roztržitého čini a působí, aby spisse na marné, než věčné věci myslil, neboť se nenechá dobro-

wol;

volná chudoba a angelská čistota ve světě zachováti, pakli s ním stále a nepozorně zacházíme.

Vynj poznáwáte Cítelowé Martinštíj, poznáwáte, gať sprostné oko, toť gest: gať dobrý sumysl měl Martin při wywolenj sobě staru mnjšťého, kdezto nic giného newyhledáwal, než swau a swých spolu bratrů od duchownjho zlého odlaučenost, a Ewangelickau dořonalost, by nežen přikázanj Spasýtele swého, ale y rady geho plnili.

Gaťž gest powinnost wasse? gístě ta, byste y po té dořonalosti řřestanské dychřili, negsauze gen s tjm spořogeni, co se wám newyhnutedlně potřebně k wyplněnj řřatolického nábořenstwj býti zdá; ale byste wjce činili. V přjkladu přřikázanj Cýřřewnj gest, gednau w roce k spráwě Bořj přřistaupiti. Wlažnj Řřestané myslegj, že se giž nebestěho řřálowstwj vbezpečili, řřdyž gednau w roce ze swých hřjchů se zpowidali, a Swáztořt oltářnj přřigali. U řř maličko vřřinili! Cýřřew swatá gim vložila welmí lehké gho; oni gsauli horlřwj wěřjcy, wjce působiti, dořonalegi řřiwu býti zawázani gsau.

Martina můřete y tjmto způsobem následowati! Onť se odstranil od hluku swěta na paussři řřiw gsa. Warůgte se řřěž wy wřřecké hlůzy; neřřchodte, obzwlářřně w řřas řřuřřeb Bořjch, na ona mřřsta, řřde se mnozý daremnřcy řřházegj; hledřte wřřdy samotnj býti, nebo s řřakowřřni obcowati, od řřterých byste wřřděláwani, a řře zawedeni býti mohlř. Stáwáť se, že obyřřegně, řřdyž řřine
meř

mezy množstwim lidu byli, domů menši se nawracug m, nežli sine prwe wyssli. W takém shromážděnj wždy příležitost se dáwa, k vráženj Boha, k potupenj člověka, a k prozrazenj sebe samého. Člověk mezy mnohými mnoho mluwě něco z wst. wypustj, čeho nikdy nas. et wzyti nemohá sebe zlehčj; W následugte Martina y také w tom mnišském stawu dle své možnosti, a gisté y s ním oswjccni budere.

Onť y zde nad mjrů pro svou mnišskou tichost, zdržendliwost, nábožnost a horliwost nez obyčejným způsobem oswjccen byl. Esa za Biskupa wywolen w stawu tom zase měl sprostné oko, to gedině wyhledáwage, by každému gať k časnému, tať y k věčnému štěstj napomáhal, což giž třetj díl na gewo dá.

Turonsstj stratiwšše Biskupa svého, mnicha Martina na biskupskou stolicu postawiti se wwolili, wědauce ale, že on z ponížcnosti sebe za nehodného k tomu auřadu pokládage, dobrowolně ledwa geg přigme, a zwěda to se skryge a zmizy; Istjwě ho z obydli geho do Turonu wwolali, aby tam nemocnému, od něhož požádán, na cestu wěcnosti nápomocen byl; té žádosti ochotným se Martin prowlázaw na cestu se odebral; wšak obywatelé Turonsstj onde y onde w zástupch skrytě shromážděnj, náhle geg obhlčili, aby důstognost Biskupskou mage wěku svého giž pět a padesát let na sebe přigal, geg donutiwšše.

W tom těžkém a slavném auřadu stwěl se opět gať swjce Martin, wšecku powinnost opraz

opravdivého pastýře vyplníw; od čehož tať gaťo někdy Tryta a Tymothea včedlnjku Pawlowých žádná geg obřížnost a dalekost cest, které před sebe bráwal, žádné pronásledowánj nepřátel prawdy, žádné odporowánj křiwých Křesťanů odwrátiti nemohlo; wždycky gen na to vsylowal, aby pohané k poznánj opravdivého Boha, blaudjcy Křesťane na cestu prawdy obrátil, wěřjcy ale we wšsem náležitě zastáwal.

Bylo tenkrát owšsem gestě mnoho modloz služebnjků, ani poctu, kterau Stwořiteli powěnowani gsme, němým tworům prokazowali; těch slepot pláče Martin gich oswjiti vsylowal, k čemu y neobyčejnj diwowé mocj Božstau od něj působeni byli. Tať se stalo, že w gistým městě pohané něgaký starý strom v weliké uctiwosti magice gemu gaťo něgakému božstwj se planěli. Aby gich od této powěry odwrátil, Ma ten welel gím strom ten podnauti; oni se w to uwolili, stau ale wýminkau, by on na té straně stál, kam padajcy strom se skloňowati bude; Duchem Božim naplněný Martin této se wýmjince podrobil. Stál pod stromem naň padajcým. Modláři za to magice, že giž od něj podrcen gest, k swému podiwenj spatřili, an se po učiněném od Martin na znamení sw. kříže zwedá, a na stranu naproti stojcy, kde se oni wynacházeli, nakloňuje, a padá, byltby gich gistorně wšsetky swým pádem podrtil, kdyby autěkem sobě byli neporadili. Diw sento spatřjče seznali posetilst swého modlářstwj, křtu sw. od Martina žádagjce wšickni samospasyrčelnau wjru Brystowau přigali.

Dobrotivý Bůh ne jen tento div, a nobř mnohem jiné wznesšeněgšši strze Martina působiti ráčil, tak že y on tři mrtvé wzřissyl, na důkaz prawdy toho náboženstwí, které gať pohanům, tak y kacyřům toho wěku zwěstowal.

Kacyřům sem prawil; medle, kteříž byli tenkrát ti neyvrputněgšši: Byli gsau Aryáni, od nichž Martin welmi mnoho nesnázy tak, gať mistr geho Sylaryus trpěti musyl. Proto tím stá- le horlil Martin, stále ge přesvědčowal, kterať Gejjs Břystus, Syn žiwého Boha, a spolu dle Marky Syn člověka gest, pro lidské spasení se sniže podobu služebníka na sebe wzal, aby nás syny Božskými učinil.

☉ by opět Martin powstal, a gať tenkrát proti tomu bludu wálčil, též y nynj gemu s tau horlilstwí na odpor stál; neboť obyčegně ti, genž od katolické wjry odstaupili, tímto bludem, onž nynj socynyánský sluge, a také mezy sedlským čes- ským lidem panuge, nařwassent gsau.

☉ Martine, aspoň twau modlitbau před Bohem, řdyž řázaním, gať někdy mezy lidem obcuge, nemůžeš, tento blud potři, a wsecky blaz- djcy k poznání opravdiwě katolické wjry přiwed. Wsať nebyls ty jen péčliwý o to, bys pohane k poznání prawého Boha, kacyře k poznání prawé wjry přiwedl, y o opravdiwě wěřjcy pěči sy měl, gim gať k časnému, tak y wěčnému žiwotu dopo- máhage; ty sy se osmělil k swětským Wladařům giti, gích napomjnati, kteraťby swých poddaných katolických Břestanů se vgjmati měli.

O čem ale, byste, nábožní Posluchači! nemyslíli, že toho bezesoffého důvodu za pravdu vydávám, z letopisů vás přesvědčím; okolo léta po narození Pána Ježíše 383 šel Biskup Martin z toho nyní dotknutého ohledu do Tryeru k Maximovi, tyranu, an se proti Cýsaři Gratianovi pozdvihna Galii, Angličane a Španěle opanoval. Však tomu Mocnáři porupně se nelichotil, ani sobě lásku jeho zýskati nevšylowal, vpřímě a směle genu přednesl, žeby nuzné, wdowy a syrotcy utišťování byli, žeby potřební žádné pomocy neměli, žeby mnozí newiní w pautech wězeli, nad tím aby své mocy okázal, aby potřebným pomoc, wdowám potěšení, newiným wězným swobodu, syrotkům wychování zaopatřil. Tím že opravdivým Pánem a Wladařem se prokáže. Žádal geg také, aby se nad tau smělosti nehoršil, ano gj raděgi powděčen byl, když se genu opravdivý způsob okazage, kterým swau welikost na gewo dáti může. Maximus nebyl tau Martinowau smělosti vražen, nobrž pro ni geho sobě tím hruběgi wššimá, žádané mu milosti pro geho owčičky vděliti, geho pať častěgi v swého stolu mjeti žádal, aby se s tak swatým mužem porěšowal; nechtěl syce hned tomu pozwání po vůli býti Martin; poslez ale to přigaw, wždy dle Maxima seděti, a po něm prwní z Poslů piti musyl.

Tak aučindliwě se sobě swěřených owců wgal Martin, by gim k časnému štěstí nápomocen byl; newwice pať o to starost měl, by wššični opravdivowau wjru katolicckau wždy zachowagíce, to byli, co slauli; by v nich mysl, wsta, y ruce, to gest: myšlení, mluwení, skutkové gegich se stownawali.

Kleyz

Ueyopatrněgi wssať bděl nad swými mnichy, gichžto společnosti, byw y Biskupem učiněn, neopusťtil, od nich se neodlučuge, leč potřeba pastýřského anřadu geg k tomu donutila. Mezy nimi bydle končine dosáhna 81 let do horké nemoce padl, w které stále Boha žádal, aby ho giž z toho smrtelného žaláře wyswobodil. Slysšice geg ale wředlnicy, takto prosyli: Ach! proč nás opauštíš, Otče? komuž nás bjdně zanecháš? Pohnut gsa Martin gich prosbau, takta Boha wzywál: Pane, gsemi gestě lidu twému potřebný, nehrozým se práce! staně se wůle twá! Widauce potom wředlnicy Martina w té těžké zymnicy na znať ležicýho, trápícýho se, a při tom modlicýho, žádali geg, aby se obrátě poněkud maličko sobě pozlehčil; gimž Martin takto odpowěděl: Uchťež! bych na znať leže spisse do nebe hleděl, než na zem, by duše má swau cestau wzhůru k swému Pánu odesšla.

Když se pať k smrti blížil, wida ďábla, an geg poťaušteri chťel, směle se prohlásyl: Což tu chceš, křowožizníwá obludo, nic na mně, bezbožníku, nenagdeš, čehož k mé zhaubě wyhledáwáš.

W těchto slowech duši swau Bohu odewzdal, giž mnozý, obzwláštne swatý Sewerýn Kolijnský Biskup, y wyprawázenj Angelůw do nebe wstuzpowati spatřili.

Tak Martinowo wšicko tělo swětélé bylo, toť gest: geho wšecké mocnosti, geho skutkowě, geho celý žiwot Bohu se libil, poněwadž aumysl geho wšudy a we wšem dobrý byl, w stawu wogensťem blížnjho od tělesného zlého háge, w
staž

stavu mnějšším sebe a giných od duchowního zlého odstranuge; w stavu Biskupském gať k časnému, tak k věčnému štěstí dopomáhage.

O hledtež y wy, neymilegšší Poslouchači! hledtež w světském stavu duchowně žívu býti, hledtež se duchowního zlého, to gest: wšší marnosti, wšší mrzkosti warowati, hledtež swým duchowním Otci, a ne bludačům po vůli býti; ano aučindliwě giným k štěstí, gať časnému, tak y věčnému dopomáháti.

Ty wšak ó Divoťworce, swatý Martine, ty buď wždy náš ochránce, ty nás od wšší těžké nařazliwé horké nemoce swau mocnau přimluwu chrániti rač! Ochraň nás ale spolu od wššeho bludu, kteréhož sy ty neyhlawněgšší byl nepřítel! ochraň nás od wšší neprawosti, abychom my také někdy k smrti se blížice, a wídauce ďábla smělé gemu řicy mohli: Uic na nás nenagdeš, čím bys nás o spasení nasse připraviti mohl, a takto swůg život wědauce, a w Brystu poslez vmrauce s tebau se Ochránce náš, někdy gať slunce do světů štwěli. Amen.

XIX.

N a D e n
 swatého Hasiata, Mučedlníka
 Páně.

—

Qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. *Matth. 16 cap.*

Kdožby ztratil duši svou pro mne, nalezněť ji. V sw. Mat w 16 kap.

Nic není na světě tak vzácného, drahého, a výborného; jako duše lidská. Ona jest obraz stvoreného Boha, předraha první Krystova z poddanosti ďábla vykupaena, jesti chotě Ducha swatého, kterau sobě strze wlévání svých milostí zasnubuge, jest dědička království nebeského.

Můželi býti kdo tak nešťetný, aby toho vzácného pokladu špatně sobě hlídal, aby geg ztratil? Nemůže owssem žádný duši svou ten obraz Božský, tu cenu první Krystovy, tu chotě Ducha swatého, tu dědičku království nebeského ztratiti, an na gegi důstojnost stále pamatuge.

Těto gegi ztráty nikdy nežádal Pán Ježíš, ne tuto duši, ale život tento časný, gesto bez duše býti nemůže, rozuměl právě: Kdožby ztratil
 duši

dussi swau pro mne nalezněť gi, gaľoby řjcy chťel: řdo toho řiwota rozľosse opowřhne, řdo nesnáze sobě wywolj, řdo muľy a smrt pro mne podstaupj, tentě nalezne dussi swau, tentě mjesto pomjgeř gjcýho, wěčného nabude řiwota.

Wábořnj Katolictj Prařané! dwogj slawnost dneřnjho dne w tomto chrámu Páne drřime, geř dnu: weyročnj pamáľky mučedlnjřa Kryřtowa řasřstala, pod geřořto gménem tento dům Páne zaľložen geř. Druhau prwotn řněřřřřř řaľ nazřwaně prymicy dwogictihodného Pana Jořefa řágřa Prařana při tom chrámu Páne řaplana.

Ř zwelebenj obogj té slawnosti, téř ř wzděřláj wassemu dočřená řlowa Kryřtowa mí napomářbagj: Řdořby řtratil dussi swau pro mne, nalezněť gi.

Mučedlnjř Páne řasřtal řtratil zagistě dussi swau pro Kryřta, řdyř rozľosse přiřtomného řiwota zawřhl, co gemu odporného geř, sobě wywolil, ano co řřkodného býwá, zmuřile řřpěl. W tom gednati bude prwňj djl měho řázanj.

Řněřřřřř auřad, geřořto prwotiny spolu řlazwjme s wřchu gmenowaného P. řaplana, to řlazmě od něg wjcegi něř odewřřřř wěřjcýř požáduřge, aby řtratil dussi swau, to geř: aby wřřemi weřdegřřřřmu řřworu láhodnými wěcmi opowřhl, protiřné sobě wywolil, řřkodné řřpělíwě řnářřel; Gaľ ale ř wřřeho řeho wyplněnj přiřrawen geř, we řwě řěči, djlů druhém doľáři.

Řeydobřotiwěgřřř Řeřřřřř! popřeg mně řwě řwatě milořřti, byř gednáľ ře ři řwěho mučedlnjřa

njka Sasstala, gednák k ozdobě stavu kněžského od tebe k zachování Círky ustanoveného hodně a užitečně řečnovati mohl, by všickni přítomní a potěšením mne slyšice, vždy na gewo dalt, kterať chťi dušsi swau ztratiti, to gest, života nynějšího přigemnou marnost opustiti, trpkost sobě wywoliti, škodu pro tebe snášeti, by života věčného dosáhli: Deyž tedy lastawý Spasyteli nehodnému služebníkowi swému se všim daufáním mluwiti slowo twé;

Wěťším dšlem lidé to w myšli a na starosti magi, aby toho bognost měli, co negenom k zachování přítomného života newyhnutečně potřebné gest, nybrž y k sláwě, k pohodlí a k rozkoši slaužj.

Proto nebezpečné cesty před se berau, po haučliwém moři do vzdálených krajín se plawj, w noci potřebného spání sobě nepřegj, pře s ginými gať sprawedliwě, tať nesprawedliwě stále wedau, aby sobě mnoho gmění zýstali, s kterýmby nad giné se wynášsegice slawně, pohodlně a rozkošně žiti býti mohli. Taroť gest dušse gegich! in zachowati, té offsetřiti se wynasnažugj, newim ale, kde dušsi, onen obraz Božský někdy po smrti nagdau.

Ktež snad genom neznabohowé, aneb ti, genž žádné powědomosti o wjře Krystowě nemagj, nic o příkladu swatých wyznáwačůw a mučedníkůw Páně newědj, tímto způsobem o swau dušsi šetrni gsau? Toťby bylo snesytelné, kdyby ti dle možnosti tento pomjgegický život sobě osladiti hledězli, aní budaucý život, život věčný k daufání nemagj.

Bohu žel! Y mnozy pohanstij mudřecowé méně sobě radosti swětšých wšimali, a zdržen-
dliwěgi se chowali, než někteřij Křesťané: oni
swé zbeži giž do moře wmetawše, giž mezy nu-
zné rozdawše, chudobný a opowržený žiwot so-
bě wywolili, tito y nadowoleným přičiněním,
šalbau, austokem bližnjho, zbohatnutí se nestydj:
oni tělesné rozkoše gakožto wěcy, ana rozumného
člowěka až k howadu snižuge, se bedliwě wystřihaz-
li, tito pať nedbagice na zlehčení dobré powěsti,
zrušení swého zdrowj, zkrácení wěku nestydatě
gi wyhledáwagj.

A to gsau oni Křesťané, gimž Pawel doz-
mlauwá: Smilstwo pať, a wšeliká nečistota, neb
šakomstwj aniž gmenowáno buď mezy wámi, gako
šussj na swaté.

Swatj magj býti wšickni Křesťané, mezy
nimi ani gmenowána býti nemá wšeliká nečistota,
máli pať býti provozowána: Takowichj zachor-
wati dusse swé, ge tratj; Hassal mučedlnjř gi
ztratil, a proto gi v Krysta našel, ztratil gi,
wšim totižto co ljbezného a lahodného žiwotu
wezegšsimu býti se zdá, pohrdaw, za to mage,
že gediné w opowrženj wšj marnosti a w zamí-
tánj wšj tělesné rozkoše prawě potřsenj dusse
pozůstáwá.

Bdež medle gest wětšj příležitosti slawnému,
pohodlnému a rozkošnému žiwobyřj gako w domich
králowštych: dle wýpowědi Krystowy: že ti, kterj
se někým rautchem odiwagi, w domich králowštych
gsau, tu owšem cytedlnost a tělesnost zauplně
wřogiti a wřogiti se může.

A předce Hassal obcowaw w Cysarštem dworze Dyoklecjana Cysare dwořenjn gsa, tať málo sobě wšimnal wšeho nádherného blestu, gcdnánj a wysoce wrozenými pány, genž w tať wznesseném domě přebýwali, a wšeligaťe wesclosti w něm působili, že se od nich wšemožně odlaučiwo w neywsšim ponebj toho nádherného stawenj. Papeže Raja a giné wěřjcy v sebe přechowáwal, s nimi ne rozkossně, nyorž nábožně zacházew. V něj dozřetěny Papež proti rozkazu Dyoklecyanowú Břestaznum tjm bezpečněgi prokazowal služby Boží, čim protiwjncy křesťanstwa palác Cysaršty mjiněgi w důměnj mjeti mohli, aby se tam wěřjcy zdržowati a swé náboženstwj wykonáwati osmělili. Tať Hassal dussi swau pro Krysta stratil, fdyž wšeho cyredlnosti lahodného opustil.

Nemage ale na tom dosti, to od sebe odmruštit, po čem dusse lidšťa dychti, y to sobě wywolil, čeho se brozý. Gestli pať co obtjžněgšsigo gať hlad, bděnj, a práce:

Dusse zagistě bez těla zde žiwa býti nemůže, a to pokrmu a nápoje potřebuge. Sám Gežíš Krystus se nad lidem smilowal, an geg celé tři dni poslauchaw žádného pokrmu nepožjwal, proto zázračně k geho nasycenj chleb a ryby rozmnožil, neylype wěda, fterak toho každy člowěk potřebj má, bež čehož zabynauti musý.

Může Hassal strze dobrowolné pōsty tuto žiwotu wezdegšsimu odpornau wěc sobě wywolil, wywolil, prawjm, neboť nauze žádné neměl, gsa w domě Cysarštem, fde negenom potřebného, ale lahodného pokrmu dle ljbošti požjwati mohl. Postil se
dle

dle příkladu swého Spasýtele, an celých čtyř-
decti dnů ničeho negedl.

Dálegi, bděnj také gest wěc nad mjrú ob-
rjžná člowěku, čeho důkaz nám dali y ti tři Pánu
Gežissi neymilegssj včedlnjcy Petr a dwa synowé
Zebedeowý, s njm ani gedné hodiny w modlenj
bdjti nemohauce. Proto přissed k nim lastawý
Spasýtel, a naležna ge, ani spj, bolestně dj k Pe-
trowi: takliž ste nemohli y gedné hodiny bdjti se-
mnau? Bdětež a modlte se, abyste newessli w po-
kussenj, duch zagistě hotow gest, ale tělo nemocné.

Nicméně Hassstal y nad tjm nemocným tělem
zwtězyw celé nocy s ginými v sebe shromážděný-
mi horliwé w modlitbě trwáwal, za to s nimi
wraucně Boha žádage, by gich w swatém nábo-
ženstwj posylil, a milosti popřál, také pro to sa-
mé krew wyliti mocy, gačo mnohým toho času
wyznáwačům mučedlničké foruny dogiti propůgčil.

Čehož gestě odporného ten sobě obljbiti mu-
sý, an pro Krysta dussi swau ztratiti hotow gest:
Mjmo postu, mjmo bděnj brozý ona se práce těž-
ké, práce žádným zyskem nespogené. Tuto sobě
wyrwolil Hassstal, ne zagistě z ohledu marného
zysku, neb marné chwály, nýbrž gediné k dobréz-
mu těla, a dusse bližnjho pracowaw.

On w nauzy a potřebě postawenému vdělil
pomocy, zarmauceným potěssenj, nemocným osse-
třenj, a wssemožné služby, kterať tak Bohu milá
byla, že strze něg ten wssémohaucý Pán wsseligas-
ké neduby zážračně vzdrawowal. Strze Hasssta-
lowú modlitbu slepi zrakú, hlussi sluchu, chromj
chodu, na smrtedlným lůžku ležjcy a giž na oz-

nen swět se odebrati magicý rychle dořonalého
zdrawj nabyli.

Pracował tedy Hassal k dobremu těla blíž-
ního, nemínějí ale y k dobremu duše: o to s Ty-
burcyem towarýšem svým vřadwíchnau pečimage,
aby prostředkem blášaní slova Božího gednák po-
hany w temnosti neznabožstwj hluboce wězyčy k
swětlu wěčné prawdy přiwedl, gednák Křesťany
y wjše giž přigatě posylnil, by dle powolání swého
hodně pokračugice w čas tchdegssjho protiwenstwj
y krew wyliti pro Krysta Gežisse se nestrachowali.

Nlebyla wssať práce geho bez aučínku, mnoho
neznabohů přiwedl k poznání prawého Boha a ge-
ho gednorozeného Syna; mnoho wěřících k tomu
naklonil, aby zmužile dušsi swau, toť gest tento
časný žiwot strze násylnau smrt pro swého Božstě-
ho Místra ztratili.

Nábožni Pražané! zdaliž nyněgssj Křesťané
nápodobně toho sobě wolj, co jim odporného
přicházý: postu, bdění, a práce?

O postu téměř nic newědj. Oni od masy-
tých pokrmů w pátek a w sobotu zdržeti se nechť,
gačžby se medle postili? swéwolně masa a ryb w
den postnj dle ljbosti požiwagi k potupě Cýrkwe
swaté: předstjragice, žeby ona žádné mocy nemě-
la gegich wůle wázati, a Bohu málo na tom zá-
leženo bylo, čímby člowěk žaludek naplnil.

Bláznivý člowěče! Bohu owsssem málo na
tom záležj, čím ty sebe nasýtjš, tobě ale mnoho
na tom záležj, bys Cýrkew swatau místo Boha
poslauchal, swé tělo do poddanosti wwáděl, dušsi
swau ztratil, chcessli gi wěčně naleznauti. Ty nez-
gssy-

gsyli scela zwlčen, prawjš, že postnj zdravu snéz
sti nemůžes, zatjm není toho přičína nemoc twého
těla, nýbrž nemoc twé duše, nechces sobě násylj
včiniti, chceš své duše zachowati, a zatjm gi spj-
ssgi tratiš; nebo půst gistěgiby tebe při žiwobyrtj
zachowal, než nemjrné wsseligakých pokrmů poží-
wánj. Lid Izraelstý na paussri dostana manny,
toho s nebe prssjého pokrmu zdrav a sylný byl,
gať rychle se ale genu znechutnala, gať po mase
dychtěl, a křepeleť k němu wjchrem přinesených
se nasýtil, umřel. Syrost owsssem spisse než půst
nemoc a smrt za sebau táhne.

Mnozy tedy Břestané postu nerozumj, snad
bděnj gim mile gest? Gest, ale kde? ne wchráz-
mu Páně, ne na modlitbě, ne pro Brysta, nýbrž
w weřegných domjch, kde se od prwnjho wečera
až do bílého rána nemaudře při hudbě točj, mo-
ragj a postakugj. Tamto s radostj bděgj, s Bry-
stem Gežjssem w geho domě genom gedné hodiny
při fázanj, neb w modlitbě bdjti, toť gim gest
wěc nesnesytedlná. S gaťým ale aučinkem? Ge-
gich bláznivé bděnj obzwlássně dnj masopustnjch
gich přiwádj snad o newinnost, gistotně o dobrau
powěst, o penjze, o zdravj, o žiwobyrtj. Nechtj
duši swau ztratiti pro Brysta, a zatjm ztratj gi
pro tělesnost gať časné rať wěčně.

Postu a bděnj sobě obljbiti nechtj, wlažnj
Břestané, gaťau aspoň prácy pro něg sobě wolj:
Proň chudým pomocy, nemocným služby, newě-
domým wywčowánj provkázati gim obtjžno gest,
pro zýstánj bohatstwj, marné chwály, něgaťe ne-
stydaté lásky, gaťe otroctwj nenesau? Bdo medli-
saťowé práce kdy pro nebestě králowstwj wynalo-
žil,

žil, kteras k dobytí nějakého podzemského království vogácy podstaupiti musy? Mnozy zagisté mnoho odporného sobě woli pro swét k swé stáze, kdyžby to činiti měli a mohli pro Gežisse s wěčným zyskem.

Wy opravdiwy katolictj Břestané, přítomni Pražané! nečiňtež nikdy tak, nybrž wšim životu přítomnému lahodným opowrhnete, wšeho gemu trpkého sobě wywolte, ano wšeho gemu škodného pro Krysta gafo Hassal zmužile snášegte.

Každý člověk newyprawitedlnau náklonnost k zachování života od Stvořitele Boha w sobě wstípenau má, proto wšeho toho se prozřetedlně waruge, coby ho o něj přiwésti mohlo; muky, trápení, násylná smrt gsau wěcy každému život swůg milugicýmu neysškodněgšj, a tyto zmužile podstaupil Hassal.

On strz horliwé zwěstování wjry Krystowy a působení mnohých diwů, gažž ste giž o tom s worchu stysšeli, počet wěřicých rozmnožiw dyle strz ry zůstatí nemoha, žeby proti Cýsařowú poručení náboženstw Břestanské roztrusowal, v Sabiána wládaře wdán a gat byl.

Katani gemu do tmawého žaláře whozenému, za nohy na půdě vperwněnému, ramena z flaubůw nazpět wywrátiwšse, obě ruce prowazem swázali, tento prostředkem flapky nad ním wisýcy dolů násylně ráhnauce gcho newinné tělo po třízkráte vkrutně roztáhli, onde y onde bičowali, ostrými noži řezali, žhawým železem pálili, proč? Kte aby prawdu, gafo nějaký zločinec při hrdelným práwu wyžnal, ale aby wěchnau prawdu Krysta

sta Geziſſe zapřel, a modlám se planěl; wſſať nez
zapřel ſwého Spasitele, zmužile tyto hrozné mu-
ky trpěl, a Bohu za tu sobě prokázanau miloſt dě-
kuje, že pro něj něčeho žiwotu tomuto ſſhodné-
ho snáſſ. ti mohl. Trpěl tak hrdinſky wſſeho toho
ſaužení, že ſpiſſe ſatané geho močenjm vnaweni
byli, nežli Hafftal těch muť trpěnjm. Nebo w
prawdě wolati: Kdo tedy nás odlaučí od láſſky
Kryſtowy? ždaliž ſaužení, ždali aužkoſť, ždali hlad,
ždali nahota, ždali nebezpečenſtwj, ždali protiwen-
ſtwj, ždali meč? Wiſť gſem jagiſťé, že ani ſmrt,
ani žiwot nebude moci nás odlaučiti od láſſky Boží,
kteráž geſť w Kryſtu Geziſſi Pánu naſſem.

Ani ſmrt, ta owſſem žiwotu přítomnému
neſſſhodnégſſi wěc, geg od láſſky Boží odlaučiti
nemohla, tutoť ſ radostí pro ſwého Spasitele pod-
ſtaupil. Nebo nemoha ſe nad geho ſtáloſť zmoc-
niti ſabián do hluboké gámy geg hoditi a rumem
zaſypati rozkázal. Tentoť byl konec žiwota waſſeho
záſtupce Hafftala, ztratil owſſem duſſi ſwau pro Kry-
ſta, a proto nynj gi má w blahoſlawené wěčnoſ-
ťi v Kryſta, zde gi ſtratil, a tam gi našel.

Ohljdněme ſe na tohoto wěku Křeſťany, w
kterém aſpoň mezy námi taťowých protivnjků nez-
nj, křeťjby muťkami a wſmrcenjm těm wybrožowa-
li, genžby opravdiwé ſatolické náboženſtwj za-
přiti nechťeli. Gſau nicméně y taťé mezy námi
něgacy wlažnj, rozpustiľ a genom powrchnj wě-
řjcy, ani nábožným ſatolíkům přikázanj Božſťá a
Cyrkewnj zachowáwagjcy ſe wysmjwagi, giť za
ſproſťáky a modláře držj. Taťowé pronáſledowa-
nj nenj ſyce tať tělu gať powěſti ſſhodne, a předce
nez

nemálo se těch mdlých lidí obzvláštně mezy mládeží nagde, kteří raději od výkonání svých povinností odstupují, s onými rozpustilci drží, by od nich posměchu a potupy k obávaní neměli, konečně chytce tento život dle obyčejného marníkův zachováti snad o věčný příchází.

Vám přítomní vraucní Pražané ať vždy slova Brystova v myslí vezý: kdožby ztratil duši svou, nalezneť ji. Neměstejte duši svou pro svého Spasitele ztratiti, svého cyredlnosti lahodného opustíte, svého odporného sobě volíte, svého škodného zmužile trpíte. Když muky a trápení gať Šastal pro Eméno Gežissovo k obávaní nemáte, aspoň potupy od nynějšších osvědčených darmotlachů vám pro něj učiněné trpělivě snásejte; tu trpělivost v své nemocy nejvíce na gewo deyte, a někdy přirozenau smrt řádně bez řvolení a nářku pro Brysta podstupte, gístotně život věčný obdržíte.

Dostik jsem dle zdání svého dořádal, řekť mučedlní Páně Šastal duši svou pro svého Spasitele ztratit. Bterakť ji dle příkladu jeho řněz wícegi, než všickni věřící ztratiti má, z příčin prworin řněžských, any se v tomto chrámě Páně držeti budau, důležitými důwody budaučně potwrdím.

Řněz předně všim řím, co cyredlnosti libezného příchází, opowrhnutí musý. Nebo medle řomu on bogugez Bohu samému, žádný gať dle weypowědi Pawlowy Bohu bogugje neobírá se zas nepřázdnoti řwětřím. A prawda: giž ten, an prworin řwěcenj dořáhl, nazýwá se w Cyrkwi
Cle-

Clericus, kterěžto slovo w Řecčině tolikžnj: co
 v nás los, nebo podíl, gaľoby s tím gíněnem na
 gewo se dalo, že duchownjch los a podíl gedině
 Bůh gest. Měli tedy co gineho k swému podjlu
 kněz nežli Boha v p. stříbra, zlata, drabého náz
 byrku, hospodářstwj, gistě Bůh geho losem býti
 přestává. Taroť gsau slova neywěstjšho učitele
 Církwě Jeronýma, an dálegi takto k Nepocyanoz
 wi mluwj: Žádám tě milý synu! a opět tě napo
 minám, bys nemyslil duchownj důstognost býti tolik,
 což gest obchod swětskij, bys sobě toho wnhledáwati
 spolu nedowolil, čehož swětskij lidé wnhledáwagj,
 bys snad wice nežádal mjtí w stawu kněžském, nežli
 jn mjmwal w swětském. Býwägjť owšem, Bohu
 žel! mnozj duchownj bohatši pod chudým Křnstem,
 nežli býwali we swětě pod bohatým ďablem; proto
 truchli Církwě swatá nad gegich mohowitostj, kterauž
 sobě duchownj službau žjškali, bywše prw žebráčy.
 Kněz ničeho žádati nemá, krom Boha a králow
 stwj geho, a gistotně ničehož nedostatek mjtí ne
 bude, gaľo neměť wředlnjcy Křystowy někdy od
 něj bez pytlíka, bez mossu, bez obuwy k blásání
 Ewangelium wyflani.

Negenom bohatstwjim, nýbrž y wšij tělesnau
 rozkossj pohrdati má kněz, gsa k panenské čistoti
 hněd gaľ podjáhen slibem zawázan. Zdalíž ne
 slussně? Slyšte poněkud, co wšem Korynstjyn
 radil Pawel: Chcn, abyšte wy wšicni byli, ga
 ľo gá. Gacy prošjm z ždrželiwj, neboť dokládá
 Prawjm paľ neženatým, dobré gest jim žustati ta
 gaľo y gá; chcnť, abyšte wy bez pečowání byli
 ľdo bez manželky gest, pečuge o wěcy: kterěž gsa
 Páně, kterakby se ljoil Bohu.

Gest:

Gestli tedy Pawel to wšsem w Korynthu wě-
řicým radil, čím wícegi tež samě na kněze se po-
rahuge? Žagistě kdo manželku a dítky má, wždy
gen na ně myslj, péči a práci, kteraužby k ow-
čičkám swým wynaložiti měl, při manželce a dít-
kách tráwj a wynakládá. Slušj ale dítky duchow-
nj nad tělesné milowati, čehož powinnost pas-
týřská wyhledáwá.

O gať prozřetedlný a zdrželiwý w swém
gednánj musý býti každý duchownj, by do něga-
řeho podcztenj nevpadl? Dobře wěda, že neni
sylněgšj než Samson, neni swětěgšj než Dawid,
neni maudčegšj než Salomaun, žeby spisse kles-
snauti mohl, než ti nynj gmenowani, a strze swüg
pád wám dobře powědomj muži. Musý owšsem
dušsi swau ztratiti, toť gest wšseho cytedlnosti a
tělesnosti milého z daleka se warowati.

Ano musý y toho, co cytedlnosti proti-
něho gest, postu, bděnj, a práce sobě obližiti.
K postu, gaťož služebnjš cyrkewnj sobě swěčené
owce nabjzeti má, kdyžby ale sám se nepostil, gať
mnohoby w nich pořjdi? Ať twé kážanj (opěr
mluwj Jeronym k Nepocyanowi) od twého gednás-
nj zahanbeno neni! Abj snad, když w kostele mlu-
wiš, každý o tobě tisse sobě neřekl. Proč medle ty
kážateli sám toho nečinjš, co nám radiš? Prosto-
pášnj gest ten mistr, an plným žaludkem své posluš-
chače k postu nakloniti yshluge. Zupiti lakomost y
laupežnjš může. Kněze Krystowa wsta, mysl, y
ruce toť gest, řeč, zdánj, a gednánj wespoleť se
srownáwati musý.

Bděnj na modlitbách komu auplněgi příslušj,
gaťo knězy, magjcýmu tať wznessenau a težkau
po-

powinnoſt zaſtáwati : bez miloſti Boží gj niſdý nezaſtane , za tu tedy ſtále Boha žádati donucen geſt , aby dle ſwého powołání ſluſſně pokračował. Klegenom za ſebe , nýbrž y za wiſſecky ſobě ſwětečné duſſe modlití ſe powinnoſt má : by dobrotiwý Bůh blauidjý na ceſtu prawdy , bříſſnijſy ſu pozkání obrátil , newinné a ſprawedliwé w ſwatém obcowání poſylnil a zachował. Kterak bdění na modlitbách knězy wlaſtné býti ſluſſí , giž z toho každy ſeznáwá , že od Cýrkwe k modlení kanowních hodiněk každodenně zawázán geſt. Keliſbj ſe owſſem cytedlnosti tuto wrčitanu powinnoſt den odedne wykonáwati ; Kemuſýli tedy kněz nad gíně wěřjý duſſi ſwau pro Brýſta tratiti , neb co geſt cytedlnosti odporného ſobě woliti :

Y také prácy težkau podſtaupiti gemu přinázežj , gaſkau proſým : dřjwe , než k tomu ſwatému ſtawu přiſtaupj koliť let , w koliť ſkolách giž od ſwého dětinſtwj ztráwiti muſyl , by ſe k němu ſchopným učinil : do něg byw přigat mozkem pracowati nepřeſtáwá. Gemu geſt vloženo čaſtější ſlowo Boží bláſati , toť potřebuge pozorného , každodennjho čtení a rozgjmání piſma ſwatého , ſwatých Wtců , letopiſů cýrkewnjch , a mnoho gíných duchownjch katolických (owſſem ne proteſtantſkých a ſocynyaňſkých kněb) Wiſſickni knězi magi s Apoſtoly říjcy : My pať modlitby a poſluhowání ſlowa pilni budeme. Pilni poſluhowání ſlowa býti magj knězi , každé kázání pilně , k pochopení ſwých poſlůchačů a k wzdělánj wypracowati , howliwé a nazpaměť přednáſſeti. Kteří na kězateclnicy bez pilnosti wyſtupugi , diwu není , že bez wiſſeho potěſſení ſwých poſlůchačů s nj ſtupugi.

Prá-

Práce kněžská rovně cytedlnosti nemilá gest: drábný čas w zpowědnicy stráwiti, trpělivě vssí kagjeyni, kdykoliv geg o to žádagi, propugčiti. Trognásobný auřad na tomto místě zastává kněz, auřad orce, auřad saudce, auřad lékaře. Gaž kožto otec s radostí nawracugjeyho se marnotratného syna přigmauti, s milosrdenstwim Božim těssiri má. Gažkožto saudce mezy břichem a chějchem rozsauditi, a slusné za prowiněni pořani vložiti. Na to, gažkožto lékař spasytedlně prostředky předepsati uměti musy, aby kágjey gednáť do předesslé duchownj nemoce opět newpadl, gednáť proti budaucymu břjssnému nadhnuti vbezpečen a ostrjhan byl.

Nemohau wssat wssicni wěřjcy w chrámu Páně swátosti, pořani a oltární, těž giných dogiti, gsanc težkau nemocy obkličeni, pro kněze posylagi. Musy on každé chwile we dne y w nocy gim k službám hotow býti. Do gakých tmawých, nízkyých, auskyých, chatrných, ba puchem nařazených sydel lezti gemu nepřigde? Tu zarmaucené těssiti, s Bohem strz kagicnost spogiti, na cestu wěčnosti tělem Brystowým a poslednim Pomazánim posylnici, dussi z těla wycházegjey přjssnému saudcy porančeti, geho owssim nelehká práce gest. A gakau medle wezdegssj mzdu k očeláwání má duchownj osoba? Tuto, že wssého žiworu swému škodného, gať na těle, tať cti zmužile trpěti zawázána gest.

Donawrhl sem nyní, kterať powinnost kněžská zni: k každému nemocnému chwátati, a geg poslednjmi swátostmi zaopatřiti, w čas y w nečas,
we

we dne y w nocy, nechť gest přjbyteř nemocného
blizký neb vzdálen, pohodlný neb nepohodlný,
nechť gest nemoc na lůžku ležícího newjm gař naz
řazliwá. Můželi pař to řnějim ř zdrawi slauži
ti ř zagistě nařazliwého powěřř, puchu a gedu
se nalikati, ř zachowáním a osřetřením řiwota přj
tomného se nestownáwá. O řoli ř nábožných a
horliwých duchowních obřwoláštěně w řas morowé
řanj a w řpitálech o řwé řiwobyř přřřlo, aby bliz
njmu ř řasnému y wěřnému řiwobyř nápomocni
byli ř Toř gest owřřem duřřř řwau pro Řřřřa řřatiti.

Užimo té tělu tak škodné věci jiné mno-
hem škodnější své cti každý kněz za mzdu nesti
donucen bývá. Důvěřuji se, že každému počes-
tnému člověku dobrá pověst záctnější jest nad
životy. A na tom drahém pokladu také nyně-
jšího času aubony trpí kněz; Všichni osvěcení, toť
jest, opravdového náboženství prázdni, opováž-
liví knězotepcy v také vctivosti v svých řečích,
v svých spisech, v svých posuňcích, mají staro-
duchovní? Pravíť o kněžích, žeby byli mániči
lidu, že pod namyšlou náboženství nic jiného
než sebe vyhledávají, že proto k tomu stavu se
přivinuli, aby v něm (nemohouce pro neschop-
nost, neb nepřítčinnost ve světě vyváznouti)
tím pohodlnější a libější žiti býti mohli; nez-
přegí totižto ti závistnjcy duchovním gegich zá-
opatření, a že jiným v p. svým příbuzným, ano
v něm svým pomlůvačům dobře činiti mohou.
Gakoby dělník na vinici Páně slusné odměny nez-
zasloužil? A když duchovní službu jiným pro-
kazuge, na gegich tělesnou odplatu žádného prá-
va

wa neměl : Takowé autržky slyšeti a trpětwě snášeti, zdaliž není dušsi swau ztratiti ?

Wšak nemějte wy dwogictrihodný kněz Jozefe Šagku žádného strachu, že byste kdy takowé pomluwy zaslaužil. Co o wás Boha prázdni vtrhační oswojency tlachati budau, na to nedbajte, od nichť wám učiněná potupa stegnau gafo někdy Apostolům ne wás radost vznikne, ani zagištesli od twáři zboru radugice se, že gsau hodni učinnění progměno Gežissowo pohanění trpěti Wy wšsem nábožným katolickým Pražanům a osadníkům zdeysšim wždy milý a wzácný budete.

Odpusťte mně, že wás chwáliti nechcy, bych wasseho zarděni vspořil, wěda, kterať chwály syce zaslaužiti, ne ale gi wyslyšeti se wynasnažugete. Popřegte nicméně, bych gažto wás býwalý mistr k swému potěšení a k podpalu přítomných swých milých žáků něco o wás vřimně promluwil.

Bylste wy léta, wěku nyněgšho, dewader sarého prwniho a druhého takowý žák můg, gaťé gá wždy miji od dobroctwého Boha snázně žádám. Nikdy gsem wás newiděl zhorla nařwasseného, nikdy, bytby okolo wás wšsečo se bauřilo, sobě nestegného; was genom ten w nenáwisti miji mohl, an ctnosti nenáwiděl, žádný na wás hlezdět nemohl, aby spolu newinnost dusse na wšsem obličeti, gafo na twáři Štěpánowě nespáříl. Wy ste swým spolužákům, kterať tisse, mrawopozčestně, pobožně chowati se magi, způsob, příklad, a podnět dal. Při tom pať wšsem, bylli kdo lizetního vmění nad wás pilněgšsi a zběhlegšsi :

Viněz

Vměň obzvláštně toho mého; které se některým tělesným a roztržitým mládencům (Bohu díka málo gich gect) wyprávě, trpké, a přetěžké býti zdá. Y zaslaužil ste mé lásky a té neywětšij odes mne pochwaly. Bylť ste radost má a fortuna má, a gste ažposawád. Dobrotiwý Bůh wás k wznesšenému stawu kněžskému gažto k němu schopného powolati ráčil. Žagisté wy a wám podobnj Panicowé gediné této důstognosti zasluhuj.

Ach! zamjteyte y budaucně wšij lahodnau marnostj, milujte wšecku trpkost, snášegte wšecku škodu tohoto žiwobyti! Newybledáwajte žádné wezdegšij mzdy, tať wás na wěčnosti hogná očekáwá: nebo mjmo té neporussitedlné foruny, kterau wám pro wasse zásluhy tam na hlavu postavj sprawedliwý Saudce Krystus Gežis, y fortuna, k njžto sobě swěčeným duffim nápomocen budete, wasse bude! Čjm wícegi duffi Bohu zýstáte, tjm wětšij sláwy w nebl sobě zaopatřjte; Nic nenj wznesseněgšijho gažo Bohu samému w zýstání duffi nápomocným býti, ten Bohu se poněkud rowná, an o ně, gažo On, by k spasení přišli, pečuge.

Nuže tedy přistupte k oltáři Páně, a prwnj obět toho newinného Beránka Spasitele nasseho pod způsobem chleba a wjna Otce nebeskému obětujte! Obětujte geg k zwelebení sláwy Boží, k rozmnožení Církwě swaté, k spasení gať swé dusse, tať wšech přítomných, obzvláštně ale swých Pánů Rodičů; na mne prosým, nezapoměňte.

Gestli čeho Bohu milejšijho učiniti můžete nad tu předrahou obět? Tuto co žiw budete, hleďte s čistým svědomím každodenně opakovati, onať wám síly dodá, abyste dle příkladu Šashtalowa a dle powinnosti své duši swau ztratiti se osmělil; toť gest, wšeho přítomnému žiwotu lahodného opustil, protivného sobě přiwlastnil, škodného zmužile trpěl! Tak když duši swau zde pro Krysta ztratíte, naleznete ji w nebeském královstwj žiwotem věčným vládna.

Tento žiwot věčný nám všem Šashtale mučedníku wyprositi rač od Pána Ježíše, an s Bohem Otcem y s Duchem swatým věčný Bůh králuge na věky Amen.

O. A. M. D. G.

